ADINA ROSETTI

DEAD LINE

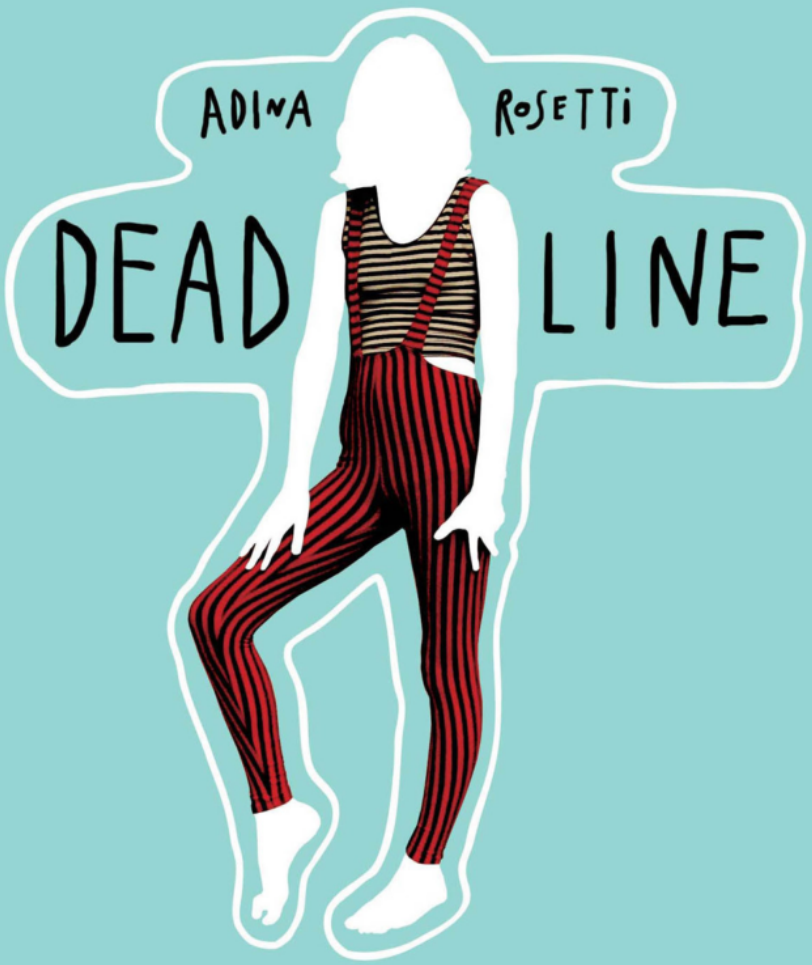

Adina Rosetti

Deadline

Ediţia a II-a

Curtea Veche Publishing
2011

Adina Rosetti
Deadline

© CURTEA VECHE PUBLISHING, 2010, 2011
pentru prezenta ediţie

CURTEA VECHE PUBLISHING
str. Aurel Vlaicu, nr. 35, Bucureşti
tel.: (021)260 22 87, (021)222 57 26
redacţie: 0744 55 47 63
fax: (021)223 16 88
distribuţie: (021)222 25 36
e-mail: redacţie@curteaveche.ro
internet: www.curteaveche.ro

ISBN ePub: 978-606-588-414-4

ISBN PDF: 978-606-588-415-1

ISBN print: 978-606-588-086-3

Editor: Grigore Arsene
Redactor: Răzvan Petrescu
Corector: Emilia Vesa
Tehnoredactor: Dragoş Dumitrescu
Coperta: Griffon and Swans / www.griffon.ro

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright şi este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parţială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziţia publică, inclusiv prin internet sau prin reţele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informaţiei, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum şi alte fapte similare săvârşite fără permisiunea scrisă a deţinătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislaţiei cu privire la protecţia proprietăţii intelectuale şi se pedepseşte penal şi/sau civil în conformitate cu legile în vigoare

Lectura digitală protejează mediul

Versiune digitală realizată de elefant.ro

Născută în 1979, la Brăila.

A absolvit în 2001 o facultate economică la Universitatea Româno-Americană, apoi un curs postuniversitar de jurnalism la Universitatea Bucureşti.

Din 2004 a început să scrie reportaje şi articole la *Dilema Veche* şi, apoi, la *Dilemateca*. A lucrat doi ani la *Time Out*, timp în care a bătut Bucureştiul în lung şi-n lat încercând să-i descopere secretele şi poveştile. Din 2008, este redactor la revista *ELLE*, unde, atunci când nu intervievează psihologi pe tema tainelor sufletului feminin, se ocupă de agenda culturală. A primit premiul „Tânărul Jurnalist al Anului 2007“ (secţiunea Cultură). În 2010 i se publică la Curtea Veche Publishing primul roman, *Deadline*, foarte bine primit de critică şi public, aflat acum la cea de-a doua ediţie.

Părinţilor mei, cu speranţă

Capitolul 1

AR FI PUTUT FI O MOARTE CA ORICARE ALTA. În fiecare zi, zeci şi mii de oameni mor şi despre moartea lor nu apare nici măcar un rând în paginile vreunui ziar. Dar despre fata aceea blondă, de numai 29 de ani, care fusese găsită moartă pe canapeaua din sufragerie, au fost de ajuns câteva ştiri în cele mai importante ziare şi la jurnalele TV, pentru a se porni un potop de reacţii virtuale, pe forumuri şi bloguri. Mai mult, oameni din toate colţurile ţării, ascunşi în spatele unor nume de împrumut, se uniseră într-un ciudat front comun, care ameninţa să crească până la izbucnirea unei revoluţii. Asta dacă, prin cine ştie ce miracol, cuvintele scrise pe un ecran şi trimise, printr-un banal click, undeva departe, într-o vastă reţea în care totul pare posibil, ar avea vreodată puterea să se întrupeze în carne şi oase şi să pornească vreun război. Din vârfurile turnurilor lor de oţel şi sticlă, stând în spatele unor ecrane extraplate, cu degetele înţepenite pe mouse-uri fără fir şi respirând aerul proaspăt reciclat al sistemului de ventilaţie, oamenilor li se părea că această moarte surprinzătoare a unei fete anonime ar putea să schimbe într-un fel mersul lucrurilor.

Între timp, victima de la care începuse totul stătea bine-mersi (după cum, mai târziu, avea să declare un martor ocular puţintel cam straniu, care se îndeletnicea cu hrănitul unui stol de porumbei) pe turla unei biserici scăldate-n soarele blând şi călduţ de primăvară. Era o fată cu părul blond, asta se ştia sigur, nu numai din mărturiile bizare ale acelui martor ocular, dar şi din fotografia apărută în gazete, ca ilustraţie la articolele care relatau, pe un ton tragic, povestea morţii ei. Chipul său — acelaşi în toate ziarele, care probabil aveau o sursă comună — nu spunea mare lucru, dar în ultimele zile se vorbise atât de mult despre ea şi fotografia îi apăruse atât de des la televizor, la toate jurnalele de ştiri, încât ţi se părea că o vezi pretutindeni, amestecându-se cu chipul colegei de serviciu, al vânzătoarei de la butic sau al chelneriţei de la restaurantul unde mâncai în pauza de prânz. Nu s-ar fi mirat nimeni dacă fata asta blondă, slăbuţă şi cam ştearsă, ar fi apărut mâine-poimâine pe vreun

panou publicitar, arătându-şi dinţii de un alb impecabil într-o reclamă la o pastă de dinţi cu proprietăţi miraculoase, zâmbind tembel, cu linguriţa de iaurt-minune în gură, sau lasciv, de pe capota unui automobil argintiu de lux.

Cu toate că imaginaţia publicului nu se putea opri să plăsmuiască scenarii fanteziste, ziarele şi unele posturi de televiziune au arătat imagini destul de clare, din care până şi un copil ar fi înţeles că fusese vorba de-o înmormântare: un sicriu de mărime nu prea mare, din lemn roşcat, lăcuit, rude înlăcrimate, o mamă devastată de durere, un dric Mercedes (ultimul model) şi un cortegiu funerar compus din maşini cu prosoape în culori discrete agăţate de oglinzile retrovizoare, un preot cam fonfăit, din a cărui cântare nu se înţelegea mare lucru, o bandă de cerşetori cu beteşugurile la vedere, care se milogeau pentru un bănuţ sau măcar pentru o porţie de colivă în plus, o mătuşă care se ocupa de lumânări, alta care avea în grijă împărţitul pomenii şi o a treia (mai îndepărtată) care umbla de colo-colo prin cimitir, amintindu-le oamenilor să vină la parastasul de acasă, în fine, o hoardă de reporteri care încercau să-i smulgă o declaraţie mamei îndoliate sau, dacă nu, măcar să convingă vreun prieten din copilărie al decedatei să povestească nişte amănunte picante, bune de pus a doua zi pe prima pagină, cu subtitlul „dezvăluiri senzaţionale“. Peste toate acestea bătea un vânticel dulce de primăvară, care făcea să unduie florile de pe morminte, înfoia fustele femeilor şi zburătăcea barba încâlcită a preotului, stârnind râsul unui puşti din primul rând, un verişor îndepărtat aflat la prima înmormântare din viaţa lui.

Niciun fel de dezvăluiri senzaţionale nu au fost făcute, mama şi rudele răposatei au refuzat cu demnitate orice fel de comentariu, mătuşa cu lumânările aproape că a pocnit cu poşeta ei neagră şi demodată un cameraman prea indiscret, iar prietenii din copilărie au spus numai banalităţi, care nu puteau să mulţumească aşteptările vreunui redactor-şef de ziar. Fără niciun fel de întâmplări neprevăzute sau intervenţii divine, sicriul din lemn roşcat lăcuit, înăuntrul căruia odihnea roaba lui Dumnezeu — cu pletele de un blond-spălăcit răsfirate pe satinul alb şi pantofii purtaţi la numai două revelioane în picioarele îngheţate —, a fost coborât în groapă, sub bliţurile fotografilor, care aproape au acoperit suspinele îndurerate ale celor trei mătuşi. Toţi cerşetorii aciuaţi prin cimitir au fost blagosloviţi cu câte-o porţie de colivă şi una de sarmale de post, în pahare de plastic, câte două mere aurii şi-un şir de covrigi uscaţi, pe care gingiile lor fără dinţi nu aveau cum să-i mestece. Preotul şi-a primit — discret, cum se cuvine — taxa de înmormântare, în timp ce una dintre mătuşi încerca s-o ferească pe mama îndurerată de reporterii care mai făceau o ultimă încercare de-a găsi o ştire beton.

Când şi ultimul prieten din copilărie al fetei blonde a părăsit cimitirul cu lacrimi în ochi, se lăsase seara de-a binelea, groparii îşi isprăviseră treaba

şi se îndreptau spre cârciuma de peste drum, „La două cruci“, iar reporterii şi fotografii se urcau în maşinile trusturilor de presă, cerându-le şoferilor plictisiţi de prea multe ţigări fumate pe aleile cimitirului de provincie să-i ducă înapoi la Bucureşti. Apoi, odată cu înserarea, s-a lăsat şi liniştea, iar despre şuviţele de păr blond-spălăcit şi pantofii purtaţi la doar două revelioane nu s-a mai ştiut nimic.

Lumea virtuală însă a explodat. Discuţii aprinse pe messenger au zguduit serverele firmelor, paginile de net care vorbeau despre moartea misterioasă au atins un trafic nemaivăzut, care creştea de la oră la oră, forumurile ziarelor şi canalelor TV s-au încins aproape la fel de mult ca în situaţia demisiei preşedintelui, în vreme ce bloggerii postau, cu o frenezie uimitoare, comentarii la care primeau răspunsuri aproape în timp real. Chiar şi prin birourile acelor edificii din sticlă şi oţel, secretarele directorilor schimbau priviri şi şoapte complice, colegii bârfeau cu voce tare, în curţile interioare, trăgând cu sete din ţigări, managerii se închideau în birouri, sub pretextul unor treburi urgente, de fapt azvârlindu-şi cât colo pantofii de firmă din picioare, aprinzându-şi trabuce şi răsfoind, cu inimile strânse, paginile gazetelor, în căutare de amănunte lămuritoare şi verdicte definitive.

Însă verdictul plutea deja pe buzele şi în mintea tuturor — precum ameninţarea unei molime cumplite, ce avea să se abată în curând şi asupra lor. În ciuda unor declaraţii contradictorii ale medicilor şi a comunicatelor de presă în limbaj neconvingător, era clar pentru toată lumea că Miruna Tomescu, o fată blondă de numai 29 de ani, domiciliată în Bucureşti, dar născută în urbea X, absolventă a unei facultăţii economice şi angajată a unei mari companii multinaţionale, murise dintr-un singur motiv: de prea multă muncă.

Primăvara e cel mai bine. Zaim stă toată ziua afară, la soare, începe să-i mai iasă şi lui frigul din oase, frigul pe care l-a îndurat o iarnă întreagă în ghena murdară şi întunecoasă în care locuieşte. E rău să locuieşti într-o ghenă, nu încape îndoială, dar nu se plânge. Ar fi putut să ajungă mai rău, cum e, de pildă, domnul acela plin de jeg şi de negreală care vorbeşte întruna despre cum ar fi putut el să fie miliardar, dacă nu şi-ar fi jucat toţi banii la un joc blestemat care-l lăsase fără casă. Domnul acela locuieşte într-un boschet şi mănâncă din tomberoane resturile pe care le aruncă trecătorii. El, de bine, de rău, tot are o saltea pe care să-şi odihnească oasele, are un scaun, un cuier şi-un dulap scorojit cu o singură uşă. Nu mănâncă din gunoaie şi nici nu cerşeşte: el munceşte pentru puţinii bani cu care-şi cumpără mâncare, băutură şi ţigări — cară maculatură, vinde vechituri la târg, mai dă o mână de ajutor locatarilor din bloc şi chiar părintelui Zaharia de la biserică. Deşi, acum, de

când s-a aciuat baba aia pe-aici, cleptomanca aia afurisită care şi-a găsit sălaş chiar în clădirea de lemn a clopotniţei, treburile nu mai merg chiar aşa de bine… Ba merg chiar rău, pentru că nenorocita îi pândeşte paşii, stă cu ochii pe el din zori şi până-n seară, şi ah!, ce ochi de vrăjitoare poate să aibă: bine ascunşi sub broboada neagră, pierduţi între zbârciturile pielii, negri ca tăciunele, cu luciri diavoleşti. Nişte ochi care, dacă n-ar fi el uns cu toate alifiile vieţii, l-ar băga în sperieţi şi i-ar da coşmaruri noaptea, atunci când luna aruncă fâşii stinse şi ameninţătoare de lumină prin spărtura îngustă a geamului de la ghenă. Şi negul ăla sinistru de pe nas, pe care pică uneori lumina direct de pe turla bisericii, făcându-l să pară uriaş, un buboi de proporţii cosmice în care, probabil, îi fierbe răutatea din ea! Şi fustele puse de-a valma peste pantaloni, mătura de vrăjitoare, şoşonii scâlciaţi şi broboada îmbâcsită, ptiu, aşa o urâţenie mai rar i-a fost dat să vadă! Da’ nu-i el omu’ care să se sperie de-o babă! O urăşte doar, o urăşte sincer şi amarnic, aşa cum şi ea-l urăşte pe el, încă din prima zi în care s-au văzut şi-au înţeles că au acelaşi teritoriu de împărţit.

Totul a început de la porumbei, de la zecile de porumbei care-şi duc traiul pe turla bisericii crescute drept în mijlocul curţii pietruite a blocului, ca o ciupercă într-o poieniţă. Blocul înconjoară biserica pe trei laturi, luând forma literei U, iar lucrurile se amestecă în curtea comună, ca şi cum ar fi cel mai firesc lucru din lume ca o clopotniţă să se afle în vecinătatea unui bătător de covoare, iar locatarii să-şi parcheze matizurile, jeepurile şi daciile lângă ghereta unde se aprind lumânări de sufletul Morţilor şi-al Viilor. Un păienjeniş de cabluri şi fire electrice se înnoadă în aer, printre copaci şi stâlpi, sclipind în fiecare seară, la asfinţit, de parcă ar fi presărate cu pulbere de aur, la fel cum sclipeşte cupola bisericii pe care se odihnesc mereu familii întregi de porumbei. A existat un moment — de care el, Zaim, îşi aminteşte cu fiori — în care a înţeles că este datoria lui să aibă grijă de aceste făpturi ale cerului.

De atunci, în fiecare zi, fie arşiţă, fie vânt potrivnic sau ger şfichiuitor, Zaim porneşte în căutare de resturi de pâine pe care să le fărâmiţeze şi să le împartă porumbeilor. Îi cheamă, cu glas şuierat, le vorbeşte, îi numeşte „puişorii lu’ tata“, iar ei îl înţeleg bine, pentru că atunci când îi aud glasul se grăbesc să coboare în rotocoale line de pe turlele aurite, întâi unul, apoi altul, şi altul, până când întreg stolul îşi ia zborul, făcând aerul să foşnească cu bătăile aripilor, într-o muzică divină. Se strâng în jurul lui şi ciugulesc fericiţi, împingându-se unii pe alţii, ciocănindu-se din când în când pentru o bucăţică mai bună şi gângurind apoi mulţumiţi, cu sunete dulci, drăgăstoase. Vrăbiuţele, mai tot timpul lihnite de foame, şterpelesc ce mai cade pe-alături de la masa porumbeilor. Când isprăveşte toată pâinea din sacoşă, Zaim scoate o sticlă cu apă şi toarnă într-un fel de adăpătoare improvizată, mormăind cu

încântare „hai să vă dea tata să beţi apă proaspătă!“. După ce se satură cu cocoloaşele de pâine uscată şi apă, porumbeii au obiceiul să slobozească o ploaie de găinaţ pe treptele de marmură ale bisericii, şi-atunci apare nenorocita de babă, ieşind ca un vârtej pe uşiţa clopotniţei, cu ditamai măturoiul în mână:

Fi-ţi-ar păsările ale dracu’, şi tu cu ele, dă moş nebun, dacă nu m-am săturat să şterg după ele la găinaţ! Ţi-am zis de nu ştiu câte ori să le dai de mâncare-n altă parte, nu aci, lângă biserica *mea*, care am io grijă de ea, că dacă nu mi-ai mâncat zilele tu şi cu orătăniile tale!

Mai tacă-ţi gura aia spurcată! îi răspunde el, cu o lucire războinică în privire, ridicând plasele de rafie în aer.

Ia cară-te de aici, nebunu’ dracului, cu păsăretu’ tău cu tot!

Trăsni-te-ar Dumnezeu de scorpie!

Ba pe tine trăsni-te-ar, că eşti rău şi faci mizerie! Să le strângi tu găinaţu’, dacă-s puişorii tăi, ca io una m-am săturat! încheie baba, întinzându-i măturoiul deşirat din care curg paiele.

Cam aşa se întâmplă de fiecare dată, iar el nu se oboseşte să-i mai răspundă ceva, deşi ar muri de poftă s-o vadă tăvălindu-se pe jos, ciugulită din cap până-n picioare de porumbeii pe care-i urăşte atâta. Îşi adună demn plasele şi pleacă din curtea bisericii, o ia printre boscheţii care mărginesc curtea, deranjându-l din bolboroselile lui fără sens pe domnul acela care putea să fie miliardar, dă ocol blocului în formă de U, până la intrarea din spate, acolo unde se află „reşedinţa lui“, cum îi place s-o numească. Ghena. Colţişorul lui în care nimeni pe lumea asta nu bănuieşte că ar ascunde o comoară. Niciodată nu i-a păsat lui prea mult de lume, pentru că mereu mintea lui a fost ca un soi de creuzet fierbând necontenit, şi fierberea asta l-a făcut să nu simtă prea tare nici frigul, nici foamea, nici oboseala, nici măcar sila care, până la urmă, îi copleşeşte pe toţi. De-aia nu se plânge. Şi nici nu vorbeşte prea mult cu nimeni. Ce nevoie are el de semeni? Uite, cum sunt pensionarii ăştia din bloc, cărora le strânge gunoiul şi le cară vechiturile: nişte ticăloşi care se ceartă pe locurile de parcare, care sunt în stare să iasă în toiul nopţii din casă şi să taie cauciucurile maşinilor cu briceagul, nişte babe sclifosite care spionează din dosul perdelelor şi bârfesc pe holurile blocului, ţinând deschise uşile bucătăriilor ca să iasă mirosul de prăjeală. Îndărătul uşilor cu plăcuţe aurite şi nume pompoase (Ing. Stănescu, Dr. Procopie), toţi tremură de nerăbdare să le sosească pensia, fac calcule atunci când se întorc de la piaţă, aşteaptă ore întregi să sune telefonul sau să le treacă timpul. Ce-i trebuie lui aşa ceva? Mai bine o comoară ascunsă într-o ghenă pentru care merită să-ţi dai şi viaţa. Mai bine să fii liber, chiar dacă sunt zile în care maţele-ţi ghiorăie de foame şi buzele-ţi ard după un strop de alcool şi după o ţigară din care să

fumegi cu sete.

Au mai venit şi tineri în blocul ăsta în formă de U, dar n-au făcut prea mulţi purici. Unii pleacă, alţii mor, cum s-a întâmplat cu fata asta blondă, slăbănoagă, de la etajul 8… Acum stă ca o sfântă pe turla bisericii, cu părul despletit, cu tălpile goale, cu rochia albă fluturându-i în bătaia vântului. Stă doar, şi tace. Din când în când, se aşază şi priveşte în jos, cuprinzându-şi genunchii cu mâinile străvezii. Niciunul dintre vecinii ei — cu care-şi dădea bună ziua în lift sau se întâlnea duminica la piaţa din cartier — n-a catadicsit să aprindă măcar o lumânare de sufletu’ ei. Şi niciunu’ nu ridică privirile s-o vadă cum stă şi aşteaptă. Numai Dumnezeu ştie ce-aşteptă! Zaim ştie foarte bine că, la un moment dat, o să dispară de-acolo, o să se înalţe ca un fum în înaltul cerului, dusă o să fie, şi-atunci chiar nimeni n-o să-şi mai aducă aminte că a existat vreodată. Lucrurile astea nu pot fi împiedicate. Toţi murim şi ne înghite uitarea, iar în urma noastră nu rămâne mare lucru, un briceag cu care am tăiat zeci de cauciucuri de maşină, un cuptor în care am copt zeci de plăcinte, un apartament pustiu şi neaerisit, o mătură deşirată şi plină de jeg, câteva zdrenţe într-un boschet, nişte vechituri care sfârşesc la groapa de gunoi şi, poate, o comoară bine ascunsă care aşteaptă să fie descoperită. Până atunci, însă, cel mai bine este să te bucuri de primăvară. Zaim ştie asta, aşa că, de cum primele raze de soare străpung aerul sticlos, îşi scoate lucrurile afară, îşi dezmorţeşte oasele în care-a adunat frigul iernii, îşi lasă pielea tăbăcită să se încălzească, zâmbeşte larg cu gura lui cam fără dinţi şi închide ochii. Stă mult aşa, cu ochii închişi, până când înăuntrul pleoapelor lui se iveşte, cu contururi limpezi de parcă ar fi aievea, un vapor mare şi alb, care despică apele mândru, cu cormorani şi pescăruşi rotindu-se deasupra. Vuietul oraşului dispare cu totul, dispare baba afurisită din clopotniţă şi măturoiul ei, dispar pensionarii ţâfnoşi şi vechiturile lor, dispar foamea, frigul şi oboseala, dispare curtea blocului în formă de U, dispare ghena împuţită, dispare chiar şi turla bisericii care sclipeşte în soare, şi Zaim, cu ochii închişi, aproape că aude ţipetele pescăruşilor, sirena şuierând deasupra valurilor şi picăturile de apă mângâindu-i faţa.

Dac-ai vrea să mai vorbeşti cu mine, Laura, dac-am mai sta întinşi în pat, amândoi, pe întuneric, fumând şi despicând firu-n patru, aşa cum făceam în primii noştri ani, înainte să-nceapă ţipetele, plânsetele şi telefoanele tale, atunci ţi-aş povesti exact cum s-a întâmplat totul. Numai aşa, pe întuneric, fumând şi vorbind cu tine, cea de atunci, aş recunoaşte că în sâmbăta aia, când am sunat timp de cinci minute fără întrerupere la uşa apartamentului Mirunei Tomescu, cea mai bună şi eficientă din echipa mea, subalterna perfectă care nu obosea şi nu se plângea niciodată, atunci am avut sentimentul clar şi tâmpit

că viaţa mea e un castel din cărţi de joc care se prăbuşeşte la prima atingere. Laura, tu ştii ca sunt un om calm sau cel puţin de un calm exterior pe care nu-l zguduie nici măcar o prezentare importantă în faţa managementului companiei. În toată sâmbăta aia de coşmar, am reuşit să-mi păstrez calmul. Nu mi-a tremurat vocea când am sunat la Poliţie, Pompieri şi Salvare, nu mi s-au tăiat picioarele atunci când pompierii au forţat uşa, n-am intrat în panică nici măcar atunci când, după ce broasca uşii a fost spartă, am păşit în holul de intrare al apartamentului şi-am simţit mirosul ăla de mâncare de la McDonald's putrezită, de chiuvetă plină de vase şi de parfum dulceag de femeie, un miros pe care nu-l mai întâlnisem nicăieri şi care s-a lipit de memoria mea olfactivă cu încăpăţânarea mirosurilor din copilărie; nu m-a luat cu leşin atunci când am intrat în sufragerie şi-am văzut cu ochii mei scena pe care ziarele s-au înghesuit a doua zi să o descrie cu lux de amănunte, dând naştere unei noi teorii, aceea că o fiinţă umană se poate sfârşi de prea multă muncă.

Laura, mi-am derulat de atâtea ori în minte toate amănuntele astea, încât e imposibil să mai uit ceva. S-a întâmplat exact aşa: ca în fiecare sâmbătă din ultimul an, aveam de lucru la birou. Mă duceam aproape cu inima uşoară la muncă, ştiind că telefonul nu-mi va suna din oră-n oră şi nu-ţi voi auzi vocea înlăcrimată chemându-mă acasă. Aveam multe proiecte, la capătul cărora mă aştepta promovarea mult-visată, promovarea pe care ar fi trebuit s-o sărbătoresc cu tine într-o vacanţă exotică, dacă tu nu te-ai fi grăbit să pleci într-o noapte, val-vârtej, cu ochii umflaţi de plâns şi-o valiză în care de-abia îţi încăpuseră cele douăzeci de rochii, toate la fel. Mă consolam însă că, după promovare, voi pleca oricum, chiar şi singur. Înghiţeam o zi după alta, mergeam înainte, ştergeam lunile din calendar, bifam proiectele, înaintam cu paşi siguri.

În sâmbăta aia, mă trezisem într-o dispoziţie bună, îmi trăsesem pe mine blugii şi cămaşa vişinie, privisem pe geam, soarele strălucea pentru prima dată după multe săptămâni noroase, era aşa un aer de primăvară, că deodată m-am trezit gândindu-mă cu dor la o cafea pe o terasă, m-am hotărât să nu stau prea mult la birou şi m-am uitat în agenda telefonului să văd cu cine aş putea ieşi mai pe seară, i-am scris un SMS tipei de la marketing (îmi pare rău, Laura, dar nu eşti ultima femeie din viaţa mea), apoi m-am răzgândit şi l-am şters, spunându-mi că ar fi mai simplu s-o abordez pe messenger, odată ajuns la birou. Am condus ascultându-mi playlistul preferat, am fumat cu geamurile deschise, era incredibil de frumos afară, prima zi adevărată de primăvară, vedeam cupluri ţinându-se de mână, mame ducându-şi copiii în parc, tipi singuratici care-şi plimbau câinii de rasă, uitasem pur şi simplu că pe lume există şi aşa ceva, dar îţi jur că nu simţeam niciun regret, ştiam că o să

vină odată şi vremea asta, însă nu acum.

La birou, toată lumea venise în blugi, fetele erau nemachiate, unele se adunaseră în jurul unei sticle de Coca-Cola şi vorbeau despre o plecare la munte după ce treaba se va termina, dar a fost de ajuns să apar eu şi să-mi deschid calculatorul, că discuţiile au încetat ca prin farmec şi a început să se audă numai păcănitul ritmic al degetelor pe tastaturi — deşi îţi jur, Laura, nu sunt un şef tiranic, doar că nu înţeleg ce sens are să ne petrecem sâmbăta la birou trăncănind prostii, în loc să terminăm, naibii, treaba mai repede. Mi-am pus căştile, am început să-mi verific e-mailurile (tipa de la marketing nu era online, probabil era la cumpărături sau făcea duş), apoi am observat un gol la biroul din dreapta mea: Miruna Tomescu lipsea. Atunci a fost prima dată când am simţit senzaţia aia tâmpită, care a crescut pe măsură ce lucrurile s-au pus în mişcare, nu ştiu dacă s-o numesc presentiment sau presimţire, oricum e o chestiune care are foarte puţin de-a face cu raţiunea, un fel de germen care-ţi încolţeşte-n suflet şi-ncepe să ţi-l strângă. Am sunat-o de câteva ori, dar n-a răspuns. Nu se mai întâmplase niciodată ca ea să nu-mi răspundă la telefon, chiar dacă mi s-ar fi năzărit s-o caut după miezul nopţii.

Ştie cineva ce-i cu Miruna? le-am întrebat pe colegele ei, cu o voce aproape indiferentă, dar ele şi-au ridicat privirile din monitoare, de parcă de-abia atunci ar fi observat lipsa ei, şi-au dat din umeri în semn că habar n-au.

Poate i-o fi rău, a răspuns, cu o voce la fel de indiferentă, una dintre ele.

OK, Laura, nu te uita aşa la mine, cu privirea aia pe care-o ai ori de câte ori eşti furioasă şi vrei să-mi demonstrezi că tu ai dreptate, nu mai răscoli în creierul meu cu întrebările tale nemiloase, nu te lansa în tirade teatrale despre cât de bine mă cunoşti tu şi cum vezi dincolo de vorbele mele. De data asta o să-ţi spun tot adevărul, aşa cum am promis: cu o zi în urmă, Mirunei i se făcuse rău. Am văzut-o deodată cum aproape se scurge din scaunul de birou, ca o coală de hârtie, de parcă viaţa din ea luase brusc hotărârea s-o părăsească şi tot sângele i se evaporase într-o singură clipă. M-am ridicat de la calculator şi-am prins-o la timp, înainte să se lovească cu fruntea de marginea biroului; m-am speriat de paloarea feţei, de cât de slabe-i erau mâinile, de felul în care-i ieşeau oasele prin umeri, de lucirea bolnavă din privirea ei, atunci când, după câteva secunde, a deschis ochii.

Mi-e cam rău, a şoptit, nu ştiu ce am, simt un fel de sfârşeală…

N-am mai stat pe gânduri: am dus-o imediat la un control medical, la clinica cu care compania noastră are contract. Pe drum, culoarea a început să-i revină în obraji şi chiar a zâmbit. Doctorii au fost de părere că nu-i nimic grav, era puţin anemică, avusese o cădere de calciu, i-au pus o perfuzie şi-au trimis-o acasă, sfătuind-o să ia nişte vitamine. Ea a vrut să cheme un taxi — a fost

întotdeauna o fată discretă şi cu bun-simţ, care nu deranja nici măcar o muscă —, dar am insistat s-o duc cu maşina şi s-o conduc personal până la uşa apartamentului. Am întrebat-o dacă are nevoie de ceva, a spus că nu, că mâine se va simţi cu siguranţă mai bine şi va fi la birou, ca-ntotdeauna, apoi a răsucit cheia-n uşă cu mâinile ei incredibil de subţiri şi aproape a alunecat ca o fantomă într-o casă care se ghicea pustie şi neaerisită.

Poate că a fost mai mult decât o presimţire iraţională, poate că într-adevăr mi s-a făcut frică pentru ea, poate că am înţeles că mâinile alea incredibil de subţiri şi pielea nefiresc de palidă — pe care de-abia cu o zi înainte le observasem cu adevărat — însemnau ceva, un ţipăt de ajutor, un semn al unei nenorociri pe care mai aveam încă timp s-o împiedic. M-am hotărât imediat să mă duc să văd ce-i cu ea, poate-i singură şi are nevoie de-o aspirină, mi-am zis, de-un ceai fierbinte, voiam să-i spun să stea liniştită în pat, până luni sau chiar mai mult, o săptămână–două, să-şi vadă de sănătatea ei, avea laptop şi putea lucra o vreme de-acasă, nu te mai uita aşa la mine, Laura, pentru Dumnezeu, nu sunt Maica Tereza, ci manager de departament, trebuia să mă gândesc cum să le rezolv pe toate!

Am parcat maşina undeva în curtea bisericii, sub un bătător de covoare, sperând să nu fi luat locul de parcare al vreunui locatar răzbunător care să-mi taie cauciucurile drept pedeapsă, şi-am intrat în scara blocului. Pe palierul de la etajul 8 mirosea a chifteluţe marinate şi mi-am amintit brusc că nu mâncasem nimic de dimineaţă. Mi-am lipit urechea de uşa ei, dar nu se auzea niciun zgomot. Am sunat mai întâi scurt, apoi mai lung şi, în cele din urmă, mi-am proptit degetul în sonerie. Niciun răspuns. Am sunat-o de pe mobil şi mi-am lipit din nou urechea de uşă: din casă se auzea melodia telefonului, iar prin vizorul uşii nu se zărea decât un hol întunecos.

Laura, puteam foarte bine să fiu laş! Să fiu înapoi în faţa calculatorului, s-o caut pe tipa de la departamentul de marketing şi să anticipez bucuria întâlnirii cu ea la o terasă. Nu mă văzuse nimeni intrând în bloc şi, oricum, nimeni nu m-ar fi recunoscut. Puteam să plec, să plec cât mai departe şi să n-am nimic de-a face cu tragedia care se petrecuse în apartamentul ăla obscur. Dar, în loc să fac asta, eu am bătut încă o dată la uşă. În acelaşi moment, uşa apartamentului vecin s-a deschis şi-o tanti cu un halat înflorat a scos capul afară, indignată, răspândind pe tot palierul un miros de chifteluţe marinate.

De ce faci, dom’le, atâta gălăgie? Nu vezi că-i prânzu’ şi oamenii stau la masă? Cauţi pe cineva?

Da, o căutam pe Miruna, fata care stă aici… am îngăimat eu.

Păi, şi? Ce suni aşa, ca disperatu’? Poate nu-i acasă…

Ştiţi, nu prea se simţea bine vineri şi-am venit să văd ce face. Nu ştiţi

cumva ceva de ea?

Nu ştiu, dom'le, de un' să ştiu io, că fata asta-i cam ciudată, pleacă dimineaţa, vine noaptea târziu, n-am mai văzut-o de luni de zile şi doar stăm uşă-n uşă. Nici întreţinerea n-a mai plătit-o de nu ştiu când…

Doamna cu halat înflorat a ieşit din apartamentul ei şi a început să bată la uşa Mirunei cu nişte degete ca nişte cârnăciori rumeniţi, acoperite cu inele fanteziste.

Don'şoara Tomescu, eşti acasă? Ia vezi, că te caută aicea un domn…

Din clipa aia n-a mai fost cale de întors. Aşa cum Cristofor Columb a fost sortit să descopere America, Philip Kotler să fie părintele marketingului şi Alexander Bell inventatorul telefonului, tot aşa şi eu, Augustin Dună, am fost sortit să o găsesc pe Miruna moartă în propria casă, înconjurată de dosarele pe care, urmărind firul logic al evenimentelor, chiar eu — şeful ei — i le-am pus în braţe. Apoi lucrurile s-au învălmăşit, la fel cum se întâmplă în vise: telefoanele la Pompieri, Poliţie şi Salvare, aşteptarea pe holul de bloc încremenit, năpădit de ficuşi şi mirosind a chifteluţe marinate — era doar sâmbătă la prânz, lumea stătea la masă! — întrebările stupide la care a trebuit să răspund, zgomotul uşii dărâmându-se, senzaţia că ceva alunecos şi moale, ca un fel de animal necunoscut, mi se strecoară printre picioare, atingându-mi genunchii, primii paşi în holul dezordonat al Mirunei, fata asta blondă şi slabă despre care n-am ştiut niciodată mare lucru, în afara faptului că era cea mai eficientă şi muncitoare din toată echipa mea, o fi avut şi ea vreun iubit, o fi fost îndrăgostită, îşi vizita vreodată părinţii, ce culoare aveau de fapt ochii ei, ce-şi comanda la prânz de mâncare, ce muzică asculta, făcuse vreodată vreun avort, avea vreun animal de casă, îi era frică de ceva?

Îmi puneam întrebările astea în timp ce-o priveam pe Miruna care zăcea pe canapea, într-unul din acele tricouri lălâi, fără culoare precisă, pe care le poartă fetele prin casă şi de care nu se pot despărţi, probabil amintire de la vreun fost iubit. (E-o imagine care mă bântuie în fiecare noapte, Laura, când stau întins în patul gol, în care se mai simte încă forma corpului tău absent.) Părul ei blonziu era prins într-un coc neglijent şi picioarele le avea încovoiate sub ea, albe — îngrozitor de albe, am observat, cu un fel de oroare — şi slabe. Stătea culcată, de parcă ar fi căzut într-un somn profund în timp ce se uita la televizor. Televizorul era însă închis, iar în braţele Mirunei se odihneau două dosare de serviciu, lucru care a inspirat a doua zi jurnaliştii în compunerea unor titluri senzaţionale, precum „Miruna a murit înconjurată de dosare", „Prea multă muncă ucide", „Miruna muncea într-o zi cât alţii într-o săptămână", „A murit cu dosarele în braţe", „Caz suspect de moarte prin epuizare", „Angajată pe viaţă şi pe moarte", care aveau să încingă spiritele cititorilor şi să crească tirajul ziarelor.

Sufrageria era în dezordine, cu o măsuţă joasă plină de ambalaje de mâncare, cu haine aruncate pe spătarele fotoliilor — sacouri şi fuste negre sau bleumarin, cămăşi albe sau bleu, aşa cum prevede regulamentul companiei —, pantofi desperecheaţi pe covor, un castronaş plin cu bobiţe pentru animale, din care câteva se împrăştiaseră în jur, un laptop argintiu pe al cărui ecran încremenit se putea citi întrebarea rămasă fără răspuns *program is not responding, do you want to end now?*, câteva plante de apartament care suferiseră prea mult din pricina aerului închis şi nenumărate foi căzute pe jos. Nu ştiu ce mi-a venit, în învălmăşeala aia de doctori, pompieri şi poliţişti, să iau una dintre ele, la întâmplare, şi s-o citesc. Era un fel de listă de activităţi — *to do list*, cum se numeşte în limbajul nostru corporatist —, chestii pe care Miruna avea de gând să le facă. Se vedea că le trecuse într-o ordine absolut întâmplătoare, pe unele le tăiase cu pixul, semn că le dusese la îndeplinire, despre altele nu se putea şti ce soartă avuseseră, de exemplu: „sunat mama, dat mâncare Ben, întâlnire Landmark, terminat raport Bendmark, epilat, cumpărat detergent vase, şerveţele, lapte, unt, ouă, pâine, mers la Ikea pentru rafturi, chemat instalator baie, sunat Dora, e-mail Daniel, verificat raport Zenmark, plătit lumina“. Am mototolit lista şi-am băgat-o în buzunarul blugilor, fără să ştiu prea bine ce m-a împins să fac asta.

După aceea, Laura, a apărut pentru prima dată golul acela în stomac şi-n creier, ca şi când tot ce m-am străduit să construiesc până atunci începea să se clatine uşurel în bătaia unui vânt potrivnic care se stârnise fără veste. Dintr-o lume sigură şi cu contururi precise în care mă descurcam aproape cu ochii închişi, m-am simţit deodată ca legat la ochi, pe marginea unei prăpastii înceţoşate: un pas greşit şi-aş fi putut să alunec şi să cad într-un hău imens care aştepta să mă-nghită. Eram un băieţel neputincios care descoperă boacăna pe care a făcut-o şi pe care puterile lui n-o mai pot repara nicicum. O boacănă îngrozitoare, de neoprit, care se lăţeşte tot mai mult, ca o pată de cerneală pe o temă proaspăt scrisă, întinzându-se până când îneacă tot caietul. Îi priveam picioarele albe, strânse sub corpul rigid, topindu-se în culoarea bej a canapelei până la confuzia cu dungile spălăcite şi-mi repetam un fel de mantra pe care încercam să mi-o întipăresc foarte bine în minte: „Dar *nu* sunt vinovat! Nu *eu* sunt vinovat!“, la fel cum îţi spun şi ţie, Laura, când mă priveşti în felul ăsta, acuzator!

Între timp, medicii şi poliţiştii se agitau în jurul cadavrului Mirunei, încercând să afle cauzele morţii; căutau urme de violenţă, făceau fotografii, luau amprente, dădeau telefoane, strângeau posibile dovezi, lansau ipoteze. Vocile lor se auzeau ca prin ceaţă, de cealaltă parte a prăpastiei, amestecându-se în ecouri şi fragmente: s-a procedat la identificare, decedata nu prezintă urme de violenţă, este de presupus că moartea a survenit pe căi naturale, nu s-

au găsit deocamdată dovezi care să certifice ipoteza unei sinucideri, am anunţat deja morga, maşina e pe drum, două televiziuni s-au arătat interesate de caz, cine este ultima persoană care a văzut-o în viaţă, uitaţi, domnul acela din colţ, cu blugi şi cămaşă vişinie, este şeful decedatei. Adică eu, Laura. Deodată, toate reflectoarele s-au aprins asupra mea şi-a trebuit să-mi regăsesc cumva calmul ca să fac faţă acestei situaţii îngrozitoare.

Mintea mea, aşa cum a fost îndelung antrenată, s-a concentrat până când a făcut să dispară cu totul prăpastia imaginară şi pata de cerneală care se lăţea ameninţător, s-a strâns ca un elastic uriaş care fusese întins peste limită, băieţelul ăla neajutorat s-a topit fără urmă, iar şeful de departament care-i lua locul a început să construiască, lucid, texte care să potolească indiscreţia jurnaliştilor, să mulţumească aşteptările şefilor şi să-nchidă gura poliţiştilor. Eu, domnilor — exact aşa le-am spus, Laura —, am văzut că nu se simţea bine încă de vineri, am întrebat-o ce are, mi-a spus că nu ştie, că simte aşa, un fel de sfârşeală, atunci am luat-o imediat şi am dus-o la doctor, la clinica cu care avem noi contract — ştiţi, compania noastră are grijă de sănătatea salariaţilor săi, ei beneficiază de servicii medicale gratuite la o clinică privată de lux — , dar doctorii de-acolo i-au spus că n-are nimic grav, i-au luat tensiunea, i-au pus o perfuzie, pentru că era un pic slăbită, şi au trimis-o acasă, după aia habar n-am ce-a făcut, sâmbăta asta n-a venit la serviciu, am sunat-o la telefon şi nu răspundea, aşa că m-am hotărât să vin până aici, poate-i bolnavă — mi-am zis —, poate are nevoie de-o aspirină, de-un ceai fierbinte, m-am urcat în maşină şi-am venit imediat, dar ea nu răspundea la sonerie, vecinii nu ştiau nimic, şi-atunci m-am gândit să nu se fi întâmplat ceva rău, am sunat la Poliţie, la Salvare… Domnilor, cam asta e situaţia, din păcate, compania noastră regretă enorm tragedia petrecută, iar noi, colegii, vom fi alături de rudele îndoliate şi ne vom ocupa, desigur, de toate detaliile înmormântării. Şi acum, pentru alte informaţii, vă rog să contactaţi cu încredere departamentul nostru de Relaţii Publice, vă mulţumesc! Aşa le-am spus, şi-acum, Laura, hai să vorbim din nou despre noi doi, despre seara-n care ai plecat, cu ochii umflaţi de plâns şi cele douăzeci de rochii identice înghesuite într-o valiză prea mică…

Am patru adrese de e-mail. Unii sunt de părere că ar fi prea multe, dar eu cred că fără ele nu m-aş descurca; e simplu: cea de serviciu — oficială, cea de yahoo — pentru mesajele primite pe blog, cea de gmail — pentru discuţiile cu amicii şi-n fine, cea de hotmail — pentru conversaţiile cu fetele agăţate pe net. În fiecare dimineaţă, când ajung la birou, le verific pe toate patru, pentru că nu se ştie niciodată ce se poate întâmpla peste noapte în lumea virtuală. În dimineaţa aceea de luni am făcut la fel: am ajuns la birou la ora 9 precis, ca de

obicei, am salutat pe toată lumea, mi-am atârnat haina de spătarul scaunului, am pus geanta cu sandviciul făcut de maică-mea dedesubt, lângă unitatea centrală, am aprins calculatorul la fel ca-n toate zilele de luni, mi-am verificat cele patru căsuţe de e-mail, mi-am pus la curent cei 300 de prieteni de pe *Facebook* cu ultimele mele activităţi (şi anume că în seara trecută începusem integrala Brigitte Bardot), am răspuns mesajelor şi comentariilor de pe blog, m-am conectat la messenger şi-am început să urmăresc linkurile cu filmuleţe haioase pe care le primisem, până când am nimerit pe site-ul unui post de televiziune unde am văzut o înregistrare cu ştirea morţii misterioase a unei fete. Şi, din clipa aceea, lucrurile n-au mai fost niciodată la fel…

Crainica cu tunsoare bob şi sacou movuliu — închis aparent regulamentar, dar nu într-atât încât să nu i se zărească începutul sânilor — a anunţat cu un zâmbet larg că Miruna Tomescu, o tânără de numai 29 de ani, domiciliată în Bucureşti, dar născută în urbea X, absolventă a unei facultăţi economice şi angajată a unei mari companii multinaţionale, a fost găsită moartă în apartamentul ei sâmbătă, în jurul prânzului, pe canapeaua din sufragerie, cu două dosare de la serviciu în braţe şi cu laptopul deschis în faţă. Se pare că tânăra — a continuat crainica cu acelaşi zâmbet, cam şui, care nu i se ştergea cu niciun chip de pe figură — muncise săptămâni întregi la un proiect important care o extenuase, slăbise mult şi-şi neglijase sănătatea. Fusese găsită în casă de către şeful ei, Augustin Dună, acelaşi care o dusese vineri la un control medical, pentru că fata se plângea de ameţeli şi dureri de cap. Crainica a predat apoi legătura reporterului de teren şi-a urmat un scurt interviu cu doctorul — un bărbat între două vârste, căruia i se zărea, sub halatul verzui, un lanţ gros de aur la gât. N-a declarat nimic senzaţional, ci doar că-i pusese fetei o perfuzie, îi recomandase odihnă şi-o trimisese acasă. Întrebărilor uşor aluzive ale reporterului (aţi trimis-o acasă? nu era nimic grav? şi ea a murit a doua zi?) doctorul le-a răspuns destul de vag, amintind de confidenţialitatea medic-pacient care-i interzicea deocamdată să divulge mai multe detalii. Crainica a apărut din nou, cu acelaşi zâmbet şui, dar senin, şi-a încheiat ştirea în coadă de peşte, spunând că raportul medico-legal urmează să fie dat publicităţii în curând. Aşa a început totul, într-o zi de luni ca oricare alta, exact la ora 11 şi 11 minute…

Am ştiut atunci că asta era şansa mea, că mi se deschide în sfârşit o breşă în realitatea seacă în care mă scufundam zi de zi. De ani întregi mă uitam în fiecare dimineaţă la ceas exact la 11 şi 11 minute şi-ntotdeauna bănuisem ca ăsta trebuie să fie vreun semn, numai că niciodată lucrurile nu se legaseră în vreun fel. Cumva, în adâncul sufletului, sperasem mereu că într-o bună zi la 11 şi 11 îmi voi întâlni marea dragoste, dar cum ar putea cineva să-şi întâlnească dragostea stând în fiecare zi la acelaşi birou, cu căştile pe

urechi, afundat în şiruri de cifre care i se derulează în faţă sau butonând la infinit aceleaşi pagini virtuale? Aflasem o posibilă explicaţie ştiinţifică într-o carte senzaţională care vorbea despre sfârşitul lumii ce va veni, în urma ciocnirii cu un meteorit cu nume de automobil, într-o oarecare zi de 12.12.2012, la ora precisă 11:11; altădată, găsisem pe internet site-ul unui festival de ecologişti tribali, care-şi deschidea porţile la exact 11:11 şi, în fine, într-o nefastă zi de joi, am avut un accident de maşină la 11:11. Dar toate astea nu mă făcuseră decât să zâmbesc. Simţeam că altul trebuie să fie sensul acestor coincidenţe şi sensul ăsta mi s-a lămurit exact în acea dimineaţă de luni, când, uitându-mă în josul ecranului în timp ce urmăream ştirea despre moartea Mirunei Tomescu, am văzut cele patru cifre de unu care se aliniau ca printr-o vrajă în colţul din dreapta jos: 11:11.

„Băi, aţi auzit faza asta cu tipa care-a murit sâmbătă?“, am întrebat, scoţându-mi căştile de pe urechi şi privind în dreapta, apoi în stânga, către cei doi colegi ai mei. Nu mi-au răspuns, fiind prea adânciţi în monitoarele din faţa lor, ca şi cum acolo s-ar fi concentrat întreg universul şi ceea ce se întâmpla în jurul lor n-ar fi fost decât o aparenţă. „Sunteţi nişte labagii“, am murmurat în gând şi m-am apucat de cercetări de unul singur. Am căutat pe Google numele Mirunei şi-am citit de la cap la coadă toate articolele cu titluri provocatoare, apărute în presa de luni dimineaţă, precum şi părerile analiştilor, psihologilor, sociologilor, specialiştilor de tot felul şi surselor de încredere ce doreau să-şi păstreze anonimatul. Toţi declarau categoric că fata murise din cauza programului infernal la care era supusă la muncă. Nu m-am oprit aici, ci am citit şi comentariile cititorilor, care curgeau în josul paginilor virtuale, dezbătând evenimentul cu o pasiune pe care n-o mai întâlnisem de la demisia prim-ministrului sau de la pierderea meciului de calificare pentru europene.

Şi eu am fost Miruna — scria o tânără cam de aceeaşi vârstă — şi eu am avut luni de zile în care vedeam lumea numai de sus, de la fereastra care nu se putea deschide niciodată a clădirii de birouri în care lucram, eram tânără şi credeam că asta e calea, nu-mi spusese nimeni niciodată c-aş avea de ales, voiam să-mi fac o carieră şi eram dispusă să renunţ la tot pentru asta, până când mi-am dat seama că, deşi la vârsta mea câştigam mai mult decât amândoi părinţii mei după douăzeci de ani de muncă, îmi trăiam viaţa în spatele unor ferestre care nu se deschid niciodată, vedeam primăvara numai dinapoia lor, uneori îl priveam, de-acolo de sus, pe tipul care tundea gazonul din faţa clădirii şi mă gândeam că probabil el e mult mai fericit decât mine, măcar respiră aer adevărat şi vede lumina soarelui, simte mirosul ierbii, ce încântare!, eu ieşeam în pauza de ţigară în curtea interioară, numai sticlă, beton şi oţel, deasupra o cupolă care filtra lumina, oriunde mă uitam vedeam numai birouri, nu aşa trebuia să fie viaţa mea, îmi spuneam seara la culcare,

dar puteam să-mi cumpăr orice aş fi avut chef, mă mutasem singură şi-mi plăteam chiria, probabil că dacă aş fi fost în locul tipului care tundea iarba n-aş fi avut toate astea, şi, până la urmă, cum e mai bine?, poate să-mi răspundă cineva de pe site-ul ăsta?, poate să mă lămurească cineva pe net care e sensul vieţii, ce-i de făcut, e mai bine să simţi mirosul ierbii sau un card plin, de ce se plăteşte totul aşa de scump?, de ce nu ne învaţă toate astea dinainte, la şcoală?, în fine, vreau să vă spun că m-am hotărât, în cele din urmă, la capătul puterilor, să-mi dau demisia, nu mă mai interesa nimic, voiam doar să stau pe o bancă în parc, să citesc, să merg la cofetărie, chestii de-astea, normale, care deveniseră cu desăvârşire interzise, aşa că mi-am dat demisia pur şi simplu, şi ei ce credeţi că au făcut?, mi-au oferit mai mulţi bani, când tot ceea ce voiam eu era un pic de timp, ei mi-au oferit bani, să nu credeţi că puţini, o, nu!, altora le-ar fi strălucit ochii, dar eu, nu ştiu cum, am avut tăria să refuz şi vă spun sincer că acum mi-e mult mai bine, deşi ai mei erau gata să moară de inimă când le-am spus despre hotărârea mea, acum lucrez de-acasă împreună cu o fostă colegă de liceu, ne merge destul de bine, nu strălucit, dar câteodată ieşim pur şi simplu şi bem o cafea sau ne plimbăm în parc.

Auzi — îi răspundea pe dată altcineva, ascuns sub un alt pseudonim virtual —, mai lasă-ne cu poveştile tale lacrimogene, cred că de fapt te-au dat afară, eşti o râzgâiată care habar n-are cum e viaţa, ia să fi avut tu doi copii de crescut!, să vedem dacă mai îndrăzneai să refuzi oferta ălora, dacă-ţi mai permiteai să stai acasă ca să te bucuri de plimbările în parc, să ştiţi că eu am doi copii şi numai pentru ei muncesc, mi se rupe inima când vin seara acasă şi-i văd dormind deja, bona mă aşteaptă în bucătărie, gata să plece, eu mănânc mereu singură, dar ce-aş putea să fac?, altfel n-am cum să-mi cresc copiii, aşa că lăsaţi-mă naibii cu poveşti de-astea, Miruna suntem noi toţi şi asta e!

Suntem pe dracu’ — se băga altul în discuţie —, era o ahtiată după bani fata asta, o obsedată de carieră şi-o nebună, probabil suferea de cine ştie ce boală de nervi fiindcă o lăsase vreunu’ baltă, fetele astea tinere n-au niciun fel de valori, citesc în reviste că trebuie să fii slabă şi se înfometează, cu bună ştiinţă, crezând că vor fi mai frumoase, deci Miruna asta a murit pentru că ţinea probabil cură de slabire, ia să n-o mai bocim atâta, că-i numai vina ei, de ce nu s-a oprit?, de ce n-a plecat de la serviciul ăla dacă era aşa de rău?, de ce?, suntem răspunzători pentru faptele noastre, e adevărat că şi televizoru’ şi revistele îţi bagă-n cap tot felu’ de tâmpenii, femeia sexy şi cu carieră, totuşi să păstrăm proporţiile: băi, oameni buni, de muncă nu se moare-n ţara asta!

Ba uite că se moare — apăru o altă voce care dorea să-şi împărtăşească experienţele —, chiar eu era să mor anul trecut, munceam ca o nebună de vreo trei ani, pentru că am învăţat că asta-i calea, mă afundasem într-un vârtej care mă trăgea după el, nu mai aveam voinţă, eram convinsă că

fără mine se va prăbuşi totul, slăbeam pe zi ce trecea şi n-aveam timp nici de analize, noaptea mă prindea întotdeauna în spatele calculatorului, ştiţi luminiţele alea care se văd la miezul nopţii când vă uitaţi la vreo clădire de birouri?, ei bine, eu eram una dintre luminiţele alea, până când, într-o seară, când am plecat acasă, am adormit la volan şi-am pierdut controlul maşinii, am ajuns la spital, fără cunoştinţă, sigur că-n procesul verbal de la poliţie şi-n fişa medicală nu scria asta, ei vorbeau despre nerespectarea vitezei legale şi fractură deschisă de tibie, dar eu ştiu că epuizarea m-adusese acolo, atunci a fost momentul când m-am oprit, am spus stop, mi-am reamintit că am acasă un soţ şi-un copil, aia mică nici măcar nu mai ştia cum arată mami, mi-am dat demisia când am ieşit din spital şi asta a fost, nu mai vorbiţi dacă n-aţi trecut prin aşa ceva!

Pai va spun io cine-i de vina pentru toate astea — se auzi o voce mai radicală —, este shefu ala care a muncit-o k pe o sclava, fara sa-i pese k se epuizeaza, dak proiectele erau gata la timp, ala ar tb sa-si dea demisia imediat, k shi doctoru de la clinica unde au dus-o vineri, ashtia doi ar tb sa fie datzi afara pentru incompetentza crasa, dar traim in Romanika shi bineintzeles k nu se va intimpla nimic din toate astea, e o tara de kkt shi guvernu e de kkt, asta e, fratzilor, hai sa ne caram dracu de-aici cu totii in Congo!

Din tot acest cor de voci care se intersectau, se bruiau şi se amestecau, formând un haos greu de ordonat după vreo logică, în mintea mea a început să se contureze o singură idee, care mi-a făcut inima să-mi bată dintr-odată foarte tare, de parcă ar fi luat-o razna: fata asta murise într-adevăr de prea multă muncă şi, dacă nimeni nu făcea nimic, urmau să mai moară şi alţii! Aşa că m-am hotărât să fac eu ceva. Am privit din nou în dreapta şi-n stânga mea: am văzut, în sala imensă în care mă aflam, şiruri de oameni cu privirile aţintite în calculatoare, care nu se ridicau de acolo decât pentru a-şi urma traseul prestabilit. La fel fusese şi Miruna asta, o mică rotiţă învârtindu-se nebuneşte într-un mare sistem, până când se dezintegrase şi fusese aruncată cât colo. La fel eram şi eu, care întotdeauna visasem să scap cumva, să găsesc o cale de ieşire, şi mă amăgisem ani în şir cu visele mele de a da la Regie şi de-a face un film care să schimbe lumea sau măcar istoria cinematografiei, fără să fac altceva însă decât să mă scufund în fiecare seară în magia filmelor alb-negru trase ilegal de pe net şi să scriu dimineaţa despre ele pe blog.

Mă apăsase dintotdeauna lipsa de sens a vieţii, nu numai a mea, dar şi a colegului din stânga care mânca deasupra tastaturii în pauza de prânz, a celui din dreapta care se certa zilnic cu nevasta pentru că ajungea prea târziu acasă de la birou şi a tuturor celorlalţi care-şi petreceau cea mai mare parte a timpului fără să vadă nici măcar lumina soarelui sau să audă foşnetul vântului, pentru că geamurile clădirii noastre nu se deschideau niciodată şi erau veşnic

acoperite de nişte jaluzele impenetrabile. „Miruna suntem noi toţi!“ spusese un comentator pe unul din forumurile ziarelor şi imediat urmaseră alţii care mărturiseau acelaşi lucru, de parcă aşteptaseră un semn pentru a recunoaşte, în sfârşit, adevărul. Iar acum, că adevărul fusese rostit, cineva trebuia să treacă la acţiune. Şi, mai mult decât atât, cineva trebuia să filmeze această acţiune. Mi se deschidea în faţă, dintr-odată, absolut totul: nu numai şansa de-a ieşi din rutina mea sufocantă, dar şi aceea de-a filma o revoluţie al cărei regizor aş putea să fiu. Uitaţi-vă bine la mine, la ochelarii mei enervanţi, la mutra mea de băieţel cuminte, la serile mele liniştite petrecute privind filme alb-negru pe computer, la hainele mele care încearcă zadarnic să pară cool, dar care nu păcălesc nicio fată! Uitaţi-vă la ele şi ştergeţi-le apoi din minte! Miruna Tomescu a murit într-o noapte de vineri cu dosarele de la birou în braţe şi laptopul deschis în faţă ca să transmită lumii un mesaj, iar mesajul ăsta a ajuns unde trebuia, adică la mine, la singurul om care ştie ce trebuie să facă mai departe: o revoluţie şi-un film!

Toată viaţa mea de până atunci fusese o lungă pregătire, un antrenament pentru a şti ce voi avea de făcut atunci când Clipa cea Mare va veni. Am închis ochii şi m-am văzut apăsând pe butonul care urma să arunce în aer maşinăria infernală de ucis suflete, Metropolisul terifiant care ne ţinea prizonieri în lanţuri. Eram vegheat de un înger înaripat şi blond, cu chipul aidoma Mirunei, aşa cum apăruse în ziar, într-o poză făcută de un coleg de birou cu telefonul mobil. Am auzit uralele armatei de soldaţi îmbrăcaţi în costume bleumarin şi gri, cu cămăşi albe, având drept arme laptopurile de ultimă generaţie şi telefoanele mobile ultraperformante. Şi, în mod straniu, m-am zărit multiplicat, filmând toată scena asta din diferite unghiuri, montând scenele din mers, adăugând coloana sonoră, vocile din off, am văzut chiar şi genericul scriindu-se singur şi pe mine în seara premierei, înconjurat de fete… Am deschis ochii, pentru că viziunea devenise de-o intensitate pe care n-o mai puteam suporta. Era mult mai important să fac lucrurile să se mişte în realitate, aşa că mi-am accesat pagina de blog, conectându-mă cu numele meu virtual de *skydancer,* şi m-am apucat de scris cu hotărâre.

O moarte care dovedeşte ceva
April 13, 2007, posted by skydancer

Astăzi n-o să scriu despre niciun film. O să scriu despre un fapt real, în faţa căruia orice film păleşte. O să scriu despre Miruna Tomescu şi moartea ei uluitoare.

Probabil vă întrebaţi dacă o cunoşteam pe fata asta. Da, o cunoşteam: o văd în fiecare dimineaţă când mă uit în oglindă, o văd atunci când mă uit la colegii mei de muncă, o văd seara reflectată în geamurile clădirilor de birouri,

o văd pretutindeni în jur. Moartea Mirunei ar trebui să ne deschidă tuturor ochii! Ar trebui să spunem STOP înainte să fie prea târziu şi să mai moară alţii. N-aţi observat? Ne îmbrăcăm toţi la fel, gândim la fel, vorbim la fel, vrem să fim rotiţe în sistem pentru că am fost învăţaţi să credem că asta e singura cale de supravieţuire. Suntem momiţi cu iluzii şi ni se cere, în schimb, să ne jertfim timpul, energia şi, în cele din urmă, viaţa!

Haideţi să punem capăt odată! Haideţi să ieşim cu toţii în stradă, să mergem cu laptopurile, cu telefoanele, cu costumele noastre, cu maşinile noastre de firmă, în faţa sediului companiei unde a lucrat Miruna şi să stăm aşa o oră, în tăcere. N-o să scandăm ca la Revoluţie, fără pancarte şi slogane, doar stăm cu laptopurile în faţă, şi-o să facem asta în fiecare zi, până când lucrurile vor intra pe alt făgaş. Până când ne vom putea ridica de la birouri cu demnitate, în fiecare zi, la ora 5, şi vom putea merge acasă să ne trăim, în sfârşit, vieţile!

„Amice, eşti idiot!“ a fost primul răspuns pe care l-am primit, apoi mesajele de susţinere au început să curgă, unul câte unul.

Niciodată nu mai ieşise din universul tihnit şi lipsit de întâmplări în care vieţuia de doi ani. Averea lui era o lădiţă cu nisip, două boluri pentru apă şi mâncare, un fel de culcuş moale din perne colorate şi câţiva şoricei din plastic, pe care însă nu-i mai băgase în seamă după câteva zile de joacă. Explorase toate colţişoarele şi cotloanele apartamentului şi-acum cele două camere, bucătăria şi holul nu mai aveau niciun secret de descoperit. Aşa că motanului Ben nu-i rămânea decât să se tolănească în fotoliul-balansoar, unde huzurea cât era ziua de lungă într-o lenevealã ce părea raiul pe pământ, mai ales că stăpâna lui, fata aceea blondă şi slabă pe nume Miruna, nu prea avea timp de el. Era ca un soi de stafie, destul de prietenoasă, dar mai mult absentă, care-l hrănea cu bobiţe crocante — uneori cu gust de pasăre, dar de cele mai multe ori cu gust de peşte — şi-l dezmierda în trecere pe spate şi pe cap. Mângâierile astea îl umpleau de-o fericire fără seamăn, dar se terminau întotdeauna mult mai repede decât şi-ar fi dorit el şi-l lăsau cu un soi de tristeţe dulceagă pe care încerca să şi-o topească în aţipeala din fotoliu.

Îşi amintea ca printr-o ceaţă, probabil din vremurile când era doar un pui, de prezenţa unui bărbat în casă. Nu locuia tot timpul acolo; venea rar şi nu stătea mai mult de o noapte. Aşezat jos, pe covor, Ben vedea picioarele albe şi subţiri ale stăpânei lui împletindu-se cu picioarele păroase ale bărbatului, în timp ce se uitau la o cutie colorată, din care ieşeau lumini şi sunete. După ce luminile şi sunetele se opreau, Miruna şi posesorul picioarelor păroase intrau în dormitor şi închideau uşa. În timp ce dinăuntru începeau să se audă zgomote ciudate, Ben mieuna la uşă, zgâriind uşor cu

gheruţele lemnul, dar uşa rămânea închisă şi, când se deschidea în sfârşit, podeaua era plină de haine azvârlite de-a valma, în care motanului îi plăcea să se cuibărească, pentru că încă mai păstrau căldura şi aroma corpurilor.

După o vreme, bărbatul n-a mai venit. Ben nu i-a simţit prea mult lipsa — oricum nu părea să fi fost vreun iubitor de pisici — dar, odată cu dispariţia lui, stăpâna a început să stea din ce în ce mai puţin pe-acasă. Atunci când venea, aprinzând luminile în apartamentul cufundat în întuneric, Ben se împleticea printre picioarele ei, din ce în ce mai albe şi slabe, şi mieuna cu disperare, încercând s-o facă să înţeleagă că e mort de foame. Ea vedea bolul gol, îşi ducea palma la frunte, dându-şi seama că uitase să-i cumpere bobiţe crocante sau conserve cu ficat, şi, după ce scotocea o vreme prin dulapul mare şi alb din care ieşea frig, îi turna în castronaş un lichid rece, cu gust acrişor. Ben îşi lingea mustăţile şi încerca să adoarmă, ca să uite de foame. Alteori, când dulapul alb din care ieşea frig era cu desăvârşire gol, stăpâna venea cu nişte caserole mici cu etichete, din care se răspândea un miros necunoscut până atunci, dar care-i zăpăcea papilele gustative. Înăuntru se afla o mâncare cu gust divin, aşa cum nimeni din neamul lui pisicesc, hrănit cu conserve de ficat, nu visase că există. Aşa se face că lui Ben ajunsese să-i placă bucătăria chinezească mai mult decât orice altceva pe lume şi mânca înnebunit de plăcere urechi de lemn, muguri de bambus şi alune caju.

Când stăpâna lui lipsea pentru câteva zile, Ben credea că l-a părăsit de tot, că n-o să se mai întoarcă niciodată şi c-o să putrezească singur acolo, înăuntrul acelui spaţiu închis care mirosea tot mai tare a pipi. Începea să zgârie uşa frigiderului şi să roadă ciucurii covorului, de foame şi plictiseală, şi, în cele din urmă, se îndrepta către sacul cu bobiţe lăsat în mijlocul holului şi ronţăia din ele, fără nicio poftă, numai ca să-şi astâmpere foamea.

Atunci când venea acasă, seara târziu, stăpâna se repezea direct în sufragerie, îşi azvârlea pantofii din picioare, îşi arunca hainele pe spătarul fotoliului-balansoar, se ghemuia turceşte pe canapea, scotea din geantă un obiect micuţ şi argintiu, îl deschidea şi-l aşeza pe măsuţa joasă, unde mai demult îşi sprijinise picioarele împreună cu bărbatul cel păros care nu se mai arătase niciodată. Ben venea, se încolăcea lângă ea şi-ncepea să toarcă, mulţumit că măcar nu mai e singur într-o casă întunecată. Ea se mai oprea câteodată din apăsatul butoanelor şi-i scărmăna blăniţa, ceea ce-l făcea să creadă că erau chiar o familie fericită. Uneori era aşa de bine, încât adormea acolo, lipit de trupul ei care răspândea căldură şi ameţit de păcănitul degetelor pe butoane, ca un soi de cântec de leagăn pe care nu-l înţelegeau decât ei doi.

În seara aceea de vineri, totul a fost ca de obicei, numai că ea pur şi simplu nu s-a mai trezit. Ben a simţit abia dimineaţa că trupul ei nu mai răspândeşte căldura cu care era obişnuit. E drept că, în ultima vreme, stăpâna

lui slăbise atât de mult, încât el avea senzaţia că se lipea de-o grămadă de oase, dar acum grămada asta de oase avea o răceală care-l îngheţa. A lins-o pe mâini şi pe faţă, cu gândul s-o trezească, apoi a apăsat cu lăbuţele butoanele obiectului mic şi argintiu, care părea că se oprise şi el, ca un ceasornic stricat, a dat iama printre hârtiile împrăştiate pe masă, mieunând, şi chiar a răsturnat cana roşie cu cafea, încercând să facă zgomot ca s-o trezească din somnul profund în care căzuse. Totul părea a fi zadarnic: stăpâna lui rămăsese încremenită într-un vis fără sfârşit, cu picioarele încovoiate sub ea pe canapea şi cu două dosare pline cu hârtii în braţe. Când, după o vreme, Ben şi-a dat seama că lucrurile vor rămâne aşa, că de-acum înainte ea n-o să-l mai mângâie pe spinare şi n-o să-şi mai împartă mâncarea chinezească cu el, aşa cum nici el n-o să se mai ghemuiască vreodată lângă ea pe canapea, aşteptând să fie alintat, deşi nu-l învăţase nimeni ce-i aia moarte, s-a refugiat sub masa din bucătărie cuprins de un sentiment copleşitor, pe care oamenii l-ar numi tristeţe, şi-a aşteptat să vadă ce se întâmplă mai departe cu el.

După o vreme pe care nu ştia cum s-o măsoare, din dreptul uşii de la intrare au început să se audă nişte zgomote asurzitoare, mai puternice decât tunetul sau pocnitorile care răsunau de sărbători în curtea blocului, uşa a cedat şi-n cameră au năvălit nişte indivizi ameninţători cu ghete butucănoase. Cuprins de frică, dar şi de un soi de curiozitate pe care n-o mai simţise de când era pui, Ben a zbughit-o printre picioarele unuia dintre ei şi-a fugit încotro a văzut cu ochii, în lumea necunoscută de afară.

Capitolul 2

LUNI DE DIMINEAŢĂ, ziarele se grăbiseră să scrie cu titluri îngroşate chiar pe primele pagini: pe Miruna Tomescu o uciseseră dosarele, nopţile prelungi petrecute la birou, lipsa sfârşiturilor de săptămână în care ar fi putut să iasă în parc cu iubitul sau la cafea cu prietenele, clienţii care nu se terminau niciodată, *deadline*-urile care veneau peste ea, cu regularitatea unui ceasornic de neoprit. Jurnaliştii se întreceau în elocvenţă atunci când descriau ultimele clipe ale fetei şi se grăbeau să publice declaraţii ale vecinilor (în exclusivitate absolută), citate din blogosferă, precum şi opinii ale unor personalităţi din lumea culturală cu privire la mersul societăţii. Comentariile continuau să curgă în mediul virtual şi pauzele de ţigară din companii deveneau din ce în ce mai dese, de parcă s-ar fi dat semnalul unei conspiraţii generale.

Deşi declaraseră presei că în apartamentul Mirunei era o „mizerie îngrozitoare“, iar greutatea ei abia dacă ajungea la cea a unei fete aflate la pubertate, doctorii au explicat în zilele următoare că nimeni nu poate muri de „prea multă muncă“. Moartea are cauze clare şi precise, ce pot fi explicate ştiinţific şi măsurate, iar în manualele lor de medicină îndelung studiate nu existau noţiuni precum şefi, clienţi, *deadline*-uri, dosare. Niciodată — după părerea lor — nu fusese lansată vreo teorie mai abracadabrantă, bună de sucit minţile fraierilor care caută amănunte senzaţionale prin ziare, pentru că vieţile lor sunt prea plicticoase, sau ale revoltaţilor care s-au săturat să muncească. În rapoartele pe care le întocmiseră după primele cercetări se vorbea despre cauze cât se poate de fiziologice, care n-aveau, la prima vedere, nici în clin, nici în mânecă cu şefii sau dosarele, ci conţineau termeni medicali, precum „catabolism accentuat“, „modificări distrofice pluriorganice“ şi „alterări hidroelectrolitice“. Cum cititorii obişnuiţi nu înţelegeau mare lucru din ele, câţiva jurnalişti mai zeloşi s-au ostenit să traducă pe înţelesul profanilor cuvintele complicate şi denumirile lungi şi-mbârligate ale medicilor legişti, ce păreau a fi doar nişte invenţii ale cuiva care se distrează cu literele. Ceea ce era demn de reţinut din toate aceste rapoarte erau substantivele „inimă“,

„oboseală“ şi „slăbire“, urmate de adjectivele „excesivă“, „repetată“ şi „accentuată“.

Unii mai răuvoitori ar fi băgat mâna-n foc că pe acolo s-ar fi strecurat şi cuvântul „stres“, dar — după cum declaraseră, de exemplu, câteva doamne mai în vârstă, locatare ale blocului în formă de U — stresul ăsta e doar o vorbă inventată, un moft al zilelor noastre, o maladie fictivă de care oamenii suferă numai pentru a justifica faptul că n-au chef să răspundă la telefon în timpul zilei sau pentru că li se pare că a fi *doar* obosiţi este o chestiune demodată. Până una-alta, se găseau destui care să apere existenţa acestei puteri malefice în viaţa de zi cu zi şi să arunce în spinarea stresului toate nenorocirile omenirii, oricât ar fi strâmbat din nas doamnele în vârstă şi oricâte argumente ştiinţifice ar fi adus medicii.

Încă dinainte de moartea Mirunei, oamenii puteau fi auziţi plângându-se, din ce în ce mai des, de oboseală, de lipsa timpului, de stări apăsătoare, de gânduri negre şi insomnii temporare, de pierderea poftei de mâncare (sau dimpotrivă, de creşterea fără motiv a apetitului), pe scurt, de stres. Se plângeau nu numai acasă, în sânul familiei, ci tot mai des şi-n cele mai diverse locuri, de la cafenea până la club, de la coafor la service, şi chiar întâlnirile între prieteni se transformau în lungi lamentaţii. Până şi doctorii se simţeau încolţiţi şi nevoiţi să recunoască, fără prea mare plăcere, că stresul ăsta există şi se-ntinde ameninţător asupra tuturor. Dar că ar putea provoca moartea cuiva, asta în ruptul capului n-ar fi admis, şi aveau drept argumente — foarte solide, de altfel — tomuri întregi, din care citau cu voluptate denumiri complicate pe care nu le înţelegeau decât ei. În plus, nu mai existaseră cazuri asemănătoare şi speculaţiile nu-şi aveau locul într-un domeniu atât de riguros precum medicina. Însă toate explicaţiile lor ştiinţifice şi denumirile de specialitate nu reuşeau să clintească nimic din aura de martir pe care o căpătase fata blondă care tocmai se stinsese din viaţă, la numai 29 de ani. Moartea ei devenise, cu siguranţă, subiectul zilei.

La început, motanul a păşit nesigur, mai mult tupilându-se, pe lângă peretele zgrunţuros al blocului, pe sub balcoanele locatarilor de la etajul 1 şi s-a oprit în cele din urmă sub Matizul galben al domnului Procopie. Lumina prea crudă şi strălucitoare îi rănea ochii obişnuiţi cu penumbra apartamentului de la etajul 8, iar foşnetele şi zgomotele venind de deasupra lui, din covorul mişcător de frunze şi de la balcoanele ferecate cu armături de fier, îl făceau să se simtă neliniştit, de parcă s-ar fi apropiat o furtună. A stat acolo ceva vreme până şi-a mai tras sufletul, neîndrăznind să iasă, pentru că pe aleea din curtea bisericii se zăreau nişte umbre necunoscute care-l înfricoşau şi cu care n-ar fi vrut să aibă de-a face. Nu cunoscuse în viaţa lui decât doi oameni: stăpâna lui cu

picioare subţiri şi albe şi bărbatul cu picioare păroase. Acum, toate aceste picioare grăbite şi roţi de maşină care treceau prin faţa lui, în lumina de după-amiază, îl făceau să regrete că-şi părăsise culcuşul moale şi sigur pentru a se aventura într-o lume plină de pericole.

Aproape că aţipise sub Matizul galben, când a fost trezit de-un foşnet nemaiîntâlnit până atunci. Ca o adiere de vânt, dar foarte puternică; ca zgomotul pe care-l făceau foile de hârtie ale fostei stăpâne, când pluteau prin aer, numai că amplificat de o mie de ori; ca o chemare căreia nu-i putea rezista cu niciun chip. Motanul Ben zări cel dintâi stol de porumbei din scurta lui viaţă pisicească: cam douăzeci de vietăţi mici, înaripate, cu pene albe şi cenuşii, în mai multe nuanţe, se roteau în faţa lui, ciugulind frenetic firimituri de pâine uscată de pe dalele de piatră. Până atunci, Ben mai văzuse doar vrăbiuţe. Veneau uneori pe pervazul ferestrei, căutau cu cioculeţele ceva de mâncare, vorbeau între ele cu glasuri piţigăiate şi-apoi îşi luau zborul când îşi iţea motanul mustăţile la geam. El nu le băga prea mult în seamă, erau lucruri care se întâmplau pe vremea aceea într-o lume necunoscută, în lumea de afară, în care el nu păşise niciodată; mult mai interesanţi erau ciucurii covorului din sufragerie şi colţurile de plastic ale sacului cu bobiţe, ascuns după frigider, chiar şi papucii rozalii ai stăpânei lui îi stârneau mai mult interes decât vietăţile alea ciudate, mici şi plăpânde, ce se iveau din când în când îndărătul peretelui de sticlă care despărţea cele două lumi.

Acum însă era altceva: păsările astea erau chiar în faţa lui, vii şi apropiate, cu contururi precise, cu corp şi gheare, scoţând sunete ispititoare, învolburând aerul şi răspândind un miros care-i zgândărea toate simţurile. Ben îşi simţea ghearele ascuţindu-se şi mustăţile fremătând, toate fibrele corpului încordate, carnea tremurându-i de un fel de poftă pe care nu ştia cum s-o stăpânească. Fără să-şi dea seama prea bine ce-are de gând să facă, fără să aibă habar că-n clipa aia i se deşteaptă un instinct de prădător adormit şi fără să-l fi învăţat cineva care sunt regulile vânătorii, motanul a ţâşnit de sub maşină şi s-a repezit ca un tigru în mijlocul porumbeilor care ciuguleau liniştiţi firimituri. În clipa următoare, a simţit o durere fulgerătoare şi-a auzit un vâjâit asurzitor de aripi în jurul său şi o voce ca un tunet: „Ptiu, fir-ai a dracu’ dă vrăjitoare, cu jigodiile tale! Dacă nu ţi-oi omorî io într-o zi toţi cotoii ăştia spurcaţi pă care-i aduci!“

Dacă vreun copil ar fi avut curiozitatea să se uite de la balcon, sau vreo pensionară fără ocupaţie ar fi stat să spioneze din spatele unor perdele dantelate, ar fi văzut foarte clar de sus desfăşurarea scenei. L-ar fi văzut pe Ben ţâşnind deodată, ca o fiară, de sub Matizul galben, în mijlocul porumbeilor, şi pe nea Zaim cum — în ciuda aerului său zănatic — îl ocheşte fără greş cu sticla de plastic pe jumătate plină cu apă şi-l nimereşte drept în

cap. În învălmăşeala de aripi şi pene pe care-o iscaseră stolul de porumbei speriaţi, nu ar mai fi putut vedea nimic preţ de vreo câteva clipe, dar apoi ar fi zărit motanul fugind cât îl ţineau puterile spre clopotniţă, pe nea Zaim ţipând în urma lui blesteme şi apoi o babă cu fustele de-a valma şi broboada îmbâcsită, ieşind din clopotniţă, cu măturoiul în mână: „Hoo, da' ce-ţi veni, moş nebun? Iar venişi pus pă scandal?!" L-ar mai fi văzut pe motan, fugind ca turbat şi intrând, pentru a se pune la adăpost, printre fustele fără culoare ale babei, drept în clădirea din spatele ei.

Dar nu ieşise nimeni nici la geam, nici la balcon, ca să vadă toată această scenă. Toţi erau în casele lor, cu atenţia aţintită către ceea ce se întâmpla în interior. Cu uşile de la intrare întredeschise, lăsând să alunece pe coridoare mirosurile bucătăriilor, locatarii blocului în formă de U spionau ce se petrecea în apartamentul de sus, unde locuise fata aia tăcută, pe care acum veniseră s-o scoată din casă cu Salvarea şi pompierii. Era vreo crimă pasională? Sinucidere din dragoste? O boală nemiloasă? Veştile circulau cu viteza gândului, ca printr-un telefon fără fir, între madam Grămadă de la 3 şi doamna Voiculescu de la 7, între soţia doctorului Puiu şi cea a inginerului Stănescu, de la scara A la scara B, pe deasupra turlelor bisericii, printre cablurile de electricitate poleite de lumina aurie şi frunzele proaspăt înverzite ale copacilor.

Ai auzit, dragă, cică au găsit-o cu dosarele-n braţe, biata fată muncea încontinuu, vai, slăbise îngrozitor, am auzit eu de la doctori că era o mizerie în-gro-zi-toa-re la ea în casă, resturi de mâncare, vase nespălate, în sfârşit, ce să-ţi mai spun, da' sigur nu ţinea vreo cură de slăbire?, adevăru' că era cam palidă, eu — drept să-ţi spun — nici n-o prea cunoşteam bine, nici nu sunt genu' care să se bage-n viaţa vecinilor, tu mă cunoşti doar!, aşa, un bună ziua şi-un la revedere în lift poate, da' să ştii că nu era fată rea, pe mine m-a ajutat odată să duc plasele de la Billa pân-acasă, atunci am văzut: avea sărăcuţa nişte picioare cât mâinile mele, ştiţi cumva când o-nmormântează?, probabil o duc acasă, în oraşu' ei, da' fata asta n-avea şi ea pe nimenea aici, în Bucureşti?, ce ştiu eu, bărbat n-avea, că mai mereu venea şi pleca singură, şi acum se poartă traiul ăsta, în doi, da' fără acte, nu că spionez eu care cu cine vine, da' am observat fără să vreau, oare o să ne ia acum interviu de la ziar?, că şi la o cumnată de-a mea, când şi-a omorât un vecin nevasta, a venit de la gazetă şi de la TV şi a început s-o întrebe, cum era victima, da' criminalu'?, făcea scandal, bea, era violent?, acum să ştiţi că io nu mă bag să dau niciun fel de declaraţii la presă, da' mă-ntreb oare madam Grămadă ştie?, păi madam Grămadă tre' să ştie, că ea ştie tot ce mişcă-n blocu' ăsta, deşi nu ştiu cum reuşeşte să fie aşa informată, dragă, pentru că nu iese din casă decât de Paşte şi de Crăciun, în rest stă toată ziua şi nu face nimic, doar se vaită, ba c-o dor

şalele, ba inima, ba colo, ba colo, de-a ajuns cât un elefant, păi p-asta nici cu macaraua n-or s-o mai scoată din casă, ia vezi, a plecat maşina aia de la Salvare?, nu se vede nimic de aici, se aud paşi de sus, cred că acum îi fac vreo d-asta — cum îi zice, zi-i să zic —, autopsie sau ceva, Doamne fereşte!, să ai o fată şi să ţi se prăpădească aşa, da' ea n-are şi ea părinţi?, n-are, dragă, era singură pe lume, parc-avea totuşi un pisic, fetele-astea din ziua de azi numai la carieră le stă gându' şi-uite-aşa sfârşesc, singure-n casă, înconjurate de pisici, de n-are nici măcar cin' să sune la un doctor când le e rău, ajung la treizeci şi ceva de ani, fără copil, fără bărbat, fără nimica, ce le-o trebui atâta carieră?, da' câţi ani avea?, ce ştiu eu, vreo douăşopt, douăjnouă poate, era tânără, păi, eu ce-ţi ziceam?, ia, uite c-o scot, aoleu! da' ce albă e, sărăcuţa, să mergem şi noi să vedem mai bine?, dacă se filmează?, unde să mergem, tu?, ia stai liniştită aici, că-i mai bine, la vârsta noastră-ţi arde să umblăm brambura, asta ne mai trebuie acum, filmări! Dumnezeu s-o odihnească, uite că-mi vine să şi plâng!

Ben nu ştia prea bine unde ajunsese, ştia doar că nu mai putea sta în lumea asta plină de lumină, zgomote şi pericole, în care oricând putea fi lovit cu o sticlă de plastic plină pe jumătate cu apă. Prea speriat ca să mai scoată mustăţile pe-afară, se adăpostise în cel mai îndepărtat colţişor al clopotniţei şi se ghemuise tremurând acolo, în întuneric, cu capul pulsând de durere. Îi era dor de stăpâna lui şi nu înţelegea ce se petrece cu el; de ce, în loc să se afle pe pernele canapelei, tolănit regeşte, crănţănind boabe cu gust de somon sau resturi de mâncare chinezească, stătea pitit într-un ascunziş întunecos, zbârlit de frig şi cu maţele ghiorăindu-i de foame.

Din întuneric s-a desprins un fel de umbră mişcătoare, răspândind un miros cam urât, care l-a făcut să se încovrige şi mai mult, prudent, în colţul lui. A închis ochii şi-a simţit o mână mare şi grea pe blăniţă, mângâindu-l cu blândeţe, şi un glas gros şi gâjâit, ca dintr-un fund de canal, vorbindu-i pe un ton de alint: „Ce-i, mă, frumosule, ce ţi-a făcut moşu' ăla nebun? Te-a lovit, mă, te doare? Las' că are baba grijă de tine… Hai, pis, pis, pis!“ Un miros de lapte a umplut aerul umed din clopotniţă şi sunetul lichidului curgând într-un castronel i-a dat curaj. Ben a ieşit încetişor din colţul lui şi-a înaintat câţiva paşi pe pardoseala rece, până când s-a proptit în castronelul din faţa lui şi-a început să lipăie laptele, dintr-o suflare. Apoi, s-a ghemuit pe cârpele pe care i le întinsese bătrâna şi l-a cuprins o ameţeală plăcută, în care toate lucrurile au prins să se amestece, porumbeii cei albi şi ispititori, bărbaţii care spărseseră uşa casei, moşul răzbunător cu sticla de plastic, stăpâna lui care nu se mai clintise de pe canapea de dimineaţă, bărbatul cu picioare păroase de odinioară, vrăbiuţele de pe pervaz, umbrele de sub maşină, baba asta ciudată care părea că-i vrea binele, puţinele amintiri din viaţa lui de motan tânăr de apartament

topindu-se într-un fel de vis dezlânat, în timp ce afară, în lumina blândă de început de aprilie, fata blondă era urcată într-o maşină, în mijlocul unui întreg alai de medici, poliţişti, vecini, fotoreporteri, şoferi, cerşetori, vânzătoare ambulante de flori, diaconi de la biserică, vânzătoare de la librărie, funcţionare de la poştă, trecători şi tot felul de gură-cască, dar fără niciun fel de rudă sau prieten.

În tot alaiul ăla de gură-cască şi curioşi, se afla şi un bărbat îmbrăcat în blugi şi cămaşă vişinie, cu un mic crocodil brodat deasupra buzunarului de la piept, învârtind nervos un telefon mobil în mână, de parcă ar fi vrut să formeze un număr şi nu s-ar fi hotărât. Bărbatul a fumat două ţigări, una după alta, a privit de câteva ori în sus, către turlele bisericii, de parcă ar fi aşteptat ceva de acolo, a strivit mucurile ţigărilor pe dalele de piatră din curtea blocului, apoi s-a urcat în maşina parcată sub bătătorul de covoare şi, înainte de-a porni către sediul poliţiei, pentru a răspunde la întrebări legate de moartea neaşteptată şi misterioasă a subalternei sale, a dat trei telefoane. Primul, şefului său direct, al doilea, directorului de comunicare (specializat în rezolvarea situaţiilor de criză mediatică) şi al treilea, şefului Departamentului Juridic.

Pentru scurtă vreme, atenţia i-a fost atrasă de o ceartă care izbucnise în curtea blocului, între un moş cu mutră de nebun şi haină spălăcită din piele, şi-o babă cu broboadă şi-un ditamai măturoi în mână, care ieşise din clopotniţă. După cât se părea, cearta pornise de la un motan vărgat şi nişte porumbei care-şi luaseră zborul dintr-odată, umplând aerul de zbateri de aripi, fulgi şi foşnete. Augustin ridică ochii spre cer, încercând să-i urmărească, şi fu uimit de strălucirea turlelor bisericii şi de boarea aurie care părea că se lăsase peste bloc, peste pomi şi peste cablurile de electricitate care se înnodau deasupra curţii, ca un păienjeniş. O clipă avu impresia că zăreşte o siluetă alburie şi cam străvezie plutind pe acoperişul bisericii, dar lumina era atât de puternică, încât era aproape sigur că nu fusese mai mult decât o iluzie optică. Băgă cheile în contact, dădu drumul la radio, îşi aprinse o nouă ţigară, încercând să rămână calm, şi repetă în minte nişte fraze-cheie pe care i le spuseseră la telefon specialiştii companiei. Apoi părăsi curtea bisericii, îndreptându-se spre toate neplăcerile care apar atunci când ai ghinionul să descoperi moartea cuiva.

Filmul nu mai e bun de nimic, nici măcar Brigitte Bardot, cu formele ei ameţitoare, cu ochii şi buzele care promit atâtea desfătări, nu e în stare să-mi atragă gândurile aşa cum o făcea mereu. Simt că mă apasă până la sufocare camera asta de bloc socialist, mică şi îngustă, sutele de CD-uri cu filme piratate şi fotografii (făcute, pe furiş, fetelor frumoase în autobuzul care mă

duce spre serviciu), albumele de cinema tocite de atâta răsfoit, figurinele de elfi şi dwarfi pe care le colecţionam pe vremea când mă uitam zilnic la *Lord of the Rings*, toate surogatele astea de viaţă între care m-am obişnuit să trăiesc. Nu mai am răbdare, simt furnicături în buricele degetelor, ochelarii mi se aburesc, dramele alb-negru de pe ecran nu-mi mai spun nimic, sunt o păcăleală, oamenii ăia sunt morţi de mult, iar Brigitte e doar o babă nebună, cu faţa brăzdată de riduri, care adună maidanezi din ţările subdezvoltate, tot ce contează e *aici* şi *acum*, trebuie să mă strecor cumva prin breşa asta pe am întrezărit-o, să-mi iau zborul ca o gâză care s-a tot lovit de geamurile transparente şi care deodată simte o pală de aer proaspăt arătându-i drumul.

Era trecut de miezul nopţii când am simţit nevoia să ies din casă. Mi-am tras la repezeală o pereche de blugi, m-am strecurat tiptil pe hol, atent să n-o trezesc pe maică-mea, care adormise din nou în fotoliu, în faţa televizorului, am deschis încetişor uşa apartamentului şi-am coborât în stradă. Am luat-o pe jos, mai întâi pe bulevardul lat şi pustiu care mi se deschidea în faţă, apoi am cotit pe nişte străduţe lăturalnice. Era încă răcoare, dar o răcoare plăcută, de primăvară care promite că în curând se va preface în vară, de primăvară care te învăluie cu mirosul proaspăt al frunzelor din copaci, al fetelor care umblă vesele pe străzi, săltându-şi sânii în bluziţele colorate care abia le acoperă. Fetele astea trec întotdeauna *pe lângă* mine, mireasma lor primăvăratică se risipeşte-n vânt, unduirea părului lor mătăsos există doar în imaginaţia mea, apoi vine toamna, pe negândite, ele-şi acoperă sânii cu pulovere groase, care abia le mai lasă formele să li se ghicească, apoi se face iarnă, fetele se îngroapă în paltoane închise la culoare, se zgribulesc de frig în ninsoare, iar eu nu mă pot apropia de ele ca să le încălzesc, nu îndrăznesc să le deschid nasturii paltoanelor, nu reuşesc să le dau jos mănuşile şi căciulile, decât în vise, în filme sau pe chaturi.

Am aprins o ţigară şi m-am rătăcit în labirintul de străduţe cu case vechi şi cochete, aşa cum avusese şi familia mea pe vremuri, dar pe care bunică-mea, unica moştenitoare, le vinde cu încăpăţânare pe măsură ce reuşeşte să le ia înapoi şi nici prin cap nu-i trece să-i doneze măcar o parte nepotului ei pentru a se apuca de filmele la care visează. M-am gândit din nou la examenul de la Regie, părea o utopie, doi ani amânasem asta, prima dată m-am dus până în faţa facultăţii, dar mi-a fost frică să mă înscriu, m-a apucat un fel de tremurat ciudat, ca şi cum o femeie goală mi-ar fi apărut dintr-odată în faţă, implorându-mă s-o iau în braţe şi să fac dragoste cu ea chiar acolo, pe trotuar, în văzul lumii, am închis ochii şi-am strâns dosarul cu actele în braţe, aveam tot ce-mi trebuia acolo, chiar şi chitanţa de la plata taxei pentru examen, nu pot, nu pot, nu pot, am şoptit ca un nebun şi-am făcut calea-ntoarsă, am fugit ca un laş din faţa universităţii de artă teatrală şi

cinematografică, am alergat pe străzi, foile din dosar mi s-au împrăştiat în vânt, chitanţa a sfârşit într-o baltoacă, o maşină a trecut peste ea, scufundând-o definitiv în noroi, ce jalnic sunt!, mi-am spus acasă şi-am izbit cu pumnul în geamul de la bucătărie până când l-am făcut ţăndări, sângele îmi şiroia pe mână, cioburile s-au împrăştiat în toată bucătăria, aşa m-a găsit maică-mea, care se întorsese cu nişte plase de la serviciu, ce-ai-păţit-mamă?, s-a pornit să ţipe, a scăpat plasele din mână, ceapa şi cartofii se rostogoleau pe gresie, amestecându-se cu sângele meu, nimic, tu nu vezi?, m-am tăiat un pic, i-am răspuns şi am plecat la mine în cameră, cu sângele şiroind, trântind uşa. A doua oară am reuşit să mă înscriu la examen. Eram hotărât, văzusem toate filmele, citisem toate cărţile, îmi repetam în fiecare dimineaţă în faţa oglinzii: o să te duci naibii şi-o să dai examen şi-o să intri! Noaptea, visam mutrele colegilor şi-ale şefilor când le voi da vestea cea mare, ce ştiau ei cu ce artist împărţiseră biroul până atunci?, am intrat la Regie, fraierilor, mă duc să-mi trăiesc viaţa, rămâneţi în cuştile voastre, înfundaţi-vă căştile pe urechi, vedeţi-vă de conversaţiile voastre meschine cu nevestele la telefon şi de prânzurile în caserole de plastic, eu plec de-aici, eu nu sunt ca voi, eu sunt croit din alt aluat, eu am lucruri de spus, aşa visam şi simţeam că mă cuprinde din nou tremurul ăla febril, dorinţa aia nebună, în vis mi se amestecau femei goale pe care le iubeam până la epuizare pe trotuar, pe străzi, prin parcuri, în văzul tuturor, asta până în dimineaţa primului examen, când m-am trezit ameţit din visul ăsta, aşa de ameţit, că nu mă puteam ţine pe picioare, când m-am ridicat s-a învârtit podeaua cu mine, m-am târât până la baie şi mi-am vomitat şi sufletul din mine, Pupucă, dragule, ţi-e rău cumva?, se auzea vocea maică-mii, îngrijorată, de dincolo de uşa băii, n-am nimic, n-am nimic, mă duc să dau examen să mă fac regizor, îi răspundeam şi mă aplecam din nou asupra vasului de toaletă ca să vomit, Pupucă, să-ţi fac un ceai?, să-ţi aduc un metoclopramid?, să-ţi prăjesc o feliuţă de pâine?, lasă-mă dracului în pace, mamă, lasă-mă-n pace! Apoi, după-amiaza, în pat, plângeam pe înfundate în pernă, examenul se dusese pe apa sâmbetei, mi-era aşa de rău, că nu puteam nici măcar să dau cu pumnul într-un geam, nicio femeie goală nu mai venea să mă viziteze în vise, dimineaţa mă ridicam cu chiu, cu vai din pat, mă îmbrăcam, plecam la serviciu, mâncam prânzul pe tastatură şi râdeam la glumele previzibile ale colegilor, îmi înfundam căştile pe urechi şi scriam pe blog despre filme, Godard, Truffaut, Tarantino şi fraţii Coen, nimic nu mai conta, totul era pierdut. Şi-acum, plimbându-mă ca un nebun pe străzi, în toiul nopţii, mi-am dat seama că de fapt n-aveam nevoie de niciun examen la regie, de nicio facultate, de nicio finanţare de la vreun centru îndărătnic al cinematografiei, tot ce îmi trebuia era o cameră de filmat, chiar şi de buzunar, şi pasiunea mea care mă devora în fiecare zi şi-n fiecare noapte. Cu astea

urma să fac filmul vieţii mele! Ajunsesem într-o piaţă, la intersecţia unor bulevarde, în faţa unei clădiri înalte, făcută din nenumărate şiruri de panouri din sticlă, în trei nuanţe de verde-cenuşiu; ca un stup imens cu milioane de celule care semănau între ele până la identificare, ca o construcţie uriaşă din cuburi, aşezate frumos după un plan matematic. Pe plăcuţa de la intrare am văzut numele companiei la care lucrase Miruna şi despre care citisem în ultimele zile în presă. Deşi cerul era limpede şi senin, atât de senin încât se vedeau stelele sclipind, vârful clădirii se pierdea într-o negură deasă şi întunecată. Nori negri, bolovănoşi se îngrămădeau sus, în jurul ultimelor etaje, mişcându-se uşor, schimbându-şi forma şi consistenţa, aşa cum fac norii atunci când se pregătesc de furtună. Am scos aparatul cu gândul să fotografiez ciudăţenia asta, care-mi dădea fiori, dar deodată am văzut silueta unuia dintre agenţii de pază care moţăiau cu privirile lipite de monitoare ridicându-se şi îndreptându-se către ieşire. Era o namilă tunsă chilug, îmbrăcată în negru, cu bocanci masivi în picioare. Fără să mai stau pe gânduri, am rupt-o la fugă şi m-am afundat din nou în labirintul de străduţe.

Am simţit imediat cum mă cuprinde un fel de bucurie nervoasă. Era ca-ntr-un film! Dar un film făcut numai din clişee, în care eroul principal aleargă pe străzi încercând să scape de urmăritori: liniştea desăvârşită, paşii ca nişte bubuituri şi, în urma lor, un fel de ecou, umbrele ameninţătoare pe trotuar, vocea spartă a unui câine lătrând în noapte, vârful clădirii de birouri pierzându-se în negura deasă, deasupra caselor cu acoperişuri crenelate şi-a coroanelor arborilor bătrâni. Nu m-am oprit din fugă până când am ajuns acasă, am descuiat uşa apartamentului cu grijă, încercând să-mi potolesc respiraţia şi bătăile inimii, am spus STOP filmului în care mă imaginasem, am trecut din nou prin spatele maică-mii care, auzindu-mă, s-a trezit şi-a stins televizorul, apoi am intrat la mine-n cameră şi m-am trântit pe scaunul din faţa calculatorului. Mă învârteam, ca şi cum aş fi coborât dintr-un carusel dement, şi tot ce reuşeam să disting era o Brigitte Bardot, încremenită pe ecranul laptopului, în timp ce ieşea dintr-o cadă plină cu spumă. Cea-mai-frumoasă-imagine-filmată-vreodată. Am închis-o cu regret, pixelii superbi care-i compuneau trupul s-au risipit şi, în locul lor, pe ecran a apărut pagina mea de blog pe care postasem de dimineaţă acel îndemn înflăcărat la acţiune şi pe care se strânseseră, între timp, câteva sute de comentarii. Am observat cu uimire că tot mai mulţi publicaseră ştirea pe blogurile proprii, astfel încât ideea protestului meu făcuse înconjurul lumii virtuale, căpătând o faimă nemaiîntâlnită. Primisem chiar şi un e-mail, de la câţiva bloggeri foarte cunoscuţi, alături de care mai participasem în trecut la tot felul de proteste fără prea mari sorţi de izbândă, care îmi promiteau prietenia şi sprijinul lor etern.

Suntem şi noi tot rotiţe, la fel cum a fost Miruna, e adevărat — îmi

scriau ei — dar, dacă mai multe rotiţe se blochează, atunci o întreagă maşinărie se poate duce naibii, şi rotiţele astea au acum o armă foarte puternică, o armă pe care nimeni n-o stăpâneşte îndeajuns de mult încât s-o poată nimici: internetul. Aveau dreptate; până acum ne-am tot jucat cu el, aşa cum un copil s-ar juca cu un pistol de plastic, numai că pistolul ăla e încărcat cu gloanţe adevărate şi o armată de copii înarmaţi cu astfel de jucării pot schimba lumea. Iar armata asta există, nu e deloc o glumă: mii de oameni din toate colţurile ţării (şi chiar de peste hotare) declarau că sunt gata să mă urmeze în luptă. Sau, mai bine zis, să-l urmeze în luptă pe *skydancer*, bloggerul neînfricat, căci numele meu real le era necunoscut, aşa cum şi mie îmi erau necunoscute numele lor adevărate. N-am mai stat pe gânduri şi le-am răspuns. Lucrurile se închegau de la sine.

După câteva ore de discuţii virtuale aprinse, am bătut în cuie data protestului — vineri, 17 aprilie —, am anunţat-o cu toţii în mod oficial pe blogurile proprii şi ea s-a răspândit apoi singură în cele patru zări ale internetului.

În seara aia am ajuns acasă târziu, cu un gust amar în gură de la atâtea ţigări fumate, cu mintea vraişte, în care mi se-nvârteau, ca într-un caleidoscop stricat, toate răspunsurile pe care le înşirasem la secţia de poliţie, toate mutrele preocupate ale poliţiştilor, doctorilor şi jurnaliştilor, vocile de la telefon ale specialiştilor companiei, care puteau la fel de bine să fie ale unor roboţi, chipul tipei de la marketing care nu mai era acum decât o iluzie îndepărtată, picioarele albe şi subţiri ale Mirunei încovoiate pe o canapea, mirosul de chifteluţe marinate de pe holul blocului, amintirea unei zile de coşmar în care mă aflasem, dintr-odată, atât de aproape de marginea unei prăpastii pe care o crezusem mult timp uitată. Apartamentul meu era gol, rece, pustiu, singurele lucruri care păreau însufleţite erau cele câteva haine de femeie pe care le-ai uitat în dulap, mi-am trecut degetele peste stofa costumelor şi mătasea unei bluze, mai păstrau încă un foarte slab parfum de-al tău, care începe încet-încet să se piardă, Laura, ce dracu’ s-a întâmplat cu noi, cum am ajuns de la şoaptele de iubire din cămin la ţipetele din fiecare seară, la torentele de lacrimi pe care le vărsai singură în pat, aşteptându-mă, la telefoanele alea îngrozitoare, pline de reproşuri, de frustrări şi de venin, unde au dispărut râsul tău, privirile tandre, de ce n-ai putut să mă mai aştepţi un an-doi, mai aveam atât de puţin, o singură treaptă de urcat, o singură promovare, nu-ţi ceream atât de mult, după aia lucrurile s-ar fi aranjat de la sine, am fi mers într-o vacanţă lungă, undeva într-o insulă din Pacific, într-o căsuţă cu podea de sticlă prin care să poţi vedea înotând peştişorii exotici, am fi stat întinşi toată ziua în pat, adieri fierbinţi, frunze de palmieri foşnind în bătaia vântului, oceanul

albastru şi limpede, exact ca-n pozele alea din prezentările în *powerpoint* pe care le primim în orele de serviciu, acolo visăm să ajungem cu toţii, dar trebuie timp, Laura, până la insula aia din mijlocul oceanului, drumul până acolo e făcut din seri petrecute la birou, şedinţe şi rapoarte, trebuie să trecem prin ele, să învingem sute de *deadline*-uri, altfel insula rămâne numai o poză frumoasă de pus pe desktop, eu vreau să trec dincolo de ecran, Laura, pentru asta muncesc, am crezut c-o să mă înţelegi, c-o să fii alături de mine, aşa cum ai promis mai demult, într-o seară în care stăteam împreună în cămin, afară ningea, era întuneric, toţi colegii noştri erau la discotecă, dar noi n-aveam bani pentru asta, nici timp, trebuia să învăţăm ca să ieşim din cercul ăla strâmt care ne sufoca, trebuia să închidem ochii şi să fim pregătiţi să renunţăm la distracţii care nu duc nicăieri, pentru ca într-o zi să ajungem pe insula aia din mijlocul oceanului albastru, şi o vreme am mers amândoi pe acelaşi drum, era greu, dar te simţeam alături. După aia nu ştiu ce s-a întâmplat, ai început să dai înapoi, te-ai schimbat, prietenele tale-ţi îndrugau tot felu' de prostii despre cum să-ţi trăieşti viaţa, de parcă descoperiseră ele calea şi adevărul, citeai cărţi în care era vorba despre „fericirea simplă" şi „bucuriile mărunte" (tu chiar nu-ţi dădeai seama că aşa se consolează numai rataţii?!), ascultai o muzică din ce în ce mai ciudată, de parcă zeci de cutiuţe muzicale stricate s-ar fi hotărât deodată să dea un concert, „electro experimental", îmi explicai pufnind superior, te uitai la filme româneşti în care nu se întâmpla nimic, în afara faptului că mai mereu unii stăteau la câte-o masă de bucătărie acoperită cu muşama, mâncau ciorbă şi se certau, „minimalismul Noului Val", explicai din nou, cu acelaşi pufnet superior, „nu înţelegi arta", şi dădeai ochii peste cap, mă obligai să închid apa de la robinet când mă spălam pe dinţi, convinsă că astfel vei salva Planeta de la pieire, la restaurant comandai numai salate din care pescuiai orice urmă de aliment care nu era complet verde şi-l aruncai scârbită, o săptămână ai încercat să trăieşti numai cu struguri, dar ţi s-a făcut rău şi-a trebuit să te duc la doctor, cămara se umpluse de tot felul de borcănaşe şi cutiuţe bizare pe a căror eticheta scria mare BIO, totul trebuia să fie BIO, chiar şi pasta de dinţi sau crema de ghete, chiar şi hârtia igienică din baia noastră era BIO, asta până când făceai câte-o criză de nervi şi plecai la Zara sau Mango să-ţi goleşti cardul pe nişte rochii care sfârşeau în uitare în şifonier, mâncai tone de îngheţată pe care nu mai scria BIO, te uitai la seriale tâmpite în care toată lumea se îndrăgostea de toată lumea şi răsfoiai ore întregi reviste cu vedete.

Pe scurt, Laura, ai început să te îndepărtezi de mine. Dar eu nu mă puteam opri, nu mai avea sens să mă întorc din drum, şi-atunci au început certurile, valuri de melancolie şi apoi de furie, veneam noaptea acasă obosit, aşteptând un pic de înţelegere, dar în loc de asta tu erai pregătită să mă sfâşii,

ochii tăi aruncau fulgere, vocea ta tremura de lacrimi, pe buzele tale apăreau cuvinte groaznice, „mi-ai distrus tinereţea“, spuneai, „nu pricepi nimic din zbuciumul meu“, spuneai, „nu-ţi plac filmele româneşti şi muzica electro“, spuneai, „nu înţelegi să închizi naibii robinetul când te speli pe dinţi“, spuneai, „nu mai facem dragoste decât duminica“, spuneai, „într-o zi o să-mi fac bagajele şi-o să plec“, spuneai, „o să plec de tot, nu numai de aici, o să plec de la serviciu, o să plec din ţară, o să plec din galaxie, din sistemul solar şi din universul ăsta de rahat, o să plec undeva unde să nu mă mai găseşti niciodată şi-atunci o să-ţi dai seama că ai fost un mare fraier!“ Aşa spuneai, îţi aminteşti? Atunci mă întunecam şi-ţi aruncam cuvinte grele, iar faţa ţi se schimonosea de plâns, atât de groaznic ţi se schimonosea, încât îmi venea să te zgudui, să te trântesc de toţi pereţii, să-ţi fac o mie de lucruri groaznice numai să taci odată!

Mesajele tale ajunseseră să mă îngrozească, nu îndrăzneam să le mai deschid când îţi vedeam numele pe ecranul telefonului, totul se transformase într-un coşmar, cu cât continuai să te porţi în felul ăsta, cu atât mie-mi venea să mă afund şi mai mult în munca de la birou, măcar acolo găseam bucurii şi adrenalină, puteam să-mi comand mâncăruri care să nu fie deloc BIO (Doamne, cât iubeam shaorma aia din care curgea maioneza, cu ce poftă mâncam cartofii prăjiţi plini de ulei, ce fericire era şniţelul cu gust de cauciuc de la catering!), puteam să ascult la căşti o muzică normală, cu zdrăngănit de chitară şi bătăi de tobe, nu sunete bizare de cutiuţe muzicale stricate, ajunsesem chiar şi să mă spăl pe dinţi la birou, numai ca să pot lăsa naibii apa să curgă cât aveam chef. Ştiam că ar fi trebuit să te sun în fiecare seară pe la 9 să-ţi spun că întârzii la birou, dar mi-era aşa de groază de crizele pe care urma să le faci, încât mai bine stăteam până la miezul nopţii, numai ca să te găsesc adormită, deşi scăldată în lacrimi, mă strecuram în pat ca un criminal, ca un bărbat care se-ntoarce de la amantă, când eu nu veneam decât de la birou, şi munceam numai pentru noi, pentru insula albastră unde urma să ajungem, dar totul începuse să se destrame, de parcă fuseserăm blestemaţi, în fiecare zi mai cădea câte-o carte de joc din castelul fragil al relaţiei noastre, insula se scufunda înainte de-a o vedea măcar la orizont, până în ziua în care ai plecat, ţi-ai înghesuit rochiile într-o valiză prea mică, „nu mai pot, Augustin, asta nu e viaţă pe care o trăim noi, două vorbe schimbate dimineaţa, atunci când sună ceasul, nu înseamnă o relaţie, micul dejun mâncat pe goană nu înseamnă iubire, să faci sex duminica dimineaţa nu-i totuna cu a face dragoste, şi eu numai asta vreau de la tine, Augustin, vreau dragoste, iar tu asta nu-mi poţi da, serviciul ţi-a sorbit toată dragostea din tine, te-a aspirat cu totul, te-a înghiţit pe nemestecate, aşa că nu-mi rămâne altceva de făcut decât să-mi înghesui rochiile într-o valiză şi să plec, înainte de mă usca de singurătate“,

aşa ai spus, Laura, în timp ce-ţi închideai valiza, şi de atunci, ca un făcut, totul a început să meargă şi mai rău, am pierdut două contracte importante, mi-au amânat evaluarea, mi-au plecat doi oameni din departament şi-acum, uite, a murit Miruna, fata asta care părea neobosită, cea mai bună şi eficientă din echipa mea, stătea chiar mai târziu decât mine la birou, câteodată îmi era un fel de milă de ea, dar ea nu se plângea niciodată, nu refuza nicio sarcină, niciun job nu părea de neîndeplinit pentru ea, am presupus că-i ambiţioasă, că munceşte că s-ajungă şi ea pe insula ei, nu mi-am imaginat c-ar ascunde vreo boală sau vreo dramă, dacă mi-ar fi spus ceva vreodată, jur că aş fi slăbit-o cu munca, nu sunt un om fără inimă, Laura! Ştiu că mi-ai spune, plină de ironie, că niciodată nu-mi dau seama ce simt oamenii din jurul meu, pentru că sunt mult prea preocupat de mine şi de planurile mele, de-asta ne-am şi despărţit, te-ai dus să locuieşti cu prietenele tale cu fiţe de boeme care-au găsit sensu' vieţii şi ţin tot felul de predici despre *downshifting*, ecologie şi-alte tâmpenii, te-ai dus să mănânci salate verzi şi chestii BIO din borcănaşe, să asculţi muzici bolnăvicioase şi să priveşti filme în care nu se întâmplă nimic, să cauţi fericirea în lucrurile simple şi-n îngheţata devorată în timpul serialelor cu combinaţii amoroase. Dar atunci ce-i cu hainele alea uitate ca din întâmplare în dulap, cu cărţile şi CD-urile lăsate pe rafturile bibliotecii, de ce le-ai lăsat aici, dacă nu mai vrei să ştii nimic de mine, dacă mă urăşti aşa de tare, pe mine şi shaormele mele şi muzica mea cu zdrăngănit de chitară şi serviciul meu care-mi înghite toată dragostea, de ce, Laura, spune-mi?

Mă trântesc în pat, rugându-mă ca somnul să-mi şteargă toate amintirile sau măcar să le topească într-o pastă uniformă. Îmi scot hainele şi găsesc, într-un buzunar, hârtiuţa pe care-am cules-o de pe jos, din sufrageria Mirunei; vreau s-o arunc, ca să uit de orice dovadă a acestei zile îngrozitoare, dar nu ştiu de ce mă răzgândesc şi-o la pun la loc în buzunarul blugilor pe care-i arunc pe podea, împreună cu cămaşa şi şosetele — pentru că nu mai eşti aici, Laura, ca să mă vezi cum fac asta — şi cad într-un somn zbuciumat şi tulburat de vise, aşa cum n-am mai avut dintr-o copilărie foarte îndepărtată.

Capitolul 3

OARE CUM O FI ÎN CURTEA AIA? se întreabă Augustin pentru prima dată, de parcă niciodată în cei patru ani de când lucra în companie şi participa la şedinţele din sala cunoscută sub denumirea de *conference room* n-ar fi observat că, dincolo de geamul de sticlă, chiar în mijlocul clădirii, există o curte interioară. Într-un colţ al acestei curţi aşternute cu un fel de imitaţie de pământ şi pietriş, se află câţiva arbuşti artificiali şi o bancă pe care nu a stat nimeni niciodată, pentru simplul motiv că nu se poate pătrunde acolo: locul este încuiat cu cheia, iar cheia se află la Departamentul Administrativ, care o încredinţează săptămânal femeii de serviciu pentru a păstra curăţenia. Prin luminatorul de sus pătrunde o lumină ştearsă, ca si cum soarele n-ar lumina niciodată cu atâta putere încât razele lui să străpungă sticla şi să încălzească decorul.

Ar fi frumos dac-am putea ieşi din când în când să fumăm o ţigară pe banca aia, nu? îl întreabă Augustin pe Florin Tudosie, directorul departamentului de Relaţii Publice, care stă alături de el la masă — mare, ovală, de culoare vişinie, înconjurată de douăsprezece scaune din piele bej — în aşteptarea şedinţei-fulger la care au fost convocaţi în această dimineaţă de luni. Ai înnebunit, mă, ce-s ideile-astea subversive? râde Florin Tudosie, jucându-se cu pixul pe foaia încă albă a agendei din faţa lui.

În mijlocul mesei se află un bol din sticlă translucidă, plin cu petale care şi-au pierdut încă din prima zi mirosul de „primăvară proaspătă“ promis de textul de pe etichetă. În încăpere e destul de frig, din pricina aerului condiţionat dat prea tare. Deodată, uşa se deschide şi înăuntru intră un bărbat ceva mai în vârstă, îmbrăcat într-un costum scump. Este unul dintre cei trei vicepreşedinţi ai companiei, Valentin Gavrilescu, poreclit şi Morsa, din pricina cheliei, mustăţii şi staturii sale, ce pare că ascunde sub piele un strat gros de grăsime, pentru a-i ţine de cald, în caz că ar ajunge vreodată în ţinuturile gheţurilor veşnice. Morsa dă bună ziua, cu un aer grăbit, şi se aşază în celălalt capăt al mesei, deschizându-şi agenda şi pregătindu-şi stiloul scos

dintr-un etui de piele.

Imaginile celor trei se reflectă în geamul dinspre curtea interioară, atât de bine lustruit, încât suprafaţa a căpătat însuşirile unei oglinzi. Florin Tudosie (cunoscut în companie drept Florin de la PiAr) desenează cu pixul nişte forme abstracte. Colţul foii tremură uşor, mişcat de o pală de curent, atunci când secretara intră în sală, ducând o tavă cu cafele. Privirea lui Florin se opreşte câteva clipe în decolteul secretarei, când ea îi aşază ceaşca de cafea în faţă, şi atunci mâna i se opreşte din desenat. Secretara se uită cu coada ochiului la el şi schiţează un zâmbet îndelung verificat, despre care ştie sigur că deschide multe uşi. Augustin nu observă nimic din acest schimb de priviri, fiind prea adâncit în gânduri. Privirea lui e pironită înainte, în geamul care dă în curtea interioară a clădirii, se loveşte de suprafaţa lucioasă, trece mai departe, pătrunde în curte şi apoi dincolo de ea, în celălalt corp de birouri, în care se zăresc, ca printr-o ceaţă, şiruri de angajaţi stând aliniaţi în faţa calculatoarelor, apoi se întoarce în reflexia geamului, unde vede trei bărbaţi aşezaţi la o masă mare, ovală, vişinie, şi-o secretară aşezând trei ceşti cu cafea pe masă. Privirea îi coboară înapoi pe foaia neîncepută a agendei şi parcurge de mai multe ori data tipărită sus — 13 aprilie — de parcă ar fi avut o însemnătate deosebită.

Tot în geam priveşte pentru o clipă şi secretara, dar nu la timp pentru a prinde privirea lui Augustin; îşi observă doar sânii bronzaţi, uşor revărsaţi din bluza albă, atunci când se apleacă peste masă; mai vede şi privirea lui Florin de la PiAr scufunzându-se în decolteul ei, aşa că se grăbeşte instinctiv, mai ales că bărbatul în vârstă, îmbrăcat în costum scump, îi face un semn discret din mână să se grăbească cu aranjatul pliculeţelor de zahăr şi al cutiuţelor cu lapte condensat; secretara înţelege că ar fi cazul ca misiunea ei să ia sfârşit mai repede, aşa că-şi dezlipeşte privirile din oglinda geamului, îşi potriveşte părul şi se îndreaptă către ieşire, cu tava goală în mână, ca un trofeu, legănându-şi şoldurile pe tocurile înalte. De data asta, o urmăresc toate cele trei priviri; a lui Florin rămâne lipită până când secretara închide uşa în urma ei, ba chiar mai stă agăţată de uşă câteva clipe, însoţită de nişte gânduri pe care le va trece sub tăcere, atunci când îi va povesti soţiei sale seara, acasă, cu lux de amănunte, cum a fost ziua de luni la job; privirea lui Augustin se întoarce repede în agendă, după doar câteva clipe de admirat silueta unduitoare, de parcă data de 13 aprilie ar fi fost ceva mult mai apetisant; mintea lui se încăpăţânează să rămână blocată la o singură secvenţă: imaginea unei fete blonde, cu picioarele nespus de subţiri şi albe, aşezată pe o canapea, ca într-un somn. Să nu uităm de privirea domnului Valentin Gavrilescu, al doilea dintre cei trei vicepreşedinţi ai companiei, zis şi Morsa, datorită cheliei, mustăţilor şi staturii sale; privirea Morsei o însoţeşte pe secretară până când aceasta ajunge în dreptul uşii, apoi poposeşte pe ecranul ceasului de la mână

programat să reziste la presiuni subacvatice de 200 de atmosfere, dacă Morsa s-ar fi scufundat vreodată sub banchizele polare. Mintea sa calculează cât timp a mai rămas până la întâlnirea de la orele prânzului cu o domnişoară care seamănă izbitor, din spate, cu secretara ce tocmai iese pe uşă; apoi, cu o voce gravă, mângâindu-şi uşor mustăţile, Morsa rosteşte:

Ce facem, domnilor, cu problema asta?

În primul moment a fost tăcere. Augustin nu se gândise la vreun răspuns, iar Florin de la PiAr rămăsese încă în minte cu imaginea sânilor bronzaţi ai secretarei, care putea fi şi ea o adevărată problemă, dacă se gândea mai bine…. Morsa se văzu nevoită să repete întrebarea, ceea ce-i confirmă impresia că în companie nimeni nu munceşte cu adevărat, toată lumea fiind cu mintea în altă parte şi mimând interesul pentru problemele de serviciu.

Deci, ce facem, domnilor, cu problema asta?

Florin (încercând să mai tragă de timp, chestie pe care o practica încă din şcoala generală şi care întotdeauna dăduse rezultate bune): Da, e gravă problema, într-adevăr. Aş spune chiar că ne confruntăm cu un caz fără precedent în istoria companiei…

Augustin (simţind că trebuie să spună şi el ceva): Bine, a mai fost şi Irina, anu' trecut…

Florin (tăios, începând să-şi regăsească tonul): Păi, aia-i cu totu' altceva. A fost un accident: a adormit la volan. Deci cel mai important lucru acum este să ţinem presa departe. Dacă lumea se apucă să dea declaraţii fără control, putem fi puşi în situaţia unei lovituri de imagine care ne poate afecta!

Morsa (îngăduitor): Florin, totuşi trebuie să dăm o declaraţie oficială. Să arătăm transparenţă!

Florin (minţind fără să clipească): Se lucrează deja la un comunicat de presă care să exprime punctul nostru oficial de vedere. O să vă trimit varianta pe e-mail, pentru aprobare, imediat ce va fi gata.

Morsa: OK, dar să treacă şi pe la Juridic. Raportul medicilor îl aveţi?

Florin (plusând şi simţindu-se din ce în ce mai sigur): Nu-i gata încă, dar o să încerc să fac rost de el înaintea presei.

Morsa (satisfăcută): Cu-nmormântarea cum stăm? Aţi luat legătura cu familia fetei? Augustin?

Augustin (surprins ca un şcolar cu tema nefăcută): Eu?

Florin (venind în întâmpinarea dorinţelor Morsei): Păi, normal, tre' să suni tu personal, să-ţi prezinţi condoleanţele în numele companiei şi-al colegilor, să-i asiguri că ne vom ocupa noi de tot. E un gest de umanitate de care-i bine să dăm dovadă!

(Augustin îşi notează fără tragere de inimă în agendă: „de sunat fam. Miruna".)

Morsa (continuă pe un ton autoritar, după ce mai întâi a tras cu coada ochiului la ceas): Voi trimite imediat o notă internă: să nu dea nimeni niciun fel de declaraţii! Toţi jurnaliştii vor fi direcţionaţi către departamentul de PiAr, la Florin. Nu vreau să ne trezim cu tot felu' de speculaţii-n presă!

Augustin: Păi, telefoanele deja au început să sune…

Morsa (impasibil): Să sune la departamentul de PiAr!

Florin (ferm): Li se va răspunde că momentan n-avem nimic de comentat! Suntem ocupaţi cu înmormântarea. Vrem să-i asigurăm colegei noastre Miruna o înmormântare decentă… *(cu o voce complice)* Oricum, toată treaba o să fie uitată în câteva zile. Vor scrie de două–trei ori şi se vor plictisi! Aşa se-ntâmplă de fiecare dată.

Augustin: Şi cu clienţii ce facem?

Morsa: Împarte dosarele Mirunei colegilor din departament. Deocamdată, o să-i preia ei treburile.

Augustin: Păi, şi-aşa sunt foarte încărcaţi…

Morsa: Ştiu, o să ne ocupăm de asta. O să angajăm doi oameni — poftim, trei! — în locul ei, dacă e nevoie *(cu un zâmbet uşor ironic).* Nu mai vreau alte „victime"!

Florin: Miruna n-a fost o victimă… Avea probleme de sănătate. Nu?

Augustin: Ăă, da… avea!

Morsa: Deci, daţi anunţ de angajare. Da' discret, vă rog!

Florin (îndatoritor, deşi nu intra în atribuţiile lui): Mă ocup eu de asta.

Morsa: Cu atmosfera, colegii, cum stăm?

Augustin: Păi… aparent e calm. Sigur, suntem şocaţi, nu se aştepta nimeni să moară aşa *(încurcându-se)*. Aşa de brusc, vreau să zic.

Morsa: Mda, situaţia-i un pic mai delicată la tine-n departament. Cred că tre' să organizăm un *team-building* cât de curând. Ceva frumos! Adică… m-am săturat de Valea Prahovei, de Deltă, să nu mai aud de astea! Hai să-i ducem undeva mai departe, să facem nişte jocuri, o petrecere, un concurs… nu ştiu, ceva spectaculos!

Florin (cu aerul că tocmai a descoperit curentul electric): Bulgaria?

Morsa: Bulgaria, perfect! Căutaţi oferte!

Florin (recapitulându-şi notiţele din agendă): Am notat! Deci: comunicat de presă, anunţ de angajare, oferte *team-building* Bulgaria. Altceva?

Morsa (pe un ton uşor ridicat): Înmormântarea!!! Nu uitaţi de înmormântare! Augustin, vreau să te ocupi personal de toate detaliile (*făcând un gest nepăsător din încheietura mâinii)*! Şi nu vă uitaţi la bani!

(Augustin aprobă, resemnat, din cap.)

Morsa: Şi vezi să nu se-apuce oamenii să vorbească tâmpenii-n presă. Nu vreau să ne trezim cu scandaluri sau, mai rău, controale! C-aşa sunt oamenii: au fost colegi şi-acum o să-i apuce solidaritatea.

Florin: Păi ce solidaritate dacă fata era bolnavă de inimă?!

Augustin: Ăăă, ar mai fi ceva…

(Morsa se pregătea deja de plecare. Îşi închisese agenda şi-şi pusese stiloul aurit, pe care, de altfel, îl folosea doar rareori, într-un etui din aceeaşi piele roşcată ca şi agenda. Îi aruncă lui Augustin o privire uşor agasată. Florin de la PiAr, care-i urmărise gesturile, făcu şi el îndată o figură afectată.)

Augustin (încercând să-şi învingă senzaţia de jenă): Sunt unii… pe net… care cică vor să facă un fel de… demonstraţie.

Florin: Cine anume? Sunt dintr-un partid, de la vreo fundaţie, ceva?

Augustin: Nu, e o chestie spontană. A început de dimineaţă, pe bloguri.

Florin (pufnind din nas, dispreţuitor): Pe bloguri…

Augustin: Vor să facă un fel de protest chiar aici, în faţa sediului…

Morsa (cu atenţia deja în altă parte, ridicându-se de pe scaunul din piele bej): Să facă, domnule, n-au decât să facă, să facă şi mama protestului. Trăim într-o ţară liberă. Şi noi suntem la fel de liberi să nu răspundem la toţi nebunii cu bloguri care ies în stradă! Şi-acum vă rog să mă scuzaţi, da’ sunt aşteptat la un biznis *lunch*. Dacă mai aveţi ceva să-mi comunicaţi, puteţi s-o faceţi pe e-mail. La revedere!

Imaginea se voalează, în timp ce bărbaţii se îndreaptă către ieşire, unul după altul. Lumina pică pieziş prin luminatorul de sus şi geamul devine mat, nu mai reflectă nimic din sala de şedinţă. Dacă priveşti prin geam, vezi doar un spaţiu gol cu pereţi de sticlă, dincolo de care se află celălalt corp al clădirii de birouri, cu şiruri de angajaţi stând aliniaţi în faţa calculatoarelor, mâncându-şi prânzul din caserolele de plastic aşezate lângă tastatură.

După şedinţă, Florin de la PiAr şi Augustin coboară cu liftul împreună, la parter, fără să-şi vorbească. Trec pe lângă recepţionera care tronează plictisită la un birou, adâncită într-o conversaţie nesfârşită pe internet cu prietenele ei, pe lângă agentul de pază care priveşte drept în faţă cu o privire cam goală, pe lângă automatele de cafea, sucuri şi dulciuri instalate la intrarea în companie şi ies afară, în stradă. Îşi aprind ţigările în acelaşi timp şi-şi lărgesc amândoi, instinctiv, nodurile prea strânse de la cravate. De-abia după al treilea fum, ochii li se mai obişnuiesc cu lumina puternică de afară şi cu zgomotul de neoprit al oraşului, ca un bâzâit sâcâitor de bondar. Odată cu fumul care le pătrunde în piept, amândoi simt, aproape în acelaşi timp, o senzaţie plăcută de uşurare. Câteva femei frumoase, în costume închise la

culoare, ies vesele din clădire, îndreptându-se către *fast-food*-ul de peste drum. Florin le urmăreşte cu privirea, trăgând cu sete din ţigară şi imaginându-se împreună cu ele la plajă, în club, pe o insulă pustie sau în orice alt loc plăcut în care nu s-au inventat şedinţele şi comunicatele de presă. Augustin ar vrea să se bucure de soare şi de vremea minunată, dar ceva ca o mâncărime interioară nu-i dă pace. Îi apar mereu în minte zgomotul uşii dărâmându-se, picioarele albe pe canapea, hârtia mototolită, laptopul încremenit, senzaţia că un soi de animal i se strecoară printre picioare în fugă (ce dracu' fusese chestia aia? Miruna avea vreun căţel? O pisică? Sau fusese doar o halucinaţie?). Câteva minute aproape că nu-şi vorbesc, rămânând fiecare cufundat în gândurile lui şi suflând fumul în aer, apoi, în sfârşit, Florin de la PiAr scoate un fel de suspin, stinge ţigara pe asfalt cu talpa pantofului şi rupe tăcerea, care devenise uşor stânjenitoare.

Dacă i-ar da cuiva prin minte să asculte conversaţia celor doi corporatişti în costum, aflaţi într-o pauză de ţigară, ar putea crede că se află în scara unui bloc oarecare de cartier, nu în faţa unuia din sticlă şi metal, aflat în centrul Bucureştiului, genul de bloc în care se intră numai cu legitimaţie şi se iese la ore fixe. Nimănui nu-i trece prin cap însă să tragă cu urechea, nici măcar bodigardului plictisit din faţa intrării sau vânzătoarei de la chioşcul de ziare din apropiere. Părerile lui Florin de la PiAr, „un porc care-şi îngraşă curu' în timp ce noi ne spetim muncind pe plantaţia lui" (despre Morsa), „e mai rău ca-n sclavagism, să mor io!" (despre companie), „nu muncind ca fraieru', ca tine şi proasta aia care-a murit, se fac banii, ascultă-mă pe mine!" (despre viaţă, în general), se pierd în zumzetul străzii, amestecându-se cu claxoanele maşinilor oprite la stop, murmurul trecătorilor şi scrâşnetul roţilor de autobuz care opresc în staţie. Nimeni în afară de Augustin nu aude aceste păreri compromiţătoare, ceea ce explică de ce Florin va primi, după evaluare, o mărire de salariu, pentru merite deosebite în timpul crizei mediatice din aprilie.

Tot în timpul acestei discuţii acoperite de zgomotul străzii, Florin îşi anunţă intenţia de a-şi lua imediat concediu pentru a vedea marea de la Vama Veche împreună cu prietena lui (cam neglijată în ultima vreme), pentru că „o viaţă avem şi noi, băi, Augustine, şi p-aia ne-o petrecem la birou până murim". Intenţia lui a rămas însă doar o vorbă-n vânt, fiindcă, într-o situaţie de criză, specialistul în Relaţii Publice nu poate părăsi corabia; Florin nu va ajunge la Vama Veche decât abia în luna august, într-un weekend în care se va întâlni pe plajă cu jumătate din colegii din companie, plus câţiva foşti colegi de master, apoi se va întoarce scârbit în Bucureşti şi va posta pe blogul proaspăt început o lungă însemnare despre cât de mult s-a stricat Vama, însoţită de poze lămuritoare făcute cu telefonul mobil.

Despre Augustin se poate spune că a fost mai degrabă apatic, ba chiar antipatic, în timpul acelei discuţii: a refuzat invitaţia lui Florin la un prânz la restaurantul din apropiere, împreună cu colegii de la Marketing şi PiAr, spunând că-l doare capul şi nu-i arde de nicio mâncare la gândul că trebuie s-o sune pe mama Mirunei şi că în zilele următoare s-ar putea trezi cu un puhoi de bloggeri cerându-i demisia. Florin l-a privit cu milă, „eşti chiar prost, să mor io, nu te mai stresa atâta, că nu-i compania lu' mă-ta!", şi-a ridicat în slăvi calităţile miraculoase ale ciorbiţei de burtă şi-ale sărmăluţelor în foi de viţă, dătătoare de idei geniale în conceperea strategiilor de marketing şi a comunicatelor de presă. Augustin a refuzat încă o dată invitaţia la prânz, scuzându-se că-şi comandase de dimineaţă ceva de la catering, care urma să sosească dintr-o clipă-n alta, iar Florin a primit un mesaj pe telefonul mobil care i-a reamintit de o întâlnire de biznis stabilită pentru prânz, ruinându-i astfel planurile şi înecându-i imaginea ciorbiţei de burtă şi-a sărmăluţelor în perspectiva deloc plăcută a câtorva ore petrecute în trafic. Apoi s-au despărţit, după ce şi-au stins din nou ţigările pe asfalt, şi-au ridicat din umeri în semn de neputinţă, ce să facem, băi, Augustine, asta-i viaţa!

În uşa de sticlă a intrării în companie se văd reflectate acum imaginea unui bărbat care se apropie şi a unuia care se depărtează. Scena se lărgeşte, dintr-odată, foarte mult. Fiecare dintre ei, atât cel care se apropie, cât şi cel care se depărtează, se topeşte, încet-încet, într-o mulţime. Primul devine doar una dintre multele siluete care stau în faţa unui calculator, despărţite de paravane, de geamuri translucide, de etaje legate între ele prin lifturi îmbrăcate în oglinzi, ale căror voci artificiale îţi comunică sec numărul etajului la care ai ajuns; una dintre siluetele foarte asemănătoare, legate între ele printr-o imensă reţea invizibilă în care circulă gânduri şi vorbe, sub formă de şiruri de litere ce pulsează pe ecrane extraplate.

Cel de-al doilea alunecă pe străzi într-o capsulă înzestrată cu roţi şi volan, claxonând intens la semafor, înjurând şoferii cu capul scos pe geam, gândindu-se la un concediu despre care ştie foarte bine că nu o să i se aprobe, la un prânz ce pare o utopie, la comunicate de presă ce se cer urgent scrise, la rate ce trebuie plătite, bătând nervos cu degetele în volan, fredonând melodiile auzite la radio, la unison cu miile de şoferi înghiţiţi de un oraş haotic şi zgomotos.

Poate că a venit vremea să vă spun numele meu adevărat. În spatele avatarului *skydancer*, devenit celebru în ultimele zile în lumea virtuală, se ascunde, în viaţa reală, Adam David Emanuel Ioaniţescu. (Da, am trei nume cu care mă pot mândri şi, de parcă asta n-ar fi de ajuns, aflaţi că încă din copilărie mi se spune Pupucă, iar mama şi o parte din prieteni insistă să mă strige şi astăzi

aşa, spre ruşinea mea.)

Meseria de programator mi-am ales-o la întâmplare, pentru că pe vremea când trebuia să dau admitere la facultate părinţii mei au decis că trebuie să aleagă pentru mine, eu fiind pentru ei un puşti pe care nu-l interesa nimic concret pe lumea asta. De câte ori le spuneam că vreau să fac filme, maică-mea se speria de parcă primise vestea că urmează să plec pe front, iar taică-miu se înroşea la faţă şi-mi descria un viitor, deloc luminos, care se sfârşea întotdeauna cu moartea prin inaniţie şi falimentul întregii familii. Aşa că am dat la Cibernetică şi, printr-un mister greu de explicat, având în vedere chiulurile repetate de la meditaţii, am intrat. Fără prea multe succese amoroase, în afara unei idile destul de cuminţi cu una dintre puţinele colege de grupă, am terminat facultatea cu o medie onorabilă. Tot atunci am descoperit ce prieten bun poate fi calculatorul: nu-ţi cere nimic şi nici nu te judecă în vreun fel. După facultate, am lucrat pe la diverse firme de programare, destul de obscure, care se desfiinţau peste noapte. O vreme, am încercat să supravieţuiesc vânzând nişte produse-minune din uşă-n uşă, dar imediat mi-a fost clar că meseria de comis-voiajor nu este pentru mine, pentru că simţeam o imensă uşurare de câte ori sunam la o uşă şi nu-mi răspundea nimeni. După ce-mi încercam norocul la vreo zece apartamente, îmi petreceam restul zilei, cu sentimentul datoriei împlinite, într-un internet café din oraş, navigând fără vreo ţintă precisă sau stând la taclale pe chaturi cu necunoscuţi.

În afară de filme, statul pe internet era ce-mi plăcea cel mai mult pe lume. Am avut această revelaţie în ziua în care părinţii mei s-au despărţit: maică-mea plângea cu suspine în dormitor, taică-miu îşi făcea bagajele pregătindu-se pentru o nouă viaţă alături de femeia roşcată (cu care eu şi, de altfel, toţi vecinii îl zărisem plimbându-se duminicile prin cartier), iar mie-mi venea să sparg toate geamurile din casă de furie, dar nu din cauza divorţului care era pe cale să ne destrame familia, ci a plăcii de reţea care-şi dăduse duhul în dimineaţa aceea, lăsându-mă fără conexiune la internet.

După ce tata s-a refugiat oficial în braţele roşcatei, am început să-mi caut şi eu o slujbă ca lumea, pentru că acum mă simţeam oarecum responsabil de soarta maică-mii. Tot mergând pe la interviuri şi răspunzând la întrebările domnişoarelor de la HashEr cu fraze învăţate pe de rost, în care se repetau întotdeauna cuvinte precum „dinamic“, „proactiv“ şi „determinat“, am reuşit să mă angajez ca programator la o mare companie multinaţională. La început, nu mă deranja că stăteam la muncă până seara târziu, nici că biroul meu era doar un loc la un lung şir de calculatoare, într-o încăpere vastă, ale cărei ferestre erau veşnic închise, pentru că eram convins că asta e numai o chestie temporară, un fel de anticameră a *adevăratei* mele vieţi care urma să înceapă

odată cu intrarea la facultatea de Regie. Încă de când intram dimineaţa în clădirea din sticlă şi oţel şi deschideam cu cartela magnetică uşi după uşi, străbătând coridoarele acoperite cu mochetă albastră, mormăind câte-un bună dimineaţa în dreapta şi-n stânga colegilor care de-abia îşi ridicau privirile din monitoare, zâmbeam îmbătat de gândul că totul e numai o faţadă, un *screensaver*, un nivel al jocului pe care trebuia să-l parcurg pentru a trece la nivelul următor.

La scurtă vreme după ce m-am angajat, mi-am făcut un blog pe care am început să scriu despre filmele pe care le descărcam ilegal de pe internet şi cu care mă desfătam în fiecare seară. Dimineaţa muream de nerăbdare să ajung la birou şi să mă ocup de activitatea mea preferată, pe care maică-mea o numea, cu un oarecare dispreţ şi cu o profundă neînţelegere, „blogăreală“. Internetul era un imens supermarket virtual în care găseam orice, de la primele filme mute din istoria cinematografiei, până la ultimele apariţii care urmau să ajungă, la multiplexurile noastre, abia peste un an. Înghiţeam seară de seară filme, scriam despre ele pe blog, găsisem oameni care făceau şi ei acelaşi lucru şi cu care puteam trăncăni la nesfârşit despre buzele senzuale ale lui Brigitte Bardot sau despre felul inimitabil care în John Wayne îşi scotea pistolul din toc.

Tot datorită blogurilor, începusem să iau parte la adunările pe care locuitorii lumii virtuale le numeau, pompos, „proteste“. Mă fascina faptul ca pe internet existau atâţia oameni cărora le păsa de tot felul de lucruri pe care alţii le considerau fără importanţă sau, mai rău, de-a dreptul penibile: soarta unor parcuri părăginite, demolarea unor case vechi, închiderea vreunei emisiuni culturale de la postul public de televiziune. Mă duceam la acţiunile mici, independente, aproape spontane, născute din înlănţuirea fericită a unor idei şi cuvinte în spaţiul virtual, între nişte oameni care nu se cunoşteau, dar pe care-i entuziasma aceeaşi cauză. Am protestat în faţa Primăriei, împreună cu un grup de necunoscuţi, împotriva înălţării unui bloc de birouri lângă o catedrală veche; m-am legat cu lanţuri, în mod simbolic, de poarta unei galerii de artă contemporană ce urma să se închidă din motive obscure, dar căreia nu-i trecusem niciodată pragul; m-am chinuit, cu mari greutăţi, să pedalez prin oraş alături de alţi biciclişti nemulţumiţi de lipsa pistelor speciale, precum şi să citesc ore-ntregi în soare, în faţa intrării în televiziunea publică, pentru a opri închiderea unei emisiuni culturale la care, de altfel, nici măcar nu mă uitasem vreodată. Semnam cam toate petiţiile online despre care aflam, mai ales pe cele care propuneau vizionarea obligatorie a filmelor cu Stan şi Bran sau pe cele care militau pentru interzicerea dublării vocilor personajelor din desenele animate. Urmăream toate acţiunile grupărilor ecologiste, pentru că oamenii ăştia păreau a fi cei mai activi şi puneau la cale aproape săptămânal

câte ceva pentru salvarea Planetei. Aşa se face că, de ziua Mamei Pământ, la o oră stabilită dinainte, am stins lumina din casă, împreună cu alţi ecologişti convinşi, spre disperarea maică-mii, care taman atunci se apucase să gătească. Am plantat nenumăraţi arbuşti, cu diverse ocazii, alături de voluntari îmbrăcaţi — previzibil — în verde, ceea ce mi-a amintit în mod nostalgic de munca patriotică din scurta vreme în care am fost pionier. Într-o bună zi, am apărut acasă cu trei pui de pisică, cu care mă procopsisem la o acţiune umanitară de adopţie a animalelor fără stăpân din parcul Obor. Maică-mea mi-a spus foarte clar atunci că urmează să dorm pe preş, în faţa uşii, împreună cu ei, dacă nu-mi bag minţile-n cap şi nu-i duc înapoi de unde i-am luat. Până la urmă, am reuşit s-o înduplec să păstrăm unul singur, iar pe ceilalţi doi i-am înapoiat, cu scuze, organizaţiei pentru protecţia animalelor de la care-i adoptasem cu acte. Când a crescut, pisica pe care o botezasem Lola, după numele unei dive dintr-un film văzut în copilărie, s-a dovedit a fi motan.

Nu mă interesau deloc protestele politice, nu mă duceam la marşurile foştilor revoluţionari şi nici nu aderam la cauza pensionarilor sau a taximetriştilor. Am participat o singură dată la un miting în legătură cu dosarele fostei Securităţi, fără să înţeleg prea bine ce anume mă împinsese acolo, în Piaţa Universităţii. După vreo două ore de scandat lozinci, m-a apucat sila — din cauza tuturor acelor figuri publice, scriitori cunoscuţi, intelectuali care apăreau pe la emisiuni TV, artişti cu haine bizare care-şi dădeau cu părerea, în timp ce televiziunile şi ziarele se înghesuiau să le ia interviuri — şi am plecat acasă. Dar, în ciuda faptului că televiziunile se înghesuiau să le filmeze, toate acestea rămâneau, de cele mai multe ori, nişte simple acţiuni ale unor idealişti: parcurile erau tot în paragină, emisiunile culturale, scoase din grilă, galeriile de artă continuau să se închidă, din motive obscure, iar în Zimbabwe pacea se încăpăţâna să nu vină!

În timp ce stăteam legat de vreo galerie de artă sau citeam într-un soare orbitor în faţa intrării în televiziunea publică, obişnuiam să filmez tot ce se întâmplă cu mica mea cameră digitală de buzunar. Postam apoi filmuleţele pe blogul meu şi, o dată, unul dintre ele a fost chiar preluat de un mare site de ştiri (bineînţeles, fără să-mi ceară acordul, dar asta nu mă supărase deloc, chiar mă bucurasem pentru că blogul meu devenise astfel şi mai cunoscut). De cele mai multe ori, după ce protestau în felul lor ciudat, citind în tăcere sau căznindu-se să meargă pe biciclete, bloggerii ăştia sfârşeau ca toţi oamenii, prin a merge la bere împreună. Eu nu participasem însă niciodată la băutele lor, din timiditate, dar şi pentru că nu obişnuiam să beau alcool.

Faptul că nu beau niciodată alcool este un mister dezbătut cam la toate întâlnirile importante ale familiei mele, inclusiv la divorţul părinţilor. Dacă vă veţi întâlni vreodată cu vreo mătuşă sau vreun unchi de-al meu, vă

rog să nu-i daţi ascultare: poveştile lor sunt pline de amănunte exagerate sau detalii fără importanţă. Ascultaţi, mai bine, versiunea mea: scârba faţă de alcool mi se trage din clasa a cincea, când, împreună cu Miţă (colegul meu de bancă şi prietenul cel mai bun) am furat o sticlă de Cinzano şi-un pachet de Kent şi ne-am îmbătat criţă în curtea şcolii, pe o bancă de lângă terenul de baschet.

Bunicul lui Miţă, mare doctor de dame, deţinea în dulapul său o provizie impresionantă de sticle de băutură şi cartuşe de ţigări, primite drept „atenţii“ de la doamnele pe care le consulta. Dulapul nu era încuiat cu cheia, pentru că, în principiu, nimeni n-ar fi îndrăznit să atenteze la provizia sacră a doctorului. Eu şi cu Miţă fuseserăm colegi de bancă încă din prima zi de şcoală, de când uniformele ne erau mai mari decât noi, şi prieteni nedespărţiţi, uniţi de ochelarii-fund-de-borcan pe care îi purtam de când ne ştiam. La şcoală învăţam după-amiaza, iar dimineţile ne făceam lecţiile împreună. În ziua cu pricina, l-am găsit pe Miţă în sufragerie, într-o veselie nebună pentru că desfăcuse o sticlă din provizia lui bunică-su; după ce-am luat şi eu vreo două guri din clondirul plin cu un lichid roşu, dulceag-amărui şi uşor pişcător, m-a cuprins o stare de fericire nemaiîntâlnită. Cum nu puteam pune la loc în dulap sticla desfăcută, am hotărât s-o luam cu noi la şcoală şi, pentru că băutura fără tutun parcă nu merge, Miţă a-ntins mâna şi-a înşfăcat şi-un pachet de Kent, modelul lung.

Am reuşit să traversăm strada, probabil printr-un miracol, şi să intrăm în curtea şcolii, încărcaţi cu sticla de Cinzano şi cu pachetul de ţigări. „Băi, Miţă, cum naiba vrei să mergem noi la ore, aşa, beţi-morţi?“, am întrebat eu, cuprins de nelinişte. Miţă, ceva mai înţelept din fire, a propus să chiulim de la prima oră, ca să ne mai venim în fire până la a doua, aşa că ne-am dus în locul umbros din spatele terenului de baschet, ne-am aşezat acolo, pe o bancă, şi-am început să vorbim chestiile obişnuite, despre cum o să-i punem gândaci în catalog lu’ diriga noastră şi cum o să inventăm un aparat special de privit pe sub fustele fetelor.

Dar sticla aia desfăcută din ghiozdan nu ne dădea pace; am luat o gură, încă una, şi-apoi încă una… După ce ne-am ars prima dată gâturile, alcoolul părea un sirop din care se putea bea oricât şi, cu cât beai mai mult, cu atât puteai zbura mai sus. Era simplu, trebuia să pedalăm cu picioarele şi începeam să ne ridicăm uşurel în aer; nu ne înălţam chiar de la început, era o desprindere lentă, pe care aproape n-o simţeam, dar cu răbdare — şi rezerve suficiente de Cinzano — ne puteam ridica în văzduh, exact ca rotocoalele de fum albăstrui pe care tocmai învăţaserăm să le facem, înecându-ne ca naiba cu primele ţigări din viaţa noastră. Când am ajuns la fundul sticlei, amândoi zburam demult deasupra acoperişului de tablă al şcolii, ţinându-ne fericiţi de

mână şi cântând în gura mare. Cea mai tare chestie era că puteam face viraje neaşteptate: ne apropiam, de pildă, de mansarda în care se afla atelierul de lucru manual al fetelor, aruncam din zbor o privire înăuntru (sărmanele! se albeau la faţă şi înlemneau cu ghergheful ăla caraghios în mână atunci când ne vedeau hlizindu-ne la ele de partea cealaltă a geamului), apoi executam o rotire lină, pe deasupra castanului bătrân care făcea umbră (sau erau doi castani acum? ba nu, trei! o pădure întreagă de castani răsărise deodată în curtea şcolii) şi aterizam înapoi pe bancă. Ne mai aprindeam o ţigară şi-ncepeam să dansăm printre rotocoalele de fum, care se transformau în văzduh în tot felul de maşinării complicate, cu roţi şi volane şi ghidoane şi claxoane, ne urcam în ele şi zburam până hăt-departe, avion-cu-motor-ia-mă-şi-pe-mine-n-zbor!, până spre norii pufoşi şi coloraţi, pe care puteam ţopăi ca şi cum ar fi fost o uriaşă jucărie gonflabilă, aşa cum erau alea cu care ne pozam pe litoral, în valurile mării. Tare frumos mai era să te plimbi printre nori şi să-i vezi dedesubt pe fraierii ăia cum stau în clase şi învaţă tot soiul de plicticoşenii, aşteptând să sune, naibii, odată, clopoţelul de pauză!

Clopoţelul a sunat, într-adevăr, şi atunci norii au început să se destrame, să se sfâşie, lăsând în urmă un gol prin care se zăreau venind trei arătări înspăimântătoare, cu cocuri şi eşarfe, cu unghii mari şi roşii care ni s-au înfipt ca nişte gheare în ceafă, cu cataloage cărora le făcea o deosebită plăcere să aterizeze forţat pe capetele noastre tunse aproape chilug. Trei creaturi învăluite în nori de parfum bulgăresc cu aromă de trandafiri (diriga, directoarea şcolii şi profa de chimie) ne-au luat frumuşel pe amândoi de urechi, ne-au scuturat de norişorii coloraţi şi rotocoalele de fum şi ne-au adus cu picioarele pe pământ, până când ne-am trezit buluc în cancelarie. A urmat un scandal-monstru, cu părinţi chemaţi la şcoală, palme date peste obraji înlăcrimaţi şi ameninţări cu exmatricularea. Am zăcut în pat, bolnav de mahmureală, vreo două zile, vomitându-mi şi sufletul, iar când mi-am revenit, am primit de la ai mei o pedeapsă de toată frumuseţea: nu televizor, nu jucării, nu ieşit afară pân’ la vacanţa de vară. Era aprilie, în postul Paştelui… „Ai voie doar să-ţi faci lecţiile şi să fii cuminte!“, m-a anunţat taică-miu, care pe vremea aia încă locuia cu noi, deşi putea fi zărit în fiecare duminică după-amiaza pe stradă, plimbându-se la braţ cu o doamnă foarte roşcată. Ameninţarea cu exmatricularea s-a transformat însă într-o notă la purtare scăzută, pentru că nişte băieţi dintr-a şaptea au fost prinşi în timp ce dezbrăcau o fetiţă în clasă. Toţi profesorii au fost de acord că e mai puţin grav, din punct de vedere moral, să fii „beţiv“ decât „violator“, aşa că s-au mulţumit să ne scadă nota la purtare. Eu am luat 7, iar Miţă, 6, pentru că el era, în plus, şi hoţ: furase sticla de Cinzano şi pachetul de ţigări…

După întâmplarea asta, am mai încercat o singură dată să mă

împrietenesc cu alcoolul, la o petrecere din liceu, dar numai când am simţit gustul pe limbă, stomacul mi s-a întors pe dos. De atunci, mi-a fost clar că nu mai are niciun rost să încerc nici măcar vreo bere sau un pahar de şampanie. La aniversările colegilor, mă mulţumeam cu Coca-Cola şi cu multe ţigări, faţă de care nu prinsesem niciun fel de scârbă. Atât de mult uram alcoolul, încât nu suportam nici măcar să sărut fetele care băuseră, iar cum în liceu şi facultate ocaziile de-a săruta fete se iveau mai ales atunci când ele se-mbătau mangă pe la petreceri, e uşor de înţeles de ce n-am fost niciodată un cuceritor. De altfel, nu se cunoaşte existenţa prea multor fete care să merite în vreun fel denumirea de „logodnica“ sau măcar „prietena“ mea. Nu zic că mi se trage numai de la alcool, poate că de vină or fi şi lentilele mele de calculatorist, poate timiditatea înnăscută, poate combinaţia de nume pompoase cu o poreclă ce nu inspiră prea multă virilitate, cert este că eu, Adam David Emanuel Ioaniţescu, zis şi Pupucă, zis (virtual) şi *skydancer*, am fost toată viaţa burlac şi n-am cunoscut de prea multe ori starea aceea inefabilă de îndrăgostire. Cu excepţia, bineînţeles, a clipelor când pe ecranul laptopului meu se iveşte zâmbetul irezistibil al lui Brigitte Bardot…

La 28 de ani, încă locuiesc cu maică-mea şi cu motanul pe nume Lola. N-am mai zburat niciodată, nici măcar în vise, şi n-am atins niciodată norii. Viaţa mea se scurge lent, după acelaşi tipar: stau între 10 şi 12 ore la birou, mâncându-mi pacheţelul pregătit de mama, fără să ies în pauza de prânz, mă ocup de blog, merg în fiecare sâmbătă dimineaţa la supermarket, iar nopţile mă uit, fumând mult, la filme de cinematecă furate de pe net. Rotocoalele de fum sunt întotdeauna rotunde, de culoare uşor albăstrie, nu se transformă în maşinuţe sau avionaşe şi se risipesc de la sine în aer, în câteva secunde.

Până acum, m-am mulţumit să fac figuraţie la protestele altora, să fiu o voce în spatele corului, un chip oarecare într-o fotografie de grup, un tip tăcut care filmează cu camera de buzunar şi visează să dea, într-o bună zi, examen la Regie. Dar asta până în acea luni, la ora 11:11 minute, când am deschis brusc ochii şi-am început să trăiesc!

Dacă mi-ar fi spus cineva, cu câteva săptămâni în urmă, că următoarea deplasare în interes de serviciu va fi nu la vreun *team-building* într-o staţiune montană, ci în provincie, la înmormântarea Mirunei, cea mai bună fată din echipa mea, aş fi crezut că e o glumă sinistră. Şi ţie, Laura, ţi se păreau *team-building*-urile o glumă sinistră, mă aşteptai de fiecare dată la întoarcere cu cel puţin o sticlă de vin la bord, gata să-mi ţii o teorie despre iluziile capitalismului, despre manipularea angajaţilor, risipa de resurse şi-o groază de alte chestii pe care ţi le vârâseră în cap prietenele tale „luminate“, care erau de părere că adevărata fericire în viaţă se atinge mergând cu metroul şi mâncând

covrigi pe trepte la TNB, cu vântul fluturând prin buzunare. Laura, poate că e aşa cum spui tu, dar nimic nu se compară cu înmormântarea de la care tocmai am venit! Am sosit acolo ca şef al delegaţiei oficiale compuse din colegi îndureraţi care abia schimbaseră două vorbe cu Miruna cât fusese în viaţă, pe holurile companiei. Ca un fel de trimis atotputernic al zeilor, gata să ajut muritorii mai nevoiaşi, eram încărcat cu coroane de flori şi cu bani, burduşit cu condoleanţe pentru familie şi texte de declarat presei, gata să mă fac util şi să-mi las obrajii îmbibaţi cu mirosul de mosc, naftalină şi lavandă al unui întreg cortegiu de mătuşi îndoliate pe care a trebuit să le pup personal în numele companiei.

Un oraş la fel cu cel în care am copilărit şi noi, Laura… Ţi-l mai aminteşti? Un orăşel de provincie, prăfuit şi uitat de lume, în care nunţile şi înmormântările par a fi singurele evenimente sociale. Din goana maşinii, am văzut străzile aproape pustii, cinematografele transformate în săli de jocuri electronice, buticurile cu nume naive care aminteau de furtunoşii ani ’90, faleza căzută în ruină, oamenii care nu zâmbeau prea des. Apoi, casa părintească a Mirunei, pe vremuri frumoasă, dar pradă aceluiaşi microb ciudat ce înghiţise oraşul. Sub straturile de tencuială care încercau să păstreze o oarecare aparenţă, totul era scorojit şi îmbătrânit. În marchiza de la intrare lumina pătrundea cenuşie prin geamurile pline de praf, iar curtea nu mai fusese îngrijită probabil din deceniul trecut. Ierburi crescute de-a valma, printre peticele de asfalt. Un leagăn ruginit, din vremea când Miruna era o fetiţă cu codiţe. O bicicletă cu spiţele sărite. Fosta cuşcă a unui câine, acum dărăpănată. O masă cu scaune, la care pe vremuri se lua cina, sub bolta umbroasă de viţă de vie. Dalele de piatră fărâmiţate. Am traversat curtea dorindu-mi ca printr-o minune să mă pot întoarce la biroul meu şi să mă ascund în spatele unui monitor înzestrat cu un filtru special împotriva aspectelor mai puţin plăcute ale realităţii, cum era toată situaţia asta absurdă în care fusesem aruncat…

Mama Mirunei, o femeie mică, slabă, îmbrăcată în negru, m-a strâns în braţe la intrare şi mi-a mulţumit. În primul moment n-am înţeles pentru ce, dar apoi mi-am amintit că până şi sicriul în care se odihnea fiica ei era plătit de compania al cărei mesager eram. Sicriu de lux, lăcuit şi căptuşit cu satin („nu vă uitaţi la bani“, spusese Morsa în şedinţă, fluturându-şi mâna nepăsător), dric Mercedes, cel mai mare şi mai nou model, maşini funerare cu şofer şi prosoape în culori discrete agăţate de oglinzile retrovizoare, coroane imense de flori, împodobite cu panglici, trandafiri roşii pentru un ultim la revedere la groapă, vin de cel mai bun soi pentru turnat pe colivă, totul fusese plătit de companie, căci ce contează banii atunci când e vorba de un angajat bun? Comandasem toate astea personal unei firme de pompe funebre, „nu vă

uitaţi la bani“, aşa le-am spus, fluturându-mi mâna nepăsător, la fel cum făcuse Morsa la şedinţă, „trimiteţi doar factura pe adresa companiei, vreau să iasă totul bine“, „nicio problemă, domnule Dună, noi suntem profesioniştii înmormântărilor, nimeni nu trece pragul eternităţii mai frumos decât atunci când ne ocupăm noi de asta, vă garantăm că vom face din această tragică pierdere un eveniment cu adevărat memorabil“.

I-am şoptit doamnei Tomescu condoleanţele pe care le exersasem la Bucureşti şi care, în acea zi, s-au golit de sens din cauza nenumăratelor repetări. În mirosul de sarmale şi cozonaci proaspeţi care umplea casa, se insinua discret un parfum dulce de crini înfloriţi. Pe bufetul din sufragerie, cu lacul sărit şi un picior lipsă, tronau fotografiile Mirunei de când era mică — o fetiţă cam pipernicită, cu codiţe blonde, jucându-se, învăţând, stând serioasă în bancă, la şcoală, cu stiloul îndreptat asupra unui abecedar, serbându-şi ziua de naştere cu colegii, pozând cuminte într-un studio, cu un peisaj tomnatic în fundal, la indicaţiile unui fotograf ce se credea mare artist, făcând cam toate chestiile pe care le fac fetiţele cuminţi în pozele cu care se mândresc părinţii lor. În vitrină stăteau aliniate frumos bibelourile (beţivul cu privire melancolică, balerina roz încremenită pe veci într-o piruetă şi pescarul cu ochi oblici, cocoţat pe o stâncă de porţelan), serviciul de cafea (cel bun, cu ceşcuţe cu desen albăstrui şi marginea aurită) şi cristalurile, nefolosite de ani de zile, pe care se aşezase un strat subţire şi fin de praf. Milieurile croşetate care acopereau măsuţa, vazele chinezeşti din email înflorat, tablourile cu coşuri de fructe, toată recuzita asta aparţinea unei lumi despre care crezusem, pur şi simplu, că nu mai există demult şi care, dintr-odată, devenise incredibil de reală.

Casa era ticsită de lume îndoliată, de oameni în vârstă, obişnuiţi cu înmormântările şi parastasele. O droaie de femei roboteau de colo-colo, cu aerul că ştiu foarte bine ce fac. Una dintre ele, care părea un fel de şef de clan, dădea ordine foarte precise. Nu uitaţi coliva! Aţi luat lumânările? Vinul! Unde-i vinul? Să nu-mi spuneţi c-aţi uitat tocmai colacii? De la un moşuleţ aşezat pe un scaun, care privea totul cu mare interes, de parcă ar fi asistat la o piesă de teatru, am aflat că femeile erau surorile mamei Mirunei.

Apoi totul s-a întâmplat ca într-unul din filmele alea româneşti la care-ţi plăcea ţie să te uiţi şi care pe mine mă enervau la culme, tocmai pentru că vorbeau despre lucruri pe care aş fi vrut să le uit, despre vieţi meschine şi absurde, despre provincialism apăsător, despre ratare. Uite-l, de exemplu, pe moşuleţul ăsta care a intrat în vorbă cu mine, ţinând să-mi spună că el nu face parte din familie, ci este doar un vecin, dar că o cunoştea pe „decedata“ de când era „uite-atâtica“ — şi-mi face un semn cu palma, la vreo jumătate de metru de podea. Îmi povesteşte că Miruna avea obiceiul, când era mai

mărişoară, să se cocoaţe pe gard şi să-i fure cireşele din crengile care intrau la ea în curte. Da' el unu' nu se supăra, pen'că aşa-s copiii, n-ai ce să le faci, şi-apoi unde s-a mai văzut copil cuminte şi babă frumoasă? Şi râde, dezvelindu-şi gingiile ştirbe, iar mie-mi vine să fug să mă-nghită pământul, aşa că mint că am nevoie la toaletă şi deschid o uşă la întâmplare, în casa aia mirosind a crini înfloriţi şi-a sarmale, dar nimeresc în bucătărie, unde mătuşile şi mama Mirunei pregătesc mâncarea pentru pomană, ciorovăindu-se între ele. Deodată, trei feţe străine se întorc şi mă sfredelesc cu privirea — unele ca pe un criminal, altele ca pe un salvator —, făcându-mă să mă simt de parcă aş fi nimerit pe o planetă străină şi ostilă. Bâigui încurcat un fel de scuze şi mă întorc înapoi în sufragerie, având grijă să-mi găsesc un loc cât mai depărtat de moşuleţul dornic de poveşti, dar de data asta mă ia la întrebări o doamnă înzestrată cu pălărie — un fel de mătuşă sau verişoară foarte îndepărtată, venită tocmai de la Timişoara — care vrea să ştie de ce fetele din ziua de azi sunt preocupate mai mult de carieră şi mai puţin de copii. N-am ce să fac, decât să mă resemnez şi s-o ascult pe doamna cu pălărie, recitându-mi o teorie despre cum a pornit lumea într-o direcţie greşită, până când toată adunarea se urneşte, în sfârşit, spre biserică.

Mi-era frică, Laura, de fapt mi-era groază că va trebui să-i văd din nou corpul neînsufleţit, mă cutremuram gândindu-mă la picioarele alea albe, îngrozitor de albe şi subţiri, când am intrat în biserică nici n-am îndrăznit să-mi arunc privirile către sicriul descoperit, am vrut doar să mă retrag într-un colţ şi să stau acolo tăcut, dar nici vorbă de aşa ceva, pemtru că misiunea mea de-abia începuse. O mână rece mi s-a încleştat de braţ şi m-am simţit tras în jos: mama Mirunei era aproape să leşine, i-am simţit mirosul insuportabil de parfum şi naftalină în nări şi-am văzut-o cum se prăbuşeşte din picioare, aşa c-a trebuit s-o ţin de umeri, s-o iau în braţe şi s-o scot afară din biserică, la aer curat. I-am vorbit, ca să-şi revină, i-am povestit de Miruna, mă privea cu ochii înlăcrimaţi, dar fericiţi, de parcă ar fi fost un părinte copleşit de mândrie că odrasla i s-a sacrificat pe front apărându-şi ţara, din când în când îşi mai tampona lacrimile cu batista şi suspina, spunea ceva de un oarecare Eugen, ah, dacă ar mai fi trăit el s-o vadă!, aşa spunea. Doamnă, toţi ne ducem mai devreme sau mai târziu, îi răspundeam, simţind penibilul situaţiei cum mă copleşeşte ca o mâzgă lipicioasă, din păcate cei mai buni ne părăsesc primii, dar nu noi ne alegem soarta, doamnă! Aşa e, răspundea ea, suflându-şi nasul în batista care mirosea năucitor a naftalină, numai Dumnezeu ştie de ce ne alege şi noi nu putem face altceva decât să ne purtăm crucea!

Crucea mea a fost să îndur o slujbă nesfârşită într-o capelă ticsită de rude înlăcrimate şi fum de lumânări, să consolez babe, să ţin coliva împodobită cu bomboane colorate şi să strecor şpaga groparilor, o şpagă

pentru care nu voi primi în veci chitanţă de decont. Şi toate astea n-au fost cel mai rău lucru! Reporterii, cameramanii şi fotografii care au împânzit dintr-odată cimitirul, încercând să smulgă declaraţii cu orice preţ, băgându-se aproape şi-n groapă, fotografiind orice (lacrimile pe obrajii mamei, bulgării de pământ căzând pe sicriu), groaza că la un moment dat ceva ar putea scăpa de sub control, că vreo rudă sau vreun cunoscut s-ar putea apuca să vorbească aiurea, că eu însumi aş putea să-mi pierd calmul şi să smulg aparatul de fotografiat din mâinile vreunuia, azvârlindu-mă astfel, de viu, în gura presei — astea au fost lucrurile cu adevărat rele! Iar fata aceea care se odihnea în sicriu — străvezie, cu părul răsfirat, cu rochia albă, mătăsoasă, ca de mireasă — nu semăna deloc cu colega mea de birou, ci aducea mai degrabă cu o făptură nepământeană.

Laura, ştiu că tu crezi despre mine că aş fi insensibil şi lipsit de empatie (asta pentru că n-am fost niciodată de acord să ne dăm amândoi demisiile şi să pornim în jurul lumii cu o rulotă închiriată), aşa că mărturisirea care urmează n-o să facă decât să-ţi întărească părerea. Stând acolo, în faţa mormântului, în mijlocul hohotelor de plâns şi-al bliţurilor fotografilor, habar n-aveam ce anume ar fi trebuit să simt. De fapt, nu reuşeam să simt mare lucru… Încercam să reînvii câteva amintiri cu şi despre Miruna, dar oricât de mult mi-aş fi scormonit memoria, nu găseam decât imagini şterse care se suprapuneau unele peste altele, ca un set de fotografii-polaroid uitat într-o valiză: seri târzii petrecute împreună la birou, lucrând la acelaşi raport, prânzuri comandate pe internet şi mâncate pe un colţ liber de birou, drumuri către clienţi, eu conducând maşina firmei, ea cu laptopul pe genunchi, punând la punct ultimele detalii înaintea vreunei întâlniri de afaceri. Doar imagini încremenite, Laura. Nicio emoţie. Nimic real, nimic concret, nimic din care se poate stoarce vreo lacrimă. Poate doar senzaţia că trăiesc o glumă proastă…

Când reporterii au părăsit, în sfârşit, cimitirul şi s-au urcat în maşinile trusturilor de presă fără să fi obţinut altceva decât mărturisiri despre ce cuminte fusese decedata în copilărie, când groparii au plecat să-şi bea banii la cârciuma de peste drum, când şi ultima mătuşă înlăcrimată a pornit spre casă, atunci s-a lăsat în cimitir o linişte minunată. Nu se mai auzea decât vântul călduţ adiind printre frunze. Până şi cerşetorii dispăruseră, iar singurul lucru real părea mormântul încă mirosind a pământ proaspăt şi a tămâie. N-am plecat odată cu ceilalţi, ci am mai rămas să fumez o ţigară în faţa crucii pe care scria numele Mirunei. Denumirea de *Project Manager*, care-i însoţise întotdeauna numele pe cărţile de vizită sau în semnătura electronică, lipsea de data asta. Atunci m-am gândit că şi mormântul meu va fi, probabil, la fel: un nume pe o cruce, fără nicio altă explicaţie. Niciun client câştigat, niciun contract obţinut, nicio promovare. Nimic din CV-ul meu impresionant. Nimic

din denumirile englezeşti care mi-au însoţit întotdeauna numele. Poate doar „soţ şi tată iubitor“, dacă mă voi însura vreodată şi voi avea copii. Brusc, m-a cuprins o senzaţie de pustiu atât de puternică, încât aproape m-am încovoiat de durere.

Unde dracu’ se dusese viaţa, ce se întâmplase în cei zece ani care-au trecut de când am terminat facultatea? Când eram mic, credeam că cel mai rău lucru care i se poate întâmpla unui om e să ajungă „muncitor pe şantier“, aşa îmi repetaseră mereu ai mei, atunci când nu erau mulţumiţi de notele mele, „dacă nu înveţi şi nu munceşti, o s-ajungi muncitor pe şantier“, îmi era groază că mi s-ar fi putut întâmpla una ca asta, Laura, mă uitam în drumul spre şcoală la un şantier din apropiere, la hainele murdare ale muncitorilor, la parizerul pe care-l mâncau pe un ziar, auzeam cu scârbă glumele lor deocheate când o femeie trecea strada, hăhăiala lor vulgară, îmi imaginam casele lor prăpădite, nevestele lor grase mirosind mereu a tocană, băutura în care se afundau probabil în timpul lor liber, sărăcia, Laura, sărăcia şi lipsa de orizont în care trăiau, aşa că învăţam, învăţam mereu, mergeam la meditaţii, dădeam examene peste examene, construiam încet, dar sigur, un CV imbatabil care să mă ferească să ajung vreodată „muncitor pe şantier“, aşa cum cereau regulile acestui joc. Ce vor acum toţi instigatorii ăştia care au atâta timp liber încât să-şi facă bloguri unde să-şi dea cu părerea, ce ştiu ei, Laura, despre cum se construieşte o carieră, pe cine vor ei să salveze cu protestele lor cretine? Nu-i nimic de salvat, fiecare-şi vede de drumul lui şi asta-i tot, aşa trebuie să meargă lucrurile, iar „cazul Mirunei“ n-a fost decât un accident de care nu sunt eu responsabil, chiar doctorii au spus că nu se moare de prea multă muncă, nu-i nimic adevărat din toate balivernelor ziariştilor înfometaţi de subiecte tari şi ale bloggerilor isterici. Ţii minte serile în care ne îmbrăţişam prin cămine îngheţate, privind pe fereastră şi încercând să ne imaginăm un viitor? Unde eşti acum, Laura, acum când am ajuns acolo unde visam pe vremea în care, proaspăt sosiţi în Bucureşti, toceam pentru sesiune într-o cameră de cămin? Ştii bine vremurile-alea, mâncam ketchup pe pâine pentru că nu ne ajungeau banii, împrumutai rochii de la prietenele tale mai bogate atunci când eram invitaţi la vreo petrecere, îmi calculam berile şi ţigările când ieşeam la terasă, vacanţele noastre însemnau un drum cu trenul şi o gazdă obscură la Costineşti, apoi ne-am mutat din cămin într-o cameră închiriată, încurcam mereu socotelile şi ne trezeam cu gazele şi lumina tăiate, vecinii ne băteau în ţevi când făceam dragoste, veneai acasă seara blestemându-i pe obsedaţii care te pipăiseră în metrou, eu mă zbăteam ca un nebun să vând produsele alea minune din uşă-n uşă, culmea e că după câteva luni începusem să am un succes nebun, învăţasem dintr-o carte nişte tehnici de vânzare care suceau minţile tuturor babelor şi puştoaicelor la uşile cărora sunam,

deveniseră dependente de cremele şi detergenţii mei, voiau mai mult şi mai mult, comenzile curgeau, şi atunci m-au avansat, nu mai trebuia să umblu cu geamantanul şi mostrele după mine, stăteam frumos în spatele unui calculator şi făceam tabele, între timp primiseşi şi tu maşină de la firmă, ceea ce era bine, pentru că nu mai trebuia să înduri pipăielile obsedaţilor din metrou, în schimb veneai acasă înjurând traficul şi locurile de parcare, dar reuşiserăm să ne mutăm ceva mai în centru, într-un apartament închiriat, cu două camere, ne-am pus chiar şi aer condiţionat şi am plecat în prima noastră vacanţă în străinătate, e drept că era o staţiune fără prea mari pretenţii din Turcia, dar nu cred că am fost niciodată mai fericit decât atunci când am văzut apa aia limpede şi nisipul ăla auriu, atunci mi-a trecut prin cap să te cer de soţie, dar tu mi-ai râs în nas şi mi-ai spus că visul tău e să lucrezi în Publicitate, nu eşti făcută pentru Asigurări, simţi că-ţi bubuie mintea de idei creative, simţi că poţi dărâma munţii, simţi că eşti mult mai bună decât toate proastele alea care apar prin reviste fiindcă s-au culcat cu directorii de agenţie, şi-atunci eu mi-am înghiţit cererea în căsătorie şi-a trebuit să-ţi dau dreptate, nici eu nu voiam să mă mulţumesc cu aşa puţin, un post de „coordonator vânzări“, un apartament închiriat şi o vacanţă amărâtă în Turcia, nu de-asta am învăţat atâţia ani, nu de-asta am mâncat ketchup pe pâine, aşa că ne-am întors plini de hotărâre din prima noastră vacanţă decentă şi ne-am aruncat cu capul înainte în vâltoarea care ne-a luat pe sus, am mers la sute de interviuri, am schimbat joburi după joburi, am avansat treaptă cu treaptă, am făcut credite pentru apartament şi maşină, am văzut Roma şi Parisul, am schiat în Austria şi-am făcut shopping la Viena, dulapul tău s-a umplut cu zeci de rochii, al meu cu zeci de costume şi blugi de firmă, le-am renovat părinţilor casele, convingându-i să arunce naibii toate vechiturile care ne aminteau de copilăriile noastre sărace, bibelourile pline de praf, milieurile spălăcite, tablourile înfăţişând coşuri cu fructe, ei ne priveau plini de mândrie, pentru că în fiecare săptămână o parte din banii noştri ajungeau în conturile lor, aveau televizoare cu plasmă şi maşini de spălat cu zece programe, se lăudau cu noi la toţi vecinii, maică-ta îşi făcuse un altar cu aparıţiile tale prin reviste, taică-miu se umfla în pene cu succesele mele de manager, era în stare să vorbească o oră despre dotările speciale ale maşinii mele în cercul lui de pensionaţi pe caz de boală, doar o singură nedumerire aveau ori de câte ori îi vizitam: şi voi când vă căsătoriţi, măi copii, şi ne faceţi şi nouă un nepoţel? Ridicam din umeri şi râdeam, ce prostie, n-avem noi nevoie de o hârtie, astea-s chestii demodate! Şi-apoi, Laura, ai început să dai înapoi. Nu ştiu cum s-a întâmplat exact şi de ce. Tu insişti să spui că de când mi-am găsit eu slujba asta care mă face să-mi pierd serile, nopţile, sâmbetele şi duminicile la birou. Eu înclin să cred că de când ai făcut un avort ca să nu ratezi un training la Londra şi să nu

pierzi o promovare… Niciunul dintre noi nu ştie exact. Tot ce ştiu este că ai început dintr-odată să te plângi că nu eşti deloc fericită. Ai început să scormoneşti în sufletul meu cu întrebări la care nu te mulţumea niciodată răspunsul: eşti fericit, Augustin? Sunt, păi normal că sunt, îţi răspundeam, tu nu vezi că avem o casă, o maşină, nişte nume pe cartea de vizită, ne facem vacanţele în străinătate, mergem la schi în Austria şi facem shopping la Viena, invităm prieteni la masă şi gătim reţete italieneşti complicate, ne ajutăm părinţii, avem tot ce ne-am dorit vreodată! Tu chiar eşti fericit cu viaţa asta seacă, Augustin?, ţipai tu şi te puneai pe plâns până când lacrimile tale umpleau casa şi vecinii veneau să ne bată la uşă ameninţându-ne că ne vor reclama la poliţie pentru inundaţie.

Eu nu cred în fericire, Laura. Fericirea e ceva pentru care te zbaţi, nu ceva care se trăieşte. O iluzie care te-ajută să mergi mai departe. N-are contururi reale pe care să le poţi pipăi, ca braţele unei femei care te pot înlănţui şi-n care te poţi pierde. Ca braţele tale, pe vremea când tremuram de frig în cămin. Fericirea e acolo, la capătul drumului, la sfârşitul deşertului, o Fata Morgana învăluită-n ceaţă, care-ţi face cu ochiul şi apoi se risipeşte în vânt cu fiecare clipă care trece, se preface în scrum, se spulberă, dispare printre degete ca un fum de ţigară.

Mi-am stins ţigara în pământul reavăn dimprejurul mormântului Mirunei şi-am vrut să plec. Dar te-am simţit cum îmi scormoneşti în creier cu întrebările, aşa cum făceai pe vremuri când stăteam întinşi într-un pat pe întuneric. O să fiu sincer până la capăt, Laura: da, mi-am pus întrebarea „Dacă?“ Ce s-ar fi întâmplat dacă… Dacă aş fi semnat cererea aia de concediu cu care Miruna venise într-o zi la mine, acum câteva luni, spunându-mi că are nevoie de o pauză. Numai că momentul nu era bun, aşa gândisem atunci, momentul nu era bun, tocmai câştigasem nişte contracte importante şi era mare nevoie de ea, pentru că era muncitoare, conştiincioasă, şi ştiam că pot să dorm liniştit noaptea dacă Miruna veghează la bunul mers al lucrurilor. Îi promisesem un concediu mai mare, vara viitoare, şi un bonus, neapărat un bonus, pentru că dovedise că merită! Ea nu spusese nimic, nu insistase în niciun fel. Oftase — sau cel puţin aşa îmi amintesc acum, întorcând pe toate feţele singura amintire reală despre Miruna — şi aruncase cu un gest resemnat cererea de concediu la coşul de gunoi. Clipa asta, care la un moment dat făcuse parte din nebuloasa plină de speranţe şi necunoscut numită viitor, e acum doar o amintire, o bucăţică dintr-un trecut foarte îndepărtat. Iar prezentul e un mormânt proaspăt săpat, acoperit cu bulgări de pământ, deocamdată fără flori, doar cu o cruce purtând numele Mirunei. Oare bloggerii ăia chiar au dreptate, Laura, sunt eu responsabil pentru moartea acestei fete, aş fi avut puterea s-o salvez şi n-am făcut-o? Dar eu nu sunt un

fel de Dumnezeu, chiar dacă pentru mama şi mătuşile ţăcănite ale Mirunei asta par! Nu eu am creat sistemul ăsta şi regulile lui. Nimic nu depinde de mine. Aşa că nu e drept să mi se pună în spate această povară, nu e drept să mi se ceară să particip la o înmormântare într-un oraş uitat de provincie, să mă lupt cu ziariştii, să consolez mătuşi înlăcrimate, să strecor bacşiş groparilor, ca un fel de ispăşire a unui păcat pe care nu l-am săvârşit, în timp ce unii pun la cale proteste pe internet împotriva mea! De ce mi se întâmplă mie toate astea, de ce tocmai acum, înainte de promovarea mult aşteptată? Cererea aia de concediu aruncată la coşul de gunoi valorează oare atât de mult? Are cineva dreptul să-mi ceară socoteală? Am cu adevărat vreo vină morală? Am cumva o ţigară-n plus? Da' un leu pentru-o pâine? Poftiiim?

Mi-am îndreptat privirile în jos, către cerşetorul beteag care mi se târa la picioare, întrerupându-mi meditaţia.

Hai, şefu', nu-mi dai şi mie un leu să-mi iau o pâine?

Am început să scotocesc mecanic prin buzunare, enervat, până când am găsit câteva hârtii mototolite. Le-am scos la lumină şi m-am apucat să le netezesc, în timp ce cerşetorul care-şi agita fără ruşine infirmităţile mă privea cu nerăbdare, printre laţele negre care-i cădeau în ochi.

Boierule, hai dăăă şi mieeee…

Erau câteva bancnote şi-o foaie prost împăturită pe care se ghicea antetul companiei. Un scris pe care nu-l recunoşteam, deşi îmi aminteam foarte clar că-l mai văzusem undeva de curând. O listă?

Hai şefule, să-mi iau şi io o pâineee…

Ia şi lasă-mă dracului! am zbierat la el, aruncându-i cinci lei.

Cerşetorul a prins din zbor hârtia şi, făcându-şi cruci peste cruci, a început să se depărteze. O lumină blândă de înserare se lăsase peste cimitir şi-n aer se ridica mirosul florilor de pe morminte. Am rămas nemişcat cu hârtia în mână, citind-o de la un capăt la altul, fără să-nţeleg nimic: „sunat mama, dat mâncare Ben, întâlnire Landmark, terminat raport Bendmark, epilat, cumpărat detergent vase, şerveţele, lapte, unt, ouă, pâine, mers la Ikea pentru rafturi, chemat instalator baie, sunat Dora, e-mail Daniel, verificat raport Zenmark, plătit lumina".

Hai să-ţi dea Dumnezeu viaţă lungă, boierule, şi să te bucuri de ea! s-au mai auzit vorbele cerşetorului, înainte să-şi târască ciolanele retezate către ieşirea din cimitir.

Capitolul 4

CASA DIN ORAŞUL DE PE MALUL DUNĂRII nu fusese întotdeauna lipsită de viaţă. Existaseră vremuri (mai ales verile) în care uşile rămâneau deschise toată ziua şi înăuntru intra un miros ameţitor de petunii şi regina-nopţii, când bibelourile din vitrinele bufetului din lemn masiv stăteau împrăştiate pe sub mese, pe cuvertura înflorată a recamierului sau pe noptierele lăcuite, alcătuind o lume fermecată, când arcurile patului şi-ale canapelei fuseseră aproape gata să cedeze din cauza săriturilor unei fetiţe care-şi imagina că zboară, când uşile dulapului alb fuseseră împodobite cu atâtea personaje din desene animate sub formă de abţibilduri, încât nu mai rămăsese nici măcar un colţişor liber, când curtea şi grădina erau un imens teren de joacă şi prin straturile de flori zăceau păpuşi şi maşinuţe uitate peste noapte, când sub pătuţul alb puteau fi găsite cărţi cu poveşti cu paginile îndoite, papuci desperecheaţi şi animale de pluş ce aşteptau cuminţi o soartă mai bună. Tot în vremurile acelea, era mai bine să nu te aventurezi prin casă, în timpul nopţii, pentru că te pândeau, la tot pasul, primejdii care-ţi îngheţau sângele în vine; umbre lunguieţe se prelingeau pe tavan, dihănii înspăimântătoare răsăreau din dosul mobilelor grele şi întunecate, de sub paturi şi canapele se iţeau duhuri care te puteau apuca de picior, târându-te apoi în lumea lor neştiută, crăpăturile din pereţi se transformau în tuneluri secrete prin care se strecura în casă, nevăzut şi neauzit, însuşi Bau-Bau cel cu o mie de gheare, podelele scârţâiau sub paşii fantomelor, în timp ce perdelele dantelate se unduiau mişcate de o prezenţă rece şi tăcută, pe care numai venirea dimineţii o putea alunga. Mai târziu, lucrurile astea au pierit cu totul; duhurile şi dihăniile au fost înlocuite de chipurile unor colegi de şcoală care se proiectau nopţi întregi pe peretele de deasupra patului; săriturile în pat şi alergătura prin curte au fost detronate de orele de cercetat în oglindă şi aşteptările nesfârşite în faţa telefonului care se încăpăţâna să nu sune; în loc de jucării abandonate între straturile de petunii şi de bibelouri împrăştiate pe sub mese, au apărut romane de dragoste îndoite la jumătate, ascunse sub pernă, şi desene fără

noimă, cu multe inimioare şi iniţiale misterioase, acoperind ultimele foi ale caietelor de matematică.

Dulapul alb — în care se odihniseră, la început, rochiţe cu volane, pantalonaşi bufanţi şi bluziţe cu dungi sau buline, iar apoi uniforme şcolare, aşezate frumos pe umeraşe, şorţuleţe bine apretate şi cămăşi în pătrăţele, cu matricole cusute pe mâneci — s-a umplut cu fuste scurte care stârneau atât privirile învăluitoare ale băieţilor la şcoală, cât şi dezaprobarea profesoarelor, a mamei şi a celor două mătuşi. Balerina în rochie roz, niţel ciobită, beţivul care-şi pierduse nasul, într-o încăierare neştiută, şi pescarul rămas fără undiţă s-au întors în vitrina bufetului care fusese invadat de rujuri, creme, rimeluri şi parfumuri a căror aromă de flori de primăvară umplea toată casa. Fetiţa, care între timp crescuse, nu mai încerca să zboare făcând salturi în pat, ci mai degrabă plimbându-se pe faleza Dunării, la asfinţit, de mână cu colegul de clasă, al cărui chip se proiectase nopţi întregi pe peretele de deasupra patului. Dacă şi-a luat zborul vreodată cu adevărat, nimeni nu poate şti, dar au existat seri în care, întorcându-se acasă de la acele plimbări pe faleză, în timp ce parfumul florilor de tei izbucnea din toate curţile, fata simţea uneori că picioarele ei încălţate în sandale cu tocuri se desprind de pavajul străzii pietruite. În restul timpului, prin casă plutea un fel de nelinişte şi neastâmpăr care făcea uşile să se trântească, muzica să izbucnească în toiul nopţii, hohote de râs sau de plâns să înceapă dintr-odată, fără niciun motiv, şi rotocoale de fum să iasă pe fereastră, după ce toată lumea se ducea la culcare.

Apoi, a venit un moment (plin de tristeţe, dar şi de speranţă) în care s-au făcut multe bagaje. Fustele scurte, rujurile şi cremele au fost înghesuite în valize, s-au dat multe sfaturi părinteşti, s-au vărsat şi câteva lacrimi de emoţie şi s-au făcut multe promisiuni, mai ales în ultima seară înainte de plecare, pe o bancă de pe faleză, când colegul de clasă a părut mai îndrăgostit ca niciodată. În anii care au trecut, au urmat doar vizite scurte, de câteva ori pe an, neapărat în preajma sărbătorilor, vizite în care nimic nu mai era la fel; casa se încăpăţâna să fie rece şi tăcută, bibelourile din vitrină se umpluseră de praf, cărţile păreau că nu-şi mai recunosc fosta stăpână, jucăriile stăteau aliniate pe rafturi, ca nişte exponate triste la muzeu, straturile de flori fuseseră lăsate în paragină, faleza căzuse într-o ruină fără leac, banca pe care odinioară o fată şi-un băiat îşi luaseră rămas-bun se rupsese, câini fără stăpân mişunau prin oraş, cinematografele şi cofetăriile din centru se închideau, iar în locul lor se deschideau oficii de schimb valutar şi agenţii de turism, săli de jocuri electronice şi case de amanet cu firme stridente sufocau străzile şi clădirile vechi, colegul al cărui chip se proiectase nopţi întregi pe peretele de deasupra patului se însurase demult, avea şi un copil pe care îl plimba sâmbăta, împreună cu soţia lui, în singurul parc din oraş, răspunzând la salut ca un

străin, de parcă banca pe care-i jurase credinţă eternă unei fete, la sfârşitul liceului, i s-ar fi şters pentru totdeauna din memorie.

Atunci când fosta fetiţă, devenită acum femeie în toată firea, revenea în casa în care copilărise, îşi găsea mama şi cele două mătuşi atinse de un fel de microb bizar ce pusese stăpânire pe întreg oraşul. Un fel de neputinţă de a merge mai departe, o încremenire tristă într-un timp oprit în loc. Fosta fetiţă nu-şi mai găsea locul în casă, lucrurile îi fuseseră mutate, nimic nu mai era aşa cum îşi amintea, la fel cum în Capitală nimic nu se potrivise cu închipuirile ei, atunci când îşi luase la revedere de la familie, pe peronul gării, pornind către o viaţă nouă şi minunată care avea să înceapă odată cu intrarea la Academia de Studii Economice.

Prima dată, dulapul său alb acoperit cu abţibilduri fusese golit, hainele vechi, înghesuite prin debarale, patul, trimis într-o magazie din curte, iar cutia de jucării, transformată în ghiveci pentru flori. În cele din urmă, dulapul a fost mutat definitiv în sufragerie, unde a ocupat un loc pe peretele cu icoanele, faţă în faţă cu oglinda cu margini aurite. În interiorul său au fost depozitate, de-a lungul anilor, felurite lucruri: o colecţie de reviste doldora de povestiri paranormale şi leacuri miraculoase, o cutie cu ace, aţă, degetar, nasturi şi alte ustensile pentru cusut, câteva eşarfe din mătase naturală, în culori pastelate, o serie de capace ale unor cutii de margarină imprimate cu chipuri de actori, un dosar cu facturi şi chitanţe de la gaze şi lumină, un album de fotografii vechi, o casetă cu bijuterii şi un guler din blană de nurcă, cu ghearele lipsă şi-un ochi smuls.

Doamna Tomescu nu-şi mai aminteşte exact momentul în care toate lucrurile vechi ale fostei fetiţe (rochiile, jucăriile şi chiar cărţile de poveşti şi romanele) au părăsit casa, dar sora ei mai mare, tanti Olguţa, poate să depună mărturie despre acea zi, în care toate vechiturile au fost împachetate şi dăruite familiei de peste drum, atunci când aceştia se procopsiseră cu cel de-al zecelea copil. Tanti Olguţa a scos lucrurile din debara cu mâna ei şi le-a băgat în saci, sub privirile surorii ei mai mici care privea totul cu lacrimi în ochi, de parcă şi-ar fi văzut topindu-se ultima avuţie.

La ce le-oi mai fi ţinând, nu ştiu, că Miru s-a făcut mare de-acum… a spus Olguţa, scuturând de praf nişte haine.

Da’ ştii cum e ea, că ţine la vechiturile-astea, a încercat doamna Tomescu să protesteze.

Ei, asta-i! Las’ că are vechiturile ei, acolo, la Bucureşti.

Doamna Tomescu a oftat şi-a scos la iveală încă o pungă cu jucării vechi, din debara.

Să le dăm şi p-astea? Nu mai bine păstrăm şi noi câte ceva? Poate o s-avem vreun nepoţel, vreo nepoţică de la Miru…

Lasă, dragă, s-a răstit tanti Olguţa, că nu face Miru copii aşa curând. Ea-i cu cariera, acolo. Şi dac-o face, să ştii şi tu, copiii din ziua de azi nu se mai joacă cu jucării d-astea.

Păi, da' cu ce se joacă?

Se joacă direct pe internet! a răspuns tanti Olguţa triumfătoare, încercând să smulgă un ursuleţ de pluş din mâinile şovăielnice ale surorii ei.

A, nu, p-ăsta nu ţi-l dau, să ştii! P-ăsta îl am de la Eugen, de când ne-am cunoscut. Îl botezase „Supărăciosu".

Hahaha, auzi ce idee! a răsunat o altă voce din bucătărie, prin clinchetul de vase spălate. I-o fi zis aşa, săracu', fiin'că semăna cu tine!

Şi la ce l-oi mai ţine pe supărăciosu' ăsta, nu ştiu… că-i plin de molii, tu nu vezi?! a certat-o Olguţa.

E-o amintire. Şi Miru s-ar supăra dacă l-aş da, că şi ea ţine la el! a încercat să se apere doamna Tomescu.

Ei, asta-i acum! a exclamat tanti Olguţa, lovindu-şi palmele şi privind în sus, către icoana de argint agăţată pe peretele bleu pal.

Mai bine şi-ar găsi Miru un băiat ca lumea, să se mărite şi ea! s-a auzit din nou, din bucătărie, vocea celei de-a treia surori, tanti Lenţi.

Da' mai lăsaţi, domnule, fata-n pace cu măritişu' vostru! s-a oţărât Olguţa. Că-i destul timp pe lume!

Care destul, că uite, mâine-poimâine, face treij' de ani! a corectat-o Lenţi, trebăluind printre cratiţe şi polonice.

Şi ce dacă face? Las' să înveţe, să-şi facă o carieră, să se distreze.

Dacă dragoste nu e, degeaba carieră! a filozofat, din bucătărie, tanti Lenţi, scoţând o tavă cu fursecuri din cuptor.

Şi eu la fel am zis, când m-a cerut Eugen de soţie, a suspinat doamna Tomescu, strângând ursuleţul de pluş la piept.

Decât toată ziua la bucătărie, mai bine la servici! a decretat solemn tanti Olguţa.

Miru stă prea mult la serviciu' ăla al ei. Mi-a spus mie la telefon, când am vorbit ultima oară. „Tanti Lenţi", zice, „scuză-mă că n-am mai apucat să te sun, da' plec la 8 dimineaţa la birou şi mă-ntorc abia noaptea." Păi, întreb şi eu, asta-i viaţă?

Ce vrei, Lenţi, la Bucureşti nu-i ca aici, unde toată lumea stă degeaba…

Am fost şi eu la Bucureşti, cu Eugen, când plecam în luna de miere, şi-a amintit doamna Tomescu, cu priviri visătoare.

Ştim! au răspuns în acelaşi timp tanti Lenţi, din bucătărie, şi tanti Olguţa, din sufragerie.

De-acolo mi-a luat Eugen ursuleţul de pluş! Parcă văd magazinu', pe

Calea Victoriei, cu vitrine mari…

Păi nu când v-aţi cunoscut ţi l-a luat? a întrebat-o tanti Olguţa, maliţioasă, dar n-a primit niciun răspuns.

Auziţi, da’ vouă nu vi se pare că Miru a cam slăbit în ultima vreme? a întrebat tanti Lenţi, venind din bucătărie cu un platou cu fursecuri.

Miru-i aşa cum se poartă acum la Bucureşti: slabă! a spus categoric tanti Olguţa, luându-şi un fursec pe o farfurioară.

Mai bine s-ar mărita! a oftat doamna Tomescu.

A, da’ ce-am uitat, apropo de nunţi! Ştiţi cine se mărită dumineca viitoare? Cecilia! a anunţat, bucuroasă, tanti Lenţi.

Care Cecilia?

Cum, care Cecilia? Colega de bancă a lu’ Miru din şcoala generală. Care venea la noi în curte şi se juca cu Miru de-a prinţesele, de le făceam eu coroniţe din flori şi te supărai tu (şi Lenţi a arătat spre doamna Tomescu) că-ţi stric grădiniţa de la răposatu’!

Aşa o grijă avea săracu’ de flori! Ce le mai uda, ce le mai bibilea…

Am avut şi eu flori, da’ mi-au murit în ghiveci, şi-a amintit Olguţa şi a mai luat un fursec.

M-a sunat Miru de la Bucureşti şi mi-a zis c-o să fie domnişoara de onoare a lu’ Cecilia, a anunţat tanti Lenţi.

Da’ pe mine de ce nu m-o fi sunat să-mi spună? s-a întrebat doamna Tomescu, nedumerită.

Pentru că tu o baţi tot timpu’ la cap cu măritatu’, de-aia! i-a explicat sec Olguţa.

Păi uite, nu vezi că se mărită Cecilia-naintea ei…

Dragă, Cecilia n-avea inteligenţa lu’ Miru, să fie clar! Nu mai ştii când venea aici să facă cu Miru la matematică, fiin’că ea nu pricepea o iotă?

Nici eu n-am înţeles matematica. Noroc cu Eugen, care era inginer, a suspinat melancolică doamna Tomescu.

Noroc cu mine, care-am insistat să meargă Miru la Bucureşti la facultate, că voi eraţi în stare s-o ţineţi aici şi s-o măritaţi cu primu’ venit! a spus tanti Olguţa şi-a dat din mână a lehamite.

Ei, poftim, Bucureşti! Uite că Miru nu mănâncă destul la Bucureşti, a atacat tanti Lenţi.

Poate-o fi îndrăgostită, şi-a dat cu părerea doamna Tomescu. Şi eu, când eram îndrăgostită de Eugen, nici nu m-atingeam de mâncare. Ciuguleam doar aşa, ca o vrăbiuţă…

Niciun bărbat nu merită să te-nfometezi pentru el! a spus tanti Olguţa, categorică.

Nicio slujbă nu merită să-ţi pierzi duminecile! i-a întors-o tanti Lenţi,

sorbind din cafea.

Eu şi cu Eugen ieşeam în fiecare duminecă la promenadă, pe faleză… şi-a amintit doamna Tomescu şi-a întors ceaşca de cafea pe farfurioară.

Ştim! au răspuns în cor Lenţi şi Olguţa.

Da’ mai ţineţi voi minte când a fugit Miru de-acasă şi-am căutat-o o zi întreagă şi le-am găsit pe ea şi pe Cecilia pe faleză, stând pe-o bancă, în picioarele goale, şi mâncând amândouă o vafă de vanilie? Bune vafe se făceau pe-atunci! a povestit Olguţa.

Şi-uite că Cecilia se mărită-naintea lu’ Miru! a observat Lenţi, cu regret.

Cecilia n-avea inteligenţa lu’ Miru a noastră, ţi-am mai zis! i-a tăiat-o Olguţa.

Văd un drum şi-o veste, a anunţat doamna Tomescu, privind cu atenţie în ceaşca de cafea. Tot aşa mi s-a arătat şi când m-a cerut Eugen de soţie…

Tu mereu vezi, dragă, numai drumuri şi veşti, da’ nu pleci niciodată nicăieri şi nici n-afli nimic! a râs tanti Olguţa.

Nici Miru n-a mai plecat în concediu anu’ ăsta. „Tanti Lenţi, zice, ştii că nu mi-au aprobat concediu’?“ Păi, întreb şi eu, e normal aşa?

Ei, las’ c-o să plece ea mai încolo. Or fi având treabă la servici. La Bucureşti se munceşte, nu ca aici, unde toată lumea stă degeaba.

Eu şi cu Eugen plecam în fiecare an în concediu. Ori la munte, ori la mare…

Ştim! au răspuns în cor Lenţi şi Olguţa.

Uite că ne-am luat cu vorba şi-am uitat de-mpachetat, a observat Olguţa.

Uite că şi Miru s-a luat cu munca şi-a uitat să se mărite! a suspinat Lenţi.

Uite că drumu’ ăsta mi-apare de două ori în ceaşcă. O dată cu întoarcere, o dată fără… Şi văd lacrimi, aoleu, ce de lacrimi! Aşa-mi apăreau şi când s-a îmbolnăvit Eugen, a spus doamna Tomescu şi i-au dat, pe loc, lacrimile.

Aoleu, să nu fie ceva cu Miru! a ţipat Lenţi, scăpând fursecul din mână.

Aoleu, v-aţi prostit de tot! s-a enervat Olguţa. Se vede că n-aveţi facultate!

Bine că ai tu, da’ nu te-ai măritat niciodată! i-a întors-o Lenţi.

Eu m-am măritat cu Eugen imediat ce-am terminat liceu’, şi-a amintit doamna Tomescu.

Ştim! au răspuns în cor Lenţi şi Olguţa.

Dai vechiturile-alea odată sau le mai ţii mult, să le mănânce moliile? a întrebat Olguţa, ridicându-se din fotoliu şi îndreptându-se către sacii cu haine şi jucării vechi.

Miru nu mănâncă destul la Bucureşti, asta-i! a dat din cap tanti Lenţi, terminând ultimul fursec.

Las' c-o să-i dăm noi de mâncare când o veni aici. Îi dăm să ia cu ea şi la Bucureşti, a consolat-o Olguţa.

Îi facem cozonac cu nucă, s-a înveselit doamna Tomescu. Îi plăcea şi lu' Eugen…

Îi facem plăcintă cu mere! a propus Lenţi.

Îi facem budincă de dovlecei! a plusat doamna Tomescu.

Şi supă cu găluşte!

Şi perişoare cu smântână-i facem!

Eu îi fac o omletă, că altceva nu ştiu să gătesc, a încheiat Olguţa.

Păi vezi, dacă nu te-ai măritat? i-a întors-o doamna Tomescu, încântată.

De-aia-ţi mor şi florile-n ghiveci, a completat Lenţi şi s-a întors la bucătărie să spele ceşcuţele de cafea şi farfurioarele pentru fursecuri. Eu nu văd niciun fel de lacrimi aici, dragă, s-a auzit vocea ei de acolo, acoperită de zgomotul apei de la robinet curgând în chiuvetă. Văd o sărbătoare mare, aşa să ştiţi! Văd musafiri mulţi. Şi-un preot. Şi poftim! o rochie albă şi-un bărbat în negru. Fetelor, vă spun eu: cre' că Miru a noastră se mărită anu' ăsta! Sigur se mărită, cafeaua nu minte niciodată!

Când şi ultimul musafir a părăsit casa s-a lăsat, în sfârşit, liniştea. Doamna Tomescu, tanti Olguţa şi tanti Lenţi şi-au scos pantofii şi rochiile negre, şi-au pus capoatele înflorate şi papucii comozi, au oftat şi s-au aşezat la masa acoperită cu milieu, din sufragerie. De pe bufet, o fetiţă cu codiţe blonde le privea dintr-o fotografie cam spălăcită, făcută după prima zi de şcoală, la Studio Modern. O vreme, cele trei surori n-au vorbit. Au sorbit din cafea şi-au studiat, fascinate, dantelăriile milieului care acoperea masa. Florile de aţă se încâlceau unele-n altele, în ronduri complicate a căror armonie fusese stricată, din loc în loc, de nişte fire deşirate. Micile pete de cafea şi dulceaţă care nu se luaseră la spălat formau un fel de hartă, cu insule şi continente aşezate după un capriciu secret. Puteai să studiezi milieul ăla ore întregi şi nu te-ai fi plictisit deloc, pentru că-ţi ţinea mintea ocupată şi făcea să dispară tot ce se întâmpla în jur.

În ultimele zile, trăiseră într-un soi de vis. Un vis care începuse din senin cu un telefon la capătul căruia o voce necunoscută de femeie, ca de robot, spunea ceva despre Miruna. Vocea se scuza că trebuie să dea o astfel de

veste neplăcută, regreta enorm cele întâmplate, iar la sfârşit rostise de mai multe ori cuvântul „condoleanţe“. Tanti Olguţa a pus receptorul la loc şi-a repetat mecanic ce auzise. A repetat chiar, de mai multe ori, cuvântul „condoleanţe“. Tanti Lenţi s-a pus imediat pe plâns. Doamna Tomescu a închis ochii, a lăsat fotoliul-balansoar s-o legene în continuare şi nu s-a mai ridicat de acolo două zile. Apoi, alt telefon, altă voce, de data asta bărbătească. Era vorba despre înmormântare. Cineva, acolo sus, la Bucureşti, le-a promis că se va ocupa de absolut tot. N-aveau de ce să-şi facă griji.

Da’ coliva, fac şi coliva tot la Bucureşti? a întrebat doamna Tomescu, balansându-se în fotoliu, cu privirile stinse.

Tanti Olguţa s-a dezmeticit prima. A zguduit-o pe Lenţi, încercând s-o trezească, şi-au început amândouă să robotească. Au muncit o zi întreagă, de parcă s-ar fi pregătit pentru o mare sărbătoare: au fiert grâul pentru colivă, au înfăşurat sarmalele de post, au bătut icrele şi fasolea, au cumpărat mere şi covrigi, au frecat geamurile, au lustruit bufetul, au sunat rudele şi-au comandat o coroană de garoafe. Albe, neapărat să fie albe, aşa spusese doamna Tomescu, din fotoliul ei. La fetele nemăritate se pun flori albe! Când totul a fost gata, doamna Tomescu s-a ridicat în sfârşit, a intrat în debaraua cu miros de naftalină şi-a început să-şi caute hainele de doliu, pe care le avea de la moartea soţului. Rochie neagră de mătase, pălărie cu voaletă, pantofi de lac cu tocuri joase. Lenţi a cumpărat ciorapi negri pentru toate trei, plus o pereche în plus. Să fie de rezervă. Olguţa a pregătit banii pentru preot şi i-a ascuns într-un plic, în bibliotecă.

Apoi au aşteptat, în linişte, până a sunat din nou telefonul. Când altă voce, necunoscută, le-a anunţat că sicriul a fost depus la capelă, toate trei au intrat în panică: au uitat tot ce ştiau că au de făcut, şi-au încurcat poşetele între ele, la ieşirea din casă, au plecat fără să încuie marchiza de la intrare şi s-au bulucit în taxi, fără batiste şi lumânări. La priveghi, tanti Lenţi a plâns încetişor toată noaptea, cu nasul în nişte şerveţele parfumate pe care le cumpărase de la chioşcul cu coroane, strănutând din când în când din pricina parfumului de muşeţel. Tanti Olguţa a aţipit pe un scaun şi nu s-a mai trezit decât odată cu zorile. Doamna Tomescu n-a scos nicio vorbă, a privit doar în gol, de sub voaleta niţel mâncată de molii. A doua zi de dimineaţă, la ieşirea din cimitir, a apărut primul ziarist. S-a ţinut după ele până la taxi, dar degeaba, pentru că niciuna dintre ele nu i-a răspuns la vreo întrebare şi i-au închis uşa maşinii drept în nas.

Acasă, au făcut ultimele pregătiri: au pus sarmalele de post să se rumenească în cuptor, au decorat coliva cu bomboane colorate, au împărţit frumos merele şi covrigii în pachetele pentru pomană, au scos vinul din cămară. Apoi au aşteptat, cuminţi, îmbrăcate în negru, în jurul mesei din

sufragerie acoperite cu milieu. Musafirii au început să sosească pe rând. Venise şi mătuşa Rodica, tocmai de la Timişoara, şi vecinul de peste drum, dom' Popescu cel cu ochii albaştri ca de peşte mort, şi Cecilia, proaspăt măritată, şi băiatul ăla cu care se plimba Miruna pe faleză când era în liceu, cine mai ştie cum l-o fi chemând; la poartă au apărut o mulţime de oameni, ale căror feţe le păreau cunoscute, din copilăria Mirunei, care parcă fusese ieri. Alţii au venit direct la slujbă, parcându-şi maşinile lucioase, cu numere de Bucureşti, chiar în faţa capelei, şi aducând coroane imense, cu panglici care curgeau până la pământ, pe care se zărea numele Mirunei însoţit întotdeauna de sincere regrete şi veşnică aducere aminte. A sosit chiar şi şeful Mirunei, un bărbat înalt, cam încurcat de situaţie, dar care cu siguranţă avea inimă bună: plătise sicriul din lemn lăcuit şi sculptat, drumul trupului neînsufleţit al Mirunei de la Bucureşti, dricul de lux, plus o coroană imensă de trandafiri. Albi, doamnă, am ţinut să fie neapărat albi, a precizat el, stârnind admiraţia doamnei Tomescu care l-a îmbrăţişat şi i-a mulţumit pentru ajutorul nepreţuit. Tanti Lenţi, în schimb, i-a aruncat nişte priviri aprige, pe deasupra ochelarilor, atunci când a intrat din greşeală în bucătărie, scuzându-se că, de fapt, se afla în căutarea băii.

Ce caută şi criminalu' ăsta aici, nu-i e ruşine să ne calce pragu'? a mormăit, în timp ce presăra ceapă prăjită peste fasolea bătută.

Hai, dragă, nu mai vorbi prostii, că nu ştiu ce ne-am fi făcut fără ajutoru' lui! a spus doamna Tomescu, aranjând fursecurile cu nucă pe un platou.

Nu-mi plac mie bărbaţii, da' ăsta chiar s-a comportat frumos, a adăugat şi tanti Olguţa.

Un nenorocit fără suflet, asta a fost! Şi toţi colegii ăia care-au lăsat-o să moară, la fel! De doctori ce să mai vorbim!

Lacrimile lui tanti Lenţi cădeau încetişor în castronul cu fasole batută, amestecându-se cu ceapa.

Vezi să nu te-apuci să vorbeşti prostii dintr-astea de faţă cu lumea, a sfătuit-o doamna Tomescu, grijulie, şi a acoperit platoul cu un şerveţel.

Lenţi n-a mai vorbit prostii, şi-a suflat tăcută nasul în batista cu monogramă, şi-a tamponat lacrimile tot timpul slujbei şi-a ignorat un reporter insistent care s-a ţinut după ea, până când Olguţa l-a alungat, amenințându-l cu poşeta. Toate trei s-au simţit stingherite de bliţurile fotografilor care le orbeau de fiecare dată când încercau să privească spre sicriul de lemn lăcuit. În cimitir le-au asaltat, încă de la intrare, toţi betegii şi cerşetorii, şi tot bărbatul de la serviciu — Octavian-Sebastian-sau-cum-l-o-fi-chemând — a fost cel care le-a ajutat să scape de ei, îndatoritor, iar apoi s-a oferit discret să strecoare plata groparilor şi preotului, pentru că ele uitaseră cu desăvârşire să

ia plicul cu banii, din bibliotecă.

Ce băiat drăguţ şi manierat! şoptise doamna Tomescu, încântată. Cum o ţinuse el de umeri atunci când era să se prăbuşească din pricina căldurii şi, mai ales, a pantofilor care o strângeau, pentru că picioarele i se umflaseră de la înmormântarea bietului Eugen până în ziua de azi! Cum fusese el alături de ea, atunci când, zguduită de plâns, ţinuse coliva de sufletul cel adormit al Mirunei, cântându-i veşnica pomenire!

Aşa un băiat mi-ar fi plăcut de ginere, spusese mai apoi, sub privirile indignate şi ameninţătoare ale lui tanti Lenţi, care nu-l lăsase pe bărbatul de la firmă să se apropie nici la doi paşi de ea.

Un criminal, asta e! a şoptit tanti Lenţi, mai mult pentru sine, cu nasul în batistă.

Şi parastasul, tot ca un vis a fost… Nu mai pridideau să aducă mâncarea la masă, platourile, salata, sarmalele de post, fursecurile, cozonacul, vinul, sucurile şi toată lumea mânca şi se veselea, de parcă ar fi fost o mare sărbătoare. Sigur, s-a şi plâns la început, dar erau atâtea rude care nu se mai văzuseră de multă vreme, atâtea amintiri de depănat şi întâmplări de povestit, că nu-i mai puteai opri din vorbit pe oamenii ăia, e drept că, de la o vârstă, înmormântările şi parastasele sunt singurele prilejuri de petrecere, că vinul dezleagă limbile şi că mâncarea a fost la înălţime, ce colivă, Lenţi, ah, ce colivă!, toată lumea a lăudat-o, şi cum era Miruna când era micuţă, îşi aminteau cu toţii, cuminţenia întruchipată, şi ce copil bun, silitor, şi cum mai trimitea ea bani acasă, când alţii nici nu-şi mai amintesc de familie, şi la serviciu se spune că era exemplară, păi n-aţi văzut ce de ziarişti şi fotografi au venit la înmormântare?, Doamne, iartă-mă!, da’ nici aşa, să te bagi în sufletu’ şi durerea omului, să ştiţi că eu am stat de vorbă cu un gazetar d-ăsta, n-am putut scăpa de el, m-a întrebat „ce fel de om era decedata, o cunoşteaţi?“, i-am spus: o fată cuminte, asta a fost, un copil bun, ei, mai făcea şi ea boacăne câteodată, mai ţineţi minte cum sărea gardul la mine, la furat de cireşe?, copilării, nu puneam la suflet, şi nu mai terminau de vorbit şi de depănat amintiri, şi vinul curgea, coliva se topise din farfurie, au mai adus încă un platou cu sarmale de post, Lenţi şi Olguţa erau rupte de oboseală, ţie ce-ţi pasă, îi spuneau doamnei Tomescu, tu ai zăcut două zile în fotoliul ăla, noi am robotit, am înfăşurat sarmale, am lustruit bufetul, am făcut pachetele pentru pomană, acum s-a făcut seară, vrem să se oprească odată visul ăsta, să ne odihnim, să nu mai sune telefonul, să stăm liniştite şi să numărăm petele de cafea de pe milieu.

Ultimul musafir care a plecat a fost dom’ Popescu, vecinul de alături, cel cu ochii albaştri ca de peşte. Se cam ameţise şi-avea chef de vorbă. Olguţa l-a condus până la poartă, el i-a sărutat ceremonios mâna, de parcă ar fi

invitat-o la vals, apoi a pupat-o cu foc pe amândoi obrajii şi i-a spus, a câta oară?, că tare bine ar fi fost dac-ar fi acceptat să se mărite cu el! De trei ori a cerut-o, a iubit-o ca un nebun, da' ea nimic!, a rămas mândră până la capăt, şi la ce i-a folosit, că au rămas amândoi singuri, acum la bătrâneţe şi tot aşa o să se sfârşească de pe lumea asta, singuri-cuc!

Apoi, în casă s-a făcut, în sfârşit, linişte. Doamna Tomescu, tanti Olguţa şi tanti Lenţi şi-au scos pantofii şi rochiile negre, şi-au pus capoatele înflorate şi papucii comozi, au oftat şi s-au aşezat la masa acoperită cu milieu, din sufragerie. De pe bufet, o fetiţă cu codiţe blonde le privea dintr-o fotografie cam spălăcită, făcută după prima zi de şcoală, la Studio Modern. O vreme, cele trei surori n-au vorbit. Au sorbit din cafea şi au studiat, fascinate, milieul. Tanti Lenţi şi-a trecut degetele peste înfloriturile dantelei şi-a oftat:

Of, s-a terminat de-acu'!

Bine c-au plecat, că mă luase şi durerea de cap de la atâta vorbărie! a adăugat tanti Olguţa şi s-a dus la bucătărie să spele ceştile de cafea.

Doamna Tomescu n-a spus nimic. A suspinat din fotoliul ei, a închis ochii şi s-a lăsat cuprinsă de moţăială.

Încet-încet, lucrurile au început să se aşeze pe făgaşul lor obişnuit. Zilele au pornit să se topească unele-n altele, fără să aducă prea multe întâmplări, şi nici măcar telefonul nu mai suna, pentru că de la Bucureşti nu mai veneau alte veşti. Bârfe şi noutăţi mai aducea doar tanti Olguţa, singura care ieşea-n oraş, inventând mereu câte-un motiv, ba nişte cumpărături de care n-avea nimeni nevoie, ba o taxă inexistentă de plătit, ba o vizită la nu ştiu ce verişoară îndepărtată, în timp ce tanti Lenţi îşi petrecea vremea la bucătărie, adâncită în tainele gătitului de care nu se sătura niciodată, iar doamna Tomescu se balansa în fotoliu, pierdută în reverii şi suspinând din timp în timp. Casa stătea în picioare printr-un soi de miracol, deşi o crăpătură adâncă se ivise în zidul din faţă şi temelia se şubrezise din pricina ploilor şi-a ierburilor crescute de-a valma prin curte, făcându-şi loc printre dalele de piatră care se fărâmiţaseră aproape de tot. În grădină nu mai creştea nimic, buruienile năpădiseră fostele straturi de roşii, castraveţi şi ceapă verde, iar coteţul, care odinioară fusese plin cu găini, era acum gol şi părăginit. În casă mirosea mereu a cafea şi-a prăjiturele, pentru că nu exista zi în care tanti Lenţi să nu scoată din cuptor vreo tavă cu limbi de pisică, bezele sau negrese, la fel cum nu exista zi în care surorile să nu se strângă în jurul mesei din sufragerie şi să nu cerceteze, serioase, misterele zaţului de cafea de pe fundul ceşcuţelor de porţelan cu margini aurite. În cămara casei se strânseseră munţi de mâncare pe care Lenţi, Olguţa şi doamna Tomescu o puneau la păstrat pentru Miruna, să aibă ce lua la Bucureşti (deşi ea se odihnea liniştită în cimitir, vegheată de crucea care-i

purta numele): borcane cu dulceaţă de gutui, zacuscă din vinete coapte, gemuri de prune şi conserve de roşii, gogonele murate, gogoşari în oţet, caserole pline cu fursecuri zaharisite, checuri care se pietrificau, bezele mucegăite, mere uscate, chiar şi borcane umplute cu supă care se transformase într-o spumă verzuie. Pozele tronau pe bufet, alături de bibelourile în formă de balerină, beţiv şi pescar, la fel ca întotdeauna: o fetiţă cu codiţe blonde, jucându-se, învăţând, stând serioasă în bancă, la şcoală, cu stiloul îndreptat asupra unui abecedar, serbându-şi ziua de naştere cu colegii, pozând cuminte într-un studio cu un peisaj tomnatic în fundal, la indicaţiile fotografului de la Studio Modern, ce se credea mare artist.

În ziua în care Miruna ar fi împlinit treizeci de ani, cele trei surori au primit o vizită neaşteptată. Un băiat cu ochelari însoţit de o fată (al cărei chip li se părea cunoscut) au parcat maşina cu număr de Bucureşti în faţa casei lor şi-au intrat să le dea bună ziua. Se pare că fuseseră colegi acolo, în capitală, sau aşa ceva, n-au înţeles prea bine ce voiau de la ele, dar i-au primit înăuntru şi i-au servit cu cafea şi prăjiturele proaspete (Lenţi tocmai scosese din cuptor o tavă plină cu pricomigdale), au depănat amintiri împreună, au vărsat chiar şi lacrimi, apoi băiatul şi fata au plecat la cimitir să pună nişte flori pe mormântul Mirunei, refuzând să ia mâncare pentru acasă, deşi ele au ieşit chiar până la maşină, insistând să primească măcar un borcan cu gem de gutui sau cu gogonele murate.

Frumos din partea lor c-au venit şi că n-au uitat-o pe Miru a noastră, a spus doamna Tomescu, şi celelalte două surori au aprobat-o, pe urmă au rămas o vreme tăcute, pierdute în descifrarea dantelăriei complicate a milieului şi-a zaţului de pe fundul ceştilor de cafea. Apoi, n-a mai sosit nimeni şi ele şi-au văzut mai departe de treburile lor de fiecare zi, purtând aceleaşi conversaţii dintotdeauna.

Doamna Tomescu: Asa ne-am cunoscut, eu şi cu Eugen, pe faleză. Eu purtam rochiţa aia pepit… Era croită-n clini, c-aşa era moda atunci. Eugen era singur cu bicicleta, eu cu o colegă de liceu, la promenadă, ca fetele. Când l-am văzut, am început să chicotim. Şi mai târziu, mi-a spus chiar El că m-a văzut în clipa aia cu un voal alb pe cap. Aşa i-am apărut, ca o mireasă…

Tanti Olguţa: Ei, dragă, tu toată viaţa ta ai fost mireasă!

Tanti Lenţi: Tu nu ştii cum e, că n-ai fost deloc!

Tanti Olguţa: N-am fost pentru că n-am vrut eu, nu pentru că n-aş fi putut! Că ocazii au fost, slavă Domnului! Uite, spre exemplu, dom’ Popescu de trei ori m-a cerut… Nu zic, era bărbat bine! Da’ pentru ce să-mi petrec eu dup-aia toată viaţa la bucătărie?

Tanti Lenţi: Slabe s-or purta, da’ Miru era prea de tot. Avea picioarele

cât mâinile mele! Şi ce palidă era!

Tanti Olguţa: Nu mânca destul pe-acolo, asta o fi fost. Ţinea vreo cură de slăbire de prin reviste şi s-o fi anemiat…

Doamna Tomescu: … şi rochia de mireasă comandată de la Casa de Modă Venus din Bucureşti. Şi icre negre la masă. Că orice s-ar zice, n-o duceam chiar rău pe vremuri.

Tanti Olguţa: Păi, ce cataif aveau la Select, mie-mi spui!

Doamna Tomescu: Voalul, pantofii şi mănuşile le-am avut de la pachet, din Grecia. A-ntârziat vaporu' o săptămână! În fiecare zi, înainte de nuntă, aşteptam în port ore-ntregi. „Dacă n-o veni?", ziceam. „Unde mai găsesc eu acuma pantofi albi de satin?" Da' a venit, pân' la urmă. Cu trei ore înainte de cununie a venit. Ce emoţii!

Tanti Lenţi: Mie, vă spun drept, nu mi-a plăcut niciodată serviciu' ăla a lu' Miru. Cică muncea şi sâmbetele şi, câteodată, chiar şi duminecile. Păi aşa, cum să-şi fi găsit şi ea bărbat?

Tanti Olguţa: Bărbaţii sunt egoişti. Vor să te ţină toată ziua-n bucătărie. Adio carieră, adio aspiraţii!

Tanti Lenţi: Şi calculatoru' ăla de-l tot plimba după ea, numa' bine nu-i făcea.

Tanti Olguţa: Leptop îi zice, Lenţi, tare-ai rămas în urmă!

Tanti Lenţi: Şi când a venit la nuntă la Cecilia, anu' trecut, tot cu calculatoru' — leptopu', mă rog — după ea!

Tanti Olguţa: Păi, ce voiai să facă aici, dragă? Se plictisea. Nu vezi că n-a mai rămas un cinema în oraşu' ăsta, o cofetărie… O fată ca ea nu se putea realiza aici. În capitală e altă lume, alte posibilităţi: ai un teatru, o operă, spectacole…

Doamna Tomescu: … în luna de miere, am trecut şi pe la Bucureşti. Am stat la un hotel înalt, la etajul 10. Tot oraşul se vedea de-acolo, seara era aşa o feerie!

Tanti Lenţi: Calculatoru' dă radiaţii, am citit şi-n revistă. De-asta era Miru aşa de palidă. De la radiaţii ajungi să nu mai poţi să faci copii. Ca să nu mai zic de telefoanele mobile…

Doamna Tomescu: … doar câţiva ani a durat fericirea noastră. Până când am rămas eu însărcinată cu Miru. Dup-aia s-a-mbolnăvit Eugen prima oară…

Tanti Lenţi: Nici aeru' condiţionat nu face bine deloc. A scris şi despre asta. Dă ameţeli, dureri de cap, afectează sistemul respirator.

Tanti Olguţa: Ei, bine c-am avut rochia asta albă, s-o îngropăm cu ea!

Doamna Tomescu: Noroc cu băiatu' ăla de la firmă, Octavian-Sebastian-sau-cum-l-o-fi-chemând, care ne-a ajutat cu înmormântarea, că nu

ştiu ce ne-am fi făcut singure!

Tanti Olguţa: Păi, dacă-n oraşu’ ăsta nici măcar pompe funebre ca lumea nu mai sunt!

Doamna Tomescu: Da’ ce flori frumoase i-au adus colegii, aţi văzut?

Tanti Olguţa: La Bucureşti sunt florării bune, nu ca aici. Şi tu ai stricat coliva, c-ai pus griş în ea!

Tanti Lenţi: Ei, niţel, acolo, că n-am avut destul grâu! Da’ toată lumea mi-a lăudat-o!

Doamna Tomescu: Da’ bomboane de pus deasupra unde-ai găsit?

Tanti Lenţi: Mai aveam eu prin cămară… Vai, ce-i mai plăceau bomboanele astea lu’ biata Miru, când era ea mititică!

Doamna Tomescu: Şi ursuleţul de pluş îi plăcea, şi m-ai pus să-l dau!

Tanti Olguţa: Ei, asta-i, dragă, eu am *sugerat* doar, nu te-am obligat!

Doamna Tomescu: N-am vrut să-l dau, că era de la Eugen, mi-l cumpărase când ne-am cunoscut… Sau parcă a fost în luna de miere, nu mai ţin minte.

Tanti Lenţi: Miru n-a avut şi ea parte de-o lună de miere…

Tanti Olguţa: Ce miere, dragă? Lu’ Miru de mică nu-i plăcea mierea. În lapte-şi punea numai zahăr.

Doamna Tomescu: De unde le scoţi, că Miru nici nu bea lapte, numa’ ceai!

Tanti Lenţi: Sărăcuţa, stătea singură la Bucureşti, de n-avea cine să-i facă un ceai…

Tanti Olguţa: Ei, poftim, singură! La Bucureşti sunt spectacole, e operă, sunt teatre, altă viaţă…

Doamna Tomescu: Am fost cu Eugen o dată la un spectacol la Opera de Stat din Bucureşti. *Traviata*, mi se pare. Nu era aer în sală deloc şi-am simţit deodată că mă ia cu leşin, de-a trebuit să ieşim afară…

Tanti Lenţi: La nuntă la Cecilia, Miru chiar a leşinat de-a binelea. Trebuia să ne fi dat noi seama, de atunci, că-i bolnavă!

Tanti Olguţa: Trebuia să fi făcut şi ea măcar un master… Uite, Cecilia, după ce s-a măritat, s-a înscris la doctorat, şi nici măcar n-avea inteligenţa lu’ Miru a noastră!

Tanti Lenţi: Fata asta şi pe moarte stătea tot cu calculatoru’ ăla în braţe — leptopu’, mă rog! Nu ştiu ce-o fi fost în capu’ ei!

Doamna Tomescu: Dac-aşa a fost ea, silitoare de mică. Nu ieşea niciodată la joacă dacă nu-şi termina lecţiile.

Tanti Lenţi: Nu s-ar fi măritat niciodată până nu-şi făcea o carieră.

Tanti Olguţa: Nu se pune griş în colivă, că iese făinoasă.

Doamna Tomescu: Albă ca făina era la faţă când a venit aici ultima

dată.

Tanti Lenţi: Trebuia să fi mers noi mai des pe la ea, să n-o fi lăsat chiar aşa, de capu' ei!

Tanti Olguţa: Trebuia, da' cu ce să fi mers, când la noi în oraş au furat şi gara şi şinele de tren?

Tanti Lenţi: Decât şcoală fără rost, mai bine te măriţi!

Tanti Olguţa: Decât dragoste fără rost, mai bine un servici bun!

Tanti Lenţi: Şi doctorii ăia, cum or fi lăsat-o să plece, când ea era bolnavă? Eu mă gândesc să-i dau în judecată!

Tanti Olguţa: Mă mir, că la Bucureşti sunt doctori buni…

Tanti Lenţi: Ba la Bucureşti sunt calculatoare şi radiaţii!

Doamna Tomescu: Mereu am crezut că şi Eugen s-a-mbolnăvit fiindcă a fost iradiat cu ceva!

Tanti Lenţi: Miru muncea prea mult, sărăcuţa…

Tanti Olguţa: Păi dacă s-ar fi măritat, cum voiaţi voi, ar fi muncit şi mai mult. Ar fi trebuit să gătească, să spele, să calce…

Doamna Tomescu: Când ne-am căsătorit, Eugen n-a vrut să mă lase să muncesc. Da' după ce-a murit, săracu', a trebuit să-mi iau servici.

Tanti Olguţa: Un servici bun la Bucureşti se găseşte greu.

Tanti Lenţi: Un servici bun la Bucureşti te poate băga-n mormânt.

Tanti Lenţi: Miru nu era deloc fericită acolo, la Bucureşti, vă spun eu…

Tanti Olguţa: Cum să nu fie? La Bucureşti sunt teatre, operă, spectacole…

Tanti Lenţi: Ba la Bucureşti sunt calculatoare şi radiaţii.

Doamna Tomescu: Şi Eugen tot de la radiaţii a murit.

Tanti Olguţa: Te pomeneşti că şi ursuleţu' de pluş o fi murit de la radiaţii.

Tanti Lenţi: Şi tu o să mori de la radiaţii, că ţi-a trebuit telefon mobil, acum, la bătrâneţe!

Tanti Olguţa: Când eram eu tânără, mai bine-aş fi murit decât să mă mărit!

Tanti Lenţi: Dacă s-ar fi măritat, ar fi avut şi Miru pe cineva să aibă grijă de ea, să-i facă un ceai…

Tanti Olguţa: Da' cu zahăr! Nu cu miere, că ei nu-i plăcea mierea!

Doamna Tomescu: În luna mea de miere…

Tanti Olguţa şi tanti Lenţi, în cor: Ştim!

Tanti Olguţa: Chiar aşa, de unde ziceai că ai avut bomboane de colivă? Că-n oraşu' ăsta nu se mai găseşte nimic…

Tanti Lenţi: La Bucureşti se găsesc bomboane, da-s iradiate! De la

calculatoare…

Doamna Tomescu: La nunta mea am avut trei feluri de bomboane…

Tanti Olguţa şi tanti Lenţi, în cor: Ştim!

Tanti Lenţi: Am dat toate hainele ei.

Tanti Olguţa: Am dat şi ursuleţul de pluş.

Doamna Tomescu: Eu n-am fost de acord cu asta. Era de la Eugen, din luna de miere…

Tanti Lenţi: Poate s-o mărita şi Miru a noastră odată şi-o pleca în luna de miere!

Tanti Olguţa: Poate-o face un doctorat, că ea-i fată deşteaptă!

Tanti Lenţi: Ar trebui să mănânce mai mult, n-aţi văzut ce palidă era?

Doamna Tomescu: O să-i facem noi de mâncare, o să-i trimitem în fiecare zi…

Tanti Lenţi: Budincă de dovlecei şi perişoare cu smântână-i facem!

Doamna Tomescu: Şi plăcintă cu mere-i facem, că ei îi plăcea…

Tanti Olguţa: Şi cu ce să i le trimiţi, dragă, nu vezi c-au furat şi poşta, şi trenu', şi gara?!

Tanti Lenţi: Să-i spunem să meargă mai des la doctor.

Tanti Olguţa: La Bucureşti sunt doctori buni.

Tanti Lenţi: Să lase calculatoru' ăla — leptopu' — că radiază.

Doamna Tomescu: Păi şi Eugen, săracu', tot de la radiaţii…

Tanti Olguţa şi tanti Lenţi, în cor: Ştim!

Tanti Olguţa: Nici nu ştii să ghiceşti ca lumea în cafea, Lenţi! Ai zis că se mărită şi, când colo…

Tanti Lenţi: Am văzut o adunare, un preot şi-o rochie albă, ce era să cred?!

Doamna Tomescu: Eu v-am zis că-s lacrimi. Of, Doamne, ce dreptate am avut!

Tanti Olguţa: Mai bine n-aveai!

Tanti Lenţi: Mai bine aveam eu dreptate şi se mărita şi Miru, sărăcuţa!

Doamna Tomescu: Cu bărbatu-n negru…

Tanti Lenţi: Da' chiar, cine-o fi fost bărbatu' ăla-n negru? Nu l-aţi văzut? Stătea ascuns dup-o cruce. Eu la început am zis c-o fi greşit înmormântarea, că se mai întâmplă. Da' nu, el la Miru a noastră venise, avea lacrimi în ochi… O fi iubit-o!

Doamna Tomescu: Eu am văzut lacrimi în cafea. Şi când cu Eugen, tot aşa am văzut…

Tanti Olguţa şi tanti Lenţi, în cor: Ştim!

Tanti Olguţa: Eu n-am văzut, dragă, niciun bărbat în negru. Se vede că n-aveţi facultate!

Doamna Tomescu: Ei, bine că ai tu şi-ai rămas nemăritată!

Tanti Olguţa: Bine că v-aţi măritat voi şi nu ştiţi să ghiciţi ca lumea în cafea!

Tanti Lenţi: Bine c-am avut bomboane pentru colivă…

Doamna Tomescu: Şi Eugen, săracu', a avut aşa o colivă bună…

Păi noroc că n-a făcut-o Lenţi, să pună griş în ea! a spus tanti Olguţa şi toate trei s-au pornit pe râs.

Apoi au observat că se făcuse noapte, că fursecurile se terminaseră, că ceşcuţele erau goale şi destinele ascunse în zaţul de cafea fuseseră citite şi răscitite de atâtea ori, încât îşi pierduseră orice sens, că telefonul era mut de luni de zile, că nimeni nu venea să le ia dulceţurile şi gemurile din cămară, că pozele cu şcolăriţa blondă se decolorau din ce în ce mai tare, că nu mai rămăsese nimic din hăinuţele şi cărţile cu poveşti de-altădată, că Bucureştiul era cel mai îndepărtat oraş din lume, din care cei odată ajunşi nu se mai întorceau în veci, că bărbaţii în negru prevestesc întotdeauna moartea, niciodată nunta, şi că o cruce lângă un mormânt este singurul lucru care te aşteaptă la capătul vieţii; au suspinat, şi-au spus noapte bună, şi-au îmbrăcat cămăşile de noapte din finet şi s-au dus la culcare, într-o casă în care singurul lucru adevărat rămăsese tăcerea.

Şi, într-o bună dimineaţă, tanti Lenţi s-a trezit, auzind ceasul cu cuc care bătea ora opt, s-a dat jos din pat, căutându-şi papucii pufoşi care se rătăciseră prin cameră, s-a dus la dulapul din lemn de nuc, a cotrobăit înăuntru până când şi-a găsit hainele cele bune (le purtase ultima oară atunci când sărbătoriseră licenţa lu' Miru), şi-a luat banii din ascunzătoarea secretă din debara (în care-şi ţinea şi cele câteva bijuterii din tinereţe, precum şi aurul pentru dinţi), a pus în bagaj un pachet cu prăjiturele din cămară (erau limbi de pisică, preferatele ei), s-a dat cu ciotul de ruj Chanel pe care-l păstra din vremuri imemoriale, cu un pic de pudră Helena Rubinstein şi-un strop de parfum Mary Gilbert (cosmeticale pe care le avea demult, luate pe sub mână pe vremea comuniştilor, de la cineva de pe un vapor grecesc care ancorase în port), şi-a privit surorile dormind în paturile lor (Olguţa sforăia ca un marinar beat, iar doamna Tomescu arăta aşa de senină, de parcă ar fi răposat în somn), şi-a făcut cruce în faţa icoanei din argint agăţată pe peretele bleu-pal, s-a încălţat cu pantofii cei noi (pe care-i păstra pentru propria ei înmormântare), şi-a luat pălăria din cuier şi-a ieşit în stradă, în căutarea unui taxi care s-o ducă la gara în care nu mai călcase de aproape treizeci de ani. S-a dus direct la ghişeul pentru bilete şi, deranjând-o pe vânzătoarea adâncită în descifrarea unor cuvinte încrucişate, a întrebat cu vocea ei tremurătoare, de bătrână care nu mai vorbise multă vreme decât cu surorile şi cu tăvile de prăjituri din cuptor:

„Duduiţă, nu vă supăraţi, un bilet pân’ la Bucureşti, la clasa-ntâia!“

Capitolul 5

ÎNCEPUSE SĂ-ŞI CAUTE NUMELE PE GOOGLE cu febrilitate, obsesiv, fără să se poată controla în vreun fel. Cu fiecare oră care trecea, numărul paginilor virtuale în care-i apărea numele creştea şi mai mult. Când apăsa *Enter,* Augustin Dună simţea un fel de gol în stomac — oare ce-avea să mai descopere de data asta? Oare unde avea să-şi mai găsească numele, această prelungire virtuală a fiinţei sale, pe ce ziare, portaluri de ştiri şi bloguri? Ce teorii despre moartea Mirunei, despre companie, despre el însuşi avea să mai citească, cine-i va mai cere demisia, cine-şi va mai da cu părerea despre ce se întâmplase cu adevărat, cine se va mai alătura îndemnului acela revoluţionar de luni dimineaţă, care zguduise lumea virtuală, de parcă moartea neaşteptată a acestei fete ar fi apăsat butonul unei bombe ce stătea să explodeze de multă vreme? Nişte indivizi ascunşi sub pseudonime de comentatori sau bloggeri puneau la cale un protest cel puţin ciudat. Un protest fără pancarte, fără aprobări de la Primărie, fără scandări de sloganuri, fără kilometri întregi de bulevarde străbătuţi pe jos, sub privirile ironice ale jandarmilor. Un protest care se născuse într-un spaţiu neîngrădit de niciun fel de limite şi oprelişti, în care totul părea posibil. La îndemnul unui oarecare *skydancer*, care începuse să strângă tot mai mulţi adepţi, indivizii ăştia fără identitate precisă în viaţa reală hotărâseră, dintr-un fel de gest de solidaritate, să se întâlnească în tăcere în faţa sediului companiei. Protestul acesta ciudat — constată Augustin cu inima strânsă — avea şi o dată foarte precisă: vineri, 17 aprilie. Erau mai puţin de două zile până atunci şi tot ce putea să facă era să aştepte, îndurând privirile pline de reproşuri tăcute ale colegilor, isteria jurnaliştilor, întrebările şefilor care voiau să se asigure că lucrurile vor rămâne sub control. Şi, ca şi când toate astea n-ar fi fost de ajuns, nopţile îl bântuiau nişte coşmaruri groteşti în care se făcea că un motan uriaş îl fugăreşte pe străzi, gata să-l sfâşie. Se trezea buimac, îşi bea cafeaua în silă, conducea ca în transă către birou, cu gândurile aiurea, vorbind de unul singur în maşină — aşa părea din afară, dar de fapt îi vorbea fostei lui iubite, Laura — atât de tare şi cu atâta

patos, încât stârnea priviri speriate la semafor, ce vă uitaţi aşa la mine, bulangiilor, n-aţi mai văzut pe cineva care vorbeşte singur, voi nu vorbiţi niciodată cu oameni care nu mai sunt lângă voi, n-aveţi nimic care să vă apese, n-aveţi coşmaruri noaptea cu motani uriaşi, nu ştiţi ce înseamnă să fiţi subiectul zilei pe bloguri, să vi se prăbuşească toată încrederea dintr-odată, să vă aflaţi pe marginea unui hău întunecat care aşteaptă să vă înghită, nu vă sună jurnalişti plini de tupeu să vă întrebe dacă credeţi că aţi fi putut împiedica o moarte, să vă întrebe câte kilograme cântărea decedata, până la ce oră muncea şi cum v-aţi simţit când aţi găsit un trup neînsufleţit într-un apartament care mirosea a mâncare putrezită? Nu ştiţi, aşa că nu vă mai uitaţi aşa la mine, vedeţi-vă de treburile şi de carierele voastre şi rugaţi-vă să nu vă lovească, din senin, vreo nenorocire, aşa cum m-a lovit pe mine! Da, Laura, nu te uita nici tu aşa la mine, şi-ai fi putut să dai şi tu măcar un SMS să vezi cum mă simt, cel puţin atât ai fi putut să faci, după cei mai bine de zece ani în care ne-am iubit!

Prima filmare cu blocul în formă de U în care locuise Miruna începe cu cerul primăvăratic de deasupra şi porumbeii rotindu-se în văzduh, în dreptul turlelor bisericii. Apoi urmează câteva cadre „de atmosferă“: faţada gri-cenuşie, niţel scorojită, cu o crăpătură mare într-un colţ (o urmă a cutremurului din ’77), balcoanele bine ferecate în armături din fier ruginit ce amintesc de existenţa unor vremuri mai triste, termopanele albe brăzdând suprafaţa cenuşie, ferestrele închise ale apartamentului de la 8, preotul parcându-şi un Peugeot argintiu pe locul rezervat din faţa bisericii, două doamne cochete îndreptându-se către intrarea în bloc, o oală cu mâncare aburindă scoasă la răcit pe un pervaz de la etajul 3, o babă ieşind din clopotniţă, cu un mop smotocit şi-o găleată în mână, o încercare nereuşită de-a focaliza perdelele dantelate din spatele cărora eram sigur că mă privesc mai multe perechi de ochi iscoditori.

Mai erau trei zile până la data protestului şi hotărâsem să le folosesc încercând să aflu mai multe despre fata asta misterioasă şi moartea ei. Nimeni nu a bănuit nimic la serviciu atunci când am anunţat că sunt grav bolnav, pentru că era prima oară în patru ani când lipseam. Am tuşit şi am strănutat mai mult decât era necesar, am bâiguit ceva despre o viroză şi-un concediu medical şi zece minute mai târziu porneam la drum cu camera digitală, mai emoţionat ca-n ziua în care mă înscrisesem la examenul de la Regie. Mă simţeam pentru prima dată liber şi, în timp ce tramvaiul mă purta cu păcănit de roţi către cartierul unde locuise Miruna, m-am lăsat din nou purtat de viziunea aia înălţătoare în care urcam pe scenă în seara premierei, copleşit de aplauzele publicului. Viziunea s-a înecat însă brusc atunci când am ajuns în curtea blocului în formă de U şi din tot scenariul îmbătător al succesului meu

n-a mai rămas decât un singur gând: acela de a face cale-ntoarsă cât mai repede. Misiunea de-a mă apropia de vreun locatar şi de a-i pune întrebări despre moartea Mirunei Tomescu mi se părea de o sută de ori mai grea decât aceea de-a agăţa vreo fată frumoasă într-un club plin cu masculi fatali. Îmi doream să fiu la serviciu, în faţa calculatorului, navigând în linişte pe site-urile şi blogurile mele, mâncându-mi sandviciul deasupra tastaturii şi răspunzând la glumele previzibile ale colegilor. Ce prost am fost, să-mi imaginez că voi fi în stare să-mi înfrâng atât de uşor timiditatea şi neputinţa asta pe care-am simţit-o întotdeauna, neputinţa asta care m-a paralizat ori de câte ori am încercat să-mi aduc visele în realitate!

Deodată, m-am trezit înconjurat de un stol de porumbei care-şi luau zborul. Întorcându-mă speriat, pe când ultimul guguştiuc îşi desfăcea aripile cenuşii cu un foşnet, înălţându-se în văzduh, am dat nas în nas cu un bătrân cu privirea şuie, înfăşurat într-o geacă de piele de căpătat, cu nişte bocanci scorojiţi în picioare şi două plase mari de rafie în mână. Pupucă, dă-o dracului de treabă, mi-am zis, măcar un boschetar eşti şi tu în stare să filmezi! Aşa că mi-am făcut curaj, am scos camera cu un gest discret şi-am apăsat butonul REC. Prima imagine îl arată pe bătrân privind în obiectiv plin de dispreţ, din adâncul ochilor lui bleu-spălăciţi, aproape transparenţi, certându-mă în timp ce-şi agita plasele în aer:

Da’ mai uită-te, domnule, pă unde mergi, nu vezi că mi-ai speriat puişorii de la masă!

Am bălmăjit încurcat că-mi pare rău, dar că n-am ştiut că porumbeii aveau oră de masă, am oprit camera şi-am făcut câţiva paşi înapoi, încercând să mă feresc de privirile lui. El s-a îndepărtat niţel, târşâindu-şi uşor bocancii prin noroiul încă proaspăt după ploaia din timpul nopţii, şi s-a apucat să scotocească într-una dintre sacoşe. A găsit o franzelă veche, pe jumătate ciugulită, şi-a început să facă mici cocoloaşe de pâine, şuierând printre dinţi:

Hai la tata, să vă dea frimituri, grăunţe, hai, puişori, jos!

Simţindu-mă niţel intimidat, ca şi cum tulburasem un ritual intim, m-am tras mai la o parte, lângă clopotniţă, cu degetele încleştate pe camera digitală din buzunarul pantalonilor. Nu îndrăzneam să mai fac nicio mişcare.

O vezi, domnule, cum stă acolo?

M-am uitat în dreapta, apoi în stânga; era imposibil ca moşul să fi vorbit chiar cu mine, dar nu era nimeni altcineva împrejur.

Ăăă, poftim?

N-o vezi, domnule? Uite-acolo, pe turla bisericii.

Şi moşul a întins un deget cu o unghie înnegrită înspre turla poleită de soare. M-am uitat pe deasupra ochelarilor, dar n-am observat nimic altceva decât un păienjeniş de fire care se împleteau printre crengile copacilor din

curtea bisericii şi-o turlă acoperită cu staniol, în care se reflecta soarele, şi care se termina cu o cruce.

Fata de la 8, ea-i! mi-a explicat moşul liniştit. Stă acolo, da' n-o vede nimeni. Numa' porumbeii ştie de ea…

Apoi, pentru că-şi terminase treaba şi păsările se roteau mulţumite în văzduh, după ce isprăviseră de ciugulit toate firimiturile, şi-a luat plasele golite şi-a dispărut prin boscheţi, lăsându-mă în curtea bisericii, cu gura căscată, dar hotărât să o dau dracului de timiditate şi să încep cercetările.

După-amiază, m-am întors înarmat cu două franzele pufoase de la brutăria franţuzească din colţ, care mă costaseră o avere. La început, moşul m-a privit cu ochi bănuitori, pentru că nu era obişnuit să fie băgat în seamă, dar când i-am întins franzelele şi i-am arătat prin semne că i le-am adus pentru porumbei, s-a luminat deodată la faţă şi-a întins mâna către mine.

Prima imagine *(un pic strâmbă, pentru că ţineam camera la şold şi filmam la întâmplare, nevoind să-l sperii)*, îl arată fărâmiţând în aer bunătate de pâine franţuzească şi vorbindu-le porumbeilor cu glas şuierat, dar drăgăstos. Apoi se aude vocea mea întrebându-l dacă locuieşte „în zonă".

Da' ce, te-a pus cineva să mă urmăreşti? Vrei să pui mâna pă filmele mele?

(Cadrul se transformă brusc într-un cer albastru, pentru că la auzul cuvântului „filme" era să scap aparatul din mână, apoi focalizează direct faţa ridată şi murdară a moşului. Se aude din nou vocea mea, de data asta ceva mai sigură.)

Nu, pe cuvântu' meu că nu! Care filme? Io vreau doar să aflu ce s-a întâmplat cu Miruna Tomescu, fata de la 8 care-a murit săptămâna trecută.

Da' ce treabă ai tu cu ea?

Se spune c-au găsit-o moartă-n casă, cu dosarele de la serviciu-n braţe.

Io n-am fost la ea-n casă, nu ştiu de niciun dosar. Şi, dacă te interesează, locuiesc chiar acolo.

(Camera face un viraj brusc încercând să prindă din zbor imaginea uşii de la ghenă, către care se îndreaptă degetul moşului. E o uşă din metal, albă, cu un geam mat spart într-un colţ şi acoperită cu graffiti de vreun puşti neastâmpărat. Fac zoom încercând să citesc inscripţia, dar imaginea e neclară.)

Locuiţi în ghenă? am întrebat eu, stupid şi jignitor.

Da, e reşedinţa mea de vară.

*(*Close-up *pe zâmbetul lui larg. E o imagine frumoasă, clară, expresivă, bună de pus în ramă.)*

Păi asta-nseamnă c-o vedeaţi pe Miruna în fiecare zi. Puteţi să-mi

spuneţi ce făcea, la ce oră pleca, când venea?

Da’ te pomeneşti c-oi fi de la Securitate!

Nu-s de la nicio securitate. Vreau doar să-nţeleg ce s-a-ntâmplat cu ea. E ceva, cum să vă spun io… *emblematic*. Emblematic pentru generaţia noastră.

Emblematic! a repetat el, cu ironie. Măi, băiete, tu ai o nevastă?

N-am, da’ ce contează asta?

(Camera nu mă putea înregistra înroşindu-mă până în vârful urechilor.)

Păi uite că contează. Ia să fi avut tu, să vezi că nu mai pierdeai timpu’ cu mine acu’ să afli cai verzi pe pereţi despre fete moarte.

Moşul se îndepărtează, cu plasele lui, se pierde în boscheţi, iar eu închei filmarea — cam banal şi convenţional, după părerea unora — cu firimiturile de pe jos şi ultimii porumbei ciugulindu-le.

Urmează imagini multe, amestecate, cu uşi de apartamente de bloc — mai vechi, din lemn scorojit, mai noi, metalice, cu încrustaţii, cu numele locatarilor pe plăcuţe, cu vizoare aurite, cu clanţe simple sau încuietori complicate —, cu soneria sunând şi cu vocea mea, la început pierită de emoţie, dar apoi din ce în ce mai fermă, întrebând locatarii dacă au câteva minute pentru a-mi răspunde la nişte întrebări despre fosta lor vecină, Miruna Tomescu. Se văd capete de gospodine cu bigudiuri în păr, băbuţe cocârjate ascunse în spatele unor ochelari imenşi, domni respectabili în costume şaptezeciste din nailon, copii dezorientaţi, adolescente cu tricouri rozalii cu sclipici şi colanţi, doamne cu cocuri supraetajate. Unii-mi închid uşa-n nas, alţii mă ţin câte-un sfert de oră pe preşul de şters picioarele, sporovăind verzi şi uscate, de la creşterea preţurilor în piaţă până la corupţia din guvern, alţii mă poftesc în sufrageriile lor, mă servesc cu suc, ceai, apă, vişinată şi chiar bere, din păcate camera mea nu e destul de bună pentru imagini de interior şi nici nu poate înregistra mirosurile, la doi şniţele, la patru musaca, la cinci naftalină, la şase gogoşi cu zahăr, la şapte odorizant de apartament, la opt, lângă uşa Mirunei, pot să jur că miroase a McDonald’s, mâncare chinezească şi bobiţe pentru pisici. Primesc zeci de răspunsuri diferite, dar asupra unui singur lucru vecinii sunt de acord. Deşi nimeni n-o cunoştea prea bine pe „decedata“, toţi pot să bage mâna-n foc că era o persoană cuminte, liniştită, care era mai mult plecată şi nu deranja pe nimeni — cu excepţia domnului de dedesubt, de la etajul 7, un bătrânel cu nas de pitic de grădină, ce ţinea să reclame faptul că „răposata“ avea prostul obicei de a lăsa firimituri pentru porumbei pe pervazul ferestrei, care cădeau apoi direct în oalele lor cu mâncare scoase la răcit, asta ca să nu mai vorbim de zgomotul infernal pe care-l făcea mergând cu tocurile pe gresie, atunci când venea seara târziu

acasă. Doamna Voiculescu, soţia domnului cu nas de pitic de grădină, mi-a povestit, cutremurându-se, despre „mizeria îngrozitoare“ care s-a găsit la Miruna în apartament, apoi mi-a ţinut, timp de un sfert de oră, o teorie despre fetele de carieră care-şi neglijează „latura feminină“. Domnul Procopie de la 5 şi-a amintit de orele târzii la care se-ntorcea „decedata“ acasă, adăugând că, după părerea lui, „serviciul nu-i cârciumă să-ţi petreci noaptea acolo“ şi, în fine, nevasta inginerului Stănescu a ţinut să consemnez că ea se roagă în fiecare zi pentru sufletul tuturor răposaţilor din bloc, ca să fie primiţi în Împărăţia Cerurilor — şi spunând asta, mi-a strecurat discret în buzunar o broşurică despre cele sfinte.

Cât despre cauzele morţii Mirunei, locatarii blocului în formă de U aveau cele mai diverse păreri: unii credeau că s-a sinucis din dragoste, alţii că ar fi fost bolnavă de inimă în secret, alţii că-şi neglijase sănătatea muncind prea mult la serviciu, atrasă de mirajul unui salariu uriaş, alţii, dimpotrivă, că murise de foame din dorinţa de a slăbi până la o siluetă ca-n revistele pentru femei, alţii pur şi simplu refuzau să se pronunţe, unii dădeau vina chiar pe guvern, în timp ce alţii pe schimbările climatice. Doamna care deţinea funcţia de administrator al blocului admitea că Miruna fusese o fată bună şi muncitoare, dar nu uita să amintească de restanţele la întreţinere din ultimele luni şi de slaba implicare în problemele comitetului executiv. Tot această doamnă mărunţică, dar ambiţioasă, m-a obligat să filmez actele false semnate de fostul administrator (domnul cu nas de pitic de grădină de la 7), un personaj malefic care otrăvea pisicile şi fura fără ruşine din fondul de rulment. Apoi a ieşit după mine pe hol, întrebându-mă de la ce televiziune sunt şi când vin să fac un reportaj despre neregulile administrative ale blocului în formă de U, ca să vadă toată ţara cu ce nemernici trebuie să se lupte ea.

La ora şase, simţindu-mă deja mai experimentat decât un reporter de investigaţie de la un cotidian de scandal, m-am postat în faţa companiei unde lucrase Miruna, acostând fiecare persoană care ieşea din clădire. Era spre seară şi imaginile sunt întunecate, se văd doar oameni îmbrăcaţi aproape la fel, îndreptându-se grăbiţi către maşini sau staţia de autobuz, cu priviri preocupate, făcându-mi semn nervoşi să-i las în pace, aruncându-mi sec câteva cuvinte, „întreabă la PiAr dacă vrei un răspuns oficial“ sau, pur şi simplu, nebăgându-mă în seamă. Apoi, o înregistrare seara târziu, neclară, făcută pe goană în staţia de autobuz, în care cuvintele abia şoptite ale fetei care acceptase să-mi vorbească sunt mereu acoperite de zgomotul străzii şi-al maşinilor care opresc la stop. Nici măcar nu i se pot distinge trăsăturile feţei, pare o fantomă speriată, îşi acoperă mereu chipul de teamă să nu fie recunoscută, atunci când vorbeşte despre „programul infernal“ din companie, despre angajaţii care vor să plece de-acolo, despre Miruna care fusese „o

victimă, nici prima şi, din păcate, nici ultima“. Apoi se grăbeşte către autobuz şi, schiţând un gest neterminat de la revedere, dispare înghiţită de mulţimea de oameni.

Totul se termină cu norii negri care învăluie ultimele etaje, la fel cum mi-au apărut în noaptea aceea în care umblam pe străzi şi-n care am crezut că n-a fost decât o nălucire. Acasă, am mărit imaginea cât am putut pe ecranul calculatorului, până când pixelii au devenit nişte pete imense, şi nu e nicio urmă de îndoială că o negură deasă învăluie ultimele etaje ale clădirii, de parcă o furtună groaznică ar sta să înceapă.

Cea mai frumoasă parte din filmul meu documentar încă neterminat este cea în care nea Zaim — căci acesta este numele bătrânelului cu porumbei din curtea bisericii — a început să nu se mai teamă de mine şi de camera mea şi să vorbească. E drept, mi-au trebuit două zile pentru a-l cuceri şi se poate spune că drumul către inima lui a fost netezit de bunătăţile franţuzeşti de la patiseria din colţ. Baghetele crocante, croissantele cu unt şi chiflele cu seminţe de susan aduse de mine se fărâmiţau în aer, spre desfătarea stolului de porumbei înfometaţi şi spre încântarea lui nea Zaim care le vorbea, spunându-i fiecăruia pe nume, de parcă ar fi fost acolo când ieşiseră din ouă.

De-abia după două zile de fărâmiţat pâine în doi, bătrânul s-a mai înseninat la faţă, a privit drept în obiectivul camerei şi, cu aerul cel mai serios din lume, a declarat că Miruna nu murise decât pentru cei care n-aveau ochi să vadă. El unu’ nu-nţelegea de ce oamenii sunt atât de orbi şi nu-şi dau seama că fata aia blondă stă bine-mersi pe turla bisericii împreună cu porumbeii. Poate de vină o fi soarele ăsta parşiv care se reflectă în poleiala turlelor, astfel încât nici nu poţi ridica ochii în sus, spre crucea din vârf, pentru că te orbeşte strălucirea; poate că de vină o fi primăvara asta care ia minţile tuturor sau poate, pur şi simplu, oamenii au o ceaţă pe ochi care-i împiedică să vadă. Pentru el era clar: fătuca aia de la etajul opt, altminteri o persoană drăguţă şi liniştită, care nu făcuse niciodată rău nimănui, care trecea aproape nevăzută, ca o umbră, prin curtea blocului, bâţâindu-se pe nişte tocuri cam înalte, „cum or reuşi, domnule, să-şi ţină oare echilibrul?“, cu costumele ei închise la culoare, cu veşnica ei geantă neagră, mereu alergând după vreun taxi, mereu cu aerul că se grăbeşte undeva, că are lucruri importante care-o aşteaptă, fătuca aia stă acum cuminte, într-o rochie albă şi lungă, cu părul desfăcut, cu tălpile goale, pe acoperişul strălucitor al bisericii. Cum o fi ajuns acolo, el unu’ n-ar fi ştiut să zică; n-o văzuse zburând prin văzduh — ce-i drept! — aşa cum putea băga mâna-n foc c-o văzuse pe vrăjitoarea din clopotniţă care-i punea mereu porumbeii pe goană.

E o zi cu soare blând de aprilie şi-o lumină aurie, perfectă pentru a filma în curtea unui bloc în formă de U în mijlocul căreia se înalţă o biserică.

Turlele sclipesc şi cablurile de electricitate care se împletesc în aer, deasupra salcâmilor, par acoperite cu staniol. Zaim vorbeşte, şuierând printre dinţii lui lipsă, cu ochii albaştri umbriţi de pălăria de fetru, neagră şi ponosită, pe care a scos-o din ghena lui special pentru „filmare“.

Nu prea venea nimeni pe la fata asta… parcă era aşa, singură pe lume. Un gagiu înalt şi brunet a vizitat-o de câteva ori, da’ dup-aia a dispărut de zici că-l înghiţise pământu’.

Era iubitul ei? s-a auzit vocea mea, curioasă.

Se poate… Da’ io mai mult zic că era-nsurat cu alta! *(*Close-up *cu zâmbetul lui ştirb.)*

De ce crezi c-o fi murit Miruna, nea Zaim?

Da’ ţi-am mai zis că n-a murit!

Mă rog! Da’ de dispărut din casă, asta e sigur că s-a întâmplat. Au venit poliţia şi pompierii. Chiar zilele-astea a fost înmormântată!

Io cre’ că era prea singură… a cugetat nea Zaim, privind în gol. Femeia care nu iubeşte e ca floarea fără apă. Se ofileşte. *(Focus pe florile veştejite din vazele gheretelor pentru lumânări.)*

Păi de-asta o fi murit, nea Zaim? În ziare au scris că munca a omorât-o…

Ia mai lasă-mă, domnule, cu ziarele tale! Ce mai mă-ntrebi pe mine, dacă ştii dinainte ce scrie la gazetă?!

Stai, nea Zaim, nu te supăra, că ziceam şi io aşa…! *(În cadru apare o altă baghetă franţuzească, scoasă pentru a-l îmbuna pe bătrân.)*

N-ai decât s-o întrebi pe ea de ce-a murit… O vezi? Uite-acolo-i! *(Focus pe degetul lui arătător cu unghie înnegrită arătând turla bisericii care sclipea în soare. Zoom pe turlă, dar fără să înregistrez nimic altceva în afara câtorva porumbei răzleţi.)*

Unde-i, nea Zaim, că nu-i nimeni acolo sus! Stai aşa, unde pleci?!

Io mă duc la filmele mele acu’, spune Zaim cu un zâmbet misterios, întorcând capul către cameră, înainte să dispară între boscheţi.

Care filme, nea Zaim? se aude vocea mea, dar nu mai primesc niciun răspuns. *(Înregistrarea se termină aici, cu nişte boscheţi de-abia înmuguriţi din care răsar mustăţile unui motan tărcat, cu ochi albaştri şi privire mândră de tigru.)*

Libertatea e cel mai frumos lucru care i se poate întâmpla unui motan tânăr ce şi-a petrecut primii ani din viaţă dormitând pe o canapea şi mâncând bobiţe cu gust de peşte. Din sâmbăta în care fugise din apartament, Ben se sălbăticise de tot, de parcă toată viaţa lui ar fi trăit ca un maidanez: prinsese gustul vânătorii de porumbei, al cocoţatului pe garduri şi pervaze, al huzuritului după-amiaza

la umbra maşinilor, dar şi frica de moşul zdrenţăros care arunca după el cu sticle de plastic umplute cu apă, de câinii fără stăpân care-şi făceau veacul în curtea blocului şi de copiii puşi pe rele care alungau mâţele cu păcănitul pistoalelor de jucărie. Niciodată nu fusese mai fericit ca-n nopţile cu lună plină şi cer înstelat, în care ieşea la plimbare prin lumea ce-şi dezvăluia alte culori şi mirosuri decât în timpul zilei. Într-o astfel de noapte, Ben descoperise că n-a rămas deloc singur pe lume, aşa cum crezuse la început: stăpâna lui îl veghea de sus, de pe turla bisericii care se înălţa până hăt spre cer, aproape de cornul luminos al lunii. Stătea acolo cuminte, cu o linişte pe chip pe care Ben nu i-o mai văzuse niciodată, şi rochia albă vaporoasă îi flutura uşor în bătaia vântului de aprilie. Văzând-o, Ben se simţea fericit şi în siguranţă, pentru că ştia că stăpâna lui n-ar fi lăsat niciodată să i se întâmple ceva rău. Aşa că intra în clopotniţa întunecată, mieunând şi lipindu-se de fustele babei care avea grijă de el şi-i întindea, în fiecare seară, câteva resturi de mâncare şi-un castronel cu lapte.

În timpul zilei, Ben învăţase să pândească venirea moşului cu plasele pline de pâine, să se tupileze în spatele vreunei maşini sau a unui boschet şi să aştepte până când porumbeii erau atât de absorbiţi de firimiturile pe care le ciuguleau, încât nu mai simţeau niciun pericol în jur. Atunci se repezea ca un tigru în mijlocul lor şi înhăţa cu ghearele câte-un înaripat cu carnea gustoasă şi dulce ca mierea, ferindu-se în acelaşi timp de mânia moşului zdrenţăros, care arunca după el cu tot ce-i pica în mână. Îşi ducea prada departe, în spatele blocurilor, într-o grădiniţă pe care o descoperise, şi-o hăpăia fericit, până când nu mai rămâneau din pasăre decât oasele. Trebuia să fie atent, pentru că toată curtea blocului era plină de surate de-ale lui, pornite şi ele la vânătoare de porumbei sau în căutare de hrană. Ben nu se împrietenise cu ele şi le privea cu duşmănie. Nu fusese obişnuit cu compania pisicilor şi-i era teamă de cotoii care arătau de parcă tocmai scăpaseră dintr-o bătălie cruntă sau de pisicuţele cu ochi ca nestematele, dar cu priviri care-i îngheţau sângele-n vine. Erau aspre şi bătăioase, pline de zgârieturi şi gata să-şi arate colţii dacă li se năzărea ceva. Niciuna dintre aceste pisici nu avusese vreodată vreo stăpână blondă şi suavă, un cămin sau o canapea pe care să se tolănească seara, nici nu gustase muguri de bambus sau orez cu alune caju. Niciuna n-avea un înger care să vegheze asupra ei, aşa cum avea Ben. Aşa că, deocamdată, el stătea departe de gloata de mâţe dezlănţuite şi se bucura în fiecare zi de nou-descoperita lui libertate.

În seara de vineri, 17 aprilie, aproape toate birourile de la etajul 10 se goliseră, calculatoarele fuseseră abandonate, e-mailurile rămăseseră fără răspuns şi mai multe nasuri se turteau de suprafaţa rece şi lucioasă a geamurilor care nu se

puteau deschide niciodată. Însă niciunul dintre proprietarii nasurilor şi-ai privirilor nu îndrăznea să coboare şi să se alăture celor cincizeci de protestatari adunaţi jos, în faţa sediului companiei, nici măcar sub un pretext oarecare (de exemplu, pentru a-şi cumpăra ţigări de la buticul din staţia de autobuz). Nimeni nu le interzisese asta prea clar, dar prezenţa întunecată a lui Augustin Dună, singurul care nu se dezlipise de calculatorul său, îi făcuse pe foştii colegi ai Mirunei să înţeleagă ce înseamnă puterea tăcută a unui şef.

Prima dată, în faţa clădirii înalte, în ale cărei geamuri verzui se reflectau casele vechi şi blocurile din jur, se oprise o femeie machiată cam strident, însoţită de un individ burtos, cu o geantă voluminoasă pe umăr. Femeia privise în stânga şi-n dreapta, pusese câteva întrebări unor trecători, îşi verificase ceasul de mai multe ori, nemulţumită de felul în care decurgeau lucrurile, apoi pornise hotărâtă către restaurantul din colţul străzii, urmată de individul burtos. De-abia când cei doi se aşezaseră la o masă şi comandaseră o cafea la filtru şi o Coca-Cola dietetică, în faţa clădirii începură să se strângă protestatarii — singuri sau în grupuri de câte doi–trei, îmbrăcaţi în costume în culori sobre, privindu-se stingher şi balansându-şi dintr-o mână în alta genţile. Primii care şi-au scos laptopurile, voind parcă să dea un exemplu celorlalţi, au fost un grup de trei bărbaţi şi două femei, pe ale căror chipuri se citea un soi de obişnuinţă într-ale protestelor. S-au aşezat cuminţi pe o bordură şi-au început să apese pe butoane în tăcere, cu un aer preocupat. Atunci a apărut un tip cu ochelari, îmbrăcat într-un costum cam şui, care arăta de parcă fusese luat cu împrumut de la o rudă mai mare. Părea peste măsură de agitat, umbla de colo-colo, vorbind cu lumea, gesticulând mult, nedespărţit de camera de filmat digitală, împiedicându-se de mai multe ori de genţile sprijinite de bordura trotuarului şi stârnind, fără să ştie, zâmbetele celor care-l priveau de sus, de la etajul 10.

Auzi, crezi ca ăsta o fi *skydancer* ăla care-a pus la cale protestul? a şoptit una dintre fetele care-şi turteau nasurile de sticla verzuie a geamurilor şi care comentase destul de mult, în ultimele zile, pe blogul său.

N-are cum, fată! îi răspunse colega sa de birou. Nu-l vezi p-ăsta cempiedicat e? *skydancer* tre’ să fie un tip mişto!

Toţi par mişto pe internet, observă prima şi se întoarse dezamăgită înapoi la biroul ei.

Am filmat, în acea seară de vineri, mai mulţi oameni necunoscuţi pe care forţa cuvintelor mele virtuale i-a smuls din rutina lor zilnică, i-a adus în faţa unei clădiri — a cărei existenţă, în urmă cu câteva zile, le era necunoscută — şi i-a convins să stea pe nişte borduri, cu laptopurile în braţe, într-o luptă mută împotriva unui balaur pe care nimeni nu se gândise până atunci să-l doboare.

Dar cam ăsta a fost singurul lucru pe care l-am izbutit în seara aia, lumea nu s-a clătinat şi nici nu s-au auzit trâmbiţele care să vestească începutul unei revoluţii.

Am privit de mai multe ori, acasă, pe calculator, imaginea în care o fată slăbănoagă se apropie de mine şi-mi şopteşte încurcată: „Auzi, eu n-am laptopu' la mine, mi l-am uitat la birou… Crezi c-are ceva dacă butonez pe telefon?", încercând să-i disting mai clar trăsăturile, să-mi dau seama dacă avea ochii verzi sau albaştri, dacă buzele ei erau date cu ruj, dacă pe degetele ei se vedea vreo verighetă. Zadarnic… „Ăăă, păi cred că mai degrabă intenţia contează!", se aude vocea mea şi obiectivul se îndepărtează de fată, luând la întâmplare imagini din mulţime. Camera de filmat nu mi-a înregistrat gândurile. Dacă ar fi putut s-o facă, atunci ar trebui să mă arate blestemându-mi timiditatea, gândindu-mă să fac cale întoarsă şi să aflu numele fetei, dar oprindu-mă la gândul că arăt ridicol în costumul prea mare, ca un arhanghel al dreptăţii în haine de împrumut. Apoi urmează imagini desperecheate pe care numai un montaj al naibii de bun ar putea să le lege în aşa fel încât să dea impresia unei revoluţii: doi corporatişti îmbrăcaţi în bleumarin, de la care se prinde din zbor o frântură de conversaţie, „Oare au ăştia *wireless* aici?", un grup de nou-veniţi care nu sunt foarte lămuriţi cine-i fata asta, Miruna Tomescu, şi cu ce-o mai pot ajuta ei din moment ce a murit deja, o fată din Grupul celor 5 Bloggeri, ca o pată de culoare în marea de costume în culori sobre, care explică oamenilor, îndatoritoare, că s-au adunat acolo în memoria Mirunei şi-n speranţa că lucrurile se vor schimba şi stresul nu va mai face şi alte victime, un blogger făcând fotografii cu telefonul mobil, un altul (Devoratorul Literar) povestindu-i unei domnişoare drăguţe ceva care o face să râdă în hohote, mai mult ca sigur un citat amuzant din ultimul roman devorat, iat-o apărând în cadru şi pe Fata Soarelui, notând conştiincioasă ceva într-un carneţel, probabil numărul participanţilor, o mulţime de oameni adunaţi în faţa clădirii, oare câţi sunt colegi de-ai Mirunei, câţi au venit din convingere şi câţi din curiozitate, câţi dintre ei se vor întoarce înapoi la birou, pentru că mai au treburi de încheiat, şi câţi vor schimba într-adevăr ceva în vieţile lor; camera focalizează apoi etajul 10 al clădirii, acolo unde avusese Miruna biroul: doar geamuri opace, îndărătul cărora nu se ghiceşte nimic, compania pare impenetrabilă ca o fortăreaţă, inaccesibilă precum castelul lui K, nu are turle, dar vârful clădirii pare pierdut într-un fel de ceaţă neguroasă care-o învăluie.

În momentul în care-am filmat asta, m-am gândit la nea Zaim şi la închipuirile lui stranii, în care Miruna apărea în chip de fecioară despletită pe turla bisericii, probabil moşu' era beat, vorbea tâmpenii, dar dacă era adevărat?, la fel de adevărat precum e şi norul negru, pâclos care învăluie

ultimele etaje ale companiei în care a lucrat Miruna, fata asta care s-a stins ca o lumânare, ca o floare fără apă, cum zicea nea Zaim, ciudat personaj moşu' asta, şi când te gândeşti că ani de zile am trecut pe lângă astfel de oameni şi nici prin cap nu mi-a trecut să schimb două vorbe cu ei, uite c-a trebuit să moară fata asta ca să-mi deschidă ochii, măcar de le-ar deschide tuturor ochii, eu pentru asta o să lupt de-acum încolo, dar dacă totul e o imensă confuzie?, dacă Miruna a murit pentru c-a lăsat-o inima, aşa cum au declarat medicii, dacă era o obsedată de carieră, aşa cum susţin babele din bloc, dacă s-a stins de singurătate şi nenoroc în dragoste, aşa cum înclina să creadă nea Zaim, dacă eu mă-nşel amarnic şi mă fac de râs punând la cale proteste şi umblând într-un costum de împrumut cam penibil?, o fac pe marele lider revoluţionar, îndemn lumea să iasă-n stradă şi, când-colo, nu sunt în stare nici măcar să întreb o fată cum o cheamă, deşi în mod clar fata voia să intre-n vorbă cu mine, poate c-ar trebui să mă-ntorc şi s-o întreb ceva, e chiar drăguţă, niţel cam slăbănoagă pentru gustul meu, dar în fine, aş putea să încerc: Bună, sunt Pupucă!, nu, ăsta nu-i un nume cu care să te prezinţi unei fete, e o poreclă destul de tâmpită pe care a inventat-o bunică-mea şi pe care toată familia a găsit-o deosebit de inspirată, Dumnezeu ştie de ce; Salut, mă cheamă Adam David Emanuel Ioaniţescu, probabil că fata ar izbucni în râs şi nu s-ar mai opri trei zile, ce blestem să cari după tine numele astea ca o tinichea de coadă, dac-o să am vreodată un băiat o să-i spun simplu Ion sau Vasile, poate Alexandru, dar în niciun caz nu-i voi distruge viaţa amoroasă cu bună ştiinţă botezându-l în halul ăsta; aş putea încerca să mă prezint drept *skydancer*, cu siguranţă ea a venit aici pentru că mi-a citit blogul, dar nici ăsta nu-i un nume cu care să te prezinţi unei fete în viaţa reală şi, în plus, ce situaţie caraghioasă: un *skydancer* într-un costum de căpătat, lălâi, probabil ea se aşteaptă la vreun superman sau alt erou şi, în loc de asta, eu am ochelari şi-un început de chelie, ce şanse aş putea avea?, mai bine că n-am intrat în vorbă cu ea, ca să-mi complic viaţa cu un alt refuz ruşinos!

Deodată cadrul se umple cu chipul Fetei Soarelui care se uită fix în obiectiv şi rosteşte cu mândrie, conştientă că e filmată:

Cincizeci de participanţi, atâţia s-au strâns! Îţi dai seama, am smuls din birouri cincizeci de oameni!

E puţin, se aude vocea mea, e foarte puţin, pe net am avut mii de simpatizanţi. Unde sunt toţi oamenii ăştia?

Păi, ştii cum e, pe net totu' e mai simplu *(focus pe cerceii ei din pâslă cu floricele vişinii)*…

Cincizeci de oameni nu-nseamnă mare lucru, se aude răspunsul meu dezamăgit.

Niciodată nu ne-am strâns atât de mulţi. Când s-a închis galeria aia de

artă, eram doar zece, ţii minte? Nici când am citit în faţa televiziunii, n-am fost mai mult de treizeci *(focus pe geanta ei din pânză împodobită cu capace de bere, insigne şi muţunachi din pluş)*.

Cincizeci e prea puţin pentru ce-ncercăm noi să facem! Eu speram să iasă colegii ei din clădire *(camera virează brusc către ferestrele închise de la etajul 10)* şi să ni se-alăture. Da' le e frică, vezi? Pun pariu că fix acum se uită pe geam la noi şi-ar vrea să iasă, da' se cacă pe ei de frică *(imagine cu canalizarea de lângă bordura pe care stăteam aşezat)*!

Păi, îşi pot pierde joburile…

Nişte joburi de rahat! se aude vocea mea, revoltată. Nişte joburi care, în cele din urmă, îi omoară. Ei chiar nu-nţeleg, nu văd? Fata aia a murit ca să ne spună nouă chestia asta! Şi-ăştia care au venit azi aici poftim ce fac! *(Imagine de ansamblu cu cei cincizeci de protestatari adunaţi în faţa intrării în companie: unii dintre ei şi-au aprins ţigări, iar alţii au dat o fugă până la chioşcul din staţia de autobuz de unde s-au întors cu sticle de Coca-Cola. Stânjeneala de la început se risipise ca prin farmec: oamenii descoperiseră că se cunosc, că au fost colegi de facultate, că au lucrat la aceleaşi firme şi au cam aceleaşi cunoştinţe. Discutau între ei, strânşi în bisericuţe şi, dacă ar fi avut în mână pahare de şampanie, ar fi fost ca la o petrecere de felul celor care se organizează în fiecare an, prin firme, pentru ca angajaţii să se cunoască mai bine între ei.)*

În momentul acela, lucrurile au devenit dramatice pentru mine, se vede din tremurul mâinii cu care filmam. A apărut o doamnă intens machiată, însoţită de un individ burtos cu o cameră de filmat pe umărul stâng, care a început să pună întrebări participanţilor, la întâmplare: de ce aţi venit astăzi aici, de unde aţi aflat de protest, credeţi că această acţiune va schimba ceva în viitor? Au mai apărut trei reporteri de ziar, doi de la posturi de radio şi-un fotograf de la o agenţie de presă importantă, care umbla de colo-colo, ca şi când s-ar fi aflat la un eveniment monden. Şi, de parcă toate astea n-ar fi fost de ajuns, printre revoluţionarii-corporatişti prinşi în discuţii familiare, ca la o petrecere în aer liber, şi-au făcut apariţia patru oameni: Scriitorul Foarte Important, Artistul Boem, Intelectualul de la Televizor şi Ecologistul cu Haine de Firmă. Nişte oameni care, de obicei, apar pe la talk-show-uri serioase, sunt invitaţi la ştiri, recomandă publicului câte o carte la emisiuni culturale şi participă la mitinguri cu miză politică.

Nici nu vreau să mai privesc imaginile în care cei patru au fost imediat asaltaţi de reporteri şi fotografi şi au început să dea declaraţii presei, exprimându-şi îngrijorarea profundă cu privire la problemele societăţii. Intelectualul de la Televizor a vorbit cel mai mult, răspunzând fără niciun fel de emoţie întrebărilor reporteriţei machiate, privind drept în obiectivul

camerei de filmat, în timp ce se lansa în explicaţii antropologice. Câţiva protestatari în costum s-au înghesuit să-i ceară autografe Scriitorului Foarte Important şi, pentru că nu aveau cărţi la ei, au primit autografele pe agendele de lucru îmbrăcate în piele, în care-şi notau de obicei rezumatele întâlnirilor de afaceri. Atunci când a sosit un grup de jandarmi însărcinaţi cu menţinerea liniştii publice în zonă, Ecologistul cu Haine de Firmă a intrat imediat în rolul de purtător de cuvânt, explicându-le jandarmilor că e vorba despre un protest spontan al unor oameni paşnici care nu aparţin niciunui partid sau vreunei grupări politice. Artistul Boem a adăugat şi el că tema alienării omului în societatea contemporană este una dintre preocupările sale artistice obişnuite, apoi a amintit, ca din întâmplare, de expoziţia pe aceeaşi temă pe care urma s-o verniseze în scurt timp. După ce şi-au ţinut discursurile, cei patru au mai stat câteva minute de vorbă între ei, ca patru vechi prieteni care au multe amintiri împreună, şi apoi au dispărut la fel de rapid şi neaşteptat precum apăruseră. Atunci a fost momentul în care protestul a cam început să ia sfârşit. Cheful meu de-a filma şi de-a regiza o revoluţie se stinsese precum o ţigară uitată într-o scrumieră…

Ah, Laura, asta e prima zi, de când a început circul ăsta, în care pot răsufla uşurat! Am visat noaptea trecută un fel de manifestaţie care umplea străzile Bucureştiului, în care mii de oameni defilau, strigând lozinci subversive şi cerându-mi demisia; prin visul ăla se amestecă — dracu’ ştie de unde — şi un motan uriaş care mă urmărea gata să mă sfâşie. Dar, slavă Domnului, indivizii ăştia de jos n-au pancarte şi nu se-apucă să strige tâmpenii, aşa cum fac în visele mele, din care mă trezesc în fiecare noapte asudat şi tremurând, agitatorii ăştia de internet urmăresc doar un fel de cai verzi pe pereţi, o lume în care toţi ne vom petrece timpul hălăduind prin parcuri, citind pe bănci, mergând la cinematecă sau huzurind în pat până la prânz — adică genul de viaţă pe care ţi-o doreşti şi tu, Laura, fără să înţelegi că asta e doar o utopie.

Văzută de sus, de la etajul 10, adunarea asta aduce mai mult cu o petrecere, decât cu o revoluţie: cei nu mai mult de cincizeci de ameţiţi de jos nu prea ştiu de ce se află acolo. E adevărat că au apărut câteva personalităţi şi presa s-a înghesuit să le ia interviuri, dar acelaşi lucru se întâmplă şi la un meci de fotbal sau la o serată de binefacere. Laura, în curând toată chestia asta absurdă o să se termine, mă gândesc că poate ar trebui şi eu să încerc s-o las un pic mai moale, nu chiar acum, că am un proiect important, dar după aia, după evaluare, poate o să te sun să ieşim în oraş, poate facem o plimbare cu maşina până la munte, mai ştii pizzeria aia din Predeal unde-ţi plăcea să mergi, ce zici? Da’ ce dracu’ se-ntâmplă aici, în birou, unde-a dispărut toată lumea? Şi-au lăsat calculatoarele vraişte şi-au plecat, şi nici măcar nu-i şapte

seara, e incredibil cât se freacă menta-n ţara asta…

Poate reuşesc s-o mai prind, măcar s-o întreb cum o cheamă — mă gândeam, făcându-mi loc printre protestatarii în costume care începeau să se risipească, unii îndreptându-se către birouri, pentru că mai aveau de trimis câteva e-mailuri, iar alţii către un restaurant din apropiere, unde să depene amintiri din studenţie; reporterii plecaseră deja, mulţumiţi că-şi puteau condimenta articolele cu declaraţiile unor personalităţi culturale importante, iar jandarmii se mai învârteau pe trotuar, plini de conştiinciozitate, voind să fie siguri că totul rămâne sub control până la sfârşit; silueta fetei cu telefon, dar fără nume, se topise în mulţime, fără să lase niciun semn în urmă.

Oricum, e-o tâmpenie, mi-am spus, aşezându-mă pe bordură, nici măcar nu-mi plăcea de ea, e o fată ca oricare alta care dispare înainte să apară cu adevărat. Am scos din nou camera de filmat din buzunar şi-am îndreptat obiectivul către etajele de sus ale clădirii pierdute într-o ceaţă neguroasă, apăsătoare. Nici măcar nu-i sigur că acolo locuieşte vreun balaur, vreun bau-bau înspăimântător, poate că toată lumea tremură de frică, de fapt, din cauza unei legende, ar putea să iasă cu toţii din clădirea asta oricând, şi nimeni n-ar trimite limbi de foc pe urmele lor, nimeni nu-i ţine ţintuiţi în faţa calculatoarelor, bunică-mea ştie ce spune, ea a simţit pe pielea ei existenţa celuilalt balaur, unul roşu, adevărat, care-a pârjolit mulţi oameni, i-a aruncat în temniţe şi i-a înlănţuit acolo, mulţi l-au văzut de-adevăratelea, i-au simţit duhoarea cumplită, i-au văzut ghearele încovoiate şi-au povestit după aceea despre el, dar pe balaurul ăsta abstract care locuieşte în turnul înnegurat al unei clădiri de birouri nu l-a zărit nimeni, niciun fel de miasme îngrozitoare nu ies de acolo, aerul condiţionat îşi face perfect datoria, totul străluceşte de curăţenie, oamenii au zâmbete pe buze, hainele lor sunt impecabile, pantofii le strălucesc, la fel şi maşinile, laptopurile, telefoanele, totul e curat şi strălucitor, dacă există într-adevăr vreun balaur, atunci trebuie să fie vreo specie nouă, fără gheare şi flăcări, fără solzi şi duhoare, cu el nu te poţi lupta cu sabia, n-are niciun sens să faci pe cavalerul în armură, probabil că balaurul ăsta e un soi de virus care se transmite pe cale electronică, vine pe calea undelor, se insinuează parşiv la televizor, apare pe străzi sub formă de reclame, te infectează încet-încet, făcându-te să uiţi că afară e primăvară, ţintuindu-te în faţa unui ecran, făcându-te dependent de o mulţime de lucruri fără sens, prinzându-te într-un joc al dorinţelor şi-al aparenţelor, jucându-se cu visele tale, ţesând în jurul tău o plasă fină de iluzii, oho, ce se mai pricepe balaurul ăsta!, şi, mai ales, n-are chip şi nici formă, n-ai cum să-l loveşti, nici să-l apuci, apare şi dispare după cum îi pofteşte inima, mulţi trăiesc prinşi în mrejele lui fără măcar să ştie, cum naiba să te mai lupţi cu el atunci?

Se aude oftatul meu şi se zăreşte un firişor subţire de fum de ţigară care tulbură imaginea. *(La un moment dat, se pierde focusul şi totul se vede ca într-un vis bramburit, cu pete de culoare şi lumină amestecându-se. Deodată apare o pată mai intensă, multicoloră, răspândind un parfum dulceag, de casă în care s-au prăjit prea multe clătite — dar din păcate încă nu s-a inventat un aparat de filmat care să imortalizeze mirosuri.)*

Auzi, noi mergem la o bere. Vrei să vii şi tu? se aude vocea Fetei Soarelui, al cărei chip intră brusc în cadru.

(Camera nu se mai poate concentra pe nimic, ci fuge în zigzag la zorzoanele ei: o pălărie din pâslă roşie, cu margarete aplicate pe borurile largi, o centură cu înfloriturі, ciorapi coloraţi în dunguliţe, geantă cu capace de bere, insigne metalice şi muţunachi din pluş.)

Hei, ce faci? Visezi? se aude vocea ei, nerăbdătoare.

Nu-i corect! răspund eu. Nu-i corect! Cine pula mea sunt ăştia să vină şi să dea interviuri?! *(Imaginea zboară în locul unde fuseseră personalităţile, dar nu mai e nimeni acolo, doar o femeie de serviciu care a ieşit din companie şi strânge cutiile de Cola, bombănind.)* Ei nu ştiu nimic despre fata asta, lor nu le pasă, de fapt… de ce dracu’ au mai venit?

Deci nu vii cu noi la bere?

Nu-i răspund nimic. Următoarele cadre o arată pe Fata Soarelui îndepărtându-se, ultimele raze ale soarelui care apune îi luminează margaretele pălăriei şi-i fac să sclipească zorzoanele aplicate pe geantă *(o imagine frumoasă, dacă aş desatura un pic culorile)*, apoi văd Grupul celor 5 Bloggeri, gata de plecare, Devoratorul Literar îmi face semn cu mâna, ca şi când ar încerca să mă convingă să vin cu ei, dar n-am chef de distracţii, simt că-mi scapă ceva esenţial, că orbecăi pe un drum necunoscut fără să am măcar o hartă, ah, dacă m-aş fi dus măcar la cursurile alea de fotografie pe care le-am început anul trecut!

Aş vrea să mă ridic de pe bordură şi să plec, dar nu ştiu unde, acasă mă aşteaptă maică-mea, în acelaşi capot înflorat, cuibărită în acelaşi fotoliu vişiniu în faţa televizorului, privind aceleaşi emisiuni şi bârfind aceleaşi vecine, aş putea să merg la taică-miu, dar acolo mă aşteaptă amanta roşcată, acum mai îmbătrânită, îmbrăcată într-un capot în dunguliţe, cuibărită într-un fotoliu verzui, în faţa unui televizor, privind acelaşi serial dintotdeauna, aş putea să merg la bunică-mea, dar numai gândul că o voi găsi în fotoliul de catifea, cu plasa de păianjen care-i ţine părul pe cap, privind ştirile la televizor, mă face să-nnebunesc, peste tot numai femei bătrâne privind dintr-un fotoliu la televizor, şi eu tot în faţa unui soi de televizor trăiesc, chiar şi-atunci când scriu pe blog sau mă uit la filme alb-negru, aş vrea să stau de vorbă cu cineva pe care să nu-l găsesc adâncit în letargia privitului la

televizor, şi nu-mi vine în minte decât nea Zaim, moşu' nebun din curtea bisericii, care hrăneşte porumbeii şi locuieşte într-o ghenă, acolo sigur nu există televizor, ce-ar fi să-i fac o vizită?, uneori în adâncul ochilor albaştri spălăciţi ai lui nea Zaim pare că există o poveste care aşteaptă să fie spusă, şi Miruna avea o poveste şi degeaba-i filmez vecinii şi colegii, că tot nu aflu nimic esenţial despre ea, aşa o să mi se întâmple şi mie, probabil, o să mor fără să-mi afle nimeni povestea, din cauza timidităţii ăsteia tâmpite care mă-mpiedică să întreb o fată cum o cheamă… Camera de filmat a avut o tresărire violentă, preţ de o clipă, pentru că mi s-a părut că o zăresc pe fata slăbănoagă în staţia de autobuz, dar nu era ea, era doar o altă fată ieşind de la lucru din clădirea de birouri care se pierde în ceaţă, am urmărit-o făcând zoom la maxim până când s-a urcat în autobuz, oricum toate seamănă între ele cu costumele astea, iată o altă chestie care ar trebui abolită: costumele, trebuie să scriu pe blog neapărat treaba asta, fă-ră u-ni-for-mă!, fă-ră u-ni-for-mă!, toate corporatistele m-ar adora, aş primi zeci de comentarii de la admiratoare, iar printre ele ar putea fi şi fata de azi, care mi-ar scrie: „Mă mai ţii minte? Ne-am cunoscut la protest, dar ai fugit înainte să aflu cum te cheamă! Nici n-aş fi bănuit că tu eşti faimosul *skydancer*, aveai un aer atât de timid, dar adorabil… Ah, Adam David Emanuel, zis şi Pupucă, ce nume frumos ai, uite numărul meu de telefon, parola e-mailului meu, cheile de la inima mea!“ Băga-mi-aş, cine-a parcat aici ca bou', s-a auzit deodată înjurătura mea cu voce tare, şi-n cadru au apărut două maşini parcate în aşa fel, încât să-mi fie aproape imposibil să ies din parcare cu micul meu Volkswagen-broască, fabricat în '68, le-am filmat maşinilor numerele de înmatriculare, iar în timpul ăsta probabil că fata cu telefonul a ajuns deja acasă, şi-a scos costumul ăla plicticos, şi-a pus o costumaţie tulburătoare de alcov (numai dantele şi mătase, voaluri transparente, corset brodat înzestrat cu cupe lascive), transformându-se într-un soi de înger dominator al seducţiei, apoi s-a cuibărit într-un fotoliu alb, în formă de scoică, cu design futurist, şi a aprins televizorul agăţat ca un tablou pe perete.

Capitolul 6

ÎN ANUL 1982, într-un oarecare tramvai ce-şi croieşte drum către cimitir printr-o după-amiază înăbuşitoare, se află un bărbat apropiindu-se de patruzeci de ani, în haine ponosite, pe care cunoscuţii îl ştiu sub numele de Zaim, nebunu' care desenează şi ciopleşte chestii ciudate. Tramvaiul se îndreaptă către o oază de umbră şi verdeaţă în mijlocul oraşului, care-l aşteaptă la capătul unei călătorii de mai bine de-un ceas: ultima staţie, unde coboară cei care merg la cimitir.

Mâinile lui Zaim — cu câteva zeci de ani mai tinere pe vremea aceea, dar cu unghiile la fel de înnegrite şi pielea la fel de tăbăcită ca acum — plimbă cuţitaşul deasupra unei bucăţi de lemn, neputându-se hotărî de unde anume să înceapă cioplitul. Zaim nu se uită deloc pe geam, nici nu vede blocurile care încep să se înalţe, şiruri-şiruri, pe locurile unde până nu demult au fost uliţe cu case şi curţi. Legănat de hâţânatul tramvaiului pe şine, priveşte numai bucata de lemn pe care o învârte între degete şi care în curând are să prindă o formă. Lemnele le-a primit de la vechiul său amic, Vasile Ţiganu, care lucrează la o fabrică de mobile, şi de la care Zaim alege în fiecare zi câte două bucăţi: una pentru drumul de dus, una pentru cel de întors. Tramvaiul se hâţână, în drum spre cimitir, şi Zaim, cu gesturi încete şi sigure, se apucă de cioplit. Ceilalţi pasageri nu-l bagă deloc în seamă: au problemele lor, gândurile lor, care se învârt de cele mai multe ori în jurul plaselor aproape goale pe care le duc cu resemnare şi pe fundul cărora se odihnesc doar câteva gheare anemice de pui. Dacă vreun nebun are chef să se joace în tramvai de-a sculptura, asta nu e treaba lor; ba e mai bine să nu-şi bată capul deloc cu el, pentru că individul pare dubios şi, dacă se apucă din senin să înşire prostii cu voce tare (ar putea să înjure regimul, de pildă), n-ar fi indicat să te afli în preajma lui. După-amiaza de sâmbătă se dizolvă încet în căldura copleşitoare care încinge asfaltul străzilor pustii, iar mâinile lui Zaim modelează cu cuţitaşul bucata de lemn culeasă de Vasile Ţiganu de la rebuturile fabricii de mobilă care produce un bogat sortiment de canapele Dana, dormitoare Diana

şi bucătării Felicia, aducând-o încet-încet la forma unei medalii de Erou al Muncii Socialiste, în timp ce mintea-i zboară pe cu totul alte coclauri, aşa cum i se întâmplă de când se ştie.

Cu câţiva ani în urmă, mintea lui zbura fără oprire la un singur lucru: un vapor care ar fi putut să-l ducă, la capătul unor luni bune de ascuns în cala întunecoasă, în compania rozătoarelor şi în miros de saci umezi, dincolo de ocean, pe tărâmul Americii. Probabil că, dacă ar fi rezistat suficient de mult timp fără să simtă în piept aerul sărat al Atlanticului, drămuindu-şi bine conservele din carne de porc în suc propriu, picioarele lui încălţate cu adidaşi cumpăraţi cu greu de la magazinul universal ar fi păşit, în cele din urmă, pe străzile fascinante ale New Yorkului. Iar privirea lui, care niciodată nu contemplase o construcţie mai grandioasă decât Combinatul Siderurgic de la Galaţi, ar fi rămas încremenită minute în şir, văzând cum străpung zgârie-norii cerul albastru al Americii, cel mai albastru şi mai pur cer care ar putea exista vreodată. În jurul giganticei Statui a Libertăţii s-ar fi învârtit în zbor, fâlfâindu-şi aripile fermecate, cei mai frumoşi porumbei, pescăruşi, cormorani, cele mai frumoase raţe sălbatice şi egrete, aşa cum nici măcar în Delta Dunării nu existau, deşi Delta, în sufletul lui Zaim, rămăsese pe vecie drept un loc vrăjit, un soi de paradis în care se oprea timpul în loc şi-n care nu exista durere, nici întristare. Nu lucrase decât câteva luni acolo, la tăiat stuf, pe când n-avea mai mult de 18 ani, dar putea să jure că fusese cea mai fericită perioadă a vieţii lui. Seara, atunci când se lăsa asfinţitul, baraca de lemn în care tăietorii de stuf se odihneau după munca grea de peste zi devenea un palat nespus de frumos care se oglindea în apele verzui şi deasupra căruia se roteau lin stoluri de păsări topindu-se apoi în depărtare. În lunile acelea din Deltă, Zaim aproape nici n-a avut nevoie să deseneze sau să cioplească; stătea doar, nemişcat şi mut de fericire, şi respira aerul umed. E drept că în mijlocul acelei pustietăţi nu se găseau hârtie şi creioane nici măcar la birtul din satul apropiat, la care se duceau în singura lor zi liberă din săptămână, pentru a-şi bea minţile, cot la cot cu localnicii, până spre dimineaţă. Dar serile acelea în care contempla păsările pe cer, într-o linişte încremenită, nu le-a mai întâlnit niciunde şi nimeni n-ar fi putut să i le şteargă vreodată din suflet…

În tramvai nu sunt păsări migratoare, plutesc doar căldura şi mirosul de transpiraţie. Încet-încet, emblema Eroului Muncii Socialiste prinde contur în lemnul inform. La prima staţie se mai urcă o familie cu doi copii şi cu paporniţe. Zaim îşi sterge sudoarea de pe frunte cu marginea mânecii. Oare câte staţii au mai rămas până la oaza de răcoare din cimitir?

Vaporul alb care pleca spre tărâmul plin de promisiuni al Americii n-a existat niciodată cu adevărat… L-a desenat, în schimb, de sute de ori şi l-a

visat de mii. În port la Constanţa, unde a lucrat ca hamal de când s-a întors din Deltă, vapoarele veneau şi plecau zilnic, încărcate cu minunăţiile pe care Republica Socialistă România le producea şi pe care nu era chip să le găseşti pe rafturile goale ale magazinelor. Cu spinarea cocoşată de baloturile grele pe care le căra, Zaim mergea ca în transă, aproape fără a le simţi greutatea. Era într-un fel de anticameră a unei vieţi care-l aştepta dincolo de apa aia mare şi neagră. Trebuia doar să ghicească pe care dintre mastodonţii de fier ancoraţi la ţărm, care scoteau uneori noaptea sunete uruitoare, era salvarea lui.

Un fel de apăsare simţise întotdeauna, încă din copilărie când, după cele şapte clase pe care le terminase cu note mari la desen şi mici la matematică, se trezise brusc la şcoala de zidărie de la Iaşi, ca să nu ajungă la sapă în satul său natal. Avea un sentiment mistuitor că lumea e mult mai mare şi mai liberă decât se vedea cu ochii care pe vremea aceea erau de-un albastru intens.

Pentru că undeva, în adâncul inimii sale, se afla deja pe puntea vaporului alb, imens, care traversa oceanul, Zaim reuşea să facă orice muncă, fără să simtă prea mult povara ei lumească. Putea să taie stuf zile întregi, să sape gropi după gropi, să-şi cocoşeze spinarea cărând baloţi în port sau să suporte orele nesfârşite şi plicticoase ale muncii de paznic. Putea să trăiască zile-n şir numai cu parizer şi pâine, să bea cel mai ieftin alcool şi să doarmă în cele mai proaste paturi, dacă avea cu el hârtie şi creion şi dacă-şi simţea cuţitaşul de cioplit în buzunarul pantalonilor. Numai că, tânăr fiind, încă nu se învăţase să trăiască numai cu gândurile şi visele, să şi le fiarbă necontenit într-un creuzet interior care să-i ţină loc de hrană şi de dragoste, ci credea cu naivitate că lucrurile din mintea lui — precum vapoarele mari şi albe — trebuiau să prindă, în cele din urmă, contururi reale.

Tramvaiul opreşte în ultima staţie. Zaim se ridică de pe scaunul din plastic roşu, îşi îndeasă cuţitaşul în buzunarul blugilor tociţi (blugi de contrabandă, cumpăraţi din port de la Constanţa, cu jumătate de salariu) şi pune medalia de Erou al Muncii Socialiste, cioplită din resturile unei mese de bucătărie Sanda, în punga de plastic pe care încă se mai desluşesc literele negre ale numelui Marlboro, o rămăşiţă a vremurilor în care lucrase în port. Apoi, trecând pe lângă familia cu copii şi paporniţe, se aşază în faţa uşilor care se deschid cu greu, smucindu-se şi pufnind. După ce coboară din tramvai, Zaim îşi aprinde imediat un Mărăşeşti şi porneşte liniştit spre cimitirul unde-l aşteaptă o nouă zi de muncă.

Prima dată, coborâse în gara din Bucureşti la mijlocul anilor ’70, împreună cu amicul său, Vasile Ţiganu, burduşiţi amândoi doar cu pachete de Marlboro. În rest, nimic: niciun bagaj, niciun geamantan, nicio haină groasă

pentru zile negre. Blugii lor erau cea mai de preţ avere, blugi americani Levi’s veniţi cu vaporul dintr-o ţară în care ei n-aveau să ajungă niciodată. După şase luni petrecute în arestul Miliţiei şi încă vreo câteva în beciurile Securităţii, vaporul cel mare şi alb pe care-l tot aşteptaseră plecase de mult către statuia doamnei cu făclia, fără ca ei doi să se afle la bord. Singurii pescăruşi pe care Zaim i-a văzut vreodată au rămas cei din Deltă, zburând în stoluri către asfinţitul fierbinte şi roşiatic, precum şi cei din portul Constanţa care se roteau seara, deasupra vapoarelor de marfă pe care el şi alte sute de cărăuşi le încărcau cu provizii, ca nişte furnici. Printre sutele alea de hamali erau şi prieteni buni — precum Vasile Ţiganu, cu care Zaim copilărise în satul său de lângă Vaslui, cu care mersese la şcoala primară, fugise pe câmp, trăsese prima beţie, furase apoi orez şi măsline greceşti din încărcăturile navelor care soseau în port —, dar şi duşmani pe care atunci nici nu i-ar fi bănuit. Nici acum nu ştie, de altfel, care dintre ei a ciripit pe unde-a trebuit despre vaporul cel mare şi alb, care-i aştepta să-i ducă peste ocean, în ţara tuturor libertăţilor.

În cei peste cinci ani petrecuţi în port, Zaim îi desenase pe toţi, fără să facă vreodată vreo deosebire între prieteni şi duşmani. Nu-i desena însă niciodată normal, cu ochii la locul ochilor şi nasul la locul nasului, ci numai anapoda, cu trăsăturile de-a valma. Portretele astea, pe care Zaim le numea „caricaturi“, au făcut rapid înconjurul micului univers al portului Constanţa, până când au ajuns în mâinile Căpitanului de Port, un tip înalt care semăna cu Mihai Viteazul.

Mă, pictore, da’ de unde naiba ştii tu să desenezi ca Picasso? Ai făcut ceva bele-arte la viaţa ta? se trezise Zaim întrebat, într-o bună zi, de Căpitanul de Port care-l privea ca pe un gândac curios înzestrat cu însuşiri deosebite. Interesul ăsta fusese stârnit de frizura blondă a lui Zaim (o încercare de a-l imita pe Florin Piersic), precum şi de faptul că avea straniul obicei să intre în vorbă cu străinii prin port şi să le facă portretul, primind ca plată nu valută-forte, ci reviste. Sub patul său de campanie din baracă se strânseseră, în cinci ani de zile, câteva teancuri de reviste străine pe care Zaim le păstra, fără să ştie deocamdată prea bine de ce. Nu le scotea aproape deloc, de teamă ca privirile profane ale celorlalţi să nu le pângărească hârtia lucioasă, şi le răsfoia foarte rar, presimţind că aveau să-i folosească într-un fel. În ce fel, nu putea spune încă exact, dar uneori, noaptea, atunci când luna arunca raze strălucitoare pe mica ferestruică a barăcii, simţea nevoia să le scoată de sub pat şi să-şi arunce ochii pe pozele minunate de care revistele-astea din ţări străine erau pline.

Zaim nu făcuse niciun fel de bele-arte, aşa cum bănuia Căpitanul de Port, ci se oprise la cele şapte clase la ţară, pentru că tatăl său fusese de părere că de mai mult nici n-are nevoie şi e mai bine să înveţe o meserie. La şcoală,

ultimele foi ale caietelor erau întotdeauna pline de caricaturi ale colegilor şi profesoarelor, la geografie desena cele mai frumoase hărţi, iar la istorie copia pe foi de matematică mutrele voievozilor din manual, pe care le împărţea în pătrăţele pentru a păstra proporţiile. Nici măcar nu-i trecuse prin cap că ar fi putut încerca să intre la vreo şcoală de arte sau să se înscrie la vreun curs de desen. În schimb, dacă ar fi vrut să facă vreo şcoală vreodată, ar fi fost aia de film. De desenat, desena mai mult din nevoie, pentru că desenul îi liniştea senzaţia de apăsare pe care o avusese întotdeauna, dar la film mergea din pură plăcere. De multe ori, în loc să-şi petreacă timpul liber într-una din bodegile portului, prefera să meargă la cinematograf şi să vadă acelaşi film, uneori şi de trei ori la rând. Mult timp Zaim crezuse, aidoma unui copil, că filmul stă în fascicolul ăla de lumină care traversează sala, în firele de praf care dansează în întuneric şi care, atingând pânza albă, se transformă într-o poveste care te ia cu ea. După o vreme în care i s-a părut că tot ceea ce-şi doreşte este să intre în poveştile de pe ecran — cu haiduci, femei frumoase, cu intrigi, cai şi lupte, cu piraţi şi sultani şi tâlhari sau, dimpotrivă, cu grădinari, flori şi cântece de dragoste —, Zaim şi-a dat seama că tot mai frumos e să fii în spate, trăgând firele tuturor acţiunilor, manevrând destine ca un păpuşar îndemânatic, construind poveşti şi imagini care să curgă dintr-una în alta. Într-una din serile de vară în care ieşea de la cinema Republica, beat de fericire după ce văzuse de trei ori la rând un film cu haiduci, cai şi fete frumoase, Zaim a ştiut foarte clar că asta vrea să se facă: Regizor.

Drumul către cimitir e frumos pentru că trece printr-o margine de Bucureşti care, prin cine ştie ce miracol, a scăpat de furia demolărilor. Mai sunt acolo căsuţe umbroase şi curţi năpădite de flori, femei care ies la poartă, copii care aleargă pe stradă, târând camionaşe de lemn prin praf, câini care latră în dosul gardurilor ce adăpostesc grădini ca la ţară. Zaim n-ar da însă pentru nimic în lume garsoniera lui confort III din blocul de nefamilişti — în care, după lăsarea serii, în zilele de duminică sau atunci când plouă, devine regizor al unei lumi pe care şi-o plăsmuieşte singur — pentru a avea ceva din fericirea simplă şi idilică pe care-o vede în jur. Poate că au fost momente când s-a apropiat un pic de asta, când vreun păr blond, o pereche de ochi căprui sau nişte sâni cu unduiri voluptuoase erau gata să-l prindă în vrajă, dar lucrurile se aşezaseră întotdeauna de la sine în aşa fel, încât el şi posesoarea părului, ochilor sau sânilor să fie aruncaţi în cu totul alte direcţii.

Atunci când, într-o noapte în care turna cu găleata, Zaim a fost trezit din somn de un domn cu ochii foarte albaştri care i-a spus cu o voce gravă să-şi ia haina şi să vină cu el, împreună cu revistele, desenele şi celelalte obiecte subversive pe care le mai deţinea (inclusiv blugii Levi’s), o oarecare Mariana

dormea liniştită în patul ei, după ce abia terminase tura de ospătăriţă la birtul din port. A doua zi, Mariana l-a aşteptat zadarnic la tejghea, a treia zi la fel, iar a patra zi, când l-a căutat la muncă şi-n cartierul de barăci, a aflat cu uimire că „pictorul“ ei a dispărut. Aşa cum se mai întâmpla uneori în vremurile acelea, oamenii puteau să dispară, pur şi simplu, în toiul nopţii sau chiar în miezul zilei, luaţi de câte-o maşină dubioasă, de culoare ştearsă, şi, când se întorceau, dacă se mai întorceau, erau oarecum schimbaţi: unii visau urât noaptea şi se trezeau urlând, iar altora le dispărea pur şi simplu lumina din ochi sau se cufundau în muţenie. În ciuda acestor zvonuri, „pictorului“ nu i-au dispărut luminiţele din ochi atunci când a revenit, după vreo câteva luni, dar tot ceea ce mai păstra din vechea sa viaţă erau blugii Levi’s. A intrat în cârciumă fără niciun ban, cu speranţa să bea ceva pe datorie, şi-a aflat că Mariana lui plecase de mult către alte zări, probabil mai luminoase. Poate că fugise cu vreun vapor, ascunsă într-o cală întunecoasă, în compania rozătoarelor, sau poate ajunsese în vreo altă bodegă de aiurea, îndurând priviri deocheate şi ciupituri de fund.

La fel ca Mariana din port fuseseră altele care s-au evaporat întotdeauna la fel de repede precum au apărut. Numele lor se cam confundă acum în mintea lui Zaim. E posibil ca iubirea vieţii lui să fi fost Nina de la ICSM3, cu care era coleg de întreprindere, pe când făcea cea mai intelectuală muncă a vieţii lui: scria lozinci cu vopsea albă pe pancartele roşii pentru manifestaţii… Sau mai degrabă Doina, casieriţa, care-l lua acasă şi-i îngrijea rănile din palme, pe care le făcea încărcând drugi de fier în vagoane? Sau poate Camelia, fătuca aia bună la suflet, care venea să-l adune de prin cârciumi la Galaţi, când se făcea coadă la masa lui pentru portrete şi reproduceri după fotografii (avea metoda lui cu pătrăţele, care nu dădea greş). E greu de zis… mai ales că toate sunt învăluite într-un fel de ceaţă şi, în amintirea lui, se suprapun bizar cu actriţele pe care le vede, le visează şi cu care se joacă apoi, sub formă de decupaje din reviste. Mariana, chelneriţa din Constanţa, seamănă izbitor cu Claudia Cardinale, bruneta Nina de la ICSM3 aduce foarte mult cu Sophia Loren, cât despre blonda Camelia… puteai să juri că-i vreo soră geamănă de-a lui Brigitte Bardot!

În cimitir e răcoare şi bine. La intrare îl întâmpină Zina, cerşetoarea beteagă, şi Vera, nebuna de serviciu, două apariţii zdrenţuite şi cu părul vâlvoi care n-au niciun fel de asemănare cu Sophia Loren sau Claudia Cardinale, nici măcar cu Maria Ploae sau Margareta Pâslaru, pe care Zaim le colecţionează sub formă de poze din reviste. Apoi vin ceilalţi: o gaşcă întreagă de oameni vii care trăiesc de pe urma celor morţi. Sunt cei care udă şi plivesc florile de pe morminte, cei care se-ngrijesc de candele şi lumânări, vânzătoarele de flori şi

vânzătorii de coroane funerare din micul chioşc de la intrare, mulţimea de cerşetori, fiecare cu beteşugul şi teritoriul său bine împărţit, şi, în sfârşit, groparii — o sectă aparte, care nu se amestecă mai deloc cu ceilalţi, ci preferă să stea deoparte, între ei, cu ţigările, băutura şi discuţiile lor, lângă o groapă proaspăt săpată, în care un oarecare răposat se pregăteşte să-şi facă somnul de veci. Zaim îi cunoaşte pe toţi, sunt destui ani de când lucrează şi el ca gropar în cimitirul ăsta.

Să fii gropar nu-i o muncă uşoară, dar e plăcută, mai ales vara, când oraşul se topeşte de căldură, când betonul micii garsoniere confort III se încinge şi radiază o fierbinţeală nesuferită, amestecată cu aburii mâncărurilor care fierb pe plita vecinilor de dedesubt; e mult mai bine în cimitir, la umbra copacilor, ale căror frunze se unduie într-un vânticel călduţ, să stai la bere cu tovarăşii tăi de muncă, să fumezi, să râzi şi, cel mai important, să te întorci în fiecare seară cu bani acasă. E drept că, de cele mai multe ori, banii nu prea ajungeau acasă, ci se evaporau rapid în câte-o cârciumă sau, în zilele bune, se duceau pe vopsele, creioane, hârtie şi bilete la cinema, dar tot era mai bine aşa, decât să lucrezi la încărcat vagoane sau vapoare. Şi noaptea, când se mai lăsa răcoarea, când betonul blocului începea să se mai răcească, la lumina becului cam chior care atârna din tavan Zaim se aşeza la masă şi începea lucrul.

La început a decupat, fără să ştie prea bine ce face, chipuri de actori şi actriţe din revistele *Flacăra* şi *Cinema* pe care le cumpăra cu sfinţenie, număr de număr. Le păstra pe masă, în două teancuri diferite: femei la femei şi bărbaţi la bărbaţi. Apoi, într-o oarecare zi, deşi nu făcea parte din planurile sale de regie, Zaim a simţit nevoia să-i decupeze frumuşel dintr-un ziar pe Tovarăşul mult-iubit şi pe Consoarta sa. Avea de unde alege: erau peste tot, de la prima până la ultima pagină, de parcă s-ar fi putut afla în mai multe locuri în acelaşi timp, vizitând fabrici, uzine şi CAP-uri, sădind copaci, primind flori de la pionieri îmbujoraţi, mâncând pâinea şi sarea oferite de vreo ţărăncuşă chipeşă, strângând mâinile vreunui lider cu ochii oblici, urcându-se în trăsuri, maşini şi avioane, ţinând cuvântări şi primind aplauze, iţindu-se, sub formă de fotografie, pe pancartele de la manifestaţii şi tronând în sălile de clasă, sub formă de tablou nemuritor.

Acum însă, stând aşa, scoşi din lumea lor şi azvârliţi pe muşamaua cu model tocit din bucătăria minusculă, fără publicul supus care-i însoţea pretutindeni, fără mulţimile de manifestanţi, hoardele de pionieri şi tonele de aplaudaci care erau în fundalul fiecărei poze, Ceaşcă şi Leana îşi pierduseră de tot puterile malefice. Păreau oarecum stingheri şi, în orice caz, destul de neînsemnaţi şi neputincioşi. Un gândac negru care era în trecere pe masă, atras de firimiturile de pâine rămase de la prânz, avu neobrăzarea să treacă

alene chiar peste haina de leopard a Tovarăşei. Zaim zâmbi amuzat, alungă gândacul şi plecă spre muncă.

Noaptea, când ajunse acasă, puţin cam ameţit din cauza băuturii, şi aprinse becul cel chior (singura lumină din casă) avu parte de un spectacol cel puţin ciudat. Teancurile de decupaje cu actori se împrăştiaseră pe masa din bucătărie, de parcă un mic cutremur sau o zeitate necunoscută se hotărâse să strice ordinea firească a lucrurilor şi să amestece, în joacă, personajele din mai multe filme. Privind mai bine, cu ochii înceţoşaţi, Zaim îl văzu foarte clar pe Sergiu Nicolaescu, înarmat până-n dinţi, cu zâmbetul ăla care-nnebunise toate femeile, îndreptând puşca asupra Tovarăşului care încremenise cu mâinile în aer, într-unul din gesturile acelea de sfârşit de cuvântare, când saluta naţiunea socialistă ce urca spre comunism în zbor. Iar ceva mai încolo, la două carouri de muşama distanţă, coana Leana era gata-gata să cadă, suspinând, cu paltonul ei de leopard cu tot, drept în braţele frumosului Alain Delon. Toată scena era fotografiată de o blondă cu priviri surâzătoare şi buze carmin, despre care Zaim îşi amintea foarte precis că o decupase dintr-o revistă cehoslovacă de cinema. Prima dată a crezut că alcoolul îi joacă feste, a jurat solemn să se lase de băut şi s-a dus împleticindu-se la culcare. Dar dimineaţa, când a intrat aproape cu teamă în bucătărie, cu privirile ceva mai clare, pe muşamaua cu carouri spălăcite a zărit exact aceeaşi scenă. S-a apropiat să vadă mai bine şi, deodată, a simţit un fel de strălfulgerare pe care o aşteptase cam toată viaţa. Vaporul cel mare şi alb ancora în portul în care se zăreau zgârie-norii străpungând cerul albastru, iar pescăruşii se roteau deasupra lui. Nu trebuia să plece nicăieri: era deja acolo! Libertatea se ivise peste noapte, pe muşamaua lui tocită din bucătărie. Sute de personaje îl aşteptau să le fie regizor, pregătindu-se cuminţi să joace în orice filme şi-ar fi imaginat el. Tovarăşul şi Consoarta nu erau altceva decât nişte biete decupaje din hârtie, care-şi pierduseră orice putere în mâinile lui. Sophia Loren şi Claudia Cardinale îl îmbiau cuminţi să le decidă soarta. Sergiu Nicolaescu era doar o marionetă care trebuia manevrată. Florin Piersic, cu chica lui blondă şi zâmbetul de seducător, ardea de nerăbdare să fie distribuit într-un rol. Filmele vieţii lui aşteptau să fie făcute.

„Băi, Zaime, n-ai şi tu o ţigare?“ Vocea lui nea Bănică răsună vesel în liniştea cimitirului, netulburată decât de zgomotul sec pe care-l fac lopeţile săpând pământul tare, întrerupt, din când în când, de înjurăturile groparilor, atunci când lopata loveşte vreo piatră. Zaim scotoceşte în buzunarul blugilor tociţi şi peticiţi, pe a căror etichetă de piele încă se mai zăreşte, sub un strat destul de gros de negreală, cuvântul magic Levi’s. Scoate pachetul de Mărăşeşti şi i-l întinde lui nea Bănică.

„Vin trei proaspeţi! Unu’ e deja-n capelă şi-l bocesc babele. Ăilalţi doi e pe drum. Da’ nu-i rost de nimica astăzi. Numa’ sărăntoci! Vezi cum e viaţa, tot ăştia săracii moare…“, suspină nea Bănică cu regret şi-şi aprinde ţigara primită. Apoi îşi ia lopata şi se-apucă din nou de lucru. Alături, un sicriu coboară încet în groapa proaspăt săpată. Se simte miros de pământ reavăn, de fum de lumânări şi de tămâie arzând. Zgomotul pe care-l face coşciugul atunci când atinge fundul gropii nu stârneşte nici măcar un singur hohot de plâns. Mortu’ ăsta a fost aşa de sărac, că nici măcar rude să-l plângă n-avea!

Zaim priveşte o clipă şi-apoi trece mai departe, pentru că azi e ziua în care nu doar sapă gropi, ci scrie şi epitafuri pe cruci. De două ori pe săptămână face chestia asta, care se plăteşte mult mai bine şi-i mult mai frumoasă. În plus, îi dă un fel de respect în ochii celorlalţi „lopătuşi mecanici“, cum li se spune groparilor a căror unealtă de lucru este lopata. Printre ei, Zaim e artistu’, pictoru’, nebunu’ care stă prin cimitir şi tot desenează, care ciopleşte tot felu’ de surcele în tramvai, care-şi toacă banii la cinema, nu la jocuri de noroc sau la curve ieftine, şi care e în stare să povestească filme de dimineaţa până seara şi să recite nume de actori până-ţi împuie capu’. Cioplitorii de cruci l-au văzut că e talentat şi, din când în când, îi dau ceva bani ca să facă munca-n locul lor, iar ei se duc şi trag un pui de somn în vreo „poieniţă“ — aşa numesc mormintele vechi pe care cresc buruieni şi flori şi-n care somnul e mai bun şi mai dulce decât într-un pat cu puf.

Zaim e meticulos şi sculptează literele încet, cu dăltiţa şi ciocanul. Aici odihneşte Nicolae Ceauşescu, îşi imaginează el, tiran al poporului, şi coana Leana, târfa lui analfabetă. Închide ochii şi pipăie literele din marmură: aici, sub piatra asta albă, la trei metri sub pământul plin de viermi, închişi pe vecie între patru scânduri, odihnesc toţi miliţienii şi securiştii, toţi turnătorii şi toţi comuniştii nenorociţi. Şi Căpitanul Portului de la Constanţa şi secretara de partid de la ICSM3, care l-a dat afară, şi toţi fruntaşii în muncă de la CAP, medaliaţi la Moscova, şi toţi ăia cu propaganda, care veneau pe vremuri la el în sat.

Nu mai fusese acasă, în sat, de ani de zile. Maică-sa murise de ceva vreme, iar cei patru fraţi ai săi erau risipiţi ca nişte fire de nisip în bătaia vântului. Nu mai ştia nimic de ei, în afară de fratele cel mic, care trecuse o dată prin Bucureşti şi venise la el doar ca să-i ceară cu împrumut nişte bani pe care Zaim nu-i mai văzuse apoi niciodată. Acolo, la ţară, în căsuţa lor de pe lângă Vaslui nu mai rămăsese acum decât taică-su, cu care Zaim nu se avusese niciodată prea bine. În copilărie îl certase tot timpul, pentru că-şi pierdea vremea mâzgălind hârtii, în loc să-l ajute la treabă, iar apoi îl obligase să

renunţe la şcoală şi să se chinuie doi ani cu zidăria pe care Zaim o urâse din răsputeri.

Ultima oară când trecuse pe acasă, îl găsise pe taică-su mândrindu-se cu excursia la Moscova din care tocmai se întorsese. Fruntaşi în muncă din mai multe judeţe, îmbrăcaţi în costume naţionale, fuseseră îmbarcaţi într-un tren special şi duşi în capitala ţării-prietene, unde-i întâmpinaseră fruntaşii muncii socialiste de-acolo, pentru a ilustra astfel în mod concret înfrăţirea între popoare. Cum Zaim-senior nu ajunsese în viaţa lui mai departe de oraşul Vaslui, excursia la Moscova căpătase proporţii mitologice, fiecare amănunt fiind povestit de sute de ori la crâşma din sat şi rudelor care veneau în vizită. Singurele lucruri care dovedeau că acest episod, devenit între timp un mit al întregului sat, se întâmplase cu adevărat erau o medalie de tinichea, primită de la un frate sovietic, care trăsnea a vodcă, şi-o fotografie mare, de grup, frumos înrămată, în care Zaim-senior îşi încercuise cu pixul faţa care i se pierdea printre zecile de feţe ale fruntaşilor din cele două ţări. După ce maică-sa le pusese dinainte o mămăligă fierbinte, taică-su îi atrăsese atenţia că aventurile lui din port cu Securitatea puteau să facă rău întregii familii şi, mai ales, să-i strice frumoasa situaţie de fruntaş medaliat al CAP-ului. Îi mai spuse şi să-şi găsească, naibii, ceva de lucru „ca oamenii“, să-şi ia o nevastă, ca să le dea statul o casă şi, în general, să nu-şi mai piardă vremea cu mâzgăleli periculoase care or să-i bage în bucluc pe toţi. Apoi a început, a mia oară, să-şi depene amintirile glorioase din excursia vieţii sale la Moscova, iar în momentul ăla Zaim-fiul a simţit că i se întunecă privirea, a dat cu pumnul în masă de-a sărit mămăliga din strachină, şi-a ţipat cât îl ţineau puterile, ca să se audă în tot satul: „Mă piş pe Moscova ta, mă piş pe Ceauşescu şi mă piş pe comunişti!“ Numai maică-sa, care şi-a adunat ultimele puteri ca să se ridice din patul în care zăcea bolnavă, l-a oprit pe fruntaşul medaliat al CAP-ului să se ducă direct la Miliţie şi să-şi toarne fiul. Zaim a plecat a doua zi dis-de-dimineaţă şi nu s-a mai întors niciodată în sat, nici măcar la înmormântarea maică-sii, a cărei amintire a păstrat-o pe o foaie murdară, desenată în stil Picasso, deşi el habar n-avea pe atunci ce-i ăla cubism.

Zaim suflă praful de pe cruce. Literele albe sclipesc în ultimele raze ale soarelui, înainte să apună. Frunzele foşnesc în bătaia vântului de seară, filtrând lumina aurie. Lângă cişmeaua din mijlocul cimitirului, cerşetorii îşi împart prada strânsă de la înmormântările zilei; Zina, cerşetoarea beteagă, şi Vera, nebuna de serviciu a cimitirului, se ceartă pe o aripioară de pui, o delicatesă din ce în ce mai rară în ultima vreme. Covrigii şi merele nu le mai interesează, pentru că gingiile lor fără dinţi oricum nu le pot molfăi prea bine. Zaim primeşte un pahar cu colivă, cu o lumânare înfiptă în ea, în semn de

prietenie de la Zina, căreia îi mai dădea, din când în când, ţigări. Nea Bănică şi groparii se duc la cârciuma de peste drum, să-şi bea banii pe care tocmai i-au primit pentru o zi de muncă. Zaim nu se duce cu ei de data asta, e obosit; îşi pipăie buzunarul blugilor, în care simte tocul cuţitaşului şi banii făcuţi sul, bagă coliva-n punga cu Marlboro, lângă bucata de lemn cioplit — „surceaua lui“, cum spun colegii de cimitir —, îşi îndeasă pălăria pe cap şi-o ia din loc către staţia de tramvai, lăsând în urmă crucea poleită de soarele care se stinge şi pe roaba lui Dumnezeu, odihnindu-se liniştită sub pământ, pentru eternitate. În tramvai e linişte şi aproape pustiu; oamenii s-au strâns pe la casele lor, se pregătesc să mănânce şi să prindă cele câteva ore de program la televizor, înainte de culcare.

Zaim nu merge până la capăt, ci se dă jos la centrul de colectat maculatură. S-a împrietenit printr-o întâmplare cu responsabilul de acolo, un machidon bătrân care-i dă voie să scotocească printre tonele de hârtii până găseşte ce-i place, şi-apoi îi vinde totul la kilogram. Să cauţi o revistă străină sau un album de artă prin maldărul de ambalaje şi ziare din care rânjesc, invariabil, Tovarăşul şi Consoarta sa, e ca şi cum ai căuta acul în carul cu fân, dar fericirea pe care o încerci atunci când dai de vreo revistă cehoslovacă, nemţească sau, Doamne-ajută!, franţuzească, nu se compară cu nimic pe lume. Zaim le mângâie, le adulmecă, îşi trece degetele peste hârtia lor lucioasă, ca şi cum ar dezmierda pielea fină şi parfumată a vreunei iubite. Niciodată Marianele, Ninele şi Cameliile lui n-au fost atinse cu atâta tandreţe şi devoţiune. Dar nici ele n-aveau ascunse înăuntru atâtea minunăţii cum aveau revistele astea, n-aveau atâtea promisiuni de oferit şi atâtea frumuseţi de împărţit: reclame de vis în care se lăfăiau băuturi alcoolice, salamuri, parfumuri sau detergenţi, pagini întregi cu actori străini, peisaje exotice cu palmieri, reproduceri după tablouri celebre, femei năucitor de frumoase care-şi arătau fără pic de ruşine ţâţele, maşini, avioane, personaje de desene animate, cântăreţi plini de zorzoane, palate, ambasadori, maimuţe, blonde în blugi evazaţi, maşini de spălat, banane, nuci de cocos, piscine, rochii de seară, elicoptere, sutiene, ţigări Marlboro, cai, pistoale. Erau chestii care existau de-adevăratelea, nu închipuiri, doar că existenţa lor era foarte îndepărtată, ca şi cum ar fi fost pe o altă planetă.

După ce le priveşte până se îmbată cu ele, până învaţă pe de rost fiecare pagină şi fiecare chip, până simte că-i bubuie capul, Zaim îşi ia foarfeca şi trece la muncă. Decupajele le pune în pungi bine împărţite: femei, bărbaţi, animale, maşini, arme, mezeluri, actori români, actriţe străine, capete, braţe, picioare şi o categorie specială, care creşte de la zi la zi, decupaje cu Tovarăşul şi Consoarta. Apoi începe joaca: Zaim potriveşte personajele pe câte un fundal, ca un regizor care-şi tot aranjează actorii, decorul, costumele şi

efectele speciale, până când simte că a creat scena perfectă, sau ca un copil care încearcă să rezolve un puzzle complicat. Nu se grăbeşte deloc şi n-are niciun fel de reguli. E la fel de migălos ca atunci când cioplea epitafuri pe crucile de marmură, când desena litere cu vopsea albă pe pancartele roşii de demonstraţii (doar că atunci îi venea să vomite) sau când scria adrese pe plicuri, la poştă. Şi-a cumpărat o pensetă filatelică mare, ca să nu murdărească personajele din hârtie cu mâinile lui înnegrite de pământ, şi câteva cutii cu pelicanol de la papetărie. Abia când simte că un personaj se potriveşte perfect într-un decor, că mişcările şi umbrele sunt exact aşa cum trebuie să fie, se apucă de lipit, încet, cu mare răbdare. După ce termină de făcut o lucrare, Zaim o lasă câteva zile pe muşamaua din bucătărie, ca să se usuce lipiciul bine, să-i mai facă mici retuşuri pe ici, pe colo, unde nu sunt contururile decupate perfect, şi apoi o pune la păstrare într-o veche valiză, în fundul dulapului.

Puteau trece luni de zile până să isprăvească un colaj (deşi denumirea de „colaj“ îi era necunoscută). Le spunea „filmele mele“ şi nu simţea nevoia să le arate cuiva. Oricum lumea era plină de proşti care n-ar fi înţeles o iotă, ba mai mult, s-ar fi găsit imediat unii care să-l toarne la Miliţie că ia în batjocură simbolurile comunismului. Şi-ar fi avut de ce: în „filmele“ sale, Tovarăşul se iţea în izmene, cu pieptul plin de decoraţii şi medalii, în faţa unei sticle enorme de vodcă rusească, în timp ce coana Leana, încrucişându-şi lasciv picioarele împrumutate de la o actriţă poloneză, fierbea cranii într-un cazan deasupra căruia planau avioanele americane; mutra dictatorului răsărea ceva mai încolo, pe o cruce sub care se lăfăiau cam toţi actorii români ai vremii, în faţa unei mese îmbelşugate, plină de salamuri şi de sticle de Cinzano; într-un prim-plan, chimista de renume mondial mângâia un schelet, cu acelaşi gest cu care, pe ecranele televizoarelor alb-negru, mângâia pionierii pe creştet, numai că acum era urmărită, din colţurile paginii, de broscoiul Kermit, ascuns după o draperie roşie, şi de un soldat sovietic cu mitralieră în mână; un grup de negrese goale se amestecau cu dictatorii asiatici care dădeau mâna cu Ceauşescu legat în cămaşă de forţă, iar Alain Delon, în chip de miliţian, dirija circulaţia unui grup de porci, în timp ce cuplul se afla într-o vizită de lucru la cimitir, văzându-şi propriile figuri pe cruci, aşa cum la manifestaţiile de 1 Mai şi 23 August chipurile lor tronau pe pancarte uriaşe; în altă parte, vizita de lucru se desfăşura deasupra unei căzi pline cu spumă, în care se îmbăia o actriţă occidentală decadentă, răsfăţându-se cu whisky şi ţigări Marlboro, pe al căror pachet scrisul fusese înlocuit cu lozinci comuniste. Vom munci şi vom lupta, pacea o vom apăra!

Totul se amestecă în creuzetul minţii lui Zaim, în care fierb

ingrediente necontenit, de când se trezeşte dimineaţa, cu capul îngreunat de vise încâlcite, până seara, când se duce la culcare, înceţoşat de băutură. Fierberea asta continuă îi dă o stare de ameţeală, ca şi cum ar vedea lumea prin nişte ochelari cu dioptrii greşite, iar el trebuie să facă eforturi să se adapteze într-un fel, să-şi croiască drum, atent să nu se ciocnească de obiecte şi de oameni, să nu se împiedice şi să cadă. Poveştile din mintea sa sunt mult mai vii şi mai adevărate decât tot ceea ce se întâmplă în mărunta lui viaţă; din cauza asta Zaim trece prin întâmplările vieţii reale ca şi când n-ar conta cu adevărat. Nu contează că n-are o slujbă ca lumea, o soţie, o familie şi o casă, sau măcar o iubită care să aibă grijă de el. Nu-i trebuie nici o nevastă care să-i facă de mâncare, după ce a alergat din alimentară-n alimentară ca să prindă loc la vreo coadă; deşi sunt momente (când maţele-i ghiorăie de foame, când îşi spală singur rufele la spălătoria blocului de nefamilişti, când patul, altminteri mic, pare prea mare pentru un bărbat) în care simte că o nevastă din asta ar fi oarecum folositoare. Dar niciuna n-ar vrea să stea cu un tip care-şi petrece timpul decupând din reviste şi care-şi aruncă banii pe maculatură şi bilete la cinema. Unul care are un creuzet în continuă fierbere în cap sau care râde ca un apucat atunci când îl înhaţă pe Ceauşescu cu o pensetă filatelică şi-l lipeşte cu pelicanol peste o scenă dintr-un film de Sergiu Nicolaescu sau peste spuma capitalistă din cada în care se scufundă vreo actriţă vest-germană.

Nu contează că blugii i s-au tocit până la urzeală, că nu prea mai are dinţi în gură, că mâinile-i sunt înnegrite şi părul încărunţit, deşi n-a împlinit încă patruzeci de ani, sau că banii pe care-i câştigă ca gropar şi cioplitor de epitafuri pe cruci de-abia îi ajung să trăiască, după ce-şi împlineşte cele trei mari dorinţe pe care le are pe lumea asta: băutura, cinemaul şi decupajele; nu contează că în realitate nu există niciun fel de vapor mare şi alb care să-l ducă departe, într-o ţară liberă, nici că, după ce se va isprăvi cu comunismul în ţara asta, după ce personajele colajelor sale, Tovarăşul şi Consoarta, vor sfârşi împuşcaţi în ziua de Crăciun şi ultima imagine în care vor putea fi văzuţi va fi aceea a unor bătrânei căzuţi pe asfalt, ciuruiţi de gloanţe precum fusese Sergiu Nicolaescu ciuruit într-un film, după ce toate astea se vor fi terminat, şi Libertatea, care până atunci fusese doar un vis, se va întrupa în carne şi oase, vor urma zile tare grele. Habar n-are Zaim că Libertatea asta e o zeiţă frumoasă, dar necruţătoare, care-i aruncă în stradă şi-i lasă să moară de foame — fără niciun fel de milă, măturând totul în cale cu trena ei trufaşă — tocmai pe cei care o au visat-o timp de zeci de ani şi care credeau că, prin puterea viselor lor, pot să facă posibilă apariţia ei. Libertatea îl va arunca fără să clipească la ghena de gunoi, luându-i acoperişul de deasupra capului, luându-i banii, slujba, speranţele, dar nereuşind să se amestece în creuzetul pe care-l poartă tot timpul în minte şi care fierbe fără încetare.

Prima noapte pe stradă a fost cea mai grea. Până atunci, de bine, de rău, tot avusese un acoperiş deasupra capului, chiar dacă acoperişul ăla fusese al unei barăci din stinghii subţiri de lemn prin care intrau razele lunii sau al unei garsoniere confort III dintr-un bloc făcut parcă din carton. Dar în noaptea aia de la mijlocul anilor ’90, când gerul muşca fioros din tot ce întâlnea în cale, Zaim s-a simţit, pentru prima oară, pustiit de singurătate şi de-un fel de neputinţă, pe care le-a înecat însă într-o sticlă de ţuică, până când creierul i-a amorţit la fel de tare precum îi amorţiseră mâinile şi picioarele din pricina gerului. A venit o dimineaţă sticloasă, cu un soare mohorât care n-a reuşit să-l dezmorţească din somn şi beţie, un câine i-a adulmecat valizele, a apărut şi un miliţian (acum se numea poliţist) care l-a alungat de pe bancă, împingându-l cu bastonul, a venit apoi încă o noapte şi încă o zi şi timpul a prins să se scurgă mai repede ca de obicei, întâmplările şi zilele au început să se amestece, să se suprapună, ca într-un colaj.

Zaim a dormit nopţi de-a rândul prin parcuri, pe bănci, prin unghere de bloc, în ruinele fostului centru de colectat maculatură şi, o dată, chiar într-un cavou din marmură, aflat încă în construcţie. În cavou s-a simţit bine pentru că recunoscuse mirosul de marmură proaspăt tăiată, un miros familiar din vremea în care lucrase la Casa Poporului, acel edificiu ce ocupă astăzi cu mândrie locul de cea mai mare clădire din Europa.

Nici azi nu ştie cum s-a nimerit unu’ ca el acolo, în inima comunismului pe care-l ura din tot sufletul şi la a cărui proslăvire punea, fără să vrea, umărul. Un furnicar gigantic în care mii de oameni săpau, construiau, tăiau, raşchetau, măsurau, strigau, cocoţaţi pe schele sau vârâţi în adâncul pământului. Un zgomot de neoprit, venind din toate părţile, uruit de excavatoare, bubuit de picamere şi ciocane, zumzet de voci amestecându-se, ţipetele şefilor de şantier pe deasupra şi şoaptele, ah, şoaptele care zburau duse de vânt, istoriile alea fantastice care circulau din gură în gură, dar în mare secret, despre buncărele antiatomice săpate în pământ la care se ajunge direct din biroul Tovarăşului, despre oamenii care-şi jertfesc vieţile, pentru ca betonul să devină imposibil de distrus, despre blestemul cumplit care se va abate peste toţi cei care lucrează acolo, blestemul bisericilor dărâmate şi-al cartierelor rase de pe faţa pământului, în fiecare zi pământul cere răzbunare — aşa-i spuneau şoaptele lui Zaim —, în fiecare zi câte-un om moare, cade de pe schele zdrobindu-şi oasele sau se îneacă în malaxorul de ciment, şi cadavrele rămân acolo, fundaţia e plină de morţi, noaptea spiritele lor bântuie printre zidurile proaspăt înălţate, prin sălile imense cum nu sunt în niciun palat din lume, pardosite cu zeci de tone de marmură roz de Ruşchiţa, vai de cel care rămâne aici peste noapte! Dar lui Zaim nu-i era deloc frică, nu credea în spirite şi drăcii de-astea, se bucura că primea bani, mâncare, se învârtea pe

lângă pictorii angajaţi să decoreze măgăoaia asta de casă care se înălţa într-o zi cât altele într-un an, îi privea cum mânuiesc pensulele, cum aplică vopseaua, trăgea cu urechea la discuţiile lor deocheate, uneori se băga şi el în vorbă cu ei, le făcea caricaturi cu creionul, iar ei se prăpădeau de râs, îl băteau pe umăr, îi dădeau ţigări bune, minunându-se: „Da’ ştii că ai talent, nea pictore?“

Se împrietenise mai ales cu unul, Petrăchescu îl chema, era bătrân şi ştia multe, văzuse de toate, intrase chiar şi în biroul numărul 1 de la CeCe, tablourile lui atârnau prin sufrageriile ştabilor, fuma numai Kent lung şi dăduse o dată mâna cu Tovarăşul.

Ceea ce nădăjduia Zaim, în sinea lui, era să-i vadă şi el, măcar o dată, pe Tovarăşul şi Consoarta, în carne şi oase. Oare arătau chiar ca la televizor şi ca-n fotografiile pe care le decupa din ziare şi le folosea în colajele sale? Oare nu erau, de fapt, un fel de marionete plate, din hârtie, pe care le puteai apuca cu penseta? Şoaptele, care uneori deveneau voci de-a binelea, spuneau că Tovarăşul vine acolo în fiecare duminică, îmbrăcat într-un costum gri, cu o bască proletară pe creştetul capului, şi supraveghează mersul lucrărilor, dă indicaţii preţioase, ordonă să se refacă tot ce nu-i e pe plac; de exemplu, au dărâmat de trei ori o sală şi au construit-o din nou — spun şoaptele — doar pentru că Lui nu-i plăcea nuanţa, ce contează că au murit doi oameni striviţi de dărâmături, că alţii s-au rătăcit în subteranele care împânzesc dealul, prin care poţi să mergi şi trei zile, până te rătăceşti, poţi să şi mori, că nu vine nimeni după tine să te mai găsească în fundul pământului, e un cimitir dedesubt şi acolo-ţi putrezesc oasele, în ţărâna îmbibată cu rămăşiţele ciumei de la 1600. Povestea cu ciuma îi face pe pictori să se înfioare şi să le tremure pensulele în mână, numai Petrăchescu ridică din umeri şi-şi vede de treabă, cu Kentul în colţul gurii, zicând că astea-s prostii bune pentru babe, lui unu’ nu-i pasă, el îşi face treaba, îşi ia banii şi asta-i tot, „nu-i aşa, pictore?“ Zaim dă din cap că da. Petrăchescu nu stă să asculte şoaptele care fac să foşnească aerul şi acoperă zgomotele excavatoarelor, ci lucrează şi vorbeşte mereu despre pictură, despre artă, despre vremurile în care artiştii au redescoperit frumuseţea corpului omenesc, uitată din antichitate. Zaim nu-şi crede urechilor când află că frumuseţea asta se-nvăţa prin disecţii pe cadavre! Ah, ce nume mai aveau pictorii ăştia, mai ceva ca actorii de cinema, Michelangelo, Leonardo, Raffaello, împodobiseră nişte minuni de palate şi biserici prin Italia, care dăinuie de secole, să crape Tovarăşul de ciudă, nu alta! Tot de la Petrăchescu află Zaim despre o altă perioadă minunată, în care pictorii făcuseră lumina şi culoarea să explodeze pe pânză, aveau nişte nume mai complicate, unu’ îşi tăiase o ureche, altu’ îşi lăsase baltă familia şi plecase să trăiască printre sălbatici, pe-o insulă în Pacific, unu’ şi-a luat zilele într-o

mansardă, în timp ce altu', mic şi cocoşat, stătea numai printre dansatoare şi curve, toţi beau de rupeau, dar pictau dumnezeieşte, asta până când au apărut alţii, şi mai nebuni, care desenau fără nicio noimă, puneau nasu' în locul gurii şi gura-n locul ochilor, „cam cum faci tu caricaturile, pictore" — şi Petrăchescu zâmbise — , un norvegian desenase un ţipăt care cutremurase lumea, iar alţii făceau tablouri numai din linii sau din puncte, pătrate şi cercuri, fumau ierburi care le dădeau viziuni, încercau tot soiul de experienţe, pictau după fotografii şi fotografiau picturi, apoi amestecau totul cu cuvinte ciopârţite din ziare, cu greu puteai spune despre ce era vorba în lucrările lor, de unde se vede treaba că încurcate mai sunt căile artei! Zaim mai văzuse aşa ceva prin revistele pe care le găsea la gunoi, dar de-abia acum înţelegea; se aprindea puţină lumină în mintea lui şi avea din nou sentimentul acela că nu trebuie să plece nicăieri, că se află deja acolo, pe puntea vaporului cel mare şi alb, deasupra căruia se rotesc pescăruşi în zbor. Câteva nopţi n-a putut să doarmă, zbuciumându-se pe salteaua înfierbântată, simţind, pentru prima oară în viaţă, o dorinţă nebună să arate cuiva lucrările sale.

Era spre seară, când a început un vuiet care s-a prelins imediat în întreg şantierul. Oamenii s-au clătinat pe schele. Blocurile de marmură au început să vibreze. Braţele macaralelor care sclipeau argintii în soare au rămas suspendate în aer, pendulând uşor. Pensulele pictorilor au încremenit. Şefii de şantier şi arhitecţii s-au albit la faţă.

Zaim ştie foarte bine ce înseamnă asta, şoaptele l-au avertizat: o nouă vizită de lucru. Îşi părăseşte locul şi-o ia spre ieşire, traversând sală după sală, cu privirea în pământ, ca nu cumva să atragă atenţia. Vrea să ajungă acolo, vrea să vadă, să se convingă că Tovarăşul există cu adevărat, că nu-i doar nălucirea unor minţi bolnave, vrea să înţeleagă cum de un om cu o şapcă gri poate avea atâta putere, vrea să audă glasul care face să tremure o ţară întreagă. Pe o cale lăturalnică, în spatele şantierului, opreşte un convoi de maşini negre al căror număr e imposibil de citit, pentru că cifrele se amestecă fără oprire între ele; din maşini coboară mai mulţi bărbaţi îmbrăcaţi în costume care seamănă ca două picături de apă; unul dintre ei are o şapcă de culoare gri pe creştetul capului şi-o figură pe care toţi o cunosc de la televizor şi din ziare. Zaim tresare şi se aşază lângă un grup de muncitori care şlefuiesc marmura; se preface că munceşte cot la cot cu ei, uitându-se cu coada ochiului la mogâldeţele care străbat sălile împărăteşti, în timp ce un alai de şefi de şantier cu caschete pe cap se agită în urma lor; ştie că alaiul va trece şi prin faţa lui şi vrea să se uite direct la bărbatul cu şapcă de culoare gri, să vadă dacă e făcut din carne şi oase sau din hârtie de ziar. Nu se mai aude niciun fel de şoaptă în aer, totul a îngheţat, feţele muncitorilor au împietrit şi au devenit

asemănătoare, de parcă ar fi trase la indigo, mâinile lor se mişcă mecanic ca şi când ar fi ale unor roboţi, sub privirile grupului aflat în vizită. Bărbatul şi-a schimbat şapca gri cu o cască galbenă de muncitor şi înaintează pe pardoseala de marmură lustruită, oprindu-se din când în când să vorbească şi să gesticuleze. Zaim ridică privirile şi se uită ţintă la el, aproape că respiră amândoi acelaşi aer în care plutesc particule de praf şi firicele din marmura proaspăt tăiată, sclipind în lumină; e ca la cinematograf, particulele se învârtesc nebuneşte într-un fascicul de lumină şi din dansul lor prin aer se naşte filmul, apar personaje, se aud voci. În filmul ăsta, proiectat pe peretele încă umed din faţa lui, se distinge un grup de indivizi în costume şi un bărbat cu cască galbenă, dând din mâini. Zaim nu înţelege prea bine ce spune, dar îi aude vocea, punând întrebări şi împărţind indicaţii; alaiul din jur îl priveşte şi notează, arhitecţilor le tremură braţele şi vocile, şefii de şantier dau din cap în semn că au înţeles, gărzile privesc înainte, cu ochi ireal de albaştri. Bărbatul cu cască galbenă e mic şi smochinit, nu prea aduce cu portretul de la televizor, de pe pancarte şi din manuale, e un bătrânel pe care Alain Delon sau chiar Sergiu Nicolaescu l-ar lichida imediat dacă şi-ar pune mintea cu el, fără niciun fel de pistoale, i-ar da doar un brânci, l-ar dărâma pe marmura roz de Ruşchiţa şi-ar scăpa ţara de corvoada muncii socialiste. La gândul ăsta, Zaim aproape că izbucneşte în râs, spre groaza colegilor săi. Tovarăşul e o fantoşă din carton pe care cineva, o mână înzestrată cu o pensetă puternică şi un lipici rezistent, a lipit-o peste decorul României! Trebuie doar dezlipit de acolo şi aruncat înapoi în punga cu decupaje! Sau, mai bine, direct la gunoi, ca să nu-i mai treacă altcuiva prin cap să-l folosească. Şi Consoarta lui ar trebui aruncată tot acolo, cu leopardul ei caraghios! În minte îi vin o sumedenie de noi idei pentru colaje şi surâde fericit, închizând ochii; le vede capetele lipite pe corpuri caraghioase de broscoi, îi vede pe un platou, sub formă de salamuri şi mezeluri, îi vede înecându-se într-o cadă plină cu spumă, în care se lăfăie o blondă, le vede chipurile pe cruci de marmură pe care le sunt sculptate numele, în timp ce un puşti îşi aţinteşte fericit un jet de pipi asupra lor. Ameţit de viziune, Zaim nici nu bagă de seamă că filmul din faţa lui s-a terminat demult; când deschide ochii, aerul e deja limpede, iar praful de marmură s-a aşezat încetişor pe pardoseală, într-un strat subţire, de parcă ar fi nins. Convoiul de maşini negre dispare, iar şoaptele prind din nou să susure, să danseze prin aer, să picure în urechi zvonuri şi poveşti: cică Tovarăşul vrea cel mai mare candelabru din lume şi un tunel dedesubt care să-l ducă până la Moscova, vrea uşi din lemn de mahon şi robinete din aur, vrea stucaturi cum au avut regii Franţei în palatele lor, vrea turnuri şi pagode, vrea tavane pictate de italianu’ ăla care a decorat Vaticanul, ar vrea să-l aducă aici şi să-l pună să-i facă un portret de zece ori mai mare decât a avut vreodată un împărat sau

preşedinte de ţară, ce contează c-a murit de câteva secole bune, găsiţi-l şi aduceţi-mi-l imediat! Oamenii se întreabă oare când o să se termine odată clădirea asta nesăţioasă care înghite vieţi, templul ăsta clădit pe-un cimitir din care se ridică duhuri şi blesteme, monstrul ăsta din marmură şi beton care pare că nu se mai sfârşeşte? Şoaptele nu ştiu răspunsul, doar poartă de colo-colo zvonuri şi poveşti, până când se lasă întunericul şi şantierul amuţeşte de tot.

Zaim se zvârcoleşte din nou toată noaptea, cuprins de o stare de nelinişte. Se scoală de mai multe ori de pe salteaua lui decolorată şi-şi deschide valizele cu lucrări, le împrăştie prin cameră, le priveşte, le pune la loc. E chinuit de întrebări, ros de gânduri, măcinat de febră, vede în gând faţa lui Petrăchescu, calmă, concentrată la desenatul figurilor de voievozi şi-i aude din nou cuvintele. Nu le înţelege prea bine pe toate, dar ştie că istoriile alea despre artă, frumuseţe şi nebunie îl ating undeva înăuntru, îi zgândăresc o coardă pe care a avut-o dintotdeauna şi pe care a ţinut-o ascunsă mereu. Spre dimineaţă, se hotărăşte: împachetează vreo zece dintre cele mai reuşite colaje ale sale, plus câteva desene în creion şi pleacă la muncă. Îl pândeşte pe Petrăchescu, îl ţine de vorbă, îi spune „maestre“, îl ajută să-şi amestece culorile, aşteaptă fierbând de nerăbdare să se încheie ziua de lucru, trăgând tot timpul cu coada ochiului către punga în care aşteaptă cuminţi lucrările lui, bine ascunse în hârtie de ziar, tremurând de groază că s-ar putea întâmpla ceva cu ele. Ziua trece greu, se lungeşte ca un elastic de care a tras cineva ca să-i facă în ciudă, se târăşte ca un melc neputincios.

Seara, la cârciumă, mai mult pe întuneric, după câteva beri care-i liniştesc nervii întinşi de nerăbdare, Zaim îşi scoate lucrările din sacoşă şi le întinde, una câte una, peste masa acoperită cu muşama pătată. Petrăchescu înlemneşte. Priveşte fără să-şi creadă ochilor şi fără să poată scoate o vorbă. Ar vrea să se ridice şi să fugă, dar nu poate, se simte ţintuit de scaun de ochii albaştri, apoşi, ai lui Zaim, care aşteaptă liniştit un verdict.

Hai zi, maestre, ce-ai rămas aşa, tablou?!

Trec câteva clipe, în tăcere. Artistul care a intrat odată în biroul numărul 1 de la CeCe şi ale cărui lucrări sunt atârnate deasupra canapelelor, în mai multe sufragerii de ştabi, dă pe gât ce-a mai rămas din halba de bere şi răspunde, în sfârşit:

Ai înnebunit, nea pictore, vrei să ne nenoroceşti pe amândoi? Vrei să sfârşim aruncaţi în vreo catacombă şi acolo să ne putrezească oasele? Ai mai arătat cuiva nebuniile astea?

Zaim surâde, arătându-şi golul dintre dinţi:

Nu te supăra, maestre! Numa’ matale. Că-mi tot vorbeai de pictorii ăia şi-am văzut că te pricepi… Un singur lucru am vrut şi io să ştiu: asta-i

artă?

Petrăchescu oftează, îşi aprinde o ţigară, simte că, mai presus de frica ce i s-a strecurat în oase, ca un microb parşiv, există şi alte lucruri. Lucruri despre care a citit doar în cărţi şi pe care le-a văzut în albume de artă, dar la care, oricât s-a străduit, n-a putut ajunge niciodată aievea, cu pensula şi culorile lui. Simte deodată o emoţie crescând ca un nod în gât şi spune:

Păi sigur că-i artă, nea Zaime, o artă care-n Occident (rosteşte cuvântul cu groază şi veneraţie) se vinde pe bani grei. Mii de mărci şi dolari fac lucrările tale, acolo. Ajungi direct în cele mai tari galerii. Da-nţelegi, nea Zaim? *Acolo*! Nu aici. *Aici* astea te bagă direct în puşcărie. Şi pe mine la fel, numa' pentru că stau acum la masă cu tine şi privesc nebuniile-astea.

Io nu mă tem, spune Zaim, zâmbind. Nu mă tem nici de Ceauşescu, nici de securiştii lui.

Ba io mă tem, nea Zaim. Mă tem al dracului. Am nevastă, copii şi nepoţi. Să ştii că nu-i de glumit cu lucrurile astea! Te sfătuiesc să-ţi iei valizele — sau în ce naiba-ţi ţii tu nebuniile-astea — şi s-o ştergi naibii de-aici. Du-te cu ele direct în Germania şi caută Universität der Künste. Sau du-te la Paris, la Centre d'Art Contemporain… Sau, ştii ce? Mai bine bagă-le mâine în cuptor şi dă-le foc!

Io nu plec nicăieri, maestre. N-am plecat io în America, pe vapor, cât am lucrat în port, acum gata, aici rămân.

Se privesc câteva clipe peste masă, printre norii de fum. Petrăchescu a întors desenele cu faţa în jos şi se fereşte să le atingă, de parcă ar fi îmbibate cu un virus mortal care s-ar putea lua. Începe să vorbească şi vocea îi tremură:

Da' spune-mi şi mie, nea Zaime, cum faci? De unde-ţi vin ideile-astea?

Păi, maestre, să vezi: io, de fapt, am vrut să mă fac regizor. La Constanţa, mergeam toată ziua la film. Şi dup-aia am început să decupez actori din reviste de cinema…

Aha, regizor, mormăie Petrăchescu fără să-l mai asculte, gândindu-se că omul din faţa lui e cu siguranţă nebun de legat. Zaim vorbeşte în continuare, spune lucruri pe care nu le-a mai spus nimănui până acum. Habar n-a avut ce bine e să poţi vorbi cu cineva care te poate înţelege, un artist adevărat, cu facultate, un om care a citit atâtea cărţi şi are acasă, în bibliotecă, o colecţie întreagă de albume de artă, din care poate să recite pe de rost nume de pictori şi de sculptori faimoşi. Aşa că Zaim vorbeşte. Povesteşte despre revistele străine pe care le primea în port, în schimbul caricaturilor, despre câte pătrăţele de matematică încap în portretul lui Ştefan cel Mare şi despre clipa în care Sergiu Nicolaescu a îndreptat puşca asupra Tovarăşului, pe o muşama de bucătărie în carouri, despre o mulţime de lucruri pe care nu le ştie

decât el şi pe care nici prin cap nu i-a trecut până acum să le împărtăşească cuiva.

Ascultă, nea Zaim, îl întrerupe Petrăchescu deodată, aplecându-se către el. Să nu spui la nimeni niciodată că m-ai cunoscut, înţelegi? Uită numele meu. Seara asta nu s-a întâmplat! Nu mi-ai arătat niciodată nebuniile alea de le faci matale. Ascultă-mă pe mine şi pune-le naibii pe foc. Sau îngroapă-le undeva şi aşteaptă vremuri mai bune. Aşteaptă să vină o lume nouă. S-ar putea să vină mai repede decât credem noi. Da' pentru nimic în lume nu le mai arăta cuiva. Ai înţeles, nea pictore?

Zaim dă din cap că da, deşi nu pricepe prea bine de ce s-a sucit în halul ăsta omul din faţa lui, de ce-i aşa speriat, de parcă a văzut pe dracu', de ce-i tremură glasul şi mâinile? Petrăchescu se ridică în picioare, caută în buzunare şi aruncă o hârtie de o sută de lei pe masă.

Uite, nea Zaime, să plăteşti nota şi să mai ai de-o bere. Numa' să uiţi că m-ai cunoscut!

Zaim nu spune nimic, îl urmăreşte cu privirea pe pictor până când iese din bodegă, împleticindu-se ca un om beat, aproape să dărâme o masă, îl vede ieşind şi apoi intrând înapoi, doar pentru o clipă, cât să-i spună ceva, pentru ca apoi să dispară la loc — dar s-ar putea foarte bine să se fi înşelat, în bar plutesc vălătuci de fum de ţigară, aburii băuturilor sunt adunaţi în nori groşi spre tavan, vocile se amestecă cu sunetul paharelor care se ciocnesc, e greu de zis dacă într-adevăr Petrăchescu a fost omul acela care s-a ivit pentru o clipă în pragul uşii şi i-a strigat de acolo, privindu-l drept în ochi: „Colaje, nea Zaim. Aşa se numesc: colaje!"

O lume nouă s-a ivit peste noapte, după ce, în decembrie 1989, străzile s-au umplut de figuranţi de-ai lui Sergiu Nicolaescu care participau, de data asta, la un film cu gloanţe adevărate. În lumea asta nouă, Zaim s-a pomenit aruncat de colo-colo, un personaj decupat şi lipit la întâmplare pe un fundal pe care nu-l înţelegea prea bine şi care se schimba cu o viteză uimitoare. Şi-a pierdut mica lui garsonieră confort III şi s-a trezit pe străzi, fără niciun ban în buzunar, neştiind încotro s-o apuce, găsindu-şi din ce în ce mai greu ceva de lucru. E drept că nu mai avea nicio tragere de inimă şi începuse să se simtă bătrân: îl supărau spatele şi lipsa dinţilor, pielea începea să i se zbârcească, nu mai semăna aproape deloc cu tânărul cu chica blondă care făcea caricaturi străinilor în port la Constanţa. A început să trăiască de colo-colo, fără nimic sigur, cărându-şi valizele după el. Noaptea visa că vin nişte umbre întunecate, dar cu ochii albaştri scânteietori, i le fură şi-i împrăştie lucrările în vânt sau i le pun pe foc. Se trezea îngrozit, îşi pipăia valizele, şi-ncepea să bea din sticla de tărie care nu-i lipsea niciodată, până când i se învălmăşeau bucăţi din viaţă

în minte, ca într-un colaj.

De la ceea ce ziarele numiseră Revoluţie, dar despre care el continua să creadă că fusese un film de-al lui Nicolaescu cu gloanţe adevărate, timpul trecuse ca un fulger. Străzile se umpluseră cu imagini imense, colorate, asemănătoare imaginilor interzise pe care le salva de la maculatură odinioară. Se lăfăiau pe clădiri, pe panouri, pe primele pagini ale ziarelor şi revistelor care umpleau chioşcurile şi tarabele. Mergând prin oraş, Zaim vedea afişe de film ademenitoare, chipuri de femei care-i zâmbeau promiţător, manechine dezvelindu-şi umerii şi sânii în vitrine, magazine de vis cu piramide de produse frumos ambalate. De parcă toată lumea pe care o visase, din revistele de altădată, devenise realitate, măturând totul în cale, ştergând urmele trecutului şi ocupând fiecare colţişor al oraşului, minţile locuitorilor, faţadele blocurilor şi chiar geamurile autobuzelor. De parcă el însuşi trăia într-o revistă străină, numai că, a naibii chestie, totul era o păcăleală imensă, nu putea atinge nimic din ce era în jurul lui, din toate minunăţiile astea la care visase în vremurile care acum se numeau „de tristă amintire“. Nu putea atinge decât sticla lui de băutură, pachetul de ţigări (din ce în ce mai proaste), folia de plastic cu care-şi acoperea salteaua pe care dormea, blugii tociţi până la urzeală, pălăria neagră din fetru care căpătase lustru, dar la care nu renunţa în ruptul capului.

Mai avea foarfeca şi cuţitaşul. Nu-i rămânea decât să decupeze. Material avea din belşug, pentru că acum locuia în ghena unui bloc în formă de U, ce înconjura o biserică, iar oamenii, indiferent de timpuri, aruncă totul la gunoi, mai ales ziarele şi revistele pe care nu le mai citesc. Zaim se aciuase acolo de ceva vreme şi, făcând tot soiul de servicii locatarilor şi părintelui Zaharia, se alesese cu ceva mobilă desperecheată: un dulap cu uşi scorojite, o saltea zdrenţuită de pat, un scaun cam şubred, un cuier în care să-şi atârne puţinele haine. Nu prea mult, dar destul pentru el şi filmele lui.

Porumbelul ăla îi salvase viaţa, nu încăpea nicio îndoială, în noaptea dintre milenii, când cerul ardea în flăcări, fără să fie vreo revoluţie, ci doar sărbătoare. Artificii şi petarde explodau de pretutindeni şi fiecare bubuitură o simţea direct în creierul care stătea să-i plesnească sub fruntea înfierbântată de febră. Zăcea de-aproape o săptămână pe salteaua decolorată, scuturat de friguri şi fierbinţeli, iar în ultimele zile, probabil şi din cauza foamei, începuse să aibă vedenii. Vedea gunoiul revărsându-se din ghenă, îngropându-l cu totul, sufocându-l cu duhoarea, încerca să strige, dar din gât nu-i ieşea decât un fel de hârâit, mâinile nu-l mai ascultau, auzea zgomote înfricoşătoare, probabil şobolani alergând în jurul lui, zgâriind cu ghearele cimentul, înfulecând resturi de mâncare din mormanele de gunoi care-l înconjurau, vedea un cuptor imens

în care nişte indivizi înalţi, cu ochi albaştri, îi aruncau colajele din valize, tot ce lucrase el vreodată pierea înghiţit de flăcări, Petrăchescule, m-ai vândut la Securitate — se gândea — , ţi-a fost frică şi m-ai turnat, vedea apoi un vapor mare şi alb despicând apele oceanului, pescăruşi şi cormorani se roteau deasupra, iar el înota în urma lui, se lupta cu apele potrivnice, valurile îl purtau pe sus ca pe o coajă de nucă, se zărea chiar şi ţărmul, o statuie gigantică ţinând o făclie în mână, sunt aproape, ajung acum, ah!, dacă m-ar ajuta puţin valurile astea!, dar valurile nu-l ajutau deloc, îl trăgeau la fund ca într-un vârtej, aşa cum — pe vremea când lucrase la Galaţi — auzise că fac apele Dunării cu cei care cutează s-o înfrunte, se căsca o vâltoare cumplită, se scufunda în ea, braţele şi picioarele îi erau de plumb, apa îi intra în nas şi-n gură, se sufoca, undeva pe fundul mâlos al apei vedea un ecran pe care se derulau imagini fără sens, mulţimi defilând cu pancarte roşii, chipuri schimonosite, făpturi îngrozitoare cărora le creşteau salamuri în loc de braţe, fumând Marlboro cu şapte guri, porci grohăind care se împerecheau cu actriţe poloneze, sau erau cehoslovace?, cranii fierbând în cazane, broscoiul Kermit cu un Kalaşnikov în mână, îl încolăceau nişte alge mari şi-l târau până jos, pe fundul apei, atingea ecranul şi se scufunda în el ca într-un nisip moale, un nisip care-i astupa ochii şi urechile, un nisip care se transforma în pământ întunecat, sunt într-un mormânt, într-o catacombă!, sunt închis aici, la temelia celei mai mari construcţii din Europa, peste mine sunt zeci de mii de tone de beton, bazalt, oţel, milioane de blocuri de marmură, sute de mii de metri cubi de lemn şi sticlă, sute de candelabre atârnă în sute de săli acoperite de sute de covoare, mii de tablouri pe pereţi, Petrăchescule, m-ai vândut la securişti, m-au îngropat aici, în pământul ăsta îmbibat cu ciumă şi cu moarte, dar eu o să scap, nu mă las, scot cuţitaşul şi foarfeca din buzunar, îmi croiesc drum printre osemintele astea din jur, o să găsesc tunelul lui Ceauşescu şi o să ajung direct la Moscova, asta dacă nu cumva v-aţi înşelat cu toţii şi tunelul ăsta de sub Casa Poporului duce direct în America, la doamna cu făclie în mână!

Se zvârcolea pe salteaua decolorată, înfigându-şi unghiile în ea, cu gura uscată de febră şi ochii în lacrimi. Un fel de ciocănit uşor s-a auzit venind dinspre uşa care despărţea ghena de gerul de afară. Geamul murdar şi pâclos a părut că se înseninează, ca şi cum ar fi ieşit soarele şi, deodată, s-a auzit un sunet neînchipuit de dulce, ca fâlfâitul aripilor unui înger. Zaim s-a târât încet pe podea, recăpătându-şi cunoştinţa, şi, cu ultimele puteri, a reuşit să deschidă uşa. În ghenă a intrat mai întâi o pală de viscol care a adus câţiva fulgi de zăpadă şi un aer îngheţat, apoi un fel de lumină aurie care-a încălzit totul, aşternând o pulbere vrăjită peste gunoiul din jur şi, în cele din urmă, s-a ivit capul unui porumbel cenuşiu. Zaim a deschis uşa şi mai mult, iar porumbelul, care părea mort de frig, a intrat înăuntru. L-a privit drept în ochi

pe Zaim, cu capul uşor într-o parte. Privirea aia i-a încălzit sufletul. A căutat, mai mult târându-se pe jos, câteva resturi de mâncare; a găsit doar un colţ de pâine tare ca piatra şi cam mucegăită şi-a reuşit să desprindă câteva firimituri din care porumbelul a început să ciugulească, bucuros. Probabil chemaţi de gânguritul lui dulce, au mai apărut încă vreo doi–trei şi, în scurt timp, ghena s-a umplut de porumbei care fâlfâiau din aripile pestriţe şi căutau cu cioculeţele firimiturile de pâine. Lumina aurie învăluia totul, făcând gunoiul revărsat din ghenă să sclipească, de parcă ar fi fost o comoară, era bine şi cald, nu mai simţea că se scufundă într-un pământ întunecat care-l îngropa de viu, nici că valurile îl aruncă în largul mării învolburate, ca pe o coajă de nucă, creuzetul din mintea lui începuse din nou să fiarbă, dar fierbea liniştit, şi atunci Zaim a simţit, din nou, o uşurare uriaşă la gândul că focul ăla n-o să se stingă niciodată.

După ce au isprăvit de ciugulit toate firimiturile îngheţate, porumbeii şi-au luat zborul şi s-au adăpostit pe turla bisericii, acolo unde obişnuiseră să stea dintotdeauna. Seara a venit o femeie trimisă de părintele Zaharia şi i-a adus lui Zaim o farfurie cu mâncare caldă.

Cam de atunci i s-au arătat lucrurile acelea pe care nimeni altcineva nu le vedea. Prima dată a fost nevasta doctorului Popovici de la scara C, o femeie obişnuită, pe care o vedea mereu venind de la piaţă cu câte o plasă şi pe care-o scăpase de toate vechiturile şi hârţoagele adunate prin casă, atunci când ea şi soţul ei îşi zugrăviseră apartamentul. A murit într-o toamnă, uşor şi fără chinuri, un atac de cord venit din senin a răpus-o în timpul nopţii. După înmormântare, doamna Popovici a locuit o vreme pe turla bisericii, printre porumbei, desculţă şi îmbrăcată într-un soi de cămaşă de noapte din pânză albă. Habar n-avea Zaim cum ajunsese acolo şi de ce. La început se mirase când o zărise, dar apoi a început să se obişnuiască cu prezenţa ei tăcută. După o vreme, doamna Popovici a dispărut, la fel de enigmatic şi neaşteptat precum apăruse, fără să facă nimic spectaculos şi fără ca nimeni altcineva, în afară de el, s-o mai observe. Peste câţiva ani, Ramona, puştoaica de la scara B, pe care o zărise de câteva ori sărutându-se pătimaş cu un băiat la colţul blocului, apăruse şi ea din senin pe turla bisericii, după ce-şi luase zilele din pricina unui necaz amoros şi-a unei note proaste la teza de mate. Avea tot un soi de cămaşă albă, doar că mai vaporoasă, şi-i plăcea să umble pe cablurile de electricitate, să se caţere jucăuşă pe crucea din vârful turlei şi să se dea de-a dura pe acoperişul lucios, spre deosebire de madam Popovici, care stătuse destul de liniştită, vorbind câteodată cu porumbeii. Peste un timp, a dispărut şi Ramona şi locul i-a fost luat, câteva luni mai târziu, de avocata de la etajul 3, doamna Dobrescu, o femeie tare chipeşă, după părerea lui Zaim. Murise într-o

sâmbătă, într-un accident de maşină, pe când se ducea la casa de vacanţă de la munte, iar trupu-i frumos de-abia îi fusese scos dintre fiarele contorsionate ale maşinii de teren zdrobite de un parapet. După accident, doamna Dobrescu întârziase câteva zile, lăsându-l să aştepte, dar aşteptarea meritase: apariţia era absolut splendidă, un fel de statuie a libertăţii (îi lipsea doar făclia), stând mândră ca o zeiţă pe acoperişul scânteietor al bisericii, cu părul în vânt şi rochia învolburată. Zaim nu o putea privi prea mult, pentru că se simţea copleşit de frumuseţea şi măreţia ei. Dar doamna Dobrescu a dispărut şi ea, în cele din urmă, Dumnezeu ştie unde, probabil în ceruri, şi-o vreme turlele au rămas să sclipească singuratice în soare, neînsufleţite decât de porumbeii care-şi făcuseră culcuş acolo.

În restul timpului, Zaim îşi vedea de-ale lui: aduna pâine veche pentru păsările cerului (ajunsese să iubească, în egală măsură, vrăbiuţele şi rândunicile, mai puţin ciorile, pe care le numea cu dispreţ „croncani“), căuta reviste, ziare şi albume prin oraş, scotocind tomberoanele şi centrele de colectat maculatura, care rămăseseră din ce în ce mai puţine, se închidea în ghenă, decupa şi lipea până când îi oboseau ochii şi ieşea apoi să facă rost de ceva bani pentru mâncare, băutură şi ţigări. Nu cerşise niciodată, ci făcea mici servicii părintelui de la biserică şi locatarilor blocului, printre care avea clienţii lui fideli.

Totul mersese bine până în ziua când se aciuase acolo baba aia nebună, cleptomanca aia care locuia în clopotniţă, iubea pisicile şi-i dorea numai răul! Apăruse într-o zi, pe nepusă masă, îi sucise minţile părintelui Zaharia, trăncănindu-i despre credinţa ei, despre semnele care i se arătaseră, despre dorinţa ei neţărmurită de a-l sluji pe Domnul, şi părintele o primise, se înduioşase de povestea ei, o lăsase să-şi facă culcuş în clopotniţă, îi dăduse nenumărate treburi de făcut, pusese să se repare chiar şi gheretele pentru lumânări (la rugăminţile ei), permisese să-i umple curtea cu hoarde de mâţe şi cotoi şi, încet-încet, baba devenise regina neîncoronată a curţii şi acareturilor de pe lângă biserică. I se spunea „Lumânăreasa“ şi-avea însuşirea miraculoasă de a se afla în mai multe locuri în acelaşi timp: acum o vedeai strângând lumânările la „Morţi“, în nici măcar o fracţiune de secundă mai târziu era cu mopul în mână, lustruind treptele bisericii, şi, aproape în acelaşi timp, cocoţată pe o scară, cu fustele-n vânt, ştergea vitraliile de praf.

Zaim era în stare să jure, cu mâna pe inimă — sau, mai bine zis, pe sacoşa plină cu pâine veche — că Lumânăreasa călăreşte noaptea o ditamai mătura prin cartier. El însuşi o văzuse de nenumărate ori ieşind din clopotniţa unde-şi avea culcuşul, ascunzând mereu între fustele-i înnegrite o coadă de mătură. Pentru că Lumânăreasa nu era deloc ceea ce părea a fi — o bătrânică sărmană care deretica pe lângă biserică, în schimbul unui adăpost —, ci o

vrăjitoare înzestrată cu puteri malefice, o exterminatoare de porumbei. El unu' ştia asta, pentru că o văzuse de nenumărate ori — şi porumbeii lui, puişorii lu' tata, ar fi depus oricând mărturie, dacă ar fi vorbit graiul omenesc — zburând pe coada ei de mătură peste turlele poleite de lumina lunii şi trecând peste terasa blocului în formă de U, acoperită de antene parabolice. Îl durea sufletul când găsea, în spatele vreunei maşini parcate lângă biserică, pene împrăştiate, fulgi şi sânge, semn că vreunul dintre protejaţii lui înaripaţi căzuse victima mârşăviei Lumânăresei şi-a pisicilor ei mizerabile. N-ar fi putut să explice precis ce anume le făcea vrăjitoarea porumbeilor, dar nu-ncăpea nicio îndoială că ea era vinovată. Zaim îşi amintea o anume seară de vară — mirosea a liliac alb din grădiniţa blocului — când simţise un fel de fâlfâit care-l înfiorase: vrăjitoarea trecuse chiar pe lângă el, îl atinsese cu marginea fustelor, înainte de a se ridica în văzduh, deasupra Matizului galben al domnului Procopie de la 5. În lumina lunii, negul de pe partea dreapta a nasului îi strălucise ameninţător. Zaim ştiuse precis atunci că ea pune ceva la cale împotriva lui, doar că nu-şi imaginase ce puteri diavoleşti avea…

Călare pe mătura ei, lumânăreasa-vrăjitoare umbla pe deasupra cartierului, trecând peste maşinile de teren aliniate în faţa teraselor, peste magazinele luxoase, peste cea mai scumpă piaţă din Bucureşti, peste supermarket şi parc, peste vilele care se întindeau pe aleile liniştite şi cochete din spatele şcolii, şi ademenea toate pisicile vagaboande. Probabil le cunoştea limba, aşa cum şi el o cunoştea pe-a porumbeilor, naiba ştie!, ce este sigur e că după nopţile astea cu lună plină, în care el o vedea călare pe măturoiul ei, cu fustele şi broboadele fâlfâind prin aer şi negul imens lucindu-i ameninţător în lumina lunii, curtea blocului în formă de U se umplea de pisici puse pe rele. Mâţe de toate felurile: vărgate, tărcate, tigrate, costelive de le numărai oasele sau grăsane care se-ntindeau alene la soare, cotoi obraznici care se ţineau după pisici în călduri şi uneori, culmea!, şi cu o droaie de pui după ele, pe care el unu' putea să jure că nu le mai văzuse niciodată pe acolo, apăruseră ca din senin, numai pentru a-i chinui pe bieţii lui porumbei lipsiţi de apărare, pe care Lumânăreasa jurase să-i extermine.

Pe el îl gonea cu mătura ori de câte ori îl prindea hrănind porumbeii, strigându-i că face mizerie pe treptele bisericii *ei* (de parcă ar fi dobândit puteri depline asupra acestui lăcaş), dar ceea ce-l înspăimântase cel mai tare era că intra nestingherită în ghenă, în lipsa lui, şi-i umbla prin lucruri. De valize nu se-atinsese niciodată, dar de multe ori, când se întorcea din oraş, vedea că lucrurile sunt aşezate altfel decât îşi amintea că le lăsase. Într-o zi, îi dispăruse foarfeca, bine ascunsă sub saltea, cu care decupase din reviste de ani de zile. Răscolise totul în căutarea ei, dar parcă o-nghiţise necuratul. Lumânăreasa, la care se dusese cu o falcă-n cer şi una-n pământ şi pe care o

găsise strângând resturile de lumânări de la „Vii“, se pusese imediat pe scandal.

Io să-ţi iau ţie foarfeca? Io? strigase ea, de se cutremuraseră pereţii gheretei. Păi cum să iau io de la un amărât care n-are nici ce mânca? Io, care am atâta treabă, aicea, la biserică, că nu-mi văd capu’. Auzi la el, neisprăvitu’!

Să-mi dai foarfeca-napoi, babă nebună şi cleptomancă ce eşti, că-ţi scot ochii la toţi cotoii ăştia spurcaţi pe care-i aduci p-aici! şuierase el printre dinţi şi-o văzuse cum se schimbă la faţă.

Doamne, apără-mă de nebuni şi ticăloşi! îi trântise Lumânăreasa drept răspuns şi făcuse o cruce mare, cu privirea în sus, către turla poleită de soare, aşteptând ocrotire.

A doua zi, foarfeca apăruse, ca prin minune, înapoi sub saltea, dar războiul abia începuse.

Zaim văzuse multe de când se aciuase pe lângă blocul în formă de U. Intrase în multe apartamente, se învăţase să le cunoască după miros, ar fi putut să deseneze planul blocului cu ochii închişi şi aproape că putea să recunoască proprietarii după gunoiul pe care-l aruncau. Era de necrezut câte lucruri adunau oamenii prin casele lor! Unii se despărţeau greu de ele, după ce le păstraseră ani de zile în saci de plastic sau în paporniţe, îngrămădite pe balcoanele închise cu fierătanii scorojite sau cu geamuri dintr-astea noi, cărora li se zicea — caraghios cuvânt! — termopane. Alţii aruncau lucruri pe care nici nu le folosiseră vreodată, umpleau ghenele şi palierele blocului cu teancuri de cărţi necitite, jucării aproape noi, sticle pe jumătate pline, cutii de toate felurile, pantofi desperecheaţi, caiete de şcoală şi chiar mobile încă bune. Le lăsau pur şi simplu acolo, de parcă simplul fapt că le dăduseră afară din casă, ca pe nişte rude nesuferite care-i incomodau, avea să le aducă o viaţă mai frumoasă şi mai liniştită; apoi treceau pe lângă ele, în fiecare zi, în drum spre lift şi, din moment ce lucrurile alea nu se mai aflau înăuntrul caselor lor, era ca şi când nu le-ar fi aparţinut niciodată. Zaim se ocupa de aceste fantome ale vieţilor locatarilor, care bântuiau pe holurile blocului ca nişte morţi ce nu-şi mai găseau odihna; le strângea, le punea pe căprării, alegea din ele ce i-ar fi putut folosi şi restul le vindea la târgul de vechituri, duminica, în Pantelimon. Uneori, oamenii îl chemau direct în casă să-i scape de lucruri, atunci când nu voiau să se ostenească nici măcar să le ridice şi să le găsească un loc de veci. Ah, şi ce de poveşti ascundeau oamenii ăştia şi vieţile lor, atât de bine puse la adăpost în spatele uşilor şi ferestrelor!

Zaim ştia, pas cu pas, odiseea construirii cavoului soţilor Ţăranu: la bătrâneţe, primiseră o moştenire de la o rudă pe care nici nu ştiau prea bine că o aveau, şi-apoi, după o viaţă trăită împreună în linişte, se ciorovăiseră ani de-

a rândul, până aproape de despărţire: ea ar fi vrut să plece în jurul lumii (nu fusese niciodată mai departe de Sinaia), iar el să construiască o căsuţă la ţară (pasiunea lui era grădinăritul). Până la urmă, cumpăraseră un loc la Bellu şi ridicaseră acolo un cavou de marmură neagră, de mai mare frumuseţea: cu îngeri bucălaţi la intrare, uşă cu ferecături metalice complicate, iar înăuntru, douăsprezece locuri, să aibă şi nepoţii nepoţilor lor unde să-şi doarmă somnul de veci. Acum mergeau în fiecare duminică la cimitir, se aşezau frumos pe băncuţa din faţă, contemplând locul unde urmau să-şi petreacă eternitatea, fericiţi ca-n prima zi în care se luaseră. Zaim cunoştea şi amănuntele vestitului scandal dintre madam Paraschivescu şi madam Voiculescu, care nu-şi mai vorbeau de mai bine de zece ani din pricina unei inundaţii; ştia că Roxana, tipa de la scara cealaltă, etajul 7, se dezbracă lasciv în faţa ferestrei special pentru inginerul Stănescu de la 6, un bărbat altminteri frumos, dar a cărui nevastă îl obligase să doarmă pentru tot restul zilelor în sufragerie, pe canapea, pentru ca ea să se poată odihni în patul matrimonial împreună cu Pitzi, canişul familiei. Zaim ştia sigur că Andrei, puştiul de la 8, îşi cheamă prietenii să se uite cu binoclul, pe rând, la sânii acestei Roxane; la fel de bine ştia că hoţul ghivecelor cu flori de pe palierele blocului, care înnebunea proprietarii de plante, mutând ferigile şi muşcatele de la un etaj la altul, nu era nici vreun psihopat obsedat de flori, nici vreo fantomă înfricoşătoare, ci pur şi simplu Ada, o fetiţă de clasa I care urca în fiecare zi pe scări până la ultimul etaj, fiindcă era prea uşoară ca s-o ducă liftul. Lui Zaim nu-i scăpase nici faptul că domnul Voiculescu (cel cu nasul veşnic roşu şi mutră de pitic de grădină) ieşea sistematic noaptea, înarmat cu un briceag militar şi tăia fără milă cauciucurile maşinilor parcate pe locul său, în ciuda plăcuţelor de avertizare pe care el însuşi le pusese la locul faptei. Bătrânul care hrănea porumbeii se amuza atunci când fetiţa familiei Filip de la 2 se apleca adânc pe fereastra camerei sale şi scuipa, cu mare precizie, drept în capul trecătorilor de dedesubt, şi ştia sigur că, în anumite momente — dar numai foarte rare, ce-i drept! — la etajul 6 se întâmpla ceva deosebit. Existau zile în care lumina se filtra într-un anume fel printre frunzele cărnoase ale ficusului uriaş de pe palier şi uşa maronie de lemn a familiei inginerului Stănescu, împodobită cu plăcuţă aurie şi vizor, pur şi simplu dispărea, iar în locul ei coridorul se continua, desfăcându-se în mai multe ramificaţii labirintice, năpădite de o verdeaţă ce se căţăra pe pereţi, până-n tavan, ca lianele unei jungle tropicale. Dar despre locul acela era mai bine să nu se vorbească prea mult…

Mai era şi Miruna de la 8, o fată blondă şi liniştită, care, încă de când se mutase în bloc, părea că trăieşte pe altă lume. O vizita uneori un bărbat brunet, înalt, care se strecura printre maşinile din curtea blocului ca un criminal, privind bănuitor în jur, păşind tiptil ca o pisică la pândă. Era însurat,

fără doar şi poate — şi Zaim zâmbea cu bunăvoinţă la gândul ăsta, amintindu-şi cum se strecura şi el pe vremuri, în tinereţile lui tulburi, în patul câte unei femei măritate care nu-i mai dădea drumul până la ivirea zorilor. Într-o bună zi, bărbatul acela n-a mai apărut şi nimeni n-a mai ştiut de el, de parcă fusese o fantomă a blocului. Peste câtva timp — n-ar fi putut spune exact cât, pentru că nu mai număra de mult zilele şi lunile — lui Zaim i s-a întâmplat ceva straniu: într-o noapte, a văzut-o foarte limpede pe Miruna pe turla bisericii, despletită şi purtând bine cunoscuta cămaşă albă, vaporoasă, deşi nu-şi amintea să fi auzit c-a murit. A doua zi de dimineaţă, fata a apărut, la fel ca până atunci: a ieşit din scara blocului îmbrăcată într-un costum de culoare închisă, cu o servietă micuţă în mână, a străbătut curtea pe nişte tocuri înalte, aproape s-a împiedicat într-o piatră din pavaj şi s-a aruncat în primul taxi care a trecut pe stradă. Seara, când s-a întors acasă, păşea greu, se vedea că tocurile îi veniseră de hac în timpul zilei şi ar fi dat orice să-şi azvârle pantofii din picioare, dar buna-cuviinţă o împiedica să facă asta până când nu închidea uşa apartamentului în urma ei; avea o expresie obosită, servieta îi atârna greu, de parcă ar fi fost din plumb, paşii i se înfigeau cu zgomot în dalele de piatră şi lui Zaim i s-a părut că vederea-i joacă din nou o festă, când a văzut-o, un ceas mai târziu, plutind pe acoperişul de staniol al bisericii, cu o privire senină.

Până atunci, fusese convins că, printr-un dar care se pogorâse asupra lui din seara în care porumbeii îi păşiseră pragul, umplându-i cotlonul cu lumină, era în stare să-i vadă pe cei petrecuţi de pe lumea asta odihnindu-se înainte de-a se înălţa la ceruri. Numai că Miruna asta era o făptură în carne şi oase, alerga dimineaţa după taxiuri şi se întorcea seara cu o servietă de plumb în mână! De ce naiba se comporta ca şi când ar fi fost moartă şi se încăpăţâna să stea cocoţată noaptea pe turla bisericii — aşa cum făcuseră, pe rând, nevasta doctorului Popovici, tânăra Simona şi prea-frumoasa doamnă Dobrescu — el unu’ n-ar fi putut spune… Dar se obişnuise şi cu asta, la fel cum se învăţase cu toate ciudăţeniile din viaţa lui. Uneori ieşea s-o salute, îi făcea semne cu mâna, „măi, fată, ce faci tu acolo?“, ar fi vrut să schimbe două vorbe cu ea, mai ales în nopţile pustii în care somnul îl cam ocolea şi căldura făcea mirosul din ghenă de nesuportat, însă ea nu părea că-l vede, se plimba liniştită pe acoperiş, mai mult plutind, privea în zare, aşezându-se şi cuprinzându-şi genunchii cu mâinile, cu părul răsfirat pe umeri şi faţa străvezie, arătând mai frumoasă decât în dimineţile şi serile în care putea fi văzută de-adevăratelea trecând prin curtea blocului. „Probabil că aşteaptă şi ea ceva, vreun vapor!“, se gândea Zaim, în adăpostul lui improvizat, pe salteaua decolorată, lăsându-şi creuzetul din cap să fiarbă liniştit până dimineaţa, când se trezea la timp ca s-o vadă pe fata de pe turlă ieşind din bloc, alergând după taxi şi plecând la serviciu.

Într-o sâmbătă oarecare, o ambulanţă şi o maşină de poliţie au oprit în curtea blocului şi Zaim a văzut-o pe Miruna ieşind din bloc pe-o targă dusă de doi bărbaţi. A aflat că fusese găsită fără suflare în casă, dar în aceeaşi seară ea a apărut, la fel ca-n toate serile, pe acoperişul bisericii, în rochia ei albă care flutura uşor în bătaia vântului. „Măi, fată, ce-ai păţit, te-ai hotărât să te muţi de tot acolo sus?“, a întrebat-o el, zâmbind, dar ea nu i-a răspuns. Aşa că a ridicat din umeri, văzându-şi mai departe de-ale lui, iar ea a continuat să stea acolo zi şi noapte, de parcă n-ar mai fi avut de gând să plece vreodată.

În fiecare zi, Zaim îşi lua plasele cu pâine uscată, începea să-şi cheme porumbeii la micul dejun, apoi scotocea prin gunoaie, îşi alegea marfa pentru duminică şi mai trăgea un pui de somn înainte să se apuce de ceea ce-i plăcea cel mai mult pe lume. Dacă reuşea să facă rost de băutură, era fericit, îşi punea ochelarii pe care şi-i meşterise singur din două lentile, o sârmă şi-un elastic, scotea foarfeca de sub saltea, teancul de reviste din dulap, le deschidea, după ce, mai întâi, le mângâia copertele cu drag, stătea o vreme până când dispărea totul din jurul lui, sub picioare podeaua se clătina uşor, ca şi când s-ar fi aflat în largul oceanului, la bordul unui vapor mare şi alb, simţea picăturile sărate de apă pe faţă, briza adiind uşor, fâlfâitul aripilor unui pescăruş, lumina înserării curgând deasupra ghenei, ca aurul topit — în sfârşit, totul era aşa cum trebuia să fie şi atunci putea să se apuce de filmele lui. În timpul ăsta, lumea trecea liniştită, văzându-şi de treburile zilnice, alergând după taxiuri, cărând serviete, ducându-şi plasele de la supermarket, umplându-şi frigiderele, golindu-şi coşurile de gunoi, fără măcar să bănuiască ce se întâmplă în ghena bătrânului beţiv şi zălud care obişnuia să hrănească porumbeii cartierului.

În ziua în care s-a hotărât din nou să-şi dezvăluie comorile în faţa unui public, în dulapul său scorojit, cu o singură uşă, se aflau trei valize pline. Băiatu’ ăla cu ochelari care tot dădea târcoale blocului în formă de U, încercând să afle câte ceva despre moartea misterioasă a fetei de la 8 şi ţinându-se de filmări, i s-a părut (pentru prima dată, după mult timp) că ar merita încredere. Poate că fusese şi-un moment de slăbiciune… Uneori, singurătatea asta cu miros de ghenă, tăcerea nopţilor reci neîntreruptă decât de fâşâitul unui sac de gunoi alunecând pe tobogan şi căzând, cu o bufnitură surdă, în tomberonul plin, fuga asta de lumea oamenilor, nişte netrebnici care claxonau isteric, deranjând porumbeii de la dejun, şi care urmăreau să te jefuiască de orice, bani, vise, demnitate, sărăcia asta în care se obişnuise să trăiască, un adăpost improvizat în ghena blocului, din care vara îşi scotea afară, ca pe-o verandă, salteaua veche, cuierul şi revistele de ciopârţit, sănătatea care începuse să-i scârţâie din ce în ce mai tare, iernile ploioase, arşiţa verii, timpul care se scurgea şi pe care

începuse să-l măsoare mai mult după întâmplările bisericii de alături — toate astea-l făceau uneori, mai ales primăvara, să tânjească după ceva. Multă vreme, a crezut că ar fi vorba de o femeie, dar femeile nu fuseseră niciodată decât nişte năluci care trecuseră prin viaţa lui fără să lase prea multe urme. Pe unele le mai ţinea minte, nu le mai ştia numele, dar i se arătau în vise; ca în colajele lui, erau alcătuite din mai multe bucăţi lipite între ele, capul de înger al Cameliei, ţâţele durdulii ale Marianei, picioarele slăbănoage ale Ninei, nişte creaturi fantastice, care-şi schimbau mereu chipul, îşi răsuceau membrele, îşi amestecau vocile. Apoi, după ceva vreme, Zaim îşi dădu seama că în momentele acelea tânjea, de fapt, după un soi de tovarăş cu care să poată vorbi, aşa cum fuseseră Vasile Ţiganu, nea Bănică din cimitir, machidonul care-i păstra maculatura sau, mai târziu, Petrăchescu, pictoru' de la Casa Poporului, care-l învăţase istoria artei. Toţi pieriseră înghiţiţi de iureşul care cuprinsese ţara după ce doamna aia cu făclia, din America, se hotărâse să-şi trimită o soră mai mică şi la noi.

Aşa că ochelaristu' ăsta împiedicat, cu camera lui de filmat, care se emoţiona de fiecare dată când deschidea gura să vorbească, fusese cam primul care nu-l privise ca pe un vagabond nebun, ci chiar cu un oarecare respect. Era limpede că băiatu' avea un interes: voia să înveţe cum s-o vadă pe fata aia blondă pe turla bisericii, dar la fel de limpede era şi că n-avea suflet rău. Venise pe nepusă-masă, într-o seară de aprilie, îmbrăcat într-un costum ca de mort, cu mânecile atârnându-i şi pantalonii niţel cam largi, c-o mutră de parcă i s-ar fi înecat toate corăbiile. Se aşezase fără fasoane pe salteaua decolorată din faţa ghenei, îi oferise ţigări (ah, în sfârşit Marlboro roşu, ce binecuvântare!) şi-i vorbise despre fata aia, Miruna, pe care-o socotea un fel de sfântă, deşi ochii lui amorţiţi de miopie nu reuşeau s-o zărească stând pe turla bisericii, îi vorbise despre cum voia el să pună la cale nu ştiu ce revoluţie, îi vorbise cu o voce de om fără prea mulţi prieteni. Părea atât de nenorocit, încât i-a dat să bea din sticla lui cu tărie, pe care băiatu' o ţinea în mână ca şi cum ar fi fost o bombă care stătea să explodeze. Se vedea că nu era obişnuit cu băutura, pentru că, atunci când luase o gură, se înverzise la faţă şi se scursese pe saltea, cu ochelarii aburiţi, cu ochii înlăcrimaţi, arătând caraghios în costumul lui prea mare. Un porumbel coborâse lin din văzduh la picioarele lui, era Pestriţu', un bărbătuş tânăr şi bătăios, şi Pestriţu se apropiase curios de băiatu' ăsta, se uita la el din lateral, aşa fac ei, puişorii lu' tata, când vor să citească-n sufletu' omului, şi atunci ochelaristu' se ridicase, buimac, băgase mâna în buzunar, scosese de-acolo resturile unei napolitane şi începuse s-o fărâmiţeze încetişor, cu teamă să nu sperie porumbelul, iar Pestriţu aproape că zâmbise, putea să jure, el unu' le cunoştea porumbeilor toate stările, e-un prost ăla care crede că animalele n-au suflet, şi porumbelul

se apropiase de resturile de napolitane şi ciugulise recunoscător, iar ochelaristu' zâmbea şi el fericit, e adevărat că băutura face minuni, dar nu e numai asta, e vorba şi de sufletu' omului, el unu' şi-a dat seama în clipa aia, a băut mult şi îndelung din alcoolul din sticlă, şi-a aprins un Marlboro nou, s-a simţit iarăşi tânăr, a început să povestească, avea atâtea de spus, nici nu ştia de unde să înceapă, de la stuful din Deltă şi cormoranii care se topeau în soare?, de la nopţile petrecute în scheletul Casei Poporului?, de la beciul întunecos şi rece al Securităţii, blestemată să fie?, de la ochii lui de copil care calculau câte pătrăţele de matematică încap în portretul lui Ştefan cel Mare?, de la clipa în care Sergiu Nicolaescu a îndreptat puşca asupra Tovarăşului, pe o muşama de bucătărie în carouri? Au început să ţâşnească toate întâmplările din el, amestecându-se de-a valma, şi-a adus aminte de lucruri pe care le crezuse uitate, aproape că i-au dat lacrimile, ca printr-un vis s-a dus la dulapul ăla nenorocit din ghenă şi-a scos o valiză, a adus-o pe saltea, a deschis-o încetişor, nu le mai privise demult, slavă Domnului că se păstraseră bine!, probabil era un miracol, după toate ploile şi frigurile şi arşiţele prin care trecuseră valizele astea. După o vreme, uitase de prezenţa ochelaristului, uitase că se află într-o ghenă, uitase salteaua decolorată pe care dormea de ani de zile, uitase durerile din oase, batjocura oamenilor din bloc, răutatea Lumânăresei şi-a mâţelor ei care-i chinuiau porumbeii, ah, filmele mele, frumoasele mele, numai pe voi nu v-am uitat, vă ţin ferecate acolo pentru vremuri mai bune, nu v-aş vinde pentru toate bogăţiile din lume, ştiu că numai eu vă pot înţelege, eu care am stat aplecat nopţi în şir asupra voastră, cu lupa şi penseta filatelică, acum am ajuns împreună la ghenă, ce să fac, dacă nu mi-a plăcut niciodată munca, mai ales aia socialistă şi-am tot fugit de proşti pân-am rămas în stradă, să nu te sperii de mine, băiete, că io mai şi glumesc, am glumit întotdeauna, chiar şi atunci când mi-au luat interviu la Miliţie, nu mai ai o ţigară?

Ochelaristu' a lăsat camera de filmat din mână, s-a ridicat, înverzindu-se din nou la faţă, nu ţinea deloc la băutură băiatu' ăsta!, s-a căutat prin buzunarele costumului, dar n-a găsit decât un ambalaj mototolit, a făcut o mutră chinuită, Pestriţu-i tot dădea târcoale, spera că-i mai pică şi lui ceva, vreun rest de napolitană, dar gata!, se terminaseră bunătăţile, ochelaristu' a îngăimat ceva, cum că se duce după ţigări, s-a clătinat câţiva paşi, s-a sprijinit de un zid zgrunţuros, iar când a ajuns aproape de scara blocului, s-a aplecat şi şi-a vărsat şi maţele din el, săracu'.

Zaim a zâmbit, nu se putea spune dacă era un zâmbet amuzat sau amar, pentru că, din cauza dinţilor lipsă, toate zâmbetele lui erau la fel, a aruncat o privire către turla bisericii, fata blondă era tot acolo, apoi a şters bine de praf următoarea valiză şi a deschis-o încetişor, ca pe-o comoară.

Capitolul 7

DIN FILMUL MEU DOCUMENTAR DESPRE MIRUNA**,** niciodată terminat, lipseşte o imagine pe care nimeni n-o va putea reconstitui vreodată. S-a întâmplat în seara în care, pentru a doua oară în viaţă, credeam că băutura mă va ucide. Nu puteam să refuz băutura criminală a lui nea Zaim, pentru că moşul m-ar fi privit ca pe un mucos care nu e-n stare de nimic, aşa că am băut cu el şi l-am filmat povestindu-şi viaţa, neştiind dacă să mă bucur că l-am întâlnit sau să mă ascund undeva într-o gaură de şarpe şi să nu mai ies niciodată de-acolo, pentru că era limpede că, pe lângă artistul ăsta care locuia într-o ghenă, eu nu eram decât într-adevăr un mucos care nu e-n stare de nimic.

Când am simţit că o să-mi dau duhul, am inventat cu ultimele puteri o scuză tâmpită, cum ar fi aia că mi s-au terminat ţigările, şi m-am scurs până în curtea bisericii ca să-mi vomit şi sufletul din mine, sprijinit de-un zid. În clipa în care am ridicat capul, am zărit cu coada ochiului o strălucire albă, o pată de lumină ce părea că se mişcă pe acoperişul de staniol al bisericii. Prima dată am crezut că vederea-mi joacă feste din cauza băuturii şi că nu era decât lumina unuia dintre neoanele din stradă, reflectată în tabla aurie. Simţind că mă cuprinde iar ameţeala, m-am sprijinit de balustrada scărilor de la intrarea în bloc, am închis ochii ca să-mi recapăt echilibrul şi simţul realităţii pe care le rătăcisem în ghena artistului nebun, apoi am privit din nou. Sus, pe acoperiş, lângă turla care se înălţa proiectându-se pe fundalul blocului cu apartamente cufundate în întuneric, cu doar câteva televizoare pâlpâind, se zărea ceva de felul unei siluete diafane, luminoase, stând într-un echilibru fragil pe suprafaţa lucioasă.

Nu era nicio nălucire, era purul adevăr. În noaptea călduţă de aprilie, se vedea foarte clar pe acoperişul bisericii silueta unei fete blonde, îmbrăcată într-o rochie albă, cu părul răsfirat pe umeri şi picioarele desculţe. Nu era vreun înger, pentru că n-avea aripi, dar nici femeie în carne şi oase nu putea fi, pentru că părea făcută din abur şi aproape plutea. Mă holbam cu gura căscată,

neştiind ce să fac mai întâi. Fata nu se mişca de acolo, părea încremenită, dar, dacă priveai cu atenţie, vedeai cum rochia albă îi fâlfâie uşor în bătaia vântului. Am simţit cum mă cuprinde o stare de fericire nemaiîntâlnită, ca şi când o lumină mi-ar fi pătruns deodată în gânduri şi mi le-ar fi limpezit.

Nu crezusem niciodată în minuni… O minune ar fi fost dacă vreuna dintre fetele de pe internet, blondele şi brunetele cu nume aţâţătoare, ar fi catadicsit să-mi răspundă la mesaje din dorinţa sinceră de-a mă cunoaşte, nu doar de-a se distra vorbind două zile pe chat cu un tip pe care, în viaţa reală, n-ar fi dat nici doi lei. O minune ar fi fost dacă, în drumurile mele zilnice cu autobuzul către serviciu, vreo femeie m-ar fi fixat cu privirea atât de intens, încât să coborâm amândoi la prima staţie ţinându-ne de mână. O minune ar fi fost dacă vreuna dintre eroinele filmelor alb-negru (de exemplu, Brigitte Bardot…) m-ar fi vizitat cu adevărat într-o noapte, desprinzându-se din ecran şi umplându-mi camera cu parfumul ei ameţitor şi foşnetul mătăsos al rochiei. O minune ar fi fost dacă vreuna dintre fetele cu bloguri pe care le admiram m-ar fi invitat într-o zi, din senin, la o cafea sau la o plimbare în parc, nu doar la proteste care oricum nu duceau nicăieri. Dar astfel de minuni nu se petrecuseră niciodată… Şi iată că acum, fata asta — despre care nu încăpea nicio îndoială că era însăşi Miruna — mi se arăta aievea, pentru a mă încredinţa că ceea ce începusem să fac avea un rost.

Miruna, tu eşti? am şoptit. Miruna, răspunde-mi, e pe bune ce se întâmplă acum?

Rochia albă flutură puţin într-o adiere de vânt şi, pentru o clipă, păru că imaginea fetei păleşte, ca flacăra unei lumânări pe cale să se stingă.

Să nu dispari, Miruna, mai stai puţin!

Atunci mi-am adus aminte, cu regret, că-mi lăsasem camera de filmat pe salteaua din faţa ghenei lui nea Zaim. Am băgat mâna în buzunarul larg al costumului, am scotocit o vreme printre chei şi mărunţiş şi, în cele din urmă, am găsit telefonul mobil cu cameră foto. M-am apropiat câţiva paşi de biserică, încercând să prind cât mai de-aproape minunea în obiectiv, dar tocmai când să apăs butonul declanşator, m-am împiedicat de o maşină parcată aiurea în mijlocul curţii — era un Matiz galben —, am călcat cu piciorul drept pe ceva moale şi cald, iar în clipa următoare am simţit o vietate tâşnindu-mi printre picioare şi mieunând de mama focului. Telefonul mobil mi-a zburat cât colo şi un întreg alai de mâţe s-a pus pe urlat, de parcă vietatea care ţâşnise de sub maşină le dăduse semnalul pentru a începe un cor sfâşietor. Ca să-mi găsesc telefonul, a trebuit să mă vâr sub Matiz, murdărindu-mi cu ulei de maşină coatele şi genunchii costumului împrumutat, iar când, în sfârşit, m-am ridicat înjurând cu voce tare, cu telefonul în mână, fata în rochie albă dispăruse de pe cupola bisericii, de parcă nici n-ar fi existat vreodată. Nu

se mai vedeau decât turlele tăcute, decupându-şi contururile pe fundalul blocului cufundat în întuneric, în care mai pâlpâiau doar câteva televizoare aprinse.

Miruna, de ce-ai dispărut? am şoptit, dezamăgit, încercând zadarnic să filmez cu telefonul mobil ceva ce nu mai exista. O s-apari din nou? Vrei să te-aştept aici? Stau până dimineaţa, dacă vrei, Miruna! Ce s-a întâmplat cu tine? De ce-ai murit? Eşti un simbol? Un spirit? Sunt eu un tâmpit că stau aici şi vorbesc singur cu o turlă de biserică?

Nu, dom'le, eşti un nesimţit! s-a auzit vocea stridentă a unei femei care scosese capul pe geam. Nu vezi că-i noapte şi că oamenii dorm la ora asta? Chiar vrei să scoli tot cartieru'?

Vă rog să mă scuzaţi, doamnă! am bâiguit încurcat.

Aoleu, da' nu eşti băiatu' care venise să filmeze prin bloc acu' câteva zile?

Ăăă, păi eu sunt…

Doamne fereşte, da' ce m-ai speriat! Ce stai aici ca huhurezu-n toiu' nopţii şi vorbeşti de nebun la lună? Ţi-e rău cumva? Ori eşti îndrăgostit?

Nu, doamnă… vă rog să mă scuzaţi!

Roşu de ruşine şi de furie, am luat-o la fugă înapoi către ghena lui nea Zaim, fără ţigări şi fără cea mai frumoasă imagine pe care aş fi putut s-o filmez vreodată.

Mi-am petrecut sâmbăta şi duminica închis în casă, citind pe internet tot ce-am putut găsi despre Miruna Tomescu, nemurirea sufletului, metempsihoză, antropozofie şi-alte chestiuni metafizice despre care înainte nici nu-mi imaginasem că există. Era limpede că lucrurile nu se opreau deloc la graniţa celor ce puteau fi văzute cu ochii sau puteau fi pipăite, că lumea avea partea ei nevăzută, plină de mistere; din când în când, se deschideau breşe în realitate, prin care un muritor de rând putea să se strecoare ca o gâză neştiută de nimeni şi să zboare dincolo, fie şi măcar pentru o clipă. Moşul din ghenă, nea Zaim, ştia asta foarte bine; deşi nu citise filozofii pe Wikipedia, el trăise toată viaţa *între* cele două lumi, n-avea nevoie să vadă breşele care se deschideau, le presimţea apropierea şi trecea graniţa cu vaporul lui mare şi alb, la fel de uşor ca şi cum ar fi trecut din dormitor în bucătărie.

Cu ochii înroşiţi de somn şi capul pe tastatură, am adormit abia spre dimineaţă şi-am visat că zbor în rotocoale line pe deasupra bisericii, făcându-le cu mâna tuturor babelor de la ferestre, care mă priveau cu gura căscată, Mirunei care stătea cuminte pe turlă, în rochia ei albă, şi lui nea Zaim care ieşise să hrănească porumbeii. Apoi, cu un viraj brusc, am pornit pe deasupra oraşului, peste maşini blocate în trafic, străzi înţesate cu magazine şi panouri strălucitoare, până când am ajuns deasupra companiei şi m-am pierdut în

norul întunecat de deasupra ei. Acolo era cumplit, un fel de sufocare pusese stăpânire pe mine, aerul era otrăvit, îmi zgâria plămânii, dădeam din mâini şi din picioare, dar membrele mi se îngreunau şi începeau să mă tragă în jos, alunecam prin ceaţa întunecată ca într-un vertij, din când în când negura se risipea şi puteam vedea înăuntru, în clădire, prin geamurile verzui zăream oameni stând la birouri în faţa calculatoarelor, unii păreau obosiţi, alţii zâmbeau amuzaţi, dar toţi aveau privirile aţintite în monitoare, încercam să le strig ceva, să bat în geam pentru a le atrage atenţia, dar ei păreau că nu mă văd, deşi era ciudat să nu vezi un individ în cădere liberă care încearcă să-ţi spună ceva, apoi mi-am dat seama că toţi aveau căştile pe urechi şi n-aveau cum să mă-nţeleagă, pământul se apropia cu repeziciune şi degeaba încercam să pedalez cu picioarele prin aer, era prea târziu, căderea nu mai putea fi oprită, aveam să-mi zdrobesc creierii de asfaltul din faţa companiei, iar a doua zi, femeia de serviciu avea să-i mături, bombănind, „da' nesimţiţi mai sunt ăştia care se aruncă de la etaj, parcă n-am eu altă treabă aicea, decât să le strâng lor creierii", dar femeia aia de serviciu semăna teribil cu baba-lumânărească din curtea blocului cu biserica, aia cu şapte fuste şi mătură de vrăjitoare care se războia cu nea Zaim, şi clădirea de birouri începea să semene cu şcoala mea din copilărie, în jurul căreia zburasem cu Miţă, ah! ce maşinuţe şi avionaşe frumoase făcuserăm noi din fumul albăstriu de Kent, modelul lung, acum fumam Marlboro, care nu scotea decât rotocoale rotunde şi banale, „n-ai o ţigară, băiete?", am auzit vocea şuierată a lui nea Zaim, şi-am început să scotocesc prin buzunarele costumului, dar, în loc de pachetul de ţigări, am găsit altceva acolo, o listă mototolită cu lucruri de făcut pe care nu-mi aminteam să le fi scris vreodată, „sunat mama, dat mâncare Ben, întâlnire Landmark, terminat raport Bendmark, epilat, cumpărat detergent vase, şerveţele, lapte, unt, ouă, pâine, mers la Ikea pentru rafturi, chemat instalator baie, sunat Dora, e-mail Daniel, verificat raport Zenmark, plătit lumina", ce fel de listă mai era şi-asta?, un motan tărcat mi-a ţâşnit printre picioare, mieunând şi făcându-mă să mă-mpiedic, am văzut un bărbat îmbrăcat în negru privind cu melancolie un mormânt proaspăt săpat, „viaţa e în altă parte" mi-a şoptit o fată într-o rochie roz de bal, prea mare pentru ea, cine naiba sunteţi voi?, am urlat, îngrozit, şi alarma telefonului mobil m-a trezit din somn.

Era deja 10 dimineaţa, ar fi trebuit să fiu de-o oră la birou, era luni şi concediul medical se terminase. Cum dormisem îmbrăcat, n-am făcut altceva decât să-mi iau în goană rucsacul de pe pat, cheile maşinii, camera de filmat şi ţigările de pe etajera din hol şi să mă grăbesc spre birou, uitând cu totul de pacheţelul pentru prânz, pe care mama mi-l pregătise grijulie şi mi-l lăsase pe bufetul din bucătărie, aşa cum făcea în fiecare dimineaţă, încă de când intrasem în clasa întâi. Când am intrat în încăperea lungă şi-am trecut printre

cele două şiruri de calculatoare până la locul meu, am simţit toate privirile colegilor aţintite către mine, ca şi când aş fi venit îmbrăcat în pijama la o petrecere simandicoasă.

„Băi, te simţi bine?“, m-a întrebat colegul din dreapta, cel care obişnuia să se certe cu nevasta la telefon. „Vezi c-au întrebat ăştia de tine“, m-a informat şi cel din stânga, hăpăind de zor pateuri dintr-o pungă. Am ridicat din umeri, fără să le răspund, mi-am deschis calculatorul şi mi-am pus căştile pe urechi. Pe e-mail mă aşteptau câteva filmuleţe haioase cu mirese împiedicându-se la altar, poze cu ursuleţi, delfini, leuţi şi tigrişori pupându-se-n bot, cu bobocei gălbiori de-abia ieşiţi din găoace sau bebeluşi dormind alături de căţeluşi şi pisicuţe adorabile, prezentări cu destinaţii de vacanţă care te făceau să-nnebuneşti de poftă, mesaje de la regi detronaţi ai Mozambicului care-ţi promiteau marea cu sarea dacă erai suficient de amabil să le dai numărul credit-cardului tău, mesaje de la filozofi, înţelepţi şi diverse soiuri de lama tibetani care-ţi dezvăluiau secretul vieţii în variantă *slideshow*, glumiţe porcoase şi prezentări de lenjerie intimă. Nu m-am obosit nici măcar să le deschid, pentru că un singur mesaj — având ca subiect „Moarte prin epuizare — NU ESTE O GLUMĂ!!!“ — îmi atrăsese atenţia ca un magnet, făcându-mi degetele să înţepenească de emoţie pe *mouse*.

Asta trebuie să fie cea mai de rahat zi din viaţa mea, Laura, ziua când veştile proaste vin una după alta, fără să am timp să-mi revin din şoc. Întâi a fost mesajul ăla, ce avea ca subiect „moarte prin epuizare“, pe care cică l-ar fi scris Miruna, cu vreun an înainte să moară, şi pe care nu-ştiu-ce-prietenă-anonimă s-a hotărât acum să-l facă public, şi apoi mesajul de la tine, pe care l-am citit de sute de ori şi despre care aş vrea să cred că e doar una din glumele tale exaltate.

„Deplasări peste deplasări, nu mai apuc să dorm decât câteva ore pe noapte, ştii că nu mi-au aprobat nici concediul“, îi scrisese Miruna acelei prietene misterioase care a zguduit astăzi internetul. „Gata, mi-am dat demisia. Plec în Brazilia, Augustin, ţii minte satele eco despre care-ţi spuneam anul trecut?“, îmi scrii tu, senină şi fericită, în timp ce eu trebuie să-nfrunt privirile acuzatoare ale colegilor mei care mă urmăresc, pe deasupra monitoarelor, ca pe-un criminal. Şniţelul mi s-a răcit în caserola de plastic şi n-am putut să mă concentrez astăzi la nimic. Trebuie să văd vreo treizeci de candidaţi pentru postul rămas liber în urma morţii Mirunei — ce ironie a sorţii, ai spune tu — şi-am amânat chestia asta pentru mâine, când sper că-mi voi putea regăsi calmul pierdut. „Daa, vreau să plec de-acolo, este îngrozitor, muncesc cât trei, pentru că tot pleacă oameni şi ei nu angajează pe nimeni“, scrisese Miruna, presărându-şi mesajul cu emoticoane zâmbitoare, de parcă

asta ar fi fost o chestie teribil de amuzantă, iar eu mă imaginez deja la un fel de Judecată de Apoi a Lumii Corporatiste, osândit de o divinitate nemiloasă care mă va trimite în cel mai rău dintre iadurile posibile: un serviciu la stat, un salariu mizerabil, o nevastă funcţionară la Circa Financiară şi niciun fel de perspectivă. „Nu mai are niciun rost să continui aşa, îmi scrii tu, mi-am dat seama de asta de când cu povestea fetei care a murit de prea multă muncă. Apropo, am auzit că era subalterna ta! Felicitări!“ Îţi simt expresia ironică şi privirea tăioasă pironindu-mă de dincolo de ecranul pe care se înşiră literele mesajului tău. Ah, Laura, ţi le cunosc prea bine, ironiile tale de fiecare zi, care mă urmăreau de la micul dejun şi până seara, atunci când locuiam împreună! Aproape că mă obişnuisem cu ele, aşa cum te obişnuieşti cu o durere surdă de măsea, pe care preferi s-o înduri decât să te duci la un dentist să te trateze. „Am enorm de multă treabă la birou şi nici măcar să-mi plătesc întreţinerea nu mai apuc, pentru că ajung acasă doar noaptea“, scria Miruna şi fiecare cuvânt din acel e-mail mă înnebuneşte de vinovăţie şi frică. „Îmi pare rău, Augustin, nu mai am răbdare să aştept promovarea ta ca să văd peştişorii exotici“, spui tu, năruindu-mi orice speranţă că într-o zi te vei întoarce — cu cele douăzeci de rochii identice înghesuite în valiza prea mică cu care-ai plecat — şi că totul va fi ca la începutul iubirii noastre, când nu existau ironii şi lacrimi şi mesaje pline de venin. „Mi-am dat demisia astăzi şi a fost cea mai frumoasă zi din viaţa mea. Drumurile noastre s-au despărţit, oricum, demult. Trebuie să ies din sistemul ăsta, nu mai vreau să fiu doar o rotiţă care va sfârşi la groapa de gunoi.“ Ridic privirea de pe monitor şi-mi văd colegii aplecaţi asupra calculatoarelor, cu expresii concentrate, cu feţele iluminate de albastrul electric al ecranelor. Oare asta gândesc cu toţii? Oare mă urăsc? Oare chiar în clipa asta sunt cufundaţi în compunerea unor mesaje disperate către prietenii lor, în care îşi blestemă slujbele şi şefii, iar eu continui să stau aici ca un dobitoc şi să cred că muncind voi ajunge departe? „Vreau să plec departe, undeva unde să pot fi liberă“, scrii tu. „Peste două săptămâni decolez către Brazilia. E acolo, pe malul Atlanticului, o comunitate eco, nişte oameni care locuiesc în căsuţe de bambus şi trăiesc cu lucrurile pe care le cultivă. Au poze pe site, e o feerie, exact ce-mi trebuie. Plec împreună cu Simona şi Claudia.“ O, Doamne — Simona şi Claudia, pictoriţa ratată şi contabila convertită la ecologie, prietenele tale care ţi-au împuiat capul cu rahaturi, despărţindu-te de mine! Ah, Laura, dacă mai aveai răbdare, te duceam eu în Brazilia şi până la capătul lumii, nu era nevoie să te porţi ca o adolescentă rebelă şi răsfăţată care renunţă la şcoală pentru că i se pare o chestie *cool*! „Trec diseară pe la tine să-mi iau restul de haine şi să-ţi las celălalt rând de chei, pentru că de-acum încolo n-o să mai am nevoie de ele“, închei tu sec, şi eu n-am altceva de făcut decât să aştept să se sfârşească ziua asta nenorocită, care cine ştie ce alte

mizerii îmi mai rezervă.

Mii de oameni aflaţi la birourile lor au citit, luni de dimineaţă, acelaşi mesaj ca Pupucă şi Augustin, au încercat să meargă pe fir pentru a vedea de unde pornise, apoi au renunţat şi l-au trimis mai departe, cu sentimentul că fac o faptă bună care va salva în viitor multe vieţi. Pentru că lumea e foarte mică, până la pauza de prânz, mesajul făcuse de două ori înconjurul lumii corporatiste, atrăsese atenţia mai multor jurnalişti şi fusese afişat pe mai multe bloguri, stârnind o nouă avalanşă de comentarii. Moartea Mirunei devenise din nou subiectul zilei.

Pupucă era convins ca Miruna îi vorbea lui, din nou, de dincolo de moarte, pentru a-l încredinţa de existenţa ei şi de faptul că pentru el, Adam David Emanuel Ioaniţescu, cunoscut virtual şi sub numele de *skydancer*, nu mai exista acum altă cale decât lupta. El, care întotdeauna abandonase lucrurile încă de la primul obstacol, care se împleticea de fiecare dată când trebuia să invite o fată în oraş (textele repetate acasă, în faţa oglinzii, se evaporau ca prin farmec atunci când domnişoara îşi făcea apariţia), el care nu reuşise niciodată să vândă măcar unul dintre produsele-minune pe care le tot plimbase din uşă-n uşă vreme de câteva luni (ah, ce uşurare simţea atunci când soneria suna în gol şi uşa rămânea tăcută şi închisă!), el care nu fusese în stare nici măcar să se prezinte la examen la facultatea de artă teatrală şi cinematografică (să nu mai amintim de cele două încercări ratate în cel mai ruşinos fel!), el care nu încercase niciodată să se afirme în vreun fel la locul de muncă (ce rost avea să te agiţi, când puteai să navighezi bine-mersi toată ziulica pe net, să-ţi vezi de blogul tău şi de prietenii tăi virtuali?), el care nu reuşise nici măcar să termine cursul de fotografie, era hotărât acum să meargă până la capăt.

Nu şovăi deloc atunci când postă mesajul Mirunei pe blogul său şi ceru tuturor celor care l-au citit să se unească şi să iasă, din nou, în stradă, pentru a pune capăt maşinăriei infernale ce ameninţa să le curme vieţile.

Fără să aibă habar de existenţa vreunui mesaj electronic care încinsese din nou spiritele prin companii — fapt absolut normal pentru o persoană de 62 de ani —, doamna Ioaniţescu urmărea buletinul de ştiri, instalată în fotoliul ei ca o scoică, îmbrăcat în catifea vişinie. După un reportaj despre noua pasiune a unei vedete pentru viaţa la ţară, doamna Ioaniţescu a rămas cu telecomanda înţepenită în mână şi-a trebuit să-şi şteargă ochelarii, pentru a se convinge că n-are vedenii, atunci când l-a zărit pe ecran chiar pe Pupucă, fiul ei cel zăpăcit şi incapabil să avanseze la serviciu, vorbind cu aplomb şi privind fix în obiectivul camerei de filmat. Din câte se înţelegea, Pupucă era organizatorul unei acţiuni de protest ce avea loc în faţa sediului companiei unde lucrase

Miruna Tomescu, o fată care murise în urmă cu vreo săptămână, pare-se din cauza epuizării prin muncă.

„O-la-la, băiatu' ăsta s-a ţicnit de tot!“ exclamă ea, nevenindu-i să-şi creadă ochilor, şi dădu sonorul mai tare. Pe ecran, în spatele lui Pupucă, se zărea un grup de tineri îmbrăcaţi în costume închise la culoare; unii dintre ei ţineau pancarte în mâini şi scandau ceva de neînţeles, ca la Revoluţie. Doamna Ioaniţescu încercă să desluşească ce anume scria pe pancartele subversive, dar erau lucruri fără sens, aproape poetice — precum „Viaţa e în altă parte!“ — aşa că se mulţumi doar să asculte.

„Am organizat acest protest în memoria Mirunei Tomescu“, explica Pupucă unei reporteriţe din care nu se zărea decât mâna care ţinea microfonul. „Este un semnal de alarmă pentru toţi prizonierii acestui sistem, pentru toţi cei care-şi petrec serile la birou, pentru toţi cei care-şi sacrifică vieţile muncind în weekenduri. Sperăm că le vom deschide ochii şi că ni se vor alătura din ce în ce mai mulţi!“ Doamna Ioaniţescu nu înţelegea despre ce fel de prizonieri vorbea fiul ei: din câte îşi amintea, venise de mult Revoluţia şi nu se mai făceau arestări politice. O dovadă a faptului că se trăia în cea mai deplină libertate era chiar faptul că nebuni ca Pupucă pot ieşi în stradă să vorbească tot soiul de chestii, fără să păţească absolut nimic.

Ştiuse dintotdeauna că din băiatul ăsta n-avea să iasă un om normal, genul cu care să se poată mândri în faţa colegelor de la serviciu şi vecinelor din bloc. Fusese clar încă din copilărie, când, după luni întregi de muţenie, dragul de Pupucă stricase serbarea de la grădiniţă tăvălindu-se pe jos şi ameninţându-şi educatoarea, un înger de femeie, că are să vină cu toţi prietenii lui, o armată de urşi mari şi roşii, care-o vor face bucăţi-bucăţele cu săbiile lor strălucitoare. Pupucă nu fusese în stare niciodată de cea mai elementară politeţe şi nu-şi dăduse niciun interes pentru nimic: nu saluta doamnele din bloc, în vizite nu scotea o vorbă, nicio limbă străină nu se lipise de el, în ciuda zecilor de meditaţii la care fusese, habar n-avea să înoate, deşi fusese dus la mare încă de la doi anişori, dăduse de toţi pereţii cu racheta de tenis, declarând că urăşte acest sport (atât de aristocratic, după părerea ei), nu fusese în stare nici măcar fotbal să joace, preferând să stea cu nasul în cărţi şi benzi desenate, atunci când toţi ceilalţi băieţi băteau mingea fericiţi în faţa blocului. Norocul lui că insistaseră să dea la o facultate normală, cu perspective de viitor, pentru că, dacă ar fi fost după el, ar fi fost în stare să stea în continuare toată ziua cocoţat în vârful patului, cu mintea zburându-i pe cine ştie ce coclauri. Aşa, de bine, de rău, îşi găsise şi el o slujbă şi-un rost pe lume. E drept că doamna Ioaniţescu era departe de-a fi fericită, văzându-l cum se complace zilnic în postul ăla mărunt de programator, fără să dea nici măcar un semn că şi-ar dori să avanseze. În restul timpului, stătea toată ziua cu ochii-n

laptop, zgâindu-se Dumnezeu ştie la ce, în loc să iasă şi el c-o fată în lume, umbla brambura pe străzi şi venea acasă cu pui de pisică părăsiţi sau cu idei tâmpite, cum fusese aia cu stinsul luminii pentru a salva Planeta Albastră! Doamne fereşte! Doamna Ioaniţescu îşi pierduse de mult orice speranţă că Pupucă avea să-şi găsească vreodată o nevastă sau că o să-şi ia o casă a lui. „Aşa sunt copiii care-au fost martori la divorţul părinţilor!“, suspina ea, în chip de scuză, în discuţiile cu prietenele. Ce să se aleagă de un băiat al cărui tată a preferat să se plimbe cu o stricată în văzul cartierului în loc să se ocupe de educaţia fiului său? Lasă, tu, o consolau prietenele, binevoitoare, e un băiat bun, cuminte, ce dacă e mai retras, mai bine aşa decât vreun golan care să-ţi aducă târfe-n casă, măcar te-ajută cu cumpărăturile, duce gunoiul, vine cu bani acasă, când alţi-i dau pe băutură sau, mai rău, pe droguri! Doamna Ioaniţescu ofta adânc şi, în acele momente, aproape că se simţea înduioşată de bunătatea şi inocenţa fiului ei.

„Vă propuneţi să schimbaţi ceva cu această acţiune?“ întrebă reporteriţa pe ecranul televizorului. Urmară imagini cu oameni ieşind din clădirea de birouri, apoi mutra de ochelarist revoluţionar a lui Pupucă apăru din nou în prim-plan: „Da, desigur. Vrem ca lucrurile să nu mai continue în felul ăsta! Vrem ca marile companii să-şi schimbe, în sfârşit, felul în care tratează angajaţii. Vrem ca în viitor să nu mai existe victime ale epuizării la birou!“, cuvântă Pupucă, în uralele entuziaste ale grupului.

În clipa aceea, în sufragerie se auzi ceasul cu cuc, care bătea de ora opt. Doamna Ioaniţescu dădu sonorul mai încet — îi era de-ajuns cât văzuse din felul în care băiatul ei se făcea de râs în faţa întregii ţări — şi întinse mâna spre măsuţa joasă din lac, după paharul cu apă, apoi începu să înghită, una câte una, pastilele prescrise de medic. După ce termină cu pastilele, luă telefonul şi formă numărul fostului ei soţ, pentru a-l anunţa că fiul lor s-a ţicnit complet şi definitiv.

„Scuză-mă, ai cumva o clipă să vorbim? Tocmai te-am văzut la televizor…“ Aşa a început povestea noastră şi n-a avut nicio legătură cu ora 11:11 la care crezusem mereu că aveam să-mi întâlnesc dragostea. A avut legătură numai cu faptul că în seara aia am apărut la ştiri şi cu puterea miraculoasă pe care-o are televiziunea. Probabil că asta le e hărăzit muritorilor care încep, dintr-odată, să simtă gustul victoriei. Aş fi vrut să păstrez pentru totdeauna imaginea ta din clipa aia, dar eu în momentele importante n-am niciodată camera de filmat la mine. Nu contează prea mult, pentru că n-o să mi te şterg niciodată din memorie, cum stăteai în faţa mea, în holul îngust şi plin de fum ce ducea spre toaleta pubului irlandez (ştiu că nu e prea romantic să-ţi întâlneşti dragostea în faţa unei toalete, dar aşa s-au întâmplat lucrurile!).

Mă dusesem acolo cu Grupul celor 5 Bloggeri să sărbătorim prima victorie a protestului nostru. În seara aia, totul a mers perfect. Am avut chiar şi o pancartă pe care o pictase Fata Soarelui (scrisese „Viaţa e în altă parte“, un mesaj destul de idealist, dar idealişti eram şi noi). Câţiva colegi de-ai Mirunei îşi învinseseră teama, ieşiseră din companie şi ni se alăturaseră. Artistul Boem, Intelectualul de la Televizor, Scriitorul Foarte Important şi Ecologistul cu Haine de Firmă nu-şi mai făcuseră apariţia, considerând probabil că bifaseră evenimentul în agendă şi nu mai aveau de ce să-şi bată capul cu asemenea chestiuni. Au venit, în schimb, mulţi jurnalişti, iar eu am vorbit în direct la câteva posturi de televiziune, spunându-mi mesajul cu o coerenţă de care m-am şi speriat.

După cum era bunul obicei al Grupului celor 5 Bloggeri, al căror conducător neîncoronat ajunsesem peste noapte, seara a continuat la bere, într-un pub irlandez din apropierea companiei în faţa căreia ne adunaserăm să protestăm. Aveam de sărbătorit victoria, dar, mai ales, de pus la cale planul de bătaie pentru viitor. Îmi comandasem, din exces revoluţionar, o halbă de bere, însă numai când mi-am înmuiat buzele în spumă mi s-a întors stomacul pe dos, aşa că a trebuit să mă mulţumesc cu un Pepsi şi-o pungă de alune din partea casei. În bar era mult fum, nişte tipi gălăgioşi adunaţi la o masă urmăreau un meci la televizorul cu plasmă agăţat pe perete, barmanul le făcea ochi dulci fetelor îmbrăcate în costume argintii, care împărţeau ţigări gratis, iar vocile noilor mei prieteni blogosferici se amestecau într-un vacarm asurzitor. Am hotărât cu toţii că, de acum încolo, ne vom întâlni în fiecare seară, la ora 18 fix, în faţa câte unei companii, al cărei nume îl voi dezvălui pe blogul meu, cu doar câteva ore înainte.

Începusem să-mi cunosc destul de bine vecinii de blogosferă după chipurile din viaţa reală şi mă fascina faptul că nu semănau deloc cu ceea ce-mi imaginasem despre ei, citindu-le creaţiile pe internet. De pildă, cea care în lumea virtuală se numea Gheişa Însângerată avea buzele vopsite cu un ruj foarte roşu, dar ăsta era cam singurul lucru care se păstra din imaginea sexy şi întunecată de pe blog. Era mai degrabă bondoacă, vorbea uşor peltic şi mă bătea mereu pe umăr, în semn de prietenie. Tipul care se autointitula Devoratorul Literar avea aere de mare intelectual şi-şi presăra mereu discursul cu citate din scriitori celebri. Cel cu blogul Chestii Politice, care se remarcase întotdeauna în mediul virtual printr-o ironie muşcătoare, avea mutra celui mai blajin om din lume; mi-l imaginasem înconjurat de o aură romantică de student răzvrătit, iar el era om în toată firea, inginer, însurat şi cu doi copii mici. Străfulgerări Metafizice părea un băiat de-o inteligenţă sclipitoare, sau cel puţin asta se putea citi în privirile lui, pentru că nu scotea o vorbă. În viaţa reală, era profesor de engleză la un liceu. Pe Fata Soarelui, studentă la

Arhitectură, o cunoscusem la primul protest şi ştiam deja că nu semăna deloc cu sirena la care visasem în secret, citindu-i poveştile despre plaje pustii, pulbere de scoici şi răsărituri marine. Era într-adevăr blondă şi radioasă, dar avea obiceiul de a-şi lega tot felul de floricele din pâslă în păr, la gât, pe geantă, pe curea şi oriunde avea un locşor liber cât de mic, astfel încât nu mă puteam concentra la nimic când vorbeam cu ea, pentru că ochii-mi fugeau mereu la zorzoanele ei.

Cu tot nonconformismul nostru, existau chestiuni logistice pe care trebuia să le facă cineva. În urma unei înţelegeri nescrise, Gheişa Însângerată avea datoria să noteze numele tuturor participanţilor la proteste şi apoi să le publice pe blogul propriu, pentru a ţine astfel un soi de evidenţă, Fata Soarelui făcea voluntar tot felul de accesorii (fluturaşi, afişe, insigne), Devoratorul Literar strângea semnături pentru petiţii şi Chestii Politice ţinea, ocazional, discursuri mobilizatoare. N-aş putea spune cu exactitate ce făcea Străfulgerări Metafizice, dar cu siguranţă prezenţa lui era extrem de importantă pentru izbânda protestelor noastre. Eu, în calitate de fondator al mişcării de eliberare a corporatiştilor subjugaţi, eram responsabil cu luarea hotărârilor şi relaţia cu presa.

În seara aia i-am filmat pe fiecare, glumind că o fac pentru posteritate. Derulând imaginile, îl văd pe Chestii Politice, cu un pahar de whisky în faţă *(imaginea fixează câteva secunde paharul, apoi cadrul se lărgeşte şi se opreşte pe mâna lui cu verighetă gesticulând în aer).* Se aude vocea lui Chestii Politice explicând înflăcărat că acţiunile noastre seamănă cu un război de gherilă, în care trebuie să-ţi iei mereu prin surprindere adversarul, şi continuând cu un citat din Baudrillard. „Supertare!“, exclamă Gheişa Însângerată, plină de entuziasm *(focus pe buzele ei roşii ca sângele)*, şi-şi scoate laptopul ca să noteze citatul, precum şi toate ideile măreţe care urmau să ne vină. Sorbind dintr-un ceai de fructe, Fata Soarelui *(camera focalizează haotic floricelele de pâslă din păr, inelele cu monstruleţi, broşa de pluş cu gărgăriţe)* se oferă să creeze şi să împartă fluturaşi cu texte subversive, iar Străfulgerări Metafizice *(imagine neclară, uşor subexpusă)* ia pentru prima dată cuvântul, propunând să ne extindem în curând şi-n alte oraşe. De exemplu, în Brăila, oraşul său natal… Toţi am tăcut câteva clipe, încurcaţi, eu am bălmăjit cum că „toate la timpul lor“, în timp ce filmam bulele din paharul cu Pepsi, tipii de la masa vecină care se porniseră pe urlat din cauza unui gol ratat în prelungiri, barmanul ocupat cu fetele îmbrăcate în costume argintii, care, în schimbul unor băuturi, îi dăruiau cu mărinimie brichete inscripţionate şi numere de telefon *(focus pe picioarele de caramel ale uneia dintre fete, ieşind din fustiţa argintie scurtă; ultima imagine pe care-am înregistrat-o înainte să te cunosc pe tine).* În clipa aia, împins de o nevoie firească, mi-am

lăsat camera pe masă şi m-am ridicat, aproape dărâmând o halbă cu bere peste telefonul bloggerului din Brăila; am trecut apoi pe lângă masa microbiştilor dezamăgiţi, am atins în trecere (din întâmplare, jur!) picioarele de caramel ale fetelor cu ţigări şi-am nimerit, în cele din urmă, holul înecat în fum care ducea la toaleta pubului.

Atunci s-a petrecut unul dintre cele mai frumoase lucruri care-i pot fi hărăzite unui muritor de 28 de ani ce-şi petrece timpul privind filme vechi în compania unui motan numit Lola şi scriind apoi despre ele pe blog.

Am auzit ca prin vis vorbele tale — „Scuză-mă, ai cumva o clipă să vorbim? Tocmai te-am văzut la televizor…“ — şi-am simţit o mână pe umăr, care m-a făcut să mă-ntorc. Apoi m-a ţintuit în loc parfumul tău ca o undă magnetică. Într-o clipă, tot fumul albăstrui din bar s-a închegat în rotocoale care dansau prin aer, vocile tipilor care ţipau la mese în timp ce urmăreau meciul s-au şters, iar râsetele cam vulgare ale fetelor cu costume argintii şi ţigări gratis s-au topit ca prin farmec. Am simţit că încep să plutesc, la fel cum, demult, în copilărie, m-am ridicat în văzduh peste acoperişul şcolii, rotindu-mă deasupra castanilor bătrâni şi făcându-le cu mâna colegelor din atelierul de lucru manual. Am încercat să te privesc prin ochelarii mei aburiţi — aceiaşi prin care văzusem, cu câteva seri înainte, o făptură alburie şi luminoasă stând într-un echilibru fragil pe cupola de staniol a bisericii. Rotocoalele de fum dansau în aer, luând forma unor maşinuţe şi avionaşe albăstrii, iar eu n-am reuşit să-mi dau seama decât că porţi un costum de culoarea cafelei cu lapte şi că ai părul roşcat, prins într-o coadă din care scăpaseră câteva şuviţe.

Eu sunt Dora, prietena Mirunei, ai spus, cu o voce ca de eroină din filmele alb-negru de duminică. Deşi, din cauza costumului serios, locul tău ar fi fost mai degrabă în spatele unui birou dintr-o bancă, vorbind despre beneficiile noului sistem de credit.

Ăăă… Salut! am îngăimat eu, stupid.

Eu am trimis mesajul ăla de dimineaţă. Mă gândeam c-ar trebui să stăm de vorbă… dacă vrei.

Păi, hai să stăm de vorbă. Auzi, uite, aşteaptă-mă o secundă! Doar o secundă, OK? ţi-am răspuns, cu inima bătându-mi atât de tare, încât eram convins că bătăile ei se auzeau în tot barul. Apoi am luat-o la fugă pe coridor şi-am dispărut în spatele unei uşi de lemn pe care era desenat profilul unui domn cu mustăţi şi joben, pierzând, pentru a nu ştiu câta oară, cea mai frumoasă imagine pe care aş fi putut s-o filmez.

Probabil că imaginea unui om vorbindu-le unor conserve cu ton aflate pe raftul unui supermarket nu este chiar ceva obişnuit, şi asta pe bună dreptate.

Dacă cineva l-ar fi urmărit cu atenţie pe Augustin Dună, în seara zilei de miercuri, împingând un cărucior printre rafturile interminabile ale magazinului, ar fi constatat cu uimire că bărbatul acesta îmbrăcat într-un costum impecabil le vorbeşte nu numai conservelor cu ton, dar şi celor cu suc de roşii, cu gem de caise, cu mazăre în suc propriu şi chiar cu sos mediteraneean pentru paste. În timp ce Augustin înainta cu greu, oprindu-se pentru a mai azvârli mecanic câteva produse în coş, buzele sale se mişcau ca şi când i-ar fi vorbit unei femei, care nu se zărea însă nicăieri. Zgomotul metalic al cărucioarelor ciocnindu-se, piuitul strident al caselor de marcat şi vocea asurzitoare a unei casieriţe chemându-l de urgenţă prin staţie pe un angajat al raionului Legume-Fructe acopereau şoaptele omului care-i vorbea fostei lui iubite într-un supermarket, fără să-i pese că ea nu se afla acolo.

Ah, Laura, asta chiar a fost pentru ultima oară, sper că ţi-ai luat dracului toate cărţile despre cum să atingi extazul în cuplu, toate CD-urile tale cu muzică bizară, „electro-experimental“ sau cum pula mea se cheamă!, toate tricourile cretine cu desene animate şi toate deux-pièces-urile tale pe care le fâţâi prin sălile de şedinţe, în timp ce le prezinţi clienţilor grafice în *powerpoint*, dându-te super-importantă, marea publicitară, „ah, să vedeţi cum au crescut vânzările după ultima campanie!“, parcă de vânzările-alea ţi se rupe ţie, ţi se rupe numai de prima pe care o încasezi la sfârşitul lunii şi o toci la Zara & Mango pe nişte rochii pe care nu le porţi decât de două ori, apoi îţi suni prietenele şi te plângi că te-ai săturat de job, că nu mai vrei să faci strategii de marketing, ci altceva, care să aibă un sens (de exemplu, să salvezi ultimii pescăruşi moţaţi din sud-estul Braziliei sau aşa ceva), că eşti singură şi neînţeleasă, că eu sunt un egoist care nu pricepe nimic din dorinţele tale nobile, din zbuciumul tău existenţial, că stau până noaptea la birou, în loc să vin acasă şi să ne văicărim împreună despre lipsa de sens a vieţii, scuză-mă că am vrut să am o carieră şi să n-ajung „muncitor pe şantier“, cum spuneau ai mei când veneam acasă cu note mici, probabil că şi ţie-ţi ziceau că dacă nu-nveţi o să ajungi „femeie de servici“, dar ce ştiau ai noştri despre sensu’ vieţii şi despre pescăruşii brazilieni, nu-i aşa? Te-am aşteptat ieri, într-una din cele mai de căcat zile pe care le-am avut, în faţa televizorului, urmărind la ştiri un reportaj care probabil o să-mi ruineze viaţa, o gaşcă de nebuni strânşi în faţa companiei, imaginându-şi că vor răzbuna moartea Mirunei, de care unii mă consideră direct răspunzător, deşi eu am dus-o la control medical şi am vizitat-o dup-aia să văd ce face, dacă are nevoie de-o aspirină sau ceva! Ah, şi mai e ochelaristul ăla cretin, muistu’ ăla cu blog care vrea să salveze lumea, dar nu-nţelege nimic din ea, şi tocmai când îi vedeam moaca la televizor ai sunat la uşă, când ţi-am deschis eram cu mintea la el, dar costumul tău roşu şi mutra ta afectată m-au readus imediat la realitate, ştii ceva, Laura?, e un joc ieftin ăsta

pe care-l joci, nici măcar nu cred c-ai de gând să pleci pe bune în Brazilia, tu n-ai rezista nicio săptămână fără să mergi la coafor, cum dracu-ţi imaginezi c-o să locuieşti într-o colibă, trăind din roadele pământului, când tu te accidentezi până şi-ntr-o bucătărie complet utilată, atunci când încerci să cureţi un morcov, nu-mi spune mie c-o să-ţi croieşti drum prin jungla braziliană cu *maceta*, îţi aminteşti cum ţipai noaptea să te salvez pentru că un biet gândac se urcase pe perete?, zău că mă tăvălesc de râs când mi te imaginez renunţând la cariera ta de publicitară cu apariţii prin revistele *glossy*, pentru a împleti coşuri din papură într-un sătuc din America de Sud! Ieri-seară ai venit — cică — să-ţi iei ultimele lucruri înainte de Marea Plecare şi să-mi laşi cheile şi te-ai purtat după fix acelaşi scenariu ca de obicei: ai făcut la început pe ofuscata, pe inabordabila, după aia pe nostalgica, am ajuns să ştiu exact etapele, niciodată nu lipsesc din program lacrimile, niciodată nu uiţi să-mi reaminteşti că numai din cauza mea ne-am despărţit, nu uiţi să menţionezi certurile, nopţile în care m-ai aşteptat singură în pat, plângând pe întuneric, în timp ce eu munceam ca un nebun la birou, dar ştiai c-am inundat vecinii de dedesubt cu lacrimile tale?, ştiai că peretele din dormitor e mâncat de igrasie din cauza plânsului tău de neoprit? Am ridicat capul şi-am văzut rochiile care se revărsau din valiza deschisă, îi săriseră încuietorile când ne-am prăbuşit peste ea, televizorul deschis pe nu ştiu ce program de ştiri, sutienul tău atârnând pe canapea, şi mi-am dat seama că printre toate astea nu se află nimic din ce căutam amândoi. Ştii cum e, Laura, faza aia tâmpită în care-ai pierdut ceva şi te-nvârţi mereu în acelaşi loc, căutând, deşi te-ai mai uitat de o mie de ori acolo şi ştii foarte bine că n-o să găseşti nimic, dar te-ncăpăţânezi să te uiţi încă o dată şi încă o dată, de parcă, printr-un miracol inexplicabil, lucrul pierdut ar putea să apară, dar nu apare niciodată, pentru că pur şi simplu a dispărut de tot, viaţa nu-i plină de miracole şi când ne facem mari nu mai foloseşte la nimic să dansăm singuri prin cameră, cam asta voiam să-ţi spun: de câte ori ne vedem, sfârşim prin a face sex în căutarea a ceva care nu mai există; mi-am dat seama abia acum că acel „ceva“ a dispărut de mult, s-a înecat în torentele tale de lacrimi, în serile în care-am stat departe de tine, în tot timpul ăsta care-a trecut peste noi săpând falii din ce în ce mai adânci, aşa că degeaba ne zbatem să mai găsim chestiile pierdute, ele nu se află nici în îmbrăţişările astea târzii, nici în atingerea disperată a buzelor, nici în dezmierdarea obrajilor cu gust de lacrimi, în toate mângâierile astea pe care le cunoaştem la perfecţie, pentru că le-am exersat ani de zile şi le-am repetat aproape mecanic de fiecare dată, nu se află nici în rostogolirile pe covor, printre hainele şi CD-urile împrăştiate din valiza care s-a deschis, nici în gemetele de plăcere sau în răsuflările care se întâlnesc, nu, lucrul ăla pe care-l căutăm amândoi nu se mai află acolo de mult. Aşa că, Laura, asta a fost ultima

dată, sper că ţi-ai luat toate CD-urile cu muzică, „electro-experimental“ sau cum s-o chema, toate hainele cumpărate din bonusuri pentru campanii reuşite (îmbracă-le atunci când vei cultiva manioc în Brazilia, eu, unul, îţi urez succes la chestia asta, dar s-ar putea să constaţi că era mai simplu să faci strategii de marketing), du-te să salvezi pescăruşii moţaţi sau să-ţi termini prezentările în *powerpoint*, habar n-am, şi eu am să mă lupt în continuare cu ce-a mai rămas din cariera mea, cu ochelaristu’ ăla muist şi protestele lui penibile, cu jurnalştii avizi de scandal, cu visele alea care mă bântuie — apropo, ai idee de unde dracu’ poate ajunge un om să viseze că e urmărit de un motan uriaş? Dar mai întâi, am să mă duc să termin sticla asta de whisky, care să mă facă să uit de picioarele alea albe, subţiri, îngrozitor de subţiri, tu ai fi geloasă, Laura, dacă ai şti cât de subţiri erau picioarele ei, tu cu veşnicele tale cure de slăbire, chiar, luna asta pe care naiba o mai ţii?

Plătiţi cu card sau cash? se auzi, ca printr-o ceaţă, vocea casieriţei. Augustin rămase câteva secunde prostit, încercând să înţeleagă unde se află, apoi, dintr-un gest reflex, scoase din portofel cardul de culoare azurie şi i-l întinse femeii din faţa lui.

Capitolul 8

ACEEAŞI ÎNTREBARE A RĂSUNAT MIERCURI DE DIMINEAŢĂ, aproape în acelaşi timp, în două birouri aflate în cartiere diferite ale capitalei. Sigur, faptul că o întrebare este pusă în acelaşi timp în două birouri nu este vreo coincidenţă de nepătruns, astfel de lucruri se întâmplă zilnic; în mii de birouri de pe lumea asta dimineţile seamănă până la identificare, până şi gustul cafelei la filtru, zgomotul copiatorului, păcănitul degetelor pe tastele calculatoarelor, saluturile grăbite pe care colegii le schimbă între ei, toate astea sunt aproape la fel peste tot.

Să împărţim ecranul în două, ca într-un videoclip, pentru a putea urmări în acelaşi timp destinele destul de asemănătoare ale unor personaje: Augustin şi Pupucă. Fiecare dintre ei a fost chemat de dimineaţă în biroul şefului său, înainte de-a fi apucat măcar să-şi bea cafeaua sau să-şi verifice e-mailurile. Fiecăruia i-au fost arătate mai multe ziare, proaspăt tipărite — la fel cum la un proces se prezintă arma crimei — şi amândoi au primit, drept în plex, întrebarea „Poţi să ne explici ce se întâmplă?“ Pupucă a tresărit, văzându-şi fotografia în ziar, sub un titlu de articol electrizant, „Revoluţie anticorporatistă de catifea“, urmat de subtitlul explicativ „Peste 20 de tineri au protestat ieri, în faţa sediului companiei unde a lucrat Miruna Tomescu“. Augustin, în schimb, a citit de vreo două ori cu uimire următoarea frază a reporterului: „Sub protecţia anonimatului, foşti colegi ai Mirunei Tomescu, tânăra care a murit (se pare) din pricina epuizării cauzate de muncă, au declarat în exclusivitate pentru ziarul nostru amănunte cutremurătoare despre felul în care se munceşte în compania X.“ Apoi întrebarea a răsunat, din nou în acelaşi timp, în cele două birouri aflate în cartiere diferite ale capitalei. „Poţi să ne explici ce se întâmplă?“

De acum încolo, scenele devin din ce în ce mai diferite. În timp ce Pupucă simte pentru prima oară în viaţă fiorii îmbătători ai curajului, lui Augustin îi strânge inima un fel de gheară, aceeaşi gheară pe care o simte noaptea, atunci când se trezeşte din coşmaruri, scăldat în sudori reci. Vorbesc

fiecare, Pupucă fără să-i mai pese de altceva, decât de nou-descoperita lui cauză nobilă, Augustin încercând să scape de povara unui păcat pe care nu-l recunoaşte. În amândouă birourile, în afară de şefi, angajaţi şi ziare, se mai află o prezenţă, invizibilă cu ochiul liber, dar pe care nu putem s-o trecem sub tăcere: Miruna, tânăra moartă în condiţii încă misterioase, de la care a pornit totul. Se află în mintea lui Augustin, sub forma unei fete cu picioarele incredibil de albe şi subţiri, încrucişate sub ea pe o canapea în dezordine, dar şi în cea a lui Pupucă, sub formă de apariţie hieratică, alcătuită dintr-un abur dens şi luminos, pe turla unei biserici, în miez de noapte.

„Nu sunt eu responsabil pentru ceea ce declară oamenii ăştia în timpul lor liber“, se aude vocea lui Augustin, un pic nesigură, în timp ce vocea lui Pupucă răsună plină de îndrăzneală, de parcă n-ar fi a aceluiaşi om care a lucrat în tăcere la biroul lui timp de mai bine de patru ani: „Dacă trebuie, sunt pregătit să-mi dau demisia, dar de oprit, n-o să mă opresc!“ Vocile şefilor sunt la fel: un zumzet continuu care repetă aceleaşi lucruri. În ambele scene, şefii se gândesc la binele şi imaginea unei entităţi abstracte: compania, care aproape se materializează în văzduh; şi unii, şi alţii încearcă să intimideze, apoi să promită, şi iarăşi să intimideze. Mai departe, vocile se amestecă, scenele se depărtează şi se topesc cu totul în vâltoarea oraşului. Nu există un final clar. Nu deocamdată. Mai e nevoie de un pic de timp.

În dreapta ecranului, îl vedem pe Augustin reîntorcându-se la biroul său şi aruncând priviri pline de reproş subalternilor săi, pe care-i convoacă imediat la o şedinţă, pentru a afla cine anume fusese trădătorul care îndrăznise să dea declaraţii presei. Stânga ecranului ni-l înfăţişează pe Pupucă, acum aşezat în faţa calculatorului său, deschizându-l febril, pentru a vedea ce s-a mai întâmplat în lumea virtuală. Se grăbeşte puţin, căci are atâtea lucruri importante de făcut: de verificat toate e-mailurile, de răspuns zecilor de comentarii care se strânseseră peste noapte pe blogul său, de discutat cu noii săi prieteni, Grupul celor 5 Bloggeri, despre amănuntele următorului protest care urma să aibă loc chiar în după-amiaza aceea şi, mai ales, de trimis cu destule emoţii şi împleticeală un mesaj destinat unei anumite Dora, pe care tocmai o cunoscuse cu o seară înainte, într-un bar plin de fum, în faţa intrării la toaletă.

Domnii în costum au venit joi, dis-de-dimineaţă. Erau trei la număr, unul avea mustăţi, altul, chelie şi ultimul, cel mai tânăr, era posesorul unor ochelari de formă dreptunghiulară, cu rame negre. Au vorbit mai întâi cu recepţionista de jos, de la intrarea în companie, o domnişoară blondă cu unghii lungi şi sidefate, apoi cu secretara de sus, care, atunci când i-au prezentat cărţile de vizită, a alergat imediat în biroul domnului vicepreşedinte Gavrilescu — zis şi

Morsa — şi s-a întors niţel speriată, rugându-i pe cei trei domni să ia loc şi să mai aştepte puţin. S-a oferit să le aducă cafea sau băuturi răcoritoare, la alegere, dar ei au refuzat politicos, nu s-au aşezat pe canapeaua indicată, ci s-au învârtit în dreapta şi-n stânga, trăgând cu ochiul prin birouri, cercetând diplomele înrămate de pe pereţi (premii pe care compania le obţinuse de la diverse reviste de afaceri) şi verificându-şi obsesiv telefonul mobil (mai ales domnul cel tânăr cu ochelari). După câteva minute de aşteptare, Morsa a deschis uşa biroului său şi i-a poftit pe cei trei domni înăuntru, ca şi când ar fi întâmpinat nişte prieteni buni la o petrecere în familie. Înăuntru, domnii în costum au luat loc, în sfârşit, pe nişte fotolii din piele de culoarea untului, cel cu mustăţi a acceptat o cafea (dar fără zahăr!), şi-au întins cu toţii cărţile de vizită şi au dezvăluit motivul care-i adusese acolo. Morsa a zâmbit ascultându-i, a clătinat din cap, a aruncat o privire meditativă către ficusul de lângă geam, apoi a pus mâna pe telefonul de pe birou. În minutul următor, uşa s-a deschis şi şi-a făcut apariţia Florin Tudosie, cunoscut şi sub numele mai popular de Florin de la PiAr. Morsa s-a lăsat pe spate în scaunul de birou (din piele de culoarea vişinei putrede) şi a arătat cu un gest larg către cei trei domni în costume care aşteptau cuminţi în fotolii. Apoi a grăit, calm:

Florin, domnii sunt de la Protecţia Muncii. În urma… mă rog, tragicei situaţii întâmplate cu colega noastră, domnişoara Tomescu, au venit să vadă cum stă treaba la noi în companie *(din nou privire către ficusul de lângă geam, de această dată însoţită de un zâmbet plin de amabilitate*). Te rog, condu-i pe domnii oriunde doresc şi spune-le tot ce au nevoie să afle pentru a-şi efectua cercetările!

Cei trei au ieşit din birou, însoţiţi de Florin de la PiAr, iar zâmbetul curtenitor al Morsei s-a transformat într-o grimasă de neplăcere atunci când uşa s-a închis în urma lor. Şi, pentru că ficusul nu reuşea să spună nimic prea inteligent în privinţa cerinţelor de protecţie a muncii, chit că crescuse într-un birou de vicepreşedinte de companie, Morsa i-a chemat imediat la el pe Şeful Departamentului Juridic şi pe cel al Departamentului de Resurse Umane, ca să-i lămurească situaţia.

Nimeni nu le-a reţinut exact numele. În cele două zile pe care şi le-au petrecut de dimineaţa până seara în companie, cei trei domni au reuşit să fie recunoscuţi drept Cheliosul, Mustăciosul şi Ochelaristul. Au pus întrebări aproape în fiecare birou, au stat ceva vreme adânciţi în studiul unor dosare (mai ales cel tânăr, dovedindu-şi astfel utilitatea ochelarilor cu rame negre, dreptunghiulare) şi nu s-au întrerupt din cercetările lor nici măcar pentru vreo pauză de prânz. Au mâncat covrigi, au băut multe cafele, iar Cheliosul şi Mustăciosul au ieşit de mai multe ori în faţa clădirii ca să fumeze, timp pe

care l-au folosit tot în interes de serviciu, punând întrebări celor câţiva angajaţi care ieşiseră din acelaşi motiv. Au reuşit astfel să afle lucruri cel puţin interesante, mult mai interesante decât cele pe care le aflaseră, atunci când puseseră aceleaşi întrebări, înăuntru, în birouri, şi primiseră nişte răspunsuri crispate, pline de cuvinte care sunau ca într-un comunicat de presă. Ajutaţi de fumul conspirativ de ţigară, câţiva angajaţi şi-au slăbit nodul cravatelor şi au povestit despre serile (şi chiar nopţile) petrecute la birou, despre oamenii care plecau din companie după numai câteva luni de muncă, pentru că nu rezistau ritmului (pe care-l descriau drept „infernal“), despre pauzele de prânz pe care niciodată nu aveau timp să şi le ia cu adevărat, mulţumindu-se să mănânce, direct pe tastatură, chestii comandate pe internet. Ba chiar unele voci, ceva mai dezgheţate, au povestit pe şoptite despre cazul unei anume Irina Ştefan care avusese anul trecut un accident de maşină, după ce plecase într-o noapte epuizată de la birou. Irinei Ştefan — se şoptea — i se închiseseră ochii la volan de somn. Era două noaptea şi stătuse la birou ca să termine nu ştiu ce raport financiar (nu era prima noapte pe care şi-o petrecea la birou, de altfel), iar în clipa impactului ar fi văzut numai cifre în faţa ochilor, grafice şi tabele pline de cifre, aşa cum alţii îşi văd viaţa derulându-li-se, atunci când se apropie sfârşitul. Aici a fost momentul în care povestitorul şi-a aprins o nouă ţigară, a tras cu ochiul la ceas şi s-a grăbit să termine povestea, pentru că pauza se lungise nepermis de mult. Slavă Domnului, Irina nu murise, îşi pierduse doar cunoştinţa şi-şi fracturase un picior (maşina, în schimb, fusese numai bună de dus la fiare vechi), iar când ieşise din spital îşi dăduse imediat demisia, urându-le la plecare colegilor să nu mai facă mulţi purici pe-acolo. Nimeni nu mai păstrase legătura cu ea şi n-ar fi putut să bage mâna-n foc că acum o ducea mai bine… Oricum, diferenţa dintre ea şi biata Miruna — conchidea „sursa“, strivind ţigara pe asfalt cu tocul pantofului — era că Irina avea un soţ şi un copil, iar asta contase foarte mult. Cheliosul şi Mustăciosul au dat din cap cu convingere, în semn că ştiau foarte bine ce înseamnă importanţa unei familii în viaţa omului, şi au intrat înapoi în sediul companiei, pentru a-l găsi pe mai tânărul lor coleg, în departamentul de HashEr, scormonind prin dosarele cu contractele de muncă, cererile de concedii şi nenumărate alte grafice şi tabele. Ochelaristul avea ochii roşii şi începuse să dea semne de oboseală. Băuse prea multe cafele, iar mâna dreaptă îi tremura uşor. Dezamăgit, ridică privirile din dosarele pe care le studia de două zile şi-şi informă colegii că, din punctul lui de vedere, toate hârtiile, cu mici şi destul de neînsemnate excepţii, sunt în regulă. Misiunea lor putea lua sfârşit. Desigur, lucrurile s-ar fi putut schimba numai dacă vreunul dintre angajaţi ar fi fost dispus să repete poveştile spuse la ţigară într-o declaraţie oficială… Ceilalţi doi au pufnit în râs, spunând că, din câte ştiu ei, pauzele de ţigară nu

se vor transforma niciodată într-o revoluţie.

Ce nu văzusem marţi seara, în pubul irlandez — şi această scăpare te rog să o pui pe seama ochelarilor mei aburiţi şi-a fumului ce plutea în rotocoale peste tot — era că ochii tăi au o culoare verzuie, care uneori bate în albastru, iar alteori în căprui, după cum e lumina mai caldă sau mai rece. N-am văzut asta nici când te-am privit mai bine, pe deasupra ochelarilor, după ce m-am întors din încăperea aceea (care avea desenat pe uşă un domn cu mustăţi şi joben) şi ne-am aşezat împreună la o masă separată, spre uimirea grupului de bloggeri, care se văzuseră dintr-odată părăsiţi de proaspătul lor conducător. Dar, cum este absolut firesc ca un lider care apare în direct la ştiri să provoace asemenea reacţii printre domnişoarele din baruri, bloggerii mei m-au înţeles şi, după ce şi-au terminat băuturile, şi-au luat rămas-bun de la mine şi au plecat spre casele lor. (Chestii Politice mi-a făcut chiar cu ochiul, şmechereşte.) Nici măcar când, după miezul nopţii, te-am condus la staţia de taxiuri din faţa pubului, nu mi-am dat seama cât de schimbători pot fi ochii tăi verzi — dar te rog să pui această scăpare pe seama întunericului nopţii şi-a proastei iluminări stradale.

De-abia când te-am văzut prima dată în lumina soarelui şi ochelarii nu-mi mai erau aburiţi, am înţeles că ochii tăi, Dora, sunt ochi de vrăjitoare, o vrăjitoare care lucrează în timpul zilei la o bancă, mai precis la Departamentul Credite, aşa cum mărturisiseră la prima vedere costumul tău serios, de culoarea cafelei cu lapte, şi părul prins într-o coadă regulamentară. Cu vocea ta gravă şi şoptită, împrumutată parcă de la eroinele filmelor alb-negru, le vorbeşti clienţilor despre rata dobânzii şi comisionul de administrare, iar apoi, cu ochii tăi verzi schimbători, citeşti dosare, verifici adeverinţe, certificate şi cereri, calculezi coeficienţi de risc şi stabileşti plafoane de creditare.

În seara aceea de marţi am stat de vorbă aproape două ore, am comandat cartofi prăjiţi şi plăcintă irlandeză cu mere, pentru că înainte de miezul nopţii ne-am amintit amândoi că nu mai mâncaserăm de la prânz, şi n-am băut niciunul dintre noi alcool. Eu am vorbit puţin şi împleticit, tu ai povestit mult şi cu patos; te-am rugat să mă laşi să te filmez, pentru documentarul meu, aşa ţi-am spus, dar de fapt pentru că voiam să pot privi la nesfârşit imaginile cu tine vorbind, aranjându-ţi şuviţele de păr, aprinzându-ţi ţigara, amestecând cu linguriţa în ceaşca de cappuccino. În tot timpul ăsta, numele Mirunei a plutit mereu deasupra mesei, amestecându-se cu rotocoalele albăstrii de fum care dansau în aer. Mi-ai povestit că aţi fost colege de facultate, la A.S.E., că aţi împărţit timp de patru ani aceeaşi cameră de cămin, v-aţi împrumutat fuste şi rujuri, v-aţi făcut una alteia părul înainte de a pleca la discotecă, aţi copiat la examene din aceleaşi fiţuici, aţi plecat la mare de 1

Mai „cu naşul“, aţi plâns una pe umărul celeilalte din pricina nu-ştiu-cărui tip care vă înşelase pe amândouă, v-aţi ţinut de mână în sala de aşteptare a unui cabinet ginecologic, aţi mâncat împreună pâine cu ketchup şi muştar, atunci când vi se terminau banii de acasă, aţi împărţit mostre de iaurt într-un supermarket (prin anul trei), v-aţi ţinut în braţe la balul de absolvire a facultăţii, tremurând de frig în rochiile voastre subţiri (a ei, roz, a ta, neagră), pe un vaporaş care aluneca alene pe lacul Herăstrău… Şi de atunci, din seara aceea, în care nu ştiaţi prea bine dacă să vă bucuraţi sau să plângeţi că se terminaseră anii de facultate, a început o altă epocă. Fără fiţuici, cu mai puţine discoteci, fără mers la mare „cu naşul“. Cu mai multe e-mailuri (în loc de telefoane), cu întâlniri grăbite în pauza de prânz (în loc de ore întregi de stat la poveşti în cafenele), cu discuţii despre joburi, avansări, deplasări, şefi şi clienţi (în loc de glume despre profi şi colegi sau pălăvrăgeli despre sensul vieţii după trei sticle de vin), cu iubiţi care apăreau şi dispăreau (fără să vă ofere niciodată vreun inel într-o cutiuţă roşie, aşa cum aţi visat de nenumărate ori, pe vremea când mâncaţi muştar şi ketchup pe pâine).

Apoi glasul ţi s-a schimbat, mâinile au început să-ţi tremure, din colţul ochiului drept ţi s-a scurs o lacrimă, urmată imediat de o alta, ca o perlă, în colţul ochiului stâng. Stop Cadru! M-ai rugat să opresc camera, dar n-am făcut-o. Am aşezat-o doar pe masă, între noi, fără să apăs butonul STOP. Voiam să ştiu tot. Imaginile arată un bar ca oricare altul — cu oameni stând la mese, sorbindu-şi băuturile şi sporovăind veseli —, dar se aude vocea ta povestind în continuare despre Miruna, din ce în ce mai slabă, mai palidă, mai obosită şi mai greu de găsit în ultimii doi ani. O Miruna obsedată de rapoarte, clienţi şi îndatoriri de serviciu, al cărei telefon suna fără oprire, o Miruna cu laptopul mereu deschis, dependentă de internet, o Miruna din ce în ce mai singură, ca o umbră care-ţi trimitea, din când în când, e-mailuri disperate, dar pline de emoticoane zâmbitoare, de parcă faptul că-şi pierdea încetul cu încetul viaţa ar fi fost o glumă deosebit de amuzantă. Te asigura că n-are nimic, că e doar puţin obosită, dar că o să-şi revină repede, zâmbea ironic spunându-ţi că niciodată cariera ei n-a fost mai înfloritoare, spunea că singurul lucru din lume care o împlineşte e munca, chiar dacă tu vedeai limpede că e tocmai pe dos, că e din ce în ce mai palidă şi mai lipsită de puteri.

„Dar n-ai încercat s-o opreşti cumva?“ te întrerupe vocea mea. Voiam să-ţi şterg lacrimile sărutându-le, dar nu îndrăzneam nici măcar să-ţi întind un şerveţel din pachetul pe care-l tot frământam în buzunarul costumului.

Nu, Miruna nu mai putea fi oprită, ai spus tu, clătinând din cap şi sorbind ultimele picături de cappuccino. Putea fi doar salvată, cu forţa, printr-un soi de miracol cum ar fi fost apariţia unui Făt-Frumos călare pe un cal alb şi înzestrat cu un inel într-o cutiuţă de catifea roşie, un Făt-Frumos care s-o

răpească pur şi simplu din clădirea de oţel şi sticlă, înaltă de 17 etaje (dar fără niciun turn de fildeş în vârf), în care lucra, şi s-o ducă undeva departe. Nu chiar pe un tărâm fermecat, dar măcar într-un parc în care să vadă lumina zilei şi să audă foşnetul frunzelor. Dar astfel de feţi-frumoşi nu există decât în basme şi, cel mult, în închipuirile unor studente — asta v-aţi dat seama amândouă de mult. Ultima prezenţă masculină din viaţa Mirunei apăruse acum vreo doi ani şi n-avea nimic de-a face cu vreun prinţ din basme. Prinţii din basme nu sunt niciodată însuraţi cu altă femeie şi nu-şi vizitează prinţesele în goană, parcând maşina în faţa altui bloc, închizându-şi telefonul mobil pentru câteva ore de amor clandestin, urmat de sandviciuri mâncate în faţa televizorului şi de plecări grăbite. Îl chema Daniel şi aţi fost, toţi trei, colegi de facultate. Habar n-aveai cum se reîntâlniseră el şi Miruna după atâţia ani şi cum se înfiripase povestea asta care aducea foarte puţin cu basmele şi închipuirile unor fete care terminaseră facultatea pline de speranţe. Cert este că, după un an de vizite pe furiş, Daniel renunţase dintr-odată să mai vină şi Miruna rămăsese din nou singură în apartamentul ei de la etajul opt, pe care-l împărţea doar cu un motan pe nume Ben. De atunci, începuse să stea şi mai mult la birou, afundată în hârtii, întâlniri şi *deadline*-uri. Aproape că n-ai mai văzut-o în ultimul an, i-ai tot scris, ai sunat-o, dar ai primit doar câteva răspunsuri pe e-mail, cum fusese cel care inundase în dimineaţa aia internetul. Te-ai hotărât să-l faci public, după moartea Mirunei, pentru că te frământau gânduri negre şi voiai măcar să se ştie adevărul despre fata asta. În plus — ai spus tu, cu ochii în farfuria în care se răceau cartofii prăjiţi —, poate că mesajul ăla ar fi putut salva nişte vieţi…

Am văzut din nou două lacrimi ca nişte perle scurgându-ţi-se pe obraji şi, făcându-mi curaj, ţi-am întins peste masă pachetul de şerveţele. Ţi-ai suflat nasul şi-ai tăcut câteva clipe, timp în care camera a înregistrat discuţia de la masa alăturată, despre meciul ratat şi despre despărţirea unui cuplu pe care n-aveam să-l cunoaştem niciodată. Apoi se aude din nou glasul tău, o ultimă mărturisire. „Tot ce am putut să fac a fost s-o sun, din când în când, şi să-i trimit câteva e-mailuri. Aş fi putut — nu ştiu — să merg la ea acasă, s-o iau de mână şi s-o duc la doctor, s-o sun pe maică-sa şi să-i povestesc ce se întâmplă, s-o sfătuiesc să-şi dea, naibii, demisia… Nu înţeleg ce se petrecea cu ea, îmi tot scria că e groaznic, dar nici prin cap nu-i trecea să se oprească, i se părea, probabil, că fără ea s-ar fi dus compania de râpă, că n-ar mai fi avut niciun sens pe lume… Numai că n-am făcut nimic din toate astea! Eram şi eu foarte ocupată cu serviciul meu…“ Atunci camera s-a oprit singură, pentru că bateria îşi dăduse duhul de tot.

Afară, în staţia de taxi, sub lumina chioară şi portocalie a unui felinar de stradă, mi-ai spus că vrei să iei parte la protestele noastre, în memoria

prietenei tale, iar eu aş fi jurat cu mâna pe inimă să pun la cale proteste până la sfârşitul zilelor mele, numai ca să te mai văd din nou, Dora, să-ţi mai simt parfumul ca o undă magnetică care risipeşte totul în jur şi mă face să plutesc. După ce taxiul în care te-ai urcat s-a pierdut în noapte, pe străzile prost luminate, am pornit spre casă pe jos şi, pentru prima dată, am adormit fără să-mi verific cele patru adrese de e-mail şi comentariile de pe blog. Nici prin cap nu mi-a trecut să-mi deschid calculatorul; m-am strecurat pur şi simplu în pat, fără să aprind lumina şi, cu motanul Lola ghemuit la picioare, am dormit cel mai dulce somn până în dimineaţa următoare.

Este greu de spus ce s-a întâmplat vineri după-amiaza în biroul Morsei. Mai ales că era Vinerea Mare şi toată lumea era ocupată cu umplerea coşurilor la supermarket sau cumpărarea cadourilor pentru familie şi prieteni. Totuşi, secretara (care nu pleca niciodată acasă înaintea şefului ei) ar fi putut depune mărturie că în biroul Morsei intraseră cei trei domni ale căror nume nu le reţinuse nimeni, preferând să-i identifice, mai simplu, drept Cheliosul, Mustăciosul şi Ochelaristul, iar uşa nu se mai deschisese apoi timp de aproape o oră şi douăzeci şi trei de minute. Ştia asta exact, pentru că trebuia să fie plecată de mult, împreună cu prietenul ei, către un oraş de pe malul mării al unei ţări vecine, unde urmau să-şi petreacă sărbătorile de Paşte, şi sperase c-o să poată ajunge acasă mai devreme, să-şi facă bagajele. Programarea la manichiură se dusese deja pe apa sâmbetei şi prietenul nerăbdător o înnebunea cu telefoanele. Iar Morsa discuta chestii importante cu băgăcioşii ăia trei de inspectori care stăteau în drumul tuturor de vreo două zile şi nu dădea semne că ar avea de gând să încheie discuţia. Când răbdarea secretarei (pe a cărei carte de vizită era trecută însă denumirea, mai pompoasă, de „Assistant Manager“) ajunsese aproape la limită, iar lacul de pe unghiile pe care le pictase pe sub birou, pătând tastatura cu un strop de ojă roşie, se uscase de tot, uşa biroului Morsei se deschise şi cei trei domni în costum ieşiră, cu zâmbete pe buze.

Şi-au strâns cu toţii mâinile, de parcă ar fi fost nişte şefi de stat şi de guverne la finalul unei întâlniri oficiale, şi-au urat „Sărbători fericite!“ şi alte texte care ar putea figura cu succes pe orice felicitare de Paşte. Apoi, în sfârşit, cei trei inspectori au plecat… Secretara a răsuflat uşurată, şi-a pus oja în geantă şi a început să-şi aranjeze în ordine hârtiile împrăştiate pe birou, sperând că în următoarele minute se va afla într-un taxi spre casă. Tocmai atunci însă, spre dezamăgirea ei şi a prietenului care o aştepta cu bagajele făcute, se auzi chemată: Morsa mai avea câteva treburi urgente de rezolvat.

Ochii tăi verzi s-au arătat din nou abia vineri. Două zile te-am aşteptat zadarnic, agitând pancarte pe care scria „Viaţa e în altă parte“ în faţa a două

mari companii, împreună cu grupul meu de bloggeri revoluţionari, până când bodigarzii ne-au rugat, mai întâi respectuos, apoi pe un ton ceva mai insistent, să ne cărăm dracului făpturile gingaşe de-acolo, că altfel cheamă poliţia. Am mai dat două interviuri, unui post de radio şi unui cotidian de mare tiraj, am înregistrat un număr record de comentarii pe blog şi-am filmat nenumărate zâmbete şi cuvinte de susţinere de la oamenii care ieşeau şi intrau în clădirile în faţa cărora ne strângeam. Cu toate astea, prea puţini ni se alăturau, deocamdată, în mod concret. Existaseră doar trei demisii pe motiv de „vreau să-mi trăiesc viaţa“, una dintre ele fiind a unei fete care avea de gând să plece într-un sat uitat de lume din Brazilia, chestie pe care presa a găsit-o deosebit de exotică, astfel încât câţiva jurnalişti s-au înghesuit să-i ia interviuri şi să le publice pe prima pagină, deşi ea nici măcar nu-şi făcuse bagajele. Prea puţini oameni îşi închideau cu adevărat calculatoarele la ora 18:00 fix, se ridicau de la birouri, în ciuda privirilor tăioase ale şefilor, şi plecau acasă pentru a-şi vedea de treburile lor. Lucrul care mă întrista cel mai tare era că firma la care lucrase Miruna făcea angajări pentru postul rămas liber în urma morţii ei şi sute de tineri absolvenţi se înghesuiau la interviuri, vrând să profite de această şansă nesperată…

Devoratorul Literar prefera să dea vina pentru asta pe sărbătorile de Paşte, a căror apropiere abătea atenţia oamenilor spre cu totul alte chestiuni, mult mai prozaice, în timp ce Chestii Politice era de părere că războiul ar trebui purtat cu arme mai puternice, nu cu lozinci poetice şi postări idealiste pe bloguri; era nevoie de acţiune, de marşuri pe bulevardele principale, cu aprobare de la Primărie, de greve spontane şi de campanii de presă intense. Gândindu-se mai bine, poate că n-ar fi stricat să invite şi niscaiva personalităţi culturale care să se alăture protestului, dându-i astfel mai multă greutate. Fusese la un pas de a trimite invitaţii pe e-mail unor astfel de personalităţi — printre care şi Artistului Boem, Intelectualului de la Televizor, Scriitorului Foarte Important şi Ecologistului cu Haine de Firmă —, dar atunci mi-am luat în serios rolul de conducător şi i-am spus verde-n faţă lui Chestii Politice să nu cumva să-ndrăznească să-i cheme pe impostorii ăia la protestul *nostru*, pentru că eu mă voi retrage fix în clipa aia din toată tărăşenia. Cele două fete, Gheişa Însângerată şi Fata Soarelui, păreau a fi la fel de entuziaste ca la început: tipăriseră nişte pliante cu mesaje (pe care Fata Soarelui nu se abţinuse să nu le orneze cu nişte motive florale) şi le împărţeau oricui se nimerea prin preajmă, fie el student sau pensionar.

Apoi a sosit, în sfârşit, şi Vinerea Mare. După-amiaza, pe la cinci, când toată lumea năvălea în maşini sau metrouri, grăbindu-se să ajungă la piaţă, supermarket sau aeroport, pe când birourile îşi închideau porţile mai devreme, pentru că nimănui nu-i mai stătea mintea la chestiunile de serviciu,

ci numai la mielul din frigider şi la cozonacii care fuseseră comandaţi la patiserie din vreme, eu şi o parte din prietenii mei bloggeri continuam să stăm neclintiţi în faţa sediului unei mari companii. Ne simţeam însă oarecum stingheri. În jurul nostru, oraşul fierbea într-un iureş pe care nu-l mai putea opri decât lăsarea nopţii şi care n-avea să se potolească de tot decât duminică dimineaţa, în prima zi de Paşte, când oamenii vor dormi până târziu, fără să ştie exact dacă în noaptea care va fi trecut s-a întâmplat vreun miracol, dar gata să se înfrupte, timp de trei zile, din munţii de ouă roşii, friptură, drob şi cozonac care-i aşteptau. Chestii Politice dezertase ca un laş, fiind convocat de urgenţă de nevastă-sa să o ajute cu pregătirile de Paşte, iar Străfulgerări Metafizice se afla deja în trenul către Brăila, anunţându-ne prin SMS că va lipsi o vreme de la îndatoririle revoluţionare.

Când protestul nostru era gata să se spargă ca un balon înţepat de ironiile bodigarzilor („Haideţi, mă, da’ nu v-aţi plictisit de-atâta revoluţie?“), am simţit o mână pe umăr, am auzit o voce ca din filme şi m-a ameţit un parfum pe care l-am recunoscut imediat, şi care — aveam să aflu ceva mai târziu — se numea Hypnotic Poisson şi umplea o sticluţă mov, pântecoasă, cu capac auriu.

Uite c-am venit şi eu, acum, la sfârşit! Scuză-mă, da’ n-am putut să scap zilele-astea de la bancă… ştii cum e, înainte de sărbători… o nebunie!

Purtai un costum de culoarea oului de raţă şi, în lumina blândă a soarelui de aprilie, ochii tăi păreau verzi ca o apă adâncă, bună să te scufunzi în ea ore întregi, ca într-un vis. Aveai o gropiţă în obrazul stâng şi alura ta de femeie serioasă care lucrează la bancă, în stare să refuze credite fără măcar să clipească, se îndulcea dintr-odată atunci când zâmbeai. Buzele tale, în formă de inimioară, erau strălucitoare şi apetisante ca ale unei păpuşi într-o vitrină. Ca să uit de emoţii, am început să vorbesc mult şi fără noimă; îmi dădusem seama, în timpul interviului televizat, că ăsta-i secretul: să nu te opreşti niciodată din vorbit, să spui toate tâmpeniile care-ţi trec prin cap, important e să nu taci, să nu laşi golul din stomac să te ia în stăpânire, să-l umpli mereu cu cuvinte. Când m-am uitat în spate, am văzut că aproape toţi prietenii mei plecaseră. Fata Soarelui, ultima care mai rămăsese, a venit la mine, m-a pupat pe obraz, învăluindu-mă în mirosul ei dulceag, de casă în care s-au făcut prea multe clătite, şi mi-a urat sărbători fericite.

Habar n-am cum am ajuns apoi cu tine pe-o bancă în Cişmigiu. Nu-mi amintesc altceva din drumul până acolo, decât că am vorbit fără oprire ca să uit de emoţii, ţi-am povestit despre copilăria mea, despre motanul Lola, despre toate protestele la care am fost, despre colegii de birou, despre blogul meu, despre negura pe care am văzut-o în jurul companiei, despre filmele pe care vreau să le fac, dar un singur lucru n-am fost în stare să-ţi spun, n-am fost în

stare să-ţi spun nimic despre ochii tăi. Mi se părea banal şi stupid, aşa că am preferat să te întreb, şi mai stupid: „te superi dacă te filmez, Dora?“

Până la urmă, camera mea de buzunar a reuşit să înregistreze cea mai frumoasă secvenţă din toate filmele mele nefăcute: infinitezimala fracţiune de secundă în care culoarea ochilor tăi se preschimbă din verde în albastru. Am filmat până când bateria şi-a dat duhul din nou, uitând cu desăvârşire că-i promisesem maică-mii s-o ajut cu cumpărăturile de Paşte, uitând de integrala Brigitte Bardot care mă aştepta acasă, de blog şi de tot restul. Pe înserate, când te-am condus acasă, ochii tăi băteau în căprui, cu irizări aurii, iar eu tăceam ca un fraier, dorindu-mi să pot găsi ceva cuceritor (sau măcar interesant) de spus. Atunci s-a întâmplat, în sfârşit, o minune: tu mi-ai zis, pe tonul cel mai natural din lume, de parcă ne-am fi cunoscut dintotdeauna, că ai vrea să ne mai vedem cândva. De pildă, chiar a doua zi…

Capitolul 9

SINGURA FOTOGRAFIE ÎN CARE MIRUNA ŞI DANIEL apar împreună este cea de la balul de absolvire a facultăţii, o imagine granulată în care se văd zâmbete cu ochii roşii din pricina bliţului prea puternic, rochii decoltate, coafuri voit vulgare, buze rujate, ţigări aprinse şi amoruri pe cale să se stingă, între viitori-foşti colegi. Sunt pe acolo, însă, şi câteva amoruri nebănuite, pe cale să înceapă.

Miruna şi Daniel sunt aşezaţi în colţurile opuse ale imaginii: ea într-o rochie roz, cu părul (pe atunci, blond platinat) prins într-un coc stângaci, alături de prietena ei cea mai bună, Dora, îmbrăcată într-o rochie neagră, cu ochii (bătând în albastru) bine încercuiţi cu creion dermatograf; Daniel se zăreşte undeva mai în spate, în chip de cel-mai-înalt-băiat-din-grupă, proaspăt tuns şi gâtuit de o cravată al cărei nod îi dăduse mari bătăi de cap înainte de-a pleca de acasă. Dansaseră împreună o singură dată, pe una dintre acele melodii văratice de care, odată cu venirea toamnei, nimeni nu-şi mai aminteşte, dar niciunul dintre ei n-ar fi putut spune precis dacă existaseră fiori atunci când rochia roz de absolvire se lipise de costumul negru.

Rochia roz mai păstra doar amintirea unui cocktail lipicios vărsat, din greşeală, pe corsaj, şi a unor mâini neîndemânatice care încercaseră să o ridice, pe una din aleile Herăstrăului, după plimbarea cu vaporaşul. Costumul negru fusese pus de o mamă grijulie înapoi pe umeraş, după ce, mai întâi, a stat o vreme la aerisit pe balcon, pentru că era îmbâcsit cu fum de ţigară; apoi fusese îmbrăcat din nou, la ocazii ceva mai puţin festive: examenul de licenţă, primul interviu pentru o slujbă, înmormântarea cuiva din familie. Atunci când, câţiva ani mai târziu, Daniel rostise „Da“ în faţa ofiţerului de stare civilă, la braţul unei domnişoare pe care o cunoscuse la o petrecere de la firmă, costumul său era de culoare bej-deschis, iar în dulap se aflau deja cel puţin cinci variante de culori. De la balul de absolvire, rochia roz mai fusese purtată doar de două ori: la un revelion într-un club şi la nunta unei colege de serviciu; apoi avusese soarta obişnuită a rochiilor de seară: sfârşise într-o tristă

uitare, înghesuită pe raftul de sus al unui dulap plin cu nenumărate costume de culoare bleumarin şi cămăşi albe şi bleu, aşa cum prevedea regulamentul companiei la care lucra Miruna. Încetul cu încetul, culoarea roz a rochiei se decolorase şi pata de cocktail de pe corsaj apăruse din nou, de parcă nu s-ar fi curăţat niciodată.

Dacă hainele ar putea vorbi, atunci unul dintre acele costume de culoare plicticoasă ne-ar povesti despre seara în care, în loc să ajungă pe umeraş, ca de obicei, a zăcut o noapte întreagă pe jos, în compania unor blugi mototoliţi, a unei cămăşi mirosind a lemn de esenţă tare şi a unei perechi de şosete necunoscute, până spre dimineaţă, când stăpânul acestora se îndurase să le culeagă de pe jos, să se îmbrace cu ele şi să plece. Stăpânul hainelor se numea Daniel şi atunci fusese prima dată când a urcat în apartamentul Mirunei ca să bea un ceai. Costumul bleumarin s-a pomenit după aceea direct în coşul cu rufe murdare şi, după o săptămână, a răsuflat uşurat atunci când s-a văzut înapoi în dulap, stând ţanţoş pe un umeraş, în rând cu celelalte. De atunci, cam toate costumele Mirunei au avut aceeaşi soartă: au fost smulse cu brutalitate (s-au pierdut nasturi, s-au stricat fermoare), aruncate de-a valma pe podea şi amestecate cu haine străine, bărbăteşti, care le sufocau şi le mototoleau, le tăvăleau pe mochetă, pe fotoliu şi chiar pe gresia din bucătărie, într-un soi de viol care se sfârşea la curăţătoria din colţul străzii, unde, cu ajutorul aburilor şi-al detergenţilor parfumaţi, veşmintele îşi recăpătau demnitatea pierdută. Bărbatul ăsta străin care apăruse pe nepusă-masă în viaţa lor — îmbrăcat în costum, de luni până joi, şi în blugi, începând cu ziua de vineri — se repezea pur şi simplu asupra hainelor, fără niciun fel de milă sau consideraţie, de parcă singurul său ţel ar fi fost să scape cât mai repede de ele. După câteva vizite, îl cunoşteau nu numai costumele şi cămăşile albe cambrate, dar şi restul hainelor din dulap; blugii, rochiile, tricourile, lenjeria începuseră să se obişnuiască cu el, cu mirosul lui de lemn de esenţă tare, cu mâinile lui care desfăceau febrile nasturii, capsele, fermoarele, cu buzele lui care căutau nu numai pielea, dar şi dantela moale a sutienului sau mătasea vaporoasă a bluzelor; nu trecuse prea mult timp, şi deja hainele începuseră să-i aştepte venirea, fustele tremurau de nerăbdare să fie scoase, ciorapii se înfiorau de plăcere când erau rulaţi în jos, iar sacourile zburau singure amestecându-se de bună-voie cu cămăşile lui.

Pentru motanul Ben, bărbatul ăsta străin însemna două picioare păroase care umblau prin casă, tulburându-i viaţa tihnită de până atunci. Îl încerca un fel de gelozie când uşa dormitorului se închidea şi el rămânea să asculte zgomotele care veneau dinăuntru, dar, cum era un simplu motan şi nimeni nu-i cerea vreo părere, se retrăgea, în cele din urmă, în coşuleţul lui

căptuşit cu pernuţă moale şi-şi vedea de joaca cu şoriceii din plastic, care nu-i făcea prea mare plăcere; iar când stăpâna sa şi bărbatul străin cu picioare păroase ieşeau din dormitor, se prefăcea că nici măcar nu-i bagă în seamă.

După un an de vizite, periuţa de dinţi a Mirunei îl adora pe Daniel, furculiţele se topeau de bucurie în mâinile lui mari, măsuţa din sufragerie era fericită când el îşi sprijinea picioarele pe ea, privind la televizor, prosoapele din baie îşi doreau cu ardoare să-i înfăşoare şoldurile, frigiderul ar fi stat deschis toată ziua pentru el, iar hainele, ah!, hainele, toate costumele, bluzele şi tricourile ei, chiar ciorapii şi lenjeria s-ar fi dat bucuroase la o parte ca să facă loc în dulap hainelor lui şi să trăiască împreună, fericite, până la adânci bătrâneţi. Dar asta nu se putea întâmpla niciodată — şi, dacă obiectele ar fi putut plânge, ar fi vărsat lacrimi amare la auzul acestei veşti —, pentru că bărbatul ăsta avea deja un dulap în care blugii lui dormeau liniştiţi noaptea, alături de rochiile şi bluzele unei alte femei, avea deja furculiţele lui, prosoapele lui şi măsuţa lui de sufragerie, pe care îşi odihnea picioarele atunci când privea la televizor. Avea o casă a lui, spusese deja „Da“ în faţa ofiţerului stării civile, îmbrăcat într-un costum de culoare bej-deschis, cumpărat special pentru această ocazie şi, probabil, în viitor, urma să aibă şi copiii lui, iar Miruna trebuia să se mulţumească doar cu nişte vizite scurte (rareori Daniel rămânea peste noapte) anunţate în ultimul moment, depinzând de lucruri asupra cărora ea nu avea niciun fel de putere.

A mai existat o fotografie, una singură, dar existenţa ei ar putea fi la fel de bine şi o iluzie, pentru că fotografia aceea nu a trăit decât câteva ceasuri. A fost făcută cu telefonul mobil, într-o seară, după o cină cu vin roşu care-i ameţise destul de tare, încât să uite de convenţii şi de reguli, o seară în care hainele dansaseră fericite prin aer şi apoi se amestecaseră pe covor şi canapea, într-un fel de orgie vestimentară, în timp ce stăpânii lor se iubeau până la epuizare în pat, spre fericirea deplină a cearşafurilor şi a pernelor, care habar n-aveau că era ultima noapte petrecută împreună. A doua zi de dimineaţă, când aburii vinului şi-ai amorului s-au risipit, iar convenţiile şi regulile au apărut din nou, ca un bau-bau ameninţător care fusese doar adormit, fotografia a trebuit să dispară. În drum spre casă, Daniel a apăsat, cu o umbră de regret, un buton al telefonului său şi amintirea serii trecute s-a şters fără urmă. Singura imagine care-i înfăţişează împreună a rămas cea de la balul de absolvire a facultăţii. Rochia roz şi costumul negru pot depune mărturie pentru asta.

Dacă am urmări felul în care se petrecuseră lucrurile şi hainele lor ajunseseră să se amestece pe podea, ar trebui să ne întoarcem în timp la momentul în care, la cinci ani de la terminarea facultăţii, au intrat amândoi pe un site în

care îţi puteai găsi foştii colegi, chiar şi de grădiniţă. Şi-au zărit numele, fotografiile şi, fără să-şi explice exact de ce, au simţit nevoia să-şi scrie. Mesaje banale, nu vă închipuiţi cine ştie ce, hei, *remember me*?, ce mai faci, unde lucrezi?, te-ai însurat? (el nu ascunsese asta niciodată), ce mai face Dora, prietena ta nedespărţită?, dar pe tipu' ăla cu care erai tu prieten?, Bogdan?, păi, uite că nu mai ştiu nimic de el, lucruri de felul ăsta, ca între foşti colegi, care îi apropiau încet-încet, îi făceau să se gândească unul la altul din ce în ce mai des, să zâmbească în faţa calculatoarelor, ca şi cum s-ar fi aflat pe o insulă la care cei din jurul lor nu puteau ajunge, pe care nici măcar nu o bănuiau, pentru că vieţile lor se desfăşurau la fel ca mai înainte (se trezeau dimineaţa, mergeau la serviciu, se întorceau acasă), o insulă de care, încetişor, se legau amândoi tot mai tare, cu fire invizibile.

Într-o seară, ca şi când ar fi fost cel mai natural lucru din lume, după atâtea conversaţii pe internet, el a invitat-o în oraş. Au fost de ajuns, apoi, câteva întâlniri prin cafenele, după ce ieşeau amândoi de la serviciu, sub pretextul depănării întâmplărilor din facultate, câteva priviri fugare pe deasupra ceştilor cu cafea, câteva săruturi pe obraz de la revedere, câteva mesaje în doi peri, glumeţe, pe care şi le-au trimis în timpul zilei, în timp ce stăteau în trafic, în centrul Bucureştiului, întorcându-se de la vreo întâlnire de afaceri, pentru ca mai târziu, într-o seară de vineri, să se pomenească în apartamentul ei, cu hainele aruncate pe jos şi un motan împleticindu-li-se printre picioare, mieunând gelos. Aşa începuse totul, pentru că ea fusese singură de prea multă vreme, iar Făt-Frumosul visat întârzia să apară, şi pentru că lui, de la un timp, i se părea că se cufundă într-o plictiseală casnică, într-o rutină compusă din treburi de serviciu, mese în familie, cumpărături la mall şi vacanţe bine programate.

Miruna şi Daniel nu s-au plimbat niciodată sâmbăta prin parcuri şi nici nu au mers la film ţinându-se de mână. Nu şi-au serbat zilele de naştere, nu şi-au făcut niciun fel de cadouri şi nici nu au vorbit vreodată despre viitor, pentru că, pe insula fragilă pe care se aflau, viitorul era un tabu despre care nu trebuia să aduci vorba, o cutie a Pandorei care era mai bine să rămână închisă. Au avut doar întâlniri pe furiş în apartamentul ei, despre care-şi imaginau că nu ştie nimeni, dar toate babele din bloc erau la curent cu venirile şi plecările lui. La început, îl măsurau din cap până-n picioare atunci când se nimereau împreună la lift, îl spionau pe fereastră din dosul perdelelor dantelate şi, după expresia uşor crispată care se citea pe faţa lui atunci când intra în curtea blocului, după privirile pe care le arunca împrejur atunci când ieşea, de parcă ar fi fost un criminal care vrea să fie sigur ca părăseşte locul faptei fără să-l vadă nimeni, toate ar fi putut jura că e bărbat însurat. Baba de la biserică îi ceruse într-o dimineaţă, pe când pleca, 5 lei împrumut, iar Daniel îi dăduse, de

parcă ar fi mituit-o ca să-i cumpere tăcerea. Zaim îi aruncase priviri piezişe atunci când îi speriase porumbeii care-şi luau prânzul, iar cu madam Voiculescu de la 7 urcase de două ori în lift şi-i răspunsese cuminte atunci când îl întrebase cât e ceasul şi la ce etaj merge.

După un an, toată lumea din blocul în formă de U îl cunoştea din vedere, iar el nici măcar nu se mai sinchisea să parcheze maşina în altă parte, în timp ce ea nu se mai ferea să-l urmărească cu privirea pe geam la plecare. Firele care îi legau pe amândoi de insulă deveniseră mai puternice, dar şi mai uşor de tăiat…

Ceea ce pusese capăt amorului lor clandestin şi tăiase firele care-i ţineau legaţi, scufundându-le insula în largul mării, era un fapt cât se poate de banal, chiar previzibil, dar, tocmai fiind atât de banal şi previzibil, niciunul dintre ei nu se gândise că s-ar putea întâmpla vreodată cu adevărat. În dimineaţa în care Daniel ştersese imaginea compromiţătoare din memoria telefonului său mobil, un mic (dar important) amănunt îi scăpase: exista un mesaj care ar fi trebuit să dispară înainte de-a ajunge acasă. Poate că de vină fuseseră sticlele de vin băute şi durerea de cap cu care se trezise de dimineaţă, poate că Daniel începea să se lase prea mult dus de val, poate că atenţia lui se îndreptase către fotografia interzisă (în care apărea alături de o femeie blondă, care nu era soţia lui), pierzând din vedere celelalte detalii… Aşa se face că mesajul în care Miruna îi scria că „te aştept diseară“ şi că „mi-e foarte dor de tine“ rămăsese bine-mersi în memoria telefonului său, la fel cum mirosul ei nu se mai dezlipise de hainele lui. Iar în timp ce Daniel — oficial, proaspăt întors dintr-o deplasare cu firma — încerca să-şi limpezească gândurile sub jetul fierbinte al duşului, toate aceste indicii începeau să se aşeze, ca piesele unui domino, în mintea soţiei sale, care văzuse mesajul şi simţise parfumul străin. Şi atunci când lacrimile ei inundaseră deja baia, iar ţipetele ei treziseră toţi vecinii care încă mai dormeau în bloc (era duminică dimineaţa), Daniel a privit cu atenţie în jur, ca şi când s-ar fi trezit dintr-un somn foarte lung, şi a constatat că are deja o periuţă de dinţi foarte bună, că hainele lui stau frumos aliniate în dulap, că măsuţa din sufrageria lui de acasă e mai confortabilă decât oricare altă măsuţă din oricare altă sufragerie, că nu-i prea plac, de fapt, pisicile, şi că o sticlă de vin — pe care n-ar fi trebuit s-o bea — nu poate strica o căsătorie care începuse, în deplină armonie şi fericire, cu trei ani în urmă. Aşa că Daniel a făcut ce fac toţi bărbaţii atunci când sunt prinşi: la început a negat, s-a prefăcut că nu înţelege despre ce-i vorba, a încercat să jongleze cu minciuni şi jumătăţi de adevăruri, iar apoi, când lacrimile s-au transformat în ameninţări şi pe buzele soţiei sale a apărut cuvântul înfricoşător „divorţ“, a început să recunoască adevărul (nu chiar pe tot, ci numai atât cât era necesar), a căutat

scuze (pe care le-a crezut chiar şi el), a regretat (sincer şi neprefăcut) fiecare moment în care minţise că pleacă în delegaţii, dar, de fapt, îşi petrecuse timpul învăţând hainele Mirunei cum să zboare prin aer, smulgându-i nasturii fustelor şi adulmecându-i parfumul lenjeriei. Daniel a plâns, a implorat şi chiar a căzut în genunchi, nepăsându-i cât de penibil arăta aşa, proaspăt ieşit din duş, cu prosopul înfăşurat în jurul şoldurilor (prosopul *lui*, pe care el însuşi îl cumpărase), a plâns şi-a implorat din nou, a promis că n-o să mai greşească niciodată, s-a jurat pe toţi sfinţii din calendar, pe toate fotografiile de la nuntă (aveau peste şase sute, aranjate frumos în două albume), pe ochii din cap, inima din piept şi verigheta de pe deget, până când lacrimile de pe obrajii soţiei lui s-au uscat, suspinele s-au potolit, cuvântul „divorţ“ a dispărut, iar ea i-a spus cu glas sfârşit că are să-i mai dea o şansă de care ar face bine să nu-şi bată joc.

Daniel a răsuflat uşurat şi, ceva mai târziu, după o împăcare în care hainele soţiei sale zburaseră prin aer, a inventat un buton pe care a început să-l apese zilnic, încercând să şteargă astfel din mintea lui toate imaginile şi amintirile care se adunaseră timp de un an, de când se reîntâlnise cu Miruna, fosta lui colegă de facultate. Butonul ăla s-a dovedit a fi destul de greu de folosit, de multe ori Daniel fusese la un pas de a-i răspunde Mirunei la mesaje, de câteva ori o visase noaptea, alteori se trezise că e gata să sune la uşa ei, dar îşi amintea mereu că măsuţa din sufrageria lui e mult mai confortabilă decât măsuţele din alte sufragerii şi se oprea, iar hainele lui se întorceau mereu în dulapul de acasă, fără să mai rătăcească pe podelele vreunei alte case, alături de bluze, fuste şi rochii străine.

După ce Daniel n-a mai venit, toată casa s-a cufundat într-o tristeţe fără speranţă. Hainele plângeau, stând triste şi nemişcate pe umeraşe, cu toţi nasturii la locul lor, mirosind a balsam de rufe şi pulsând de amintirile pe care niciun detergent n-avea cum să le mai şteargă vreodată, cearşafurile îl voiau înapoi, pernelor le era dor de barba lui abia crescută, periuţa de dinţi suspina cât era ziua de lungă, până şi măsuţa din sufragerie se stingea de singurătate. Miruna nu înţelegea ce se întâmplă, dar i se părea că lucrurile din casă nu-i mai aparţin şi n-o mai ascultă; plutea un aer îngheţat, ca şi cum sufletul părăsise toate obiectele şi ele nu mai erau decât nişte carcase goale, nişte decoruri fără viaţă — periuţa de dinţi era străină, hainele, mereu reci, prosoapele, indiferente; Miruna rătăcea printre ele, căutând un semn că acolo existase odată ceva, dar n-avea nimic real de care să se agaţe, nici măcar un tricou în care el să fi dormit noaptea şi care să păstreze ceva din parfumul lui de lemn de esenţă tare, nici măcar o foaie de hârtie care să-i păstreze scrisul, nici măcar o fotografie, în afara acelei imagini granulate de la petrecerea de

absolvire, din care o priveau doi străini pe care nu-i recunoştea deloc: o fată blondă, cu rochie roz, şi un băiat înalt, cu costum negru, care nu dansaseră împreună decât o dată.

Singura prezenţă vie din casă era motanul Ben, care se lipea fericit de ea, i se încolăcea printre picioare când mergea, torcea în al nouălea cer când se afla în braţele ei, de parcă ar fi încercat s-o consoleze într-un fel, dar Ben singur nu putea să umple golul lăsat în urmă de pierderea unei insule, de lipsa unor blugi azvârliţi pe podea, peste hainele ei, şi-a unui parfum care să rămână pe pernă câteva ore şi pe care să-l poată sorbi cu nesaţ după aceea… Miruna îi scărmăna absentă blăniţa lui Ben, îi vorbea uneori, izbucnind în lacrimi şi, încet-încet, începea să se îndepărteze de casa cea tristă şi rece unde n-o mai aştepta nimic. La serviciu erau oameni, erau zgomote, erau telefoanele care sunau şi care-i ţineau mintea ocupată (deşi, în primele luni de după plecarea lui Daniel, tresărise mereu isteric, ori de câte ori suna telefonul, imaginându-şi că ar putea fi el), erau dosarele în care se putea afunda la nesfârşit, mai ales că şeful ei, Augustin, îi dădea din ce în ce mai multe, văzând cât de eficientă devenise şi cât de lipsită de interes era pentru orice altceva în afara problemelor de serviciu, nici mâncarea nu mai însemna mare lucru, putea să se lipsească foarte bine de ea, nişte iaurturi şi covrigi mâncaţi pe marginea biroului erau de-ajuns ca să reziste, ce sens avea să faci cumpărături, când nu mai e nimeni pe care să-l aştepţi seara, vinul roşu nu se bea decât în doi, de ce să mai ajungi acasă, când nici măcar periuţa de dinţi nu te mai ascultă, ce mai contează cu ce te îmbraci dimineaţa, dacă nu e nimeni care să te dezbrace seara, rupând fermoarele fustelor şi smulgând nasturii bluzelor, la ce bun să mai speri, când insula ta s-a scufundat într-un ocean, îmi pare rău, Ben, tu n-ai nicio vină, o să-ţi cumpăr mâncare chinezească, muguri de bambus, alune caju şi urechi de lemn, am mult de lucru zilele astea, să nu mă părăseşti şi tu, am nevoie de tine când vin acasă şi lucrez noaptea la laptop, să te simt lângă mine ca să nu mă împresoare fantomele, măsuţa din sufragerie — unde altădată Daniel îşi odihnea picioarele uitându-se la televizor — e plină acum de dosare şi, în general, Ben, nu cred că o să mai existe prea curând o altă insulă…

Rochia roz a mai avut parte de o singură seară, înainte de a sfârşi într-un sac de haine donat bisericii şi, mai apoi, în casa unor credincioşi mai puţin înzestraţi, care nu prea aveau ce face cu ea, pentru că în viaţa lor nu fuseseră şi nici n-aveau să meargă la vreun bal de absolvire.

Miruna ajunsese acasă după miezul nopţii. Mai rămăseseră doar câteva ore până când ar fi trebuit să se trezească şi să se îndrepte către birou, unde o aşteptau e-mailurile care se adunaseră între timp, dosarele al căror

teanc era mereu în creştere şi noi probleme de rezolvat. Se repezise la frigider şi-i umpluse castronelul lui Ben cu o porţie mare de conservă cu ficat, îşi aruncase pantofii cu toc din picioare şi deschisese larg geamurile, pentru că în casă era aer închis. Apoi intrase în dormitor, aprinzând lumina, şi se apucase să scotocească în dulapul cu haine, ca şi când înăuntru s-ar fi aflat vreo comoară de care abia acum îşi adusese aminte. A răscolit printre multele costume asemănătoare, negre sau bleumarin, printre cămăşile cambrate, unele de un alb imaculat, altele uşor îngălbenite, a aruncat afară grămezi de blugi şi pulovere nepurtate din vremea studenţiei, niţel mâncate de molii, fuste pe care le îmbrăcase de cel mult trei ori şi-apoi sfârşiseră în uitare, rochii care nu mai erau la modă de câţiva ani, tricouri de care nu se îndura să se despartă, cămăşi de noapte vechi, primite în dar de la mătuşile ei şi chiar fularul şi mănuşile tricotate de bunica, pe care îi fusese ruşine să le scoată vreodată în lume. Ben a venit uşurel, după ce linsese şi ultima rămăşiţă de mâncare din castronel, şi-a început să se tăvălească bucuros peste hainele împrăştiate prin cameră, cuibărindu-se în lâna moale a puloverelor, ghemotocind rochiile de vară care nu mai erau la modă şi jucându-se cu mănuşile tricotate de bunica Mirunei, de parcă ar fi fost două gheme colorate. Miruna l-a privit zâmbind şi a despachetat încet o rochie veche, găsită pe raftul cel mai de sus al şifonierului, o rochie roz, a cărei culoare fusese demult strălucitoare, dar se decolorase odată cu vremea, cu o pată pe corsaj.

Şi-a scos hainele încet, în faţa oglinzii (fără nasturi smulşi şi fermoare rupte), şi a îmbrăcat rochia roz care mai păstra încă parfumul nedesluşit al petrecerilor la care dansase şi mirosul prăfos pe care-l capătă hainele când stau prea mult timp ferecate într-un dulap. Însă rochia roz era acum prea mare: îi atârna pe talie, corsajul stătea ţeapăn, pentru că sânii nu mai reuşeau să-l umple, braţele ieşeau neverosimil de slabe din mâneci, iar oasele umerilor împungeau ascuţite în sus, de parcă ar fi vrut să-i străpungă pielea străvezie. Dacă ar fi dansat acum cu Daniel, probabil s-ar fi frânt ca o figurină fragilă din sticlă în braţele unui uriaş puternic.

Miruna îşi trase rochia pe spate, cu amândouă mâinile, încercând s-o strângă pe corp — aşa cum făcea şi în copilărie, când se proba în faţa oglinzii cu rochiile mamei sale — , dar ceea ce-i arăta acum oglinda era un fel de făptură de pe altă lume, cu chipul palid, cu buze ce-şi pierduseră culoarea şi umbre de oboseală împrejurul ochilor. Dădu drumul rochiei şi luă de pe noptieră buchetul cu cei zece trandafiri albi — buchetul de mireasă pe care-l prinsese la nunta prietenei sale din copilărie. Unul dintre trandafiri, al unsprezecelea, se rupsese şi acum rămăsese doar o tijă verde, retezată la un capăt, dar era un buchet frumos, înconjurat de lăcrămioare şi fire de floarea-miresii, un buchet care se potrivea de minune cu o rochie roz de bal. Mirunei i

se păru că simte în aer, pentru prima dată de când Daniel plecase, mirosul de lemn de esenţă tare. Închise ochii şi strânse buchetul în braţe.

Tolănit între pliurile călduroase ale unui pulover alb şi pufos, motanul încremenise, cuprins de o moleşeală plăcută. Pe fereastră se zărea strălucind turla bisericii, înconjurată de un păienjeniş de fire şi cabluri poleite de lumina lunii. Balcoanele sclipeau ca acoperite de o pulbere fermecată, iar antenele de pe bloc păreau nişte gigantice instrumente optice, care atrăgeau lumina lunii, proiectând-o apoi pe faţadele clădirilor întunecate. Miruna nu vedea toate astea, ţinea ochii închişi, buchetul de trandafiri la piept, şi începuse să se învârtă încet, în ritmul unei muzici care prinsese contur, o muzică venită dintr-un trecut foarte îndepărtat, dintr-o seară de vară în care se înfiora de fericire că terminase facultatea şi că o viaţă nouă şi minunată era pe cale să înceapă. Ben s-a ridicat, neînţelegând ce o apucase pe stăpâna lui, şi a început să se arcuiască, mieunând şi lipindu-se de picioarele ei care se învârteau pe covor, călcând pe fuste, rochii şi bluze, într-un dans fără noimă, aşa cum dansează fetele când ştiu că nu le vede nimeni. Dar, pentru că perdelele erau date la o parte şi lumina lunii era atât de puternică, oricine ar fi putut să vadă umbra unei fete într-o rochie veche, decolorată, prea mare pentru ea, dansând singură ca o mireasă a nimănui, strângând la piept un buchet de trandafiri albi, învârtindu-se în piruete nesfârşite, cu ochii închişi, într-o cameră plină de haine aruncate de-a valma, cu un motan nedumerit învârtindu-i-se printre picioare, în timp ce luna, neştiută de nimeni, poleia totul în jur, ca şi când ar fi fost o imensă sărbătoare. A fost ultima dată când rochia roz a dansat.

Aproape nimeni, la înmormântare, nu băgase de seamă prezenţa unui bărbat tăcut, în costum negru, cu ochii împietriţi. Nu-l cunoşteau nici rudele Mirunei, nici prietenii din copilărie, nici cei câţiva colegi de serviciu şi, cu atât mai puţin, nu stârnea interesul jurnaliştilor dornici de informaţii senzaţionale. Prima dată, bărbatul s-a plimbat pe străzile liniştite ale oraşului de provincie, nu a ajuns chiar până la faleza Dunării, dar s-a oprit în centru, a cumpărat o floare de la chioşcul cam sărăcăcios al unei ţigănci cu fuste înfoiate şi-a întrebat care e drumul spre cimitir. A ajuns acolo prea devreme, înainte de venirea cortegiului, l-au asaltat din nou cerşetorii (două babe fără dinţi, care mai mult şuierau decât vorbeau, şi un şchiop cu laţe negre care-i cădeau în ochi) şi-a trebuit să le împartă tot mărunţişul pe care-l avea în buzunarul costumului. Apoi s-a sprijinit de un copac şi-a privit groapa proaspăt săpată unde fosta lui amantă urma să-şi petreacă eternitatea. Când oamenii au început să sosească, s-a tras mai la o parte, în spatele unei cruci impunătoare din marmură, sperând să nu fie observat şi încercând să evite grupul foştilor colegi de facultate care nu o mai văzuseră pe Miruna de la balul de absolvire

şi veniseră acum s-o conducă pe ultimul drum.

A rămas acolo nemişcat, ascultând şi văzând totul: hohotele de plâns ale mamei şi mătuşilor, lacrimile unor fete care probabil îi fuseseră colege, viermuiala fotografilor care se înghesuiau să prindă un cadru cât mai emoţionant, barba încâlcită a preotului, sicriul din lemn roşcat peste care cădeau bulgării de pământ, făcând un zgomot sec, puştiul din primul rând care zâmbea tâmp, neînţelegând prea bine ce se întâmplă, coliva împodobită cu bomboane colorate, cerşetorii care sperau să le pice şi lor ceva de pomană.

Bărbatul în negru a aşteptat răbdător să se termine totul. Numai după ce toate mătuşile înlăcrimate, toţi prietenii Mirunei şi toţi ziariştii plecaseră, după ce cerşetorii se plictisiseră şi fugiseră, târându-şi beteşugurile către înmormântarea următoare, după ce cimitirul se golise de lume şi până şi bărbatul ăla care zăbovise mult timp în faţa proaspetei cruci, fumând chinuit de Dumnezeu-ştie-ce-gânduri, întrebări sau remuşcări (oare cine era? iubitul de după sau dinaintea lui?), a pornit spre ieşire, abia atunci a îndrăznit şi el să iasă de după crucea de marmură în spatele căreia stătuse ascuns.

Fără lacrimi, doar cu o singură floare în mână şi fără niciun buton pe care să poată apăsa ca să uite totul, Daniel a rămas o oră încheiată în faţa mormântului, până când a venit vremea să plece înapoi acasă, către cea mai confortabilă măsuţă de sufragerie.

Capitolul 10

DIMINEAŢA DE SÂMBĂTĂ le-a adus locuitorilor blocului în formă de U o surpriză. Cu o zi înainte, în Vinerea Mare, atenţia tuturor se îndreptase către cei câţiva muncitori care se căzneau, cu zgomot, să spargă pietrele pavajului la intrarea în curtea bisericii şi a blocului. A doua zi, dis-de-dimineaţă, în timp ce aburii de peste noapte se risipeau şi gospodinele porneau către piaţă, misterul zgomotelor şi al muncitorilor s-a lămurit. În curte răsăriseră două construcţii: un mic zid care îngusta intrarea dinspre stradă şi-un soi de ţarc din ţăruşi metalici şi lanţuri, care îngrădea o parte dintre locurile de parcare.

Dintotdeauna existase un război rece între locatarii blocului şi reprezentanţii bisericii, în joc fiind locurile de parcare. În ultimii ani, maşinile se înmulţiseră ca ciupercile după ploaie şi erau parcate fără niciun fel de consideraţie faţă de cele sfinte, chiar în dreptul scărilor bisericii, astfel încât părintele Zaharia şi drept-credincioşii care veneau să se roage trebuiau să facă slalom printre ele pentru a intra în lăcaşul de cult. În nenumărate rânduri, părintele Zaharia, jignit de această situaţie înjositoare pe care era nevoit s-o îndure, acţionase prin mâna atotputernică a Lumânăresei, care lipise afişe pe maşinile insolente şi la toate cele trei aviziere ale blocului în formă de U. Însă totul fusese în zadar: maşinile continuau să se înmulţească şi să fie parcate pe unde nimereau, iar Lumânăreasa putea să jure că neisprăviţii ăia de şoferi chiar se amuzau pe seama afişelor, nesocotind astfel cuvântul Domnului. De altfel, stăpânii autoturismelor se războiau nu numai cu Biserica, ci şi între ei, din acelaşi motiv al locurilor de parcare. Cazul domnului Voiculescu de la etajul 7 şi-al briceagului său militar era deja istorie. Inventivitatea sa nu cunoştea niciun fel de oprelişti morale, mergând de la tăiatul roţilor şi zgâriatul caroseriei până la mânjitul portierelor cu substanţe rău-mirositoare sau avertismente care-ţi îngheţau sângele-n vine, strecurate în cutia poştală. Totuşi, nimeni nu credea că ar fi posibilă o manevră atât de complicată, precum distrugerea unui gard sau dărâmarea unui ţarc care ocupa un sfert din curtea bisericii şi a blocului.

Aproape toţi locatarii îşi mutaseră maşinile din curte încă din Vinerea Mare, după ce citiseră afişele de la aviziere în care erau respectuos rugaţi „să elibereze locul în vederea unor lucrări“ misterioase, iar acum aflaseră cu uimire că lucrările erau, de fapt, menite împotriva lor. Primul care a luat atitudine a fost domnul Procopie, proprietarul Matizului galben, răspândind imediat vestea că Biserica îşi bate joc de dreptul cetăţenilor de-a parca în curtea propriului bloc. Apoi, domnul Voiculescu de la 7 a dat târcoale uimit ţarcului, întrebându-se prin ce metode pot fi desfăcute lanţurile şi smulşi ţăruşii; cum nu a găsit un răspuns pe loc, s-a mulţumit să intre înapoi în bloc, mormăind în barbă gânduri de răzbunare şi mângâindu-şi briceagul în buzunarul pantalonilor. Au fost şi unii care au încercat să bată la poarta Bisericii (intrarea de serviciu) pentru a cere lămuriri, dar Biserica a rămas fermă în faţa revoltei locatarilor, refuzând orice negocieri.

În jurul prânzului, când curtea s-a golit de restul de maşini, pentru că se apropia seara de Înviere, câţiva bărbaţi înarmaţi cu scânduri, cuie şi ciocane au început să construiască, drept în mijlocul ţarcului, scena de pe care preoţii urmau să slujească în noaptea de Paşte, în faţa mulţimii care avea să inunde toată strada. Locatarii au înghiţit în sec şi şi-au văzut, pentru moment, de-ale lor: de ultimele cumpărături, de înroşitul ouălor, de condimentarea fripturii de miel. Până seara, a fost ridicat un podium din lemn acoperit cu o mochetă roşie cam spălăcită şi au fost instalate două microfoane, pentru ca vorbele pline de duh să se audă în întreg cartierul.

În vremea asta, Ben trăia cea mai tumultuoasă zi din viaţa lui de motan liber. Pisicile se ţinuseră ca lunaticele după el în ultima vreme, de parcă ar fi ştiut că nu e un maidanez ca toţi ceilalţi, ci un motan de viţă nobilă, cu pedigri, crescut pe canapea, hrănit cu mâncare chinezească şi vegheat de un înger blond. Dar Ben nu le băga deloc în seamă, le privea leneş şi nepăsător şi trecea mai departe. N-aveţi voi mustăţi pentru mine, huruiţi ca un motor stricat atunci când toarceţi, şi-aveţi ghearele pline de noroi, eu vreau o pisicuţă tandră şi pufoasă care să miroasă frumos şi să deosebească alunele caju de mugurii de bambus şi soiurile de Whiskas între ele, o să-i fac culcuş în clopotniţă şi-o să vânez în fiecare zi, pentru ea, porumbei dulci şi gustoşi, aşa gândea motanul Ben în timp ce-şi făcea siesta sub un străvechi Trabant părăsit, cu roţile dezumflate, şi privea picioarele trecătorilor care treceau încoace şi-ncolo prin curtea bisericii. În curte era agitaţie mare: oameni înarmaţi cu topoare, cuie şi ţăruşi încercau să înalţe o construcţie bizară, iar baba care se-ngrijea de el alerga ca apucata de colo-colo, strigând cu vocea ei spartă la muncitori şi învârtindu-şi măturoiul în aer de mama focului, de parcă s-ar fi ocupat de o chestiune pe viaţă şi pe moarte. Ben s-a arcuit şi-a pornit,

strecurându-se ager printre oameni, suindu-se pe gardul de sârmă al grădiniţei cu flori şi sărind de acolo, în joacă, pe capotele maşinilor. Apoi, pe când se pregătea să dea iama într-un stol de vrăbiuţe, a zărit-o… La geamul cu grilaj alb de la apartamentul soţilor Ţăranu de la parter, printre florile rozalii din ghivece şi rufele puse la uscat pe o sârmă subţire, se iţeau capul şi coada unei pisicuţe albe şi pufoase, aşa cum nici în visele lui cele mai dulci nu i se-arătase. A rămas încremenit, cu o lăbuţă în aer, iar ea, după ce l-a ţintuit cu nişte priviri albastre ca safirele, a scos un mieunat plin de promisiuni şi, fluturându-şi coada stufoasă de birmaneză, a dispărut înăuntru.

Ben a sărit imediat pe pervaz, dărâmând unul dintre ghivecele cu flori rozalii, şi şi-a strecurat capul prin zăbrelele grilajului, la timp ca s-o vadă tolănindu-se molatec pe un divan. Habar n-avea ce-i de făcut atunci când te loveşte dragostea, cei doi ani petrecuţi în apartament, aşteptându-şi stăpâna mereu absentă, nu-l învăţaseră nimic în privinţa asta. Ben a început s-o cheme, mieunând, i-a făcut chiar semne cu lăbuţa, dar minunea albă şi pufoasă nici măcar nu-l băga în seamă, fiind mult prea adâncită în jocul cu două ghemotoace colorate, pe care le rostogolea graţioasă pe divan şi pe covor. Nu se putea strecura printre zăbrele, aşa că s-a hotărât s-o ademenească cumva la fereastră; rotindu-şi privirea împrejur, în mai puţin de o clipă, a ştiut ce-i de făcut. Un porumbel! A sărit jos, pe dalele de piatră, şi-a început din nou să se strecoare ca o umbră printre oameni şi maşini, în căutarea celui mai mare şi mai dulce porumbel pe care să i-l aducă drept ofrandă preafrumoasei albe, pentru a o-mbuna.

A ştiut de la prima ochire că l-a găsit. Un bărbătuş tânăr şi grăsun, cu penele pestriţe şi cioc roşu ca sângele, se rotea gângurind în jurul turlei bisericii, cu o privire mândră şi vulturească, de parcă ar fi fost pasăre de pradă. Ben l-a aşteptat cuminte să coboare din văzduh şi, în clipa în care-a atins pământul, s-a repezit fulgerător asupra lui. Nu l-a dat gata prea uşor, porumbelul ăsta era aşa de mândru şi războinic, încât a reuşit să scape din ghearele lui, s-a zbătut înnebunit şi chiar l-a izbit cu ciocul drept în frunte. Aproape că izbutise să-şi ia zborul, şiroind de sânge şi cu penele smulse, dar Ben a fost mai rapid şi, cu o mişcare bruscă şi precisă de ucigaş, i-a înfipt colţii în beregată, ţinându-l apoi în strânsoare până când şi-a dat ultima suflare. Tocmai când se pregătea să-şi târască prada către fereastra cu zăbrele albe de la parter, a auzit un vâjâit ameninţător şi-a simţit o izbitură drept în moalele capului. În spatele lui era moşul cel zdrenţăros, ocrotitorul porumbeilor de pretutindeni, care arunca spre el cu tot ce-i pica în mână, pietre, bucăţi de pâine, chiar şi o sticlă plină cu apă. Ben a lăsat prada în mijlocul curţii şi, cu toată viteza de care era-n stare, s-a repezit la adăpost, în singurul loc în care moşul cel nebun nu intra niciodată: în clopotniţă. A rămas

acolo, lipit de pardoseală, cu inima bătându-i şi răsuflarea tăiată, nemaiîndrăznind să iasă până când nu s-a lăsat seara.

Muncitorii care băteau ţăruşi în curtea blocului au oprit lucrul pentru câteva minute ca să râdă de un bătrân căzut în genunchi, pe dalele de piatră, în faţa unui porumbel plin de sânge, pe jumătate sfâşiat, pe care-l plângea răvăşit de durere:

Mi l-a omorât pe Pestriţu! Jigodia şi nemernicu', mi l-a omorât pe Pestriţu-al meu!

Apoi, strângând resturile porumbelului într-una dintre sacoşele lui jerpelite, s-a întors către clopotniţă şi, cu degetul arătând către cer, a rostit cu voce tare un blestem care l-a cutremurat până şi pe părintele Zaharia care pregătea slujba de Paşte în biserică:

'Tu-ţi dumnezeii mă-tii de babă, te omor şi pă tine şi pă toţi cotoii tăi nenorociţi! Ascultă la mine, în seara asta nu mai aveţi scăpare!

În cameră e întuneric, doar luna aruncă un fel de strălucire stinsă prin fereastră, proiectând nişte fâşii luminoase pe covor şi pe mobile. Sacoul şi cămaşa, azvârlite pe spătarul scaunului, şi pantalonii agăţaţi de uşa deschisă a şifonierului par nişte mogâldeţe întunecate şi ameninţătoare. E linişte, aproape de miezul nopţii, nu se aude nici măcar alarma vreunei maşini, şi Augustin se trezeşte năclăit de sudoare, cu gura uscată, la fel cum se trezea de fiecare dată din visul ăla nenorocit care se repeta noapte de noapte.

Probabil că luna care lasă dâre luminoase pe covor are ceva cu el, altfel de ce i-ar trimite vise din astea, rele, în care se află în faţa unor clienţi importanţi, mort de frică şi bâlbâindu-se, aşa cum se bâlbâia la şcoală când îl asculta la mate sau la geogra. Se făcea că privea *slide*-urile cu vorbe şi cifre, dar vedea numai o pâclă neagră şi groasă care acoperea totul, cuvintele nu-i mai veneau pe buze, ideile i se încâlceau în creier, îşi auzea vorbele ca printr-un perete de vată, asistând neputincios la felul în care prezentarea lui se ducea dracului, contractul anului îi scăpa printre degete, şefii îl concediau fără milă şi ajungea să rătăcească pe străzi necunoscute, fără să ştie încotro. Iar partea cea mai groaznică abia acum începea: pe străzile alea pustii, ca un labirint din care nu se putea ieşi, se făcea că e urmărit de un motan uriaş, o creatură fioroasă cu colţi şi gheare şi priviri de foc. Picioarele nu-l mai ascultau, erau grele ca de plumb, fiecare pas pe care-l făcea înainte era o luptă, iar strigătul de groază îi încremenea în piept. Şi-atunci când puterile îl părăseau de tot, simţea în spate răsuflarea fiarei şi cădea la pământ, împins de labele ei uriaşe. Dar în loc de chipul drăcesc al unui motan care să-l pârjolească cu răsuflarea, aşa cum s-ar fi aşteptat, vedea deasupra lui chipul plâns al Laurei, cu o expresie insuportabil de tristă. Lacrimile ei se revărsau fără oprire, inundând

străzile. „De ce-ai venit aşa târziu acasă, Augustin, de ce“? se tânguia ea şi el simţea cum îl îneacă plânsul, vocea ei i se înfigea în creier, scormonea până-n adâncul inimii, „de ce, Augustin, unde-ai fost, te-am aşteptat toată seara?“, şi el plângea, îşi punea mâinile pe umerii ei şi-o zguduia, voia s-o facă să tacă pentru că nu mai suporta tânguiala ei, dar ea se transforma în motan uriaş şi totul o lua de la capăt, fuga, urmărirea, căderea, plânsul, până când se trezea, năclăit de sudoare şi cu gura uscată.

Augustin se dă jos din pat şi, scotocind în şifonier printre nenumărate costume bleumarin, cămăşi albe sau bleu şi pantofi negri, reuşeşte să găsească, în cele din urmă, ceea ce caută: o cutie. O trage afară, şterge apoi praful care s-a lipit de cartonul spălăcit şi-i deschide încet capacul.

În mijlocul dormitorului, îngenunchează în faţa cutiei deschise, ca şi cum ar fi un sipet plin cu bogăţii sau o comoară secretă. E cutia lui — nu cu soldăţei de plumb din copilărie sau cu maşinuţe cu valoare sentimentală, nici cu bucle din părul fetelor pe care le iubise în liceu sau cu scrisori de amor pe hârtie parfumată —, ci doar o banală cutie de pantofi în care-şi ţine actele. Actele de casă, contractul de credit de la bancă, cel de la firma de leasing, celălalt rând de chei de la maşină, diplomele lui care îl înfăţişau în chip de absolvent cu chica într-o parte şi o privire uşor nesigură, strâns de gât de-o cravată pe care încă nu ştia cum s-o poarte, fişe medicale, analize, contracte de muncă şi un teanc de bancnote colorate, plus o hârtiuţă mototolită, care a fost purtată îndelung într-un buzunar în chip de ghemotoc, o hârtiuţă cu antetul companiei în colţul din stânga sus, pe care o mână de femeie înşirase câteva chestii pe care urma să le facă într-un viitor apropiat.

Lumina lunii cade pe bucata de hârtie, dându-i un luciu straniu, ca-n vise, numai că acum totul e real, incredibil de real, orice urmă de îndoială poate fi spulberată numai plimbându-ţi degetele pe suprafaţa uşor zgrunţuroasă, şi Augustin asta şi face, ca într-o transă, pipăie hârtiuţa, o adulmecă, îi ascultă foşnetul şi citeşte în neştire cele câteva cuvinte scrise acolo cu pixul: „sunat mama, dat mâncare Ben, întâlnire Landmark, terminat raport Bendmark…“

Nu povestisem nimănui despre fata din abur alb pe care-o zărisem plutind pe turla bisericii, pentru că eram sigur că lumea o să mă creadă nebun de legat. Probabil că, dacă aş fi făcut-o, traficul blogului ar fi depăşit orice aşteptări, dar aş fi primit sute de comentarii batjocoritoare; în plus, nimeni n-ar mai fi avut încredere în protestele noastre, socotind că suntem o adunătură de lunatici care încă mai cred în poveşti cu fantome, bune de adormit copiii. Am preferat să tac, mai ales că minunea nu se întâmplase din nou şi nu exista nicio dovadă că ceea ce văzusem cu o săptămână înainte, pe turla bisericii, era chiar

Miruna Tomescu, absolventă a unei facultăţi economice şi angajată a unei mari companii multinaţionale, care de-abia fusese înmormântată.

În Sâmbăta Mare, după ce-am ajutat-o pe maică-mea să transporte acasă jumătate din conţinutul unui supermarket, m-am închis la mine-n cameră, unde am fumat trei ţigări, am repetat texte în faţa oglinzii, am privit de două ori secvenţa mea preferată din *In the mood for love* (aia în care se-ntâlnesc ei doi la coadă la tăiţei, nu-şi vorbesc, dar privirile lor spun mai mult decât orice) şi te-am sunat, dorindu-mi din tot sufletul să nu-mi răspunzi sau să-mi spui cu o voce indiferentă că ai treabă sau că ai plecat din oraş sau că eşti căsătorită şi ai copii sau că nici nu-ţi mai aminteşti numele meu, ca să pot răsufla liniştit şi să mă întorc la filmele şi la blogul meu, să rămân pentru totdeauna doar cu imaginea ochilor tăi schimbându-şi culoarea din verde în albastru, netulburată de nimic altceva. Mi-ai răspuns însă, cu o voce caldă şi plină de promisiuni, şi-ai şoptit că eşti încă la serviciu şi că pot să trec să te iau într-o oră.

Erai ultima care pleca de la birou şi doamna între două vârste care juca rolul de bodigard al micii sucursale bancare a închis uşa în urma ta, urându-ne sărbători fericite. Trecuse de prânz şi te-am întrebat de ce-ţi petreci Sâmbăta Mare la lucru, iar tu mi-ai răspuns senină că nu-ţi place să laşi treburile neîncheiate, aşa că nu m-am putut opri să nu fac una dintre obişnuitele mele gafe şi să remarc că probabil nici Mirunei nu-i plăcea şi uite unde-a ajuns… Mi-ai spus că lucrurile sunt întotdeauna mai complicate decât par, şi m-am gândit că probabil nu eşti nici căsătorită şi n-ai, cu siguranţă, niciun iubit care să te aştepte acasă cu bagajele gata făcute pentru vreo excursie romantică de Paşte, şi-am zâmbit tâmp la gândul ăsta care mă făcea fericit, tu m-ai întrebat ce-i aşa de amuzant, şi-atunci eu, rotindu-mi privirile în jur, am îndrugat că-mi amintisem de nu ştiu ce replică amuzantă de-a lui Woody Allen, unul dintre regizorii pe care-i ador.

Ne-am dus la un film la întâmplare la unul dintre cinematografele de pe bulevard, era aproape pustiu, n-am priceput nimic din filmul ăla, probabil îl mai văzusem de vreo trei ori, dar nu-mi amintesc nici măcar titlul, ştiu doar că tot timpul m-am gândit cum naiba să fac să te iau de mână, ţi-am sorbit parfumul, ţi-am urmărit picioarele care-şi schimbau din când în când poziţia, genunchii sclipindu-ţi în întuneric, felul în care-ţi dădeai părul după ureche, mâna care ţi se încleştase pe mânerul scaunului, atât de aproape de mine, ah, acum e momentul s-o ating, îmi spuneam, dar parcă eram paralizat, nu îndrăzneam nici să respir, am ieşit din sala întunecată drept în lumina orbitoare de afară, ochii tăi aveau irizări aurii, ne-am dus să ne plimbăm, apoi să bem o cafea, în tot timpul ăsta am vorbit chestii aproape banale, dar în jurul nostru începuseră deja să se întâmple lucrurile *acelea*. În clipa în care-am

intrat în cafenea au pus melodia mea preferată (aia din *Vanilla Sky,* în care Tom Cruise o vede pe Penelope Cruz şi se-ndrăgosteşte ca un nebun de ea), apoi ne-au adus exact aceeaşi băutură, deşi comandaserăm fiecare altceva; rosteam cuvintele în acelaşi timp, în jurul nostru erau numai cupluri care se sărutau, ne-am oprit, fără să ştim de ce, în faţa unui magazin cu rochii de mireasă, un cerşetor şchiop s-a ţinut după noi strigându-mi „boierule, ce nevastă frumoasă ai“ în speranţa că va primi un ban, pot să jur că pe lângă noi a trecut un tramvai complet alb şi că norii pe cer se ţineau de mână, de parcă un regizor atotputernic ne-ar fi dirijat paşii prin oraş, punând la cale tot soiul de coincidenţe, pentru ca spectatorii să fie convinşi că nu mai există altă cale pentru cei doi protagonişti decât să se căsătorească şi să trăiască fericiţi pân’ la adânci bătrâneţi.

Se lăsase seara când te-am condus până în faţa blocului în care locuiai — cum mi-ai povestit, spre uşurarea mea — într-un apartament închiriat pe care-l împărţeai cu o prietenă. Soarele se pregătea să apună şi se lăsase o răcoare primăvăratică, amintindu-mi de serile în care mă plimbam singur uitându-mă la fetele care treceau întotdeauna *pe lângă* mine şi brusc mi s-a părut că şi tu eşti la fel, Dora, că o să dispari din viaţa mea la fel de brusc cum ai apărut şi fără să laşi nimic altceva în urmă decât amintirea parfumului tău şi câteva imagini filmate cu camera mea de buzunar. Am vrut să-ţi spun ceva ca să-mi risipesc îndoielile, dar în clipa aceea ai primit un mesaj misterios care te-a făcut să zâmbeşti cu subînţelesuri şi-apoi să oftezi, şi mesajul ăla a pus deodată un zid de gheaţă între noi, sigur are un iubit pe undeva, mi-am spus, o relaţie capricioasă ca-n filme, cu certuri, despărţiri şi împăcări, care nu se termină niciodată, în care eu nu m-aş putea strecura vreodată decât ca un străin care intră pe furiş în casa altcuiva şi se-mpiedică la fiecare pas de obiecte ostile, n-aveam niciun chef să mă lupt cu vreo fantomă, aşa că ţi-am urat sec sărbători fericite şi m-am întors către maşină, lăsându-te descumpănită în faţa blocului, cu telefonul în mână. Te-am văzut în oglindă cum intri în blocul cenuşiu, la radioul din maşină s-a auzit *Friday I’m in love*, altă melodie pe care obişnuiesc s-o ascult până la exasperare, visând la o iubită necunoscută, ce idiot sunt!, mi-am spus şi-am izbit cu pumnul în volan, cum stric totul din cauza scenariilor pe care mi le imaginez, pornind de la nimic, poate că n-ai niciun iubit, poate că mesajul era de la mama ta, de la prietena ta, de la operatorul de telefonie mobilă care-ţi ura sărbători fericite, aşa cum face toată lumea zilele-astea, cuprinsă de-o frenezie creştinească, poate că nu degeaba ne-au adus aceeaşi băutură la cafenea, deşi comandaserăm fiecare altceva, nu degeaba cerşetorul ăla şchiop te-a numit soţia mea, nu degeaba am văzut tramvaiul ăla bizar, mi-am amintit că acasă nu m-aşteptau decât motanul Lola şi mama care probabil era afundată în

bucătărie sau privea la televizor, aşa c-am întors maşina cu scârţâit de roţi la prima intersecţie, de parcă aş fi avut nişte mafioţi furioşi pe urmele mele, am apăsat pedala de acceleraţie şi-am străbătut în sens invers bulevardele şi străzile care acum erau pustii, pentru că era Sâmbăta Mare şi toată lumea se pregătea de sărbătoare. Soarele apusese de-a binelea când am ajuns în faţa blocului tău, se aprinseseră luminile la ferestre, aproape simţeam mirosul fripturilor şi-al cozonacilor care se coceau în fiecare bucătărie, mai puţin în a ta (mi-ai spus că habar n-ai să găteşti), am parcat maşina, am aprins o ţigară şi, fără să-mi mai fac alte scenarii în minte, am luat telefonul şi-am apelat numărul tău, cu inima bubuindu-mi în piept.

„Alo“, vocea ta era seacă şi fără culoare, nu mai avea nimic din dulceaţa cu care-mi răspunseseşi la prânz, „s-a întâmplat ceva?“, ai întrebat, dar ştiam că te prefaci, că eşti supărată pe mine fiindcă te lăsasem baltă în faţa blocului, ca un golan fără maniere, „da“, ţi-am răspuns, e seara de Înviere şi acasă nu mă aşteaptă decât mama şi-un motan pe nume Lola, despre care ţi-am povestit, iar tu sigur n-ai niciun iubit care să te ţină-n braţe, ai doar o prietenă cu care împarţi un apartament, iar o prietenă, o mamă şi-un motan sunt nişte lucruri minunate, dar vine un moment când nu mai sunt de-ajuns, aşa că nu vrei să cobori şi să petrecem împreună noaptea asta de Înviere? „Am vorbit să mă văd cu nişte prieteni“, ai răspuns tu, cu aceeaşi voce pe care ţi-o doreai rece şi indiferentă, dar care se-nmuiase şi-n care se ghicea un strop din dulceaţa pe care-o picuraseşi în ea atunci când, la începutul săptămânii, mi-ai pus o mână pe umăr în pubul irlandez plin de fum şi mi-ai spus că vrei să stăm de vorbă. Trebuia să fac ceva ca să te conving, era clar că trebuia să-ţi petreci seara cu mine, ce dovadă mai bună ar fi putut exista decât faptul că de pe acoperişul blocului tău cenuşiu se iţea o ditamai reclama luminoasă în care cuvântul LOVE, roz-fosforescent, pulsa în noapte ca o inimă gigantică?

„Trebuie să-ţi spun ceva despre Miruna“, am spus, cu un curaj de care mă miram şi eu, „e ceva important, Dora, o să crezi că-s nebun, dar trebuie să-ţi zic“, şi-am închis telefonul, convins că-n câteva minute o să apari, cu o jachetă pe umeri, o să te urci în maşină, o să mă-nvălui în parfumul tău irezistibil, o să mă priveşti cu ochii tăi verzi, iar eu o să fiu cel mai fericit ochelarist cu blog din lume.

Aşa s-a şi întâmplat. Scenariul meu romantic n-a prevăzut însă că — după ce-am oprit maşina la marginea unui parc, pe-o alee întunecoasă, şi ţi-am mărturisit că o văzusem pe Miruna, cu o săptămână în urmă, plutind ca o făptură din abur pe turla bisericii din curtea blocului în formă de U în care locuise — tu o să izbucneşti în plâns, o să-mi tragi o palmă şi-o să ţipi că sunt un nebun care-şi bate joc de tine, îndrugându-ţi poveşti cu fantome despre prietena ta moartă. N-am prevăzut nici că va trebui să alerg după tine prin

parc, noaptea, că o să-ţi cad în genunchi pe alei, cu ochelarii aburiţi, implorându-mă să mă crezi, aducându-ţi drept dovadă faptul că mai există încă un om care-a văzut minunea asta. „Cine-a mai văzut-o?“ ai întrebat tu, neîncrezătoare, oprindu-te pe malul lacului şi ştergându-ţi lacrimile, cu şerveţelul pe care ţi l-am întins (mereu am şerveţele la mine, pentru că nu se ştie niciodată când mi se aburesc ochelarii sau când fac să plângă o fată frumoasă). „Păi, un moş care locuieşte în ghena blocului şi hrăneşte porumbeii, dar care face nişte colaje incredibile cu Ceauşescu şi…“, am început să-ţi explic eu, dar tu ai început din nou să plângi şi să fugi pe alei, strigând că de ce naiba dai peste toţi ciudaţii ca mine şi nu întâlneşti şi tu un băiat normal, care să te scoată la o cafea şi să-ţi povestească despre cum are de gând să se-nsoare cu tine, să-ţi facă doi copii frumoşi şi-atât. Ţipetele tale au deranjat doi îndrăgostiţi care se sărutau pe-o bancă şi-au făcut să-şi ia zborul un stol de raţe sălbatice, proaspăt întoarse din ţările calde, iar eu, pentru că ăsta părea unicul fel în care te puteam face să taci, te-am luat pur şi simplu în braţe şi te-am sărutat, iar în clipa aia, ca prin minune, s-au aprins toate luminile din parc.

Capitolul 11

CEL MAI BINE, DACĂ LOCUIAI la unul dintre ultimele etaje ale blocului în formă de U care înconjura biserica, era să ieşi pur şi simplu pe balcon şi să priveşti de sus spectacolul Învierii. Soţii Voiculescu de la 7 aşa făceau de când se ştiau. N-aveau niciun chef să se amestece cu mulţimea gălăgioasă care se-mpingea, călcându-se pe picioare şi mânjindu-şi hainele cu ceara fierbinte a lumânărilor, mai ales că domnul Voiculescu suferea de un început de gută şi considera că statul în picioare, fie el şi pentru a primi lumina sfântă, nu-i face deloc bine.

Aşa că în sâmbăta aceea, la fel ca-n toate sâmbetele de Paşte, soţii Voiculescu au ieşit pe balconul bine ferecat cu geamuri şi armături de fier, încă de la sfârşitul anilor ’70, şi, făcându-şi loc printre zecile de cutii şi saci cu vechituri de care nu se-ndurau să se despartă, au început să privească spectacolul de jos. În curtea blocului se adunau umbre tăcute ce-nconjurau biserica. Oamenii veneau în grupuri, bărbaţii cu nevestele, mamele cu copiii, tinerii în găşti gălăgioase fierbând de nerăbdare să se sfârşească totul mai repede pentru a ajunge la discotecă, se auzea zumzetul vocilor, întrerupt de bătaia clopotelor care chemau credincioşii la slujba de Înviere şi, din când în când, melodia vreunui telefon mobil.

Atunci când în curte a apărut, dintr-odată, prima luminiţă pâlpâind în noapte, doamna Voiculescu s-a uitat la ceas şi a hotărât să coboare „după lumină“ cam într-un sfert de oră, „ca să se termine pân-atunci înghesuiala“. În câteva minute, adunarea de jos a părut o mare de licurici care tremurau, gata-gata să se stingă la fiecare adiere de vânt. Şi inginerul Stănescu de la 6, şi soţia lui, şi domnul Procopie de la 5, proprietarul Matizului galben şi duşmanul de moarte al domnului Voiculescu, şi soţii Ţăranu de la parter, şi Roxana de la scara cealaltă, fata cea neruşinată care se dezbrăca la fereastră în văzul lumii, şi familia Ştefănescu de la 8, împreună cu fetiţa lor supranumită „hoaţa de flori“, chiar şi madam Grămadă de la 3, o doamnă de proporţiile unui elefant, toţi prinseseră câte-un astfel de licurici luminos şi-l ţineau, unii

cu evlavie, alţii doar cu grijă, în foste cutii de iaurt sau margarină, în candele speciale din sticlă sau plastic, învelit în hârtie sau carton, şi chiar în mâinile goale, lăsându-se arşi de ceara fierbinte.

Înfofolită într-un şal maroniu din lână şi ţinând la piept un pahar de plastic în care înfipsese o lumânare, doamna Voiculescu a coborât şi s-a amestecat în mulţime, în căutarea cuiva cunoscut de la care să facă rost de lumină şi cu care să schimbe o vorbă. A trecut pe lângă un grup de tineri cu părul îmbâcsit de gel şi tinere care avuseseră neobrăzarea să-şi lase buricul la vedere în sfânta seară de Paşte, le-a aruncat cele mai tăioase priviri de care era în stare, apoi, făcându-şi loc cu coatele, s-a apropiat de doamna Ţăranu de la parter. Şi-a aprins lumânarea şi-a mai rămas câteva minute de vorbă cu ea, cantre vecine, sporovăind despre neruşinarea tineretului, drama locurilor de parcare din curtea blocului şi sănătatea de fier a lu' madam Safta de la 6 care „o să ne-ngroape pe toţi". Apoi, când pe scena din mijlocul curţii şi-au făcut apariţia cei doi preoţi bărboşi, doamna Voiculescu, cu simţul datoriei împlinite, şi-a luat la revedere de la doamna Ţăranu şi-a urcat înapoi în apartamentul ei, unde a depus lumânarea într-un suport special, şi s-a apucat să aştearnă, mulţumită, masa. La multe dintre ferestrele blocului în formă de U se zăreau oameni făcând acelaşi lucru, doar ferestrele apartamentului de la etajul 8, de pe colţ, rămăseseră cufundate într-un întuneric beznă.

Paşii l-au purtat pe Augustin Dună mai întâi la un bar unde a băut câteva pahare de whisky, încercând să scape de gheara care-i strângea pieptul şi de gândurile care-l bântuiau, apoi la biserica din curtea blocului Mirunei, unde nu mai călcase din acea nefericită zi de sâmbătă, cu două săptămâni în urmă, în care o găsise fără suflare pe canapeaua ei cu dungi. N-avusese niciun chef să meargă la părinţii lui, deşi maică-sa îl tot sunase în ultimele zile şi-l rugase să vină să-i vadă, îmbiindu-l cu tot felul de bunătăţi şi întrebându-l ce mai face Laura. Nu-i spusese că Laura îşi făcea bagajele pentru Brazilia, pentru că ar fi început cu siguranţă o discuţie stupidă şi enervantă în care ar fi trebuit să-i explice maică-sii conceptul complicat de *downshifting* care ar fi fost peste puterile ei de înţelegere. De fapt, dacă se gândea bine, era şi peste puterile *lui* de înţelegere de ce fata asta o luase razna atât de rău, după cum era greu de înţeles şi tot ce i se întâmplase în ultima vreme, moartea Mirunei, campania de presă împotriva lui, protestele începute pe internet care se-nmulţeau, privirile pline de reproşuri tăcute ale subalternilor, coşmarurile de fiecare noapte cu motani uriaşi, senzaţia (cu care încerca zadarnic să lupte) că totul se duce naibii, dintr-odată.

În curtea bisericii era multă lume, o adunătură pestriţă de bătrâne evlavioase cu basmale, familii cu copii plictisiţi şi puşi pe şotii, tineri cu haine

de firmă care vorbeau la telefoane mobile, cerşetori de toate soiurile şi câţiva oameni ca el, care păreau rătăciţi şi ajunşi acolo din pură întâmplare. Un fost coleg îl invitase la un pahar de vin, dar cu cât se gândea mai mult, cu atât simţea nevoia să fie singur, să-şi lase gândurile să-l chinuie şi să i se-nvârtească prin minte, până când se vor devora unele pe altele, ca nişte viermi nesăţioşi, şi va scăpa în sfârşit de ele.

Augustin n-avea nici măcar lumânare, noroc că o bătrână grasă cât un elefant şi cu părul coafat în mii de sărmăluţe s-a milostivit de el şi i-a dat o candelă din plastic roşu, pe care i-a aprins-o de la candela ei. I-a mulţumit distrat şi-a rămas să asculte cuvintele preotului despre noaptea mântuirii, izvorul nestricăciunii şi îngerul cel purtător de lumină, fără să-nţeleagă o iotă din ele.

Motanul ăla blestemat are să i-o plătească, nu mai încape îndoială, moartea lui Pestriţu nu poate rămâne nerăzbunată şi, după ce cotoiu' spurcat avea să dispară de pe faţa pământului, avea să se ocupe şi de baba aia nebună, lumânăreasa cleptomancă şi afurisită care-i otrăvise zilele. În ghena lui luminată de trei lumânări proaspăt aprinse, primite de la câţiva locatari ai blocului cu care se avea mai bine, pentru că-i ajutase să scape de vechiturile de prin casă, Zaim îşi pregăteşte armele. N-a reuşit să facă rost de otravă, aşa că are doar cuţitaşul, foarfeca şi-un fel de bâtă de lemn, singurele lucruri din averea sa care ar putea ucide sau măcar răni o fiinţă. Într-un castronaş stau frumos bucăţile de peşte proaspăt, cu care speră să-l ademenească pe motanul blestemat care-i prinsese cei mai frumoşi şi mai dragi porumbei. Timpul e perfect pentru răzbunare, pentru că nenorocita de vrăjitoare e ocupată până peste cap în seara asta cu treburile de la biserică şi n-are timp să poarte de grijă mâţelor, arză-le-ar focul. Şi nici pe Dumnezeu n-avea să-l mânie, socoteşte el, pentru că pisicile sunt creaturi diavoleşti, e de-ajuns să le priveşti ochii ăia cu luciri drăceşti în întuneric, ca să-ţi fie limpede că merită stârpite fără milă.

Zaim iese afară din ghena lui, în curtea blocului, să arunce o privire. E plin de oameni, locatarii pe care-i ştie de ani de zile, mai ales după gunoiul lor, stau acolo cuminţi, cu licurici tremurători în mână, ascultând slujba părintelui Zaharia. „Măi, fată, stai cuminte, că ţi-o veni şi ţie vremea să urci la ceruri", îi şopteşte Zaim fetei blonde de pe turla bisericii şi apoi rămâne încremenit, zărindu-i prin mulţime pe băiatu' ăla care o găsise pe Miruna moartă-n casă, cu două săptămâni în urmă, şi, ceva mai încolo, pe ochelaristu' care filma.

„Ah, Miruna, de ce nu mai apari şi-acum?", o imploră Pupucă în gând, privind cu disperare turla bisericii pe care nu se zăresc altceva decât trei porumbei

adormiţi. „Ştiu sigur că te-am văzut, că n-a fost o nălucire, că exişti cu adevărat, şi nea Zaim te-a văzut, te implor, Miruna, arată-te tuturor, lasă-te fotografiată, lasă-te expusă pe prima pagină a ziarelor, pe bloguri, lasă-ne să umplem internetul cu imaginea ta de înger, fă o conferinţă de presă, de-acolo de sus de pe turla bisericii, dă declaraţii la jurnalele de ştiri, la ore de maximă audienţă, apari şi la *talk-show*-uri dacă e nevoie, desculţă şi-n cămaşa ta albă vaporoasă, sfidând părerile zecilor de specialişti, şi poate aşa o să-i convingem pe toţi că moartea ta a fost necesară, că eşti un soi de Mesia al corporatiştilor, eşti Cea Aleasă să le deschidă ochii, la fel cum Neo a fost Cel Ales să învingă Matrixul, pentru că eu nu reuşesc, degeaba scriu pe blog şi-agit pancarte idealiste, nu pot schimba nimic de unu' singur, nu pot lupta cu balaurul cu ochelarii ăştia şi nici măcar cameră de filmat ca lumea n-am, aşa că te implor, Miruna, nu mă lăsa singur!“

Dar turla bisericii rămâne încremenită, niciun fel de făptură îngerească nu se-arată, iar Dora tremură de frig în jacheta ei prea subţire şi-l priveşte pe Pupucă ca pe un nebun. O strânge de mână, iar cu cealaltă ţine o lumânare care se topeşte încet-încet, arzându-l cu ceara fierbinte care-i picură drept pe pantofi, dar el nu pare să bage de seamă, priveşte cu ochii înlăcrimaţi spre turla bisericii, prin lentilele aburite ale ochelarilor, cu o speranţă nebună care aproape-i face milă.

Hai să mergem, am îngheţat de frig şi oricum nu văd nicio fantomă sau înger sau altceva! şopteşte Dora, trăgându-l de braţ. Lumânarea i s-a stins demult şi tot zgomotul şi înghesuiala din jur o obosesc, o femeie a călcat-o pe picior şi nici măcar nu şi-a cerut scuze, fiind prea ocupată cu crucile, nu ştie cuvintele pe care le intonează toată lumea şi, la fel cum n-a crezut niciodată că Iisus învie cu adevărat în fiecare an de Paşte, tot aşa nu crede că e posibil ca prietena ei cu care a împărţit mostre de iaurt într-un supermarket, în studenţie, să se transforme, printr-o minune cerească, într-o făptură din abur, pe turla unei biserici.

Nu, să mai stăm un pic, o roagă proaspătul ei iubit, ca un copil care încă nu vrea să plece de la petrecere, apoi o sărută, iar ea oftează, pe jumătate fericită că nu-şi mai petrece sărbătorile singură, pe jumătate dezamăgită că nici băiatul ăsta nu pare genul care s-o invite la o cafea şi să-i povestească cum o s-o ia de soţie şi o să-i facă doi copii frumoşi şi-atât.

„Ah, Miruna, de ce-a trebuit să mori şi eu să te găsesc?“, se gândeşte Augustin, în timp ce oamenii din jurul lui cântă într-un singur glas, apărându-şi lumânările de vântul care s-a stârnit, Iisus a înviat din morţi, cu moartea pe moarte călcând, ce seară frumoasă ar fi putut fi asta, dacă două femei nu i-ar fi încurcat toate planurile, una murind şi cealaltă părăsindu-l, Dumnezeu să le

mai înţeleagă, şi celor din mormânturi viaţă dăruindu-le, baba de lângă el cântă cu o voce de soprană care-l asurzeşte, iar domnul din dreapta răspândeşte un miros îngrozitor de usturoi, ar trebui să plece acum acasă sau la prietenul care l-a invitat la un pahar de vin, dar acasă îl aşteaptă un apartament pustiu, iar la petrecere numai cupluri fericite care-şi sărbătoresc fericirea ciocnind ouă roşii şi mâncând drob cu ceapă verde, cred c-o să mă duc într-un bar să mă-mbăt, se gândeşte Augustin, cu moartea pe moarte călcând, şi celor din mormânturi viaţă dăruindu-le, uite-l şi pe moşu' ăla zdrenţăros cum umblă de parcă ar pune ceva la cale, sigur l-am mai văzut undeva pe moşu' ăla, dar nu-mi amintesc acum, lângă Augustin o fată cu părul roşu fumează şi scrie mesaje întruna pe telefonul mobil, de ce-o mai fi venit la biserică stricata asta?, se-ntreabă două babe, ceva mai încolo, Iisus a înviat din morţi, iar Miruna n-o să învie niciodată, o să trăiesc mereu cu imaginea picioarelor ei albe încovoiate pe canapea, cu mirosul de mâncare de la McDonald's putrezită din apartamentul ei, cu senzaţia că ceva alunecos, ca un fel de animal, mi se strecoară printre picioare, cu moartea pe moarte călcând, adio, promovare, adio, vacanţă cu peştişori exotici, doamne miluieşte, doamne miluieşte, nu trebuia să vin aici, parcă aş fi un criminal care se întoarce la locul faptei, ca în filmele poliţiste stupide de duminică seara, nu există niciun fel de miracole, mă duc să mă-mbăt, cu moartea pe moarte călcând!

Augustin îşi dă seama că are degetele năclăite de ceara topită care s-a răcit şi din lumânare n-a mai rămas decât un fitil fumegând; îl aruncă pe dalele de piatră şi-l striveşte cu pantoful, murdar şi el de ceară. În aer miroase a fum şi a tămâie, iar vântul freamătă printre frunzele copacilor. E înconjurat de blocuri care se-nalţă deasupra lui, blocuri în care sclipesc mii de luminiţe, aşa cum sclipesc stelele pe cer în nopţile senine. Pentru o clipă, i se pare că firele şi cablurile care se-nlănţuie deasupra curţii au început să capete o strălucire stranie, de parcă cineva le-ar fi acoperit cu o pulbere de aur, şi că pe turla bisericii pluteşte un abur diafan, dar nu dă niciun fel de importanţă acestor lucruri, ci îşi vede mai departe de gândurile lui.

Zaim se strecoară prin mulţime, ca o umbră neştiută de nimeni. A învăţat să devină invizibil în vremurile de tristă amintire, când nu trebuia să atragă atenţia nimănui, pentru că altfel s-ar fi trezit imediat luat la întrebări într-un beci întunecos. Trece pe lângă bătrânele cuprinse de evlavie care cântă în acelaşi glas cu părintele Zaharia şi diaconii, îşi face loc printre grupurile de tineri care râd şi fumează, de parcă ar fi venit la bairam, nu la sfânta slujbă, aruncă din când în când priviri către turla bisericii, fata blondă e tot acolo, Zaim alunecă pe lângă clopotniţă (lăcaşul vrăjitoarei blestemate), îşi face

cruce şi dă uşurel la o parte din drum un copilaş rătăcit, până când ajunge lângă ochelaristu' care se ţinea de mână cu-o fată. Opa, are-o iubită ochelaristu', nu-i chiar aşa de fraier cum pare, drăguţă fată, deşi cam slabă pentru gustul meu, ce-or avea toate de-s aşa piele şi os în ziua de azi? Marianele şi Ninele lui erau altfel, mai rubensiene, femei adevărate, da-n sfârşit, dacă ochelaristu-i fericit cu ea, să-i fie de bine! Fata se dă la o parte îngrozită când îl vede, iar ochelaristu' se repede să-i strângă mâna, bucuros de parcă l-ar fi apucat pe Dumnezeu de picior, „uite, nea Zaim, ea e Dora, prietena mea", îi spune cu mândrie, da' fata se uită la el de parc-ar fi văzut un gândac de bucătărie, nu-i nimic, el ştie c-a trecut vremea când mureau femeile după chica lui blondă à la Florin Piersic, acum e bătrân şi scofâlcit şi doarme-n ghenă, „stai, domnişoară, că nu muşc", îi aruncă fetei o vorbă, dar ea se agaţă cu disperare de braţul ochelaristului, în timp ce mâna cealaltă şi-o ţine încleştată pe poşetă, „nici nu fur, să ştii!", încearcă el să o-mbuneze, cu un zâmbet ştirb, apoi, văzând scârba din ochii fetei, se-ntoarce către ochelaristul care-l priveşte radios şi îl întreabă, plin de speranţă, „ei, nea Zaim, o mai vezi pe Miruna acolo sus?", arătând cu degetul turla bisericii, „normal c-o văd, dacă acolo-i în fiecare zi", îi răspunde el, „da' nu asta voiam io să-ţi zic… mai faci filmu' ăla?", ochelaristu' dă din cap că da, „păi uite, cre' că tre' să-l filmezi şi pe domnu-n costum de-acolo, îl vezi? Îi ăla de-a găsit-o-n casă!" „Ceee?", ţipă ochelaristu', făcând să se întoarcă două babe ofuscate, „ăla e celebrul Augustin Dună de la Compania X?", „măi, băiete, nu ştiu de niciun dună, de nicio companie, eu ţi-am zis doar că ăla-i tipu' care-a găsit-o, poate vrei să-l pui şi pe el în filmu' tău!" Fata dă ochii peste cap, în semn de nerăbdare, afurisită muiere şi-a mai găsit şi băiatu' ăsta, dac-o să se-nsoare cu ea, o să-l bată la cap de-o să-l înnebunească, săracu', şi nea Zaim, văzând-o pe Lumânăreasă umblând de colo-colo prin curtea bisericii, îşi aduce brusc aminte de planul lui, îşi dă seama că nu mai are mult timp, aşa că-i spune ochelaristului „hai că m-am dus, băiete, ai grijă de domnişoara!", îi face cu ochiul, şmechereşte, de sub pălăria lui de fetru neagră şi ponosită, apoi se pierde prin mulţime, numărând minutele până la marea răzbunare.

Ultimele imagini din documentarul neterminat al lui Pupucă încep cu silueta unui bărbat, văzută din spate, cu o biserică în fundal şi cu vocea tremurând de emoţie a celui care filmează întrebând „Nu vă supăraţi, dumneavoastră sunteţi Augustin Dună?". Silueta neagră a bărbatului se întoarce şi, printr-o întâmplare fericită, camera focalizează exact chipul acestuia, pe care se citeşte un amestec de nedumerire şi curiozitate, atunci când rosteşte „da, io sunt, da' de ce?" Pupucă începe să vorbească, dar vocea lui tremurătoare e acoperită de cântecul intonat de toţi credincioşii strânşi în curtea bisericii, şi singurele

cuvinte care se pot desprinde din vuietul mulţimii sunt „Miruna Tomescu“ şi „documentar“.

Aşa, şi ce vrei de la mine? *(În vocea lui Augustin Dună începe să vibreze o undă de enervare.)*

Dumneavoastră sunteţi şeful ei, nu-i aşa? Adică aţi fost… până când aţi găsit-o moartă-n casă! *(Camera se mută brusc pe blocul plin de luminiţe şi apoi pe ferestrele tăcute şi întunecate ale etajului 8.)*

Ce vrei, mă, de la mine? *(Subiectul face un pas înainte, iar cel care ţine camera face un pas înapoi. Imaginea e neclară câteva secunde, dar îşi revine repede.)*

V-am spus, fac un documentar despre moartea Mirunei Tomescu şi-aş vrea să stăm de vorbă…

Şi ţi-ai găsit acum?

Am încercat să iau legătura cu dumneavoastră la companie, da’ e imposibil. De fiecare dată sunt direcţionat la departamentul de PiAr.

Păi, aşa şi trebuie!

Nu vreţi să cooperaţi la realizarea acestui documentar?

Să cooperez? Eşti tâmpit sau ce-ai?

Eu v-am vorbit frumos!

Hai, dispari de-aici cu camera aia!

Domnule Dună, vă consideraţi în vreun fel responsabil de moartea Mirunei Tomescu?

Eu?

Da, dumneavoastră. Credeţi că dac-aţi fi angajat mai mulţi oameni, s-ar mai fi ajuns aici? Sau dacă i-aţi fi aprobat cererea de concediu?

’Te-n pizda mă-tii de bou!

Vă repet că eu v-am vorbit frumos! Cum a fost când aţi găsit-o moartă-n casă cu dosarele de la serviciu în braţe, domnule Dună? Uitaţi-vă-n cameră şi spuneţi-mi!

Vrei să-ţi fac camera aia bucăţi şi să ţi-o bag undeva?

De ce vă enervaţi, domnule Dună? Poate pentru că vă simţiţi vinovat?

Bă, dacă nu-ncetezi, te omor, ai auzit?

Da’ potoliţi-vă odată! *(Se aude vocea indignată a unei femei în vârstă.)* Aaa, tot tu eşti, obraznicu’ care vorbea în miez de noapte la turla bisericii? Cu aparatu’ ăla de filmat cu care-ai deranjat tot blocu’…

Doamnă, vă rog să nu vă băgaţi, că nu vă priveşte! *(Spune vocea regizorului, din ce în ce mai fermă, şi în cadru apare chipul femeii. E o doamnă grasă, de proporţiile unui elefant, cu părul coafat în zeci de sărmăluţe minuscule.)*

Nesimţiţi! D-aia aţi venit aici, să vă certaţi? *(Camera o urmăreşte pe*

doamna grasă pierzându-se, indignată, în mulţime, apoi, cu un viraj ameţitor, se fixează pe profilul lui Augustin.)

Domnule Dună, să-nţeleg că nu vreţi să-mi răspundeţi la întrebări?

De la ce ziar eşti, mă? Sau eşti de la televiziune? Că te-am mai văzut pe undeva… *(Chipul lui Augustin se apropie ameninţător de cameră. I se văd ochii injectaţi şi cearcănele.)*

Nu sunt de la nicio televiziune, v-am spus, fac un documentar despre moartea Mirunei Tomescu, pe care o consider emblematică pentru generaţia noastră. *(Focus pe un grup de tineri care stau de vorbă, râd şi fumează. Apoi camera se îndreaptă brusc către cer, ca şi când ar fi zguduit-o o mişcare foarte puternică.)*

Nu eşti tu, mă, nenorocitu ăla cu blogu' şi protestele?

Da, într-adevăr, eu sunt iniţiatorul unei serii de proteste care au ca scop… *(Camera încearcă să-şi regăsească echilibrul. În cadru apare Augustin, înfuriat, apropiindu-se din ce în ce mai mult, astfel încât trăsăturile feţei i se deformează.)*

'Tu-ţi gura mă-tii, ţi-arăt io ţie proteste!

(În clipa aceea se aude ţipătul unei fete. Imaginile care urmează arată haotic un cer plin de stele pe care se proiectează turla strălucitoare a unei biserici, apoi dalele de piatră şi câteva perechi de pantofi, apoi podiumul din lemn, de pe care preotul vorbeşte mulţimii, apoi din nou cerul înstelat şi turla bisericii, se aude un cor cântând despre Învierea Mântuitorului şi se zăresc două corpuri sărind prin aer, încleştate, pumnul unuia zvâcnind de mai multe ori în obrazul celuilalt, o pereche de ochelari zburând în văzduh, din nou ţipătul de groază al unei fete, al cărei chip nu se vede, şi în final camera rămâne nemişcată, filmând de undeva de jos o grămadă de oameni aplecaţi către ceva ce pare a fi corpul unui tânăr întins pe pavaj. Se aud voci amestecându-se, chemaţi un doctor, are nasul spart, ridicaţi-l încet, acum s-au găsit şi golanii ăştia să se-ncaiere, nu mai e niciun pic de respect pe lumea asta, Pupucă, ah, Pupucă, de ce dau eu numai peste nebuni ca tine, Dora, găseşte-mi repede ochelarii, o să mi-i calce-n picioare şi fără ochelari sunt mort, nişte nesimţiţi, asta sunteţi, să vă bateţi la cârciumă, nu la biserică, deodată apar nişte picioare încălţate cu pantofi cu toc, se vede mâna unei fete întinzându-se către obiectiv, Hristos a-nviat, se aude vocea preotului, Adevărat a-nviat, răspunde mulţimea şi-apoi se face întuneric beznă.)

La fereastra cu grilaj alb a apartamentului soţilor Ţăranu de la parter, printre florile rozalii din ghivece, apăruse din nou pisicuţa visurilor lui, albă şi strălucitoare, cu o blăniţă moale care promitea desfătări nesfârşite, torcând fermecător. Curtea blocului vuia de cântece şi peste tot sclipeau licuricii pe

care oamenii adunaţi acolo îi ţineau în mâini, iar de sus, de pe turla bisericii poleită de lumina lunii, îl veghea stăpâna lui.

Motanul Ben ieşise din clopotniţă atunci când începuse să se lase întunericul şi să se strângă oamenii; o pândise pe pisicuţa albă, mieunând sub fereastra ei, chemând-o fierbinte şi tânguindu-se, dar ea se lăsase aşteptată. Apăruse într-un târziu, unduindu-şi coada albă şi stufoasă de birmaneză şi ţintuindu-l cu privirile ochilor ei albaştri ca safirele. Se alintase, arcuindu-şi corpul, întinzându-se leneş pe pervaz, mieunase dulce şi-şi încolăcise coada în jurul grilajului de la fereastră, ca o promisiune a dezmierdărilor pe care i le-ar putea oferi. Ah, grilajul, blestematul ăla de grilaj care stătea între ei, împiedicându-l să intre în apartamentul de la parter şi să se tăvălească cu ea pe divanul moale, grilajul care-o împiedica pe ea să iasă şi să hălăduiască împreună cu el, sub clar de lună, să se caţere pe garduri şi să se odihnească pe sub maşini, trăind o viaţă liberă!

Birmaneza sări graţios de pe pervaz înăuntru, în casă, fluturându-şi coada în semn de la revedere, iar Ben rămase jos, în faţa ferestrei cu flori rozalii, întristat. Se puse pe mieunat cu disperare, dar ea se încăpăţâna să nu apară. Ba chiar de undeva, de sus, motanul se pomeni cu ceva care-i udă blăniţa, însoţit de nişte zbierete fioroase:

Fir-aţi ale dracu’ de pisici, că nici acum, de sfintele Paşte, nu vă mai potoliţi!

Era clar că nu mai putea sta acolo, trebuia să găsească ceva cu care s-o ademenească din nou la fereastră şi poate că unul dintre ei ar fi reuşit, în cele din urmă, să păcălească grilajul blestemat şi să păşească, împreună, pe tărâmul dezmierdărilor… Ben porni în căutare, simţind cum îl încolţeşte foamea. Baba din clopotniţă nu-i dăduse nimic de mâncare, umblase toată ziua prin curtea bisericii, uitând cu desăvârşire de el. Porumbei nu mai era cu putinţă să prindă, cu iureşul şi înghesuiala de oameni din jurul lui care-i speriaseră pe toţi. Singura lui şansă era să scotocească printr-un tomberon de gunoi, aşa cum văzuse că fac celelalte pisici, maidanezele pline de zgârieturi pe care le privise până atunci cu dispreţ.

Deodată, în talmeş-balmeşul din jurul lui, în care se amestecau zecile de mirosuri ale corpurilor de oameni, lavandă, iasomie, trandafiri înfloriţi, transpiraţie, usturoi, parizer, fumul sutelor de lumânări, tămâia arzând şi parfumul frunzelor, motanul Ben simţi foarte clar o aromă irezistibilă de peşte proaspăt. Într-o clipă, toate simţurile i se ascuţiră, toate celelalte mirosuri dispărură, nările începură să-i fremete, mustăţile i se întinseră, îşi concentră toată atenţia în urmărirea mirosului şi se lăsă dus de nas până în faţa intrării în ghenă. Acolo rămase câteva clipe înspăimântat: ghena era locuinţa moşului zdrenţăros, ocrotitorul porumbeilor, care-i jurase război! Mirosul său de tutun,

alcool şi haine care nu mai cunoscuseră demult săpunul era peste tot, ieşea din ghenă amestecându-se cu mirosul dulceag şi împutit al gunoiului. Pentru un moment, Ben fu gata să facă cale-ntoarsă, dar exact atunci o adiere de vânt îi aduse din nou în nări aroma peştelui proaspăt care-l înnebuni de poftă. Motanul intră în ghenă; în faţa lui, printre toate gioarsele jegoase ale bătrânului, trona un castron plin cu bucăţi de peşte proaspăt, pus acolo anume parcă pentru el.

Aha, blestematu' şi nemernicu', ia uite-l cum a venit să se ospăteze, îşi spune Zaim bucuros că în sfârşit motanul ăla care-i omorâse cei mai frumoşi porumbei e-n mâinile lui, şi închide frumuşel uşa ghenei, pregătindu-şi armele, un fel de bâtă improvizată dintr-un lemn şi cuţitaşul străvechi. Acuma e momentul să plătească pentru toate relele, nu numai ale lui, da' şi-ale ălorlalte mâţe mizerabile pe care vrăjitoarea le aduce-n curtea blocului ca să-i extermine pe puişorii lu' tata. Motanul tresare, lasă bucata de peşte din gură şi-ncearcă s-o zbughească printre picioarele lui, da' el e pe fază, nu degeaba a trăit în ghenă atâţia ani, a făcut antrenamente-ndelungate cu şobolanii, dacă n-ar fi fost pe fază de-atâtea ori, blestemaţii ăia i-ar fi ros şi nasu', aha, ia uite-l cum miaună şi stucheşte, e-ngrozit de-a binelea, aşa-i trebuie dacă-i plac porumbeii, acu' a venit momentul să vadă cum e să fii vânat!

Zaim dă cu bâta-n dreapta şi-n stânga, dar motanul e ager şi suplu, se fereşte de parcă i-ar ghici dinainte mişcările, sare ca o nălucă de colo-colo, îşi arată chiar colţii, mârâie ca un dulău, nu alta, treaba asta o să fie mai grea decât a crezut, tare bine-ar fi fost să fi găsit otravă, ar fi pus-o frumuşel peste peştele-ăla, pe care şi-a sacrificat banii de vodcă şi ţigări, şi-acu motănelu' ăsta ar fi fost de mult în lumea drepţilor. Ah, ce l-a zgâriat jigodia, se luptă ca un tigru, da' nici el nu se lasă, i-a ars o bâtă pe spinare de-a văzut stele verzi, trebuie doar să-l încolţească undeva şi-al lui e! Dar motanu' e creatura diavolului, pentru că de n-ar fi aşa, ar putea el oare să sară ca un arc, să zboare prin aer pe deasupra capului său şi să se strecoare, naiba ştie cum, prin spărtura îngustă a geamului şi toate astea atât de fulgerător, încât el să nici nu înţeleagă prea bine cum de s-au întâmplat lucrurile şi să rămână ca un prost în mijlocu' ghenei, cu bâta-n mână, gata să lovească un inamic care-a părăsit câmpul de bătălie pe neştiute? Unde-o fi dispărut, blestematu' şi nemernicu'?

Deschide uşa, uimit, dar afară nu se zăreşte nimic, nici urmă de motan, doar o mulţime de oameni care se pregătesc să plece spre casele lor, mulţumiţi că au luat lumina sfântă şi-au fost martorii încă unui miracol. Da' nu se lasă el, Zaim, cu una cu două, în noaptea asta-l găseşte pe motan şi-i face de petrecanie, chiar de-ar fi să bată străzile cartierului până-n zorii zilei. Aruncă o privire către turla bisericii, fata blondă e tot acolo, pare fericită şi

liniştită, oare când te ridici tu la ceruri, măi, fată, că de când ai apărut acolo, numai ciudăţenii se-ntâmplă în blocu’ ăsta.

Augustin îşi face loc prin mulţime, călcând picioarele oamenilor, împingând în dreapta şi-n stânga, murdărindu-şi costumul cu ceara lumânărilor din jurul lui. Nu-i vine să creadă nici lui că a fost în stare să-şi piardă calmul şi să-l lovească pe idiotu’ ăla cu ochelari şi blog. Nu e bine deloc ce-a făcut, ochelaristul o să se ducă acum pe la toate ziarele şi televiziunile, o să-şi arate vânătăile (adevărul e că l-a pocnit de i-au mers fulgii!), o să scrie pe blogul lui de rahat cum a fost agresat de Augustin Dună, criminalul care-a omorât o fată dându-i prea mult de muncă, şi ăsta va fi sfârşitul carierei lui.

Dar s-a simţit în sfârşit liber, ah, cât de liber s-a simţit cărându-i pumni ochelaristului ăluia agasant, ar fi putut să dea-n el ore-n şir, ca într-un sac de box, să-i simtă oasele trosnind şi carnea moleşindu-se, i-ar fi călcat în picioare camera de filmat şi ochelarii până i-ar fi făcut zob, ce senzaţie de uşurare îi dădea zgomotul loviturilor lui, un zgomot sec, înfundat, îl dureau pumnii şi-ncheieturile, asudase şi gâfâia de parcă alergase kilometri întregi, dar era o durere care-i făcea bine, oboseala pe care-o simţea era la fel de plăcută ca oboseala de după sex, când îţi simţi vibrând fiecare fibră din corp. După ce adrenalina primilor pumni scăzuse, i se făcuse frică. Avusese o străfulgerare de raţiune care-i şoptise că ar fi putut să-l omoare pe ochelarist (nu ştia deloc să se apere, luzăru’!) şi că mai bine-ar fi fost să se care dracului de-acolo cât mai repede cu putinţă, până n-avea să fie prea târziu, erau oameni în jur, oameni care-ar fi putut să cheme poliţia, poate erau chiar şi jurnalişti, ar fi fost o tâmpenie să ajungă la secţie în noaptea de Înviere, ca ultimul infractor. Aşa că-l lăsase pe ochelarist căzut pe pavaj, lumea începuse deja să se strângă în jurul lui, îşi făcuse loc prin mulţime şi fugise până când respirase din nou aer curat. Ce încântare să tragi din nou în piept aer curat, după atâta fum, miros de lumânări arse şi de trupuri înghesuite!

Augustin se opreşte o clipă din fugă şi priveşte în urmă, către mulţimea adunată în jurul bisericii, ca o mare de luminiţe pâlpâitoare, dar ceea ce zăreşte îi îngheaţă sângele-n vine: un motan uriaş, cu ochii scăpărând în întuneric, aleargă spre el. Un motan cumplit, cu gheare încovoiate şi priviri de foc, ca-n coşmarurile pe care le avea seară de seară, din care se trezea năclăit de sudoare şi cu gura uscată, se repezea asupra lui gata să-l sfâşie.

În învălmăşeala care se iscase în curtea blocului în formă de U, în jurul celor doi care se încăieraseră, nimeni nu dăduse atenţie unei umbre care se strecurase în ghenă. Era o făptură mică de înălţime, cu nişte haine fără formă, atârnând şleampete, şi-o broboadă neagră care-i acoperea capul. N-a stat înăuntru mai mult de câteva clipe, iar când a ieşit, negul uriaş de pe nasu-i

cocârjat a lucit ameninţător în lumina lunii.

Un crocodil zâmbitor, un elefănţel roz, un căţeluş cu urechile pleoştite, un ursuleţ pufos, un pui de hipopotam drăgălaş… Mai multe perechi de ochi de pluş îl privesc de sus, de pe etajera de deasupra patului; tot acolo se află şi o sticluţă de parfum mov, pântecoasă, pe care scrie, cu litere aurii, Hypnotic Poisson. Se luminează de ziuă, capul îi pulsează de parcă cineva i l-ar fi terciuit cu un pietroi, ochii, nasul, gura, bărbia, obrajii se amestecă într-un singur zvâcnet de durere, până şi mâna îl doare, amorţită de greutatea trupului de femeie sub care s-a încolăcit. Nici vorbă să doarmă, mai ales cu toate animalele alea de pluş care-l privesc zâmbind candid, în lumina ştearsă a zorilor de zi. Încet, înăbuşindu-şi gemetele de durere, Pupucă se ridică din pat şi păşeşte stingher în mijlocul camerei străine. Din momentul în care el şi cu Dora porniseră din parcul primului lor sărut către biserica din curtea blocului în formă de U unde locuise Miruna, n-au trecut decât câteva ore, dar au fost cele mai pline ore din viaţa lui: primii pumni pe care i-a încasat vreodată, pe care şi-i închipuise întotdeauna mai dureroşi, fără să aibă habar că durerea vine abia după aceea, ameţitoare şi atroce, cele câteva clipe în care zăcuse fără cunoştinţă, întins pe pavajul din curtea bisericii, cu nasul şiroind de sânge, mâinile delicate ale fetei pe care tocmai o sărutase ştergându-i sângele, aranjându-i hainele, scuturându-l de praf, căutându-i ochelarii printre picioarele oamenilor, aproape că merita să te laşi bătut măr pentru fericirea asta, ochii ei înlăcrimaţi, grija aproape maternă cu care-l ridicase şi-l ajutase să meargă până la maşină, gestul firesc cu care-l instalase pe scaunul din dreapta şi se aşezase la volan, în locul lui, conducând până în faţa blocului ei cenuşiu pe acoperişul căruia continua să pulseze în noapte, ca o inimă gigantică, reclama cu LOVE, urcatul pe scări până la etajul 4, trecând pe lângă uşile apartamentelor din care răzbăteau muzică, lumină şi miros de friptură, întrebarea lui stingheră în timp ce ea-şi căuta cheile în poşetă în faţa uşii, „şi prietena ta?“, răspunsul ei calm şi surâzător în timp ce descuia, „nu-i acasă, e plecată la ai ei două zile“, primii paşi în apartamentul ei micuţ, decorat ca pentru două fete singure, cu pernuţe colorate pe canapea, covoraşe pufoase, plante crescute cu grijă în ghivece, lumânări parfumate, teancuri de reviste lucioase pe coperta cărora se lăfăiau femei cu zâmbete perfecte, cărţi rozalii în care cu siguranţă era vorba despre aventuri amoroase şi cumpărături, zece perechi de balerini absolut identici în holul de la intrare, o colecţie întreagă de ceaiuri aromate în bucătărie şi alta de animăluţe de pluş în dormitor, toate amănuntele astea înduioşătoare şi atât de copleşitor de feminine, în care visase mereu să se scufunde, aşa cum te scufunzi într-o cadă cu apă călduţă, erau acolo numai pentru el, întinzându-i-se în faţă ca printr-o vrajă. O lăsase pe

Dora să-l îngrijească, simţind aceeaşi plăcere ca în copilărie, când mânca cretă pisată ca să nu meargă la şcoală şi să rămână toată ziua în pat, cu maică-sa dându-se de ceasul morţii lângă el să-i împlinească toate voile. Îl aşezase pe canapea, îi făcuse un ceai care mirosea a fructe, dar n-avea niciun gust, îl tamponase cu spirt şi-i adusese chiar o compresă cu gheaţă care să-i potolească durerile, în timp ce în cameră se revărsa o muzică dulce şi lentă, un soi de jazz pe care numai fetele îl înţeleg, ceva cu nume rozaliu — Pink Martini, să zicem. Apoi habar n-avea ce se întâmplase, cum de-ajunseseră lipiţi unul de altul pe canapea, desfăcându-şi grăbiţi hainele, sorbindu-şi răsuflările, muşcându-şi buzele (el a ţipat de durere, din pricina pumnilor încasaţi, ea a râs). Compresa cu gheaţă a zburat cât colo, la fel şi pantofii ei cu toc, realitatea era mai frumoasă ca orice film alb-negru, ce sens avea să viseze la Brigitte Bardot, care era doar o babă plină de riduri alergând să salveze maidanezi, în sfârşit lucrurile se întâmplau *aici* şi *acum*, cea mai bună dovadă era că putea să se îmbete cu parfumul magnetic pe care îl răspândea pielea Dorei, să-i sărute sânii cât poftea, s-o lipească de el, să-i facă toate chestiile pe care le învăţase de la bărbaţii fatali din filme, de exemplu s-o tragă de păr (ea a ţipat, de data asta, şi el a râs), să-i şoptească la ureche lucruri de care nu s-ar fi crezut în stare, s-o aducă în faţa oglinzii ca să-şi întipărească în memorie pentru totdeauna o altă cea-mai-frumoasă-imagine-nefilmată-vreodată, aceea a corpului ei tremurând de plăcere, cu frumoşii ei ochi verzi închişi, până când somnul i-a doborât pe amândoi în patul cu aşternuturi mătăsoase, deasupra căruia îi priveau curioase cele zece animăluţe de pluş.

În mijlocul dormitorului, Pupucă se lasă pe vine, culegându-şi camera de filmat, niţel cam zgâriată, dintre pernuţele, hainele şi revistele împrăştiate pe jos. Vrea să şteargă pentru totdeauna ultimele imagini, fără măcar să le vadă, să nu-i mai rămână niciun fel de amintire a umilinţei pumnilor primiţi. Apasă fără să ezite pe *Delete* şi-apoi, însufleţit de o nouă idee, se apropie cu camera în mână de patul în care doarme Dora, o dezveleşte uşor şi începe să filmeze primele imagini ale unui cu totul alt film, un film care începe cu trupul ei gol, în aşternuturile mătăsoase, cu mişcarea ritmică cu care-i tremură sânii, atunci când respiră în somn, cu linia rotunjită a umerilor şi spatelui, cu o şuviţă de păr roşcat încolăcită în jurul lobului urechii şi genunchii sclipindu-i în penumbra camerei.

Imaginile şterse au dispărut pentru totdeauna şi odată cu ele a dispărut şi singura mărturie pe care Pupucă ar fi putut s-o aibă că a existat într-adevăr o fată blondă, despletită şi îmbrăcată într-o rochie albă, vaporoasă, plutind pe turla bisericii. Pentru că atunci când camera de filmat se rotise prin aer, înregistrând haotic cerul, pământul, oamenii şi ochelarii zburând, prinsese şi-o imagine, singura de altfel, cu minunea care se ivise în noaptea de Paşte: fata în

alb se desprinsese încetişor de turla bisericii şi se pierduse în văzduh, ca un fuior subţire de fum.

Ciudat mai era şi bărbatul ăsta străin! După ce fugise ca un apucat atunci când îl văzuse — de parcă ar fi fost cine ştie ce dihanie înfiorătoare, nu un biet motan speriat de moarte, lovit şi sângerând din pricina geamului prin care sărise, ca să scape de furia unui moş nebun şi dezlănţuit — bărbatul ăsta necunoscut se aplecase să-l mângâie, îi vorbise şi-l luase cu el în maşină, nepăsându-i că-şi murdăreşte frumoasa tapiserie din piele bej cu sânge şi noroi. Îl purtase în braţe până sus, îl depusese pe o mochetă caldă şi moale, îi ştersese rănile şi-i pusese în faţă un castronel plin cu resturi de mâncare delicioasă, în care Ben recunoscuse bucuros gustul divin al mugurilor de bambus şi-al alunelor caju. Torsese mulţumit şi se lăsase mângâiat pe creştetul capului de bărbatul înalt şi întunecat care, după aceea, se prăbuşise într-un fotoliu, îşi luase faţa-n mâini şi începuse să vorbească singur cu voce tare, spunând mereu numele unei anume Laura care nu se zărea însă nicăieri.

În casa cea nouă e bine, e cald, şi motanul adoarme repede, legănat de un vis în care se zbenguie fericit cu pisicuţa albă de la parterul blocului în formă de U. Se rostogolesc împreună pe divane, se caţără pe mobile, se dau de-a dura pe covor, hârjonindu-se cu două gheme colorate, apoi ies afară, să hălăduiască sub cerul liber, îşi freacă nasurile, îşi ling blăniţele, cozile li se-mpletesc, fericite, în jurul lor se înalţă munţi de peşte proaspăt şi mâncăruri chinezeşti aromate, fericirea e birmaneză şi-are gust de muguri de bambus, iar în timpul ăsta bărbatul cel ciudat stă în fotoliu, golind o sticlă de băutură, fumând toate ţigările din pachet şi vorbindu-i până dimineaţa unei anume Laura care nu se zăreşte nicăieri.

Filmele mele! urlă Zaim, repezindu-se către ghena din care ţâşnesc limbi de foc. Înăuntru, totul arde, salteaua decolorată, scaunul desfundat, cuierul cu haine vechi, chiar şi dulapul scorojit peste care Zaim se aruncă, fără să-i pese de flăcări, şi din care începe să scoată afară câteva valize burduşite. Filmele mele, frumoasele mele, v-au dat securiştii foc, ştiam io că nenorocitu’ ăla de Petrăchescu o să mă toarne odată şi-odată, strigă Zaim, încercând să stingă focul cu haina lui jerpelită din care iese fum, în timp ce de la balcoanele de sus se aud deja ţipete înspăimântate, iar liniile telefonice se înfierbântă de la apelurile către Pompieri ale tuturor locatarilor blocului în formă de U. Afară, în faţa ghenei, Zaim plânge, strigă spre cer, imploră, se aruncă peste valizele în flăcări, încercând să le deschidă şi să salveze ce mai poate din colajele şi desenele lui despre care un pictor bătrân i-a spus odată, într-o cârciumă plină de fum, că sunt opere de artă. Nu-i pasă de nimic din puţina lui avere care se mistuie în foc în ghenă, ci numai de hârţoagele astea vechi pentru care şi-a

trăit toată viaţa de azi pe mâine, prin garsoniere prăpădite, cavouri şi gunoaie, lucrând la încărcat vagoane, săpat gropi sau şlefuit marmură pentru cea mai mare clădire din lume, pentru că a ştiut întotdeauna că sunt mai preţioase decât orice altă avere lumească, sunt biletul lui pentru vaporul mare şi alb ce despică apele învolburate pentru a ajunge dincolo.

O valiză i-a ars de tot, n-a putut salva nimic, era cea cu sculpturile în lemn, din vremea în care lucra la cimitir, alta e aproape neatinsă, ah, de-ar avea şapte braţe să scoată toate foile mai repede, să-şi poată pune la adăpost hârtiile lui dragi, dar n-are decât două mâini, aşa că trebuie să îndure priveliştea unor desene arzând în faţa ochilor lui neputincioşi. În timpul ăsta, oamenii trec pe lângă el, îl privesc, dar nimănui nu-i trece prin cap să-l ajute pe moşul lunatic care le strânge, de ani de zile, gunoiul şi vechiturile.

Sirena pompierilor a alungat şi ultimii gură-cască rămaşi în curte, dar a adunat şi mai mulţi la geamuri, dornici să vadă spectacolul stingerii focului din ghenă. Soţii Voiculescu de la 7 şi-au făcut din nou loc printre sacii şi cutiile de pe balcon ca să nu piardă niciun amănunt. Doamna Ţăranu, care locuind la parter, avea priveliştea cea mai bună, a chemat-o la ea pe madam Grămadă, dar le-a fost imposibil să se instaleze la fereastră din cauza pisicuţei birmaneze care părea că turbase şi dădea să rupă gratiile grilajului, răsturnând florile din ghivece şi miorlăind ca apucata. Domnul Procopie de la 5, proprietarul Matizului galben, s-a întrerupt din operaţiunea de desfacere a lanţurilor şi ţăruşilor puşi de Biserică pentru a îngrădi locurile de parcare ale locatarilor, şi-a dat o fugă să vadă ce se întâmplă. Ada, fetiţa cunoscută în bloc drept „hoaţa de flori“, dormea demult în pătuţul ei, visând că descifrează misterul trecerii secrete de la etajul 6. Privind flăcările de sus, inginerul Stănescu se gândea nostalgic la Roxana, neobrăzata de la scara cealaltă care-i înfierbânta visele în fiecare noapte, în timp ce nevastă-sa se ruga în sufragerie pentru stingerea grabnică a focului.

Toţi erau aşa de ocupaţi cu incendiul care izbucnise, din motive necunoscute, în ghenă, încât nimeni n-a avut timp să ridice privirile către cer. Dacă ar fi făcut-o, ar fi zărit foarte clar o siluetă neagră de vrăjitoare, cu fustele fluturând în vânt şi-un neg imens pe nas, trecând călare pe o mătură, chiar prin dreptul discului luminos al lunii.

Capitolul 12

TE-AI ÎNŞELAT, DORA, m-am dovedit a fi exact genul acela de băiat care te invită la o cafea şi-ţi povesteşte despre cum are de gând să te ia de soţie şi să-ţi facă doi copii frumoşi. Chiar asta am făcut, înarmat cu o cutiuţă din catifea roşie în care se lăfăia un inel de aur, exact aşa cum scrie în revistele tale lucioase şi cum am văzut în filme. Următorul lucru pe care mi-l amintesc a fost că stăteam la masă cu ai tăi, în oraşul în care-ai copilărit, şi taică-tu încerca să mă convingă să dau peste cap un pahar cu tărie, în semn de bun-venit în familie, privindu-mă apoi cu o infinită milă amestecată cu scârbă, la auzul veştii că viitorul său ginere nu pune în gură niciun strop de alcool.

De fapt, noaptea aia de Înviere în care-am mâncat bătaie de la fostul şef al Mirunei şi-am făcut dragoste cu tine (în această ordine) a însemnat, printr-o stranie întorsătură a lucrurilor, sfârşitul carierei mele de revoluţionar. E drept că poate m-ai ajutat şi tu, spunându-mi că trecutul e trecut şi trebuie lăsat în pace, că orice-aş face n-o pot învia pe Miruna şi că viaţa merge înainte (deşi eu eram convins că trebuie să fie în altă parte). Am descoperit repede că frumoşii tăi ochi verzi se umplu de lacrimi la fel de repede precum apare roua odată cu venirea dimineţii, că ai capacităţi absolut uimitoare de a face o dramă din orice nimicuri, că sufletul tău e mai schimbător decât cerul într-o zi de furtună. Într-o seară, la nici o săptămână după ce ne mutaserăm împreună, pe când scriam nişte chestii pe blog, ai venit plânsă şi-ai ţipat că de ce naiba trebuie s-o fac eu mereu pe Don Quijotele, că uite cât e ceasul şi eu pierd vremea pe internet, în loc să vin în pat şi să te ţin în braţe, aşa cum ar face orice bărbat cu iubita lui. Altă dată, ţi s-a năzărit c-aş fi fost îndrăgostit de Miruna (pe care nici măcar n-am cunoscut-o!), asta după ce-am fost împreună la mormântul ei şi-ai „simţit“, cu acel simţ special cu care erai înzestrată, că lacrimile mele ar fi fost lacrimi de iubire postumă! Am hotărât să facem asta în duminica în care ea ar fi împlinit 30 de ani şi-n care eu voiam să pun la cale un *flashmob* în memoria ei, dar tu ai lăcrimat şi-ai spus că ajunge cu circul ăsta în jurul bietei tale prietene moarte, apoi ai amintit, cu vocea stinsă, că de

la o vreme nu mai facem nimic împreună (deşi chiar cu o seară înainte fuseserăm la film!), mi-ai spus că nu-ţi plac prietenii mei cu bloguri, că sunt nişte luzări care n-or să facă nimic în viaţă, ai lăcrimat din nou şi mi-ai propus să mergem doar noi doi să punem flori pe mormântul ei. Aşa că ne-am urcat în vechitura mea de Volkswagen-broscuţă, fabricat în ’68, şi-am condus până în orăşelul de provincie de pe malul Dunării, certându-ne tot drumul din pricină că o comentatoare de pe blogul meu îmi făcea ochi dulci, virtual vorbind, iar eu o încurajam. Tot virtual vorbind… Am bătut la poarta casei unde locuiau mama Mirunei şi cele două mătuşi, o veche casă boierească, ruinată, năpădită de buruieni şi atinsă de un microb ciudat al uitării. Am stat la masă cu cele trei bătrâne, ne-au servit cu ceai şi prăjiturele, ne-au vorbit numai în dodii şi-n doi peri, despre un anume Eugen, mort demult, despre un ursuleţ de pluş primit ca dar de logodnă, despre nunta unei oarecare Cecilia, despre calculatoare iradiate şi bomboane pentru colivă, despre doctoratul pe care trebuia să-l facă Miruna, au vrut să ne ghicească în cafea, în ceaşca ta se vedeau bani, drumuri şi copii mulţi, în a mea doar bani şi drumuri (ceea ce te-a făcut să te-ncrunţi), ne-au povestit că nu mai pot pleca din oraş pentru că au furat şi trenul, şi gara, chiar şi poşta, la plecare au vrut să ne dea mâncare, supă cu găluşte şi budincă de dovlecei, s-avem la Bucureşti ca să nu murim şi noi de foame, aşa cum murise biata lor fiică şi nepoată, te-au sfătuit să nu cumva să ţii cură de slăbire, m-au sfătuit să te iau urgent de nevastă (ceea ce te-a făcut să zâmbeşti), au ieşit după noi la poartă şi-au făcut semn cu batistele, strigând lucruri de neînţeles în urma noastră, rugându-ne să luăm măcar un borcan cu gem sau murături, până când maşina s-a îndepărtat pe strada prăfuită şi uitată de vreme. Am ajuns la cimitir, unde am scăpat cu greu de toţi cerşetorii şi betegii care ne aţineau calea, nu mă mai impresiona demult că te numesc „soţia mea“, iar pe mine „boierule“, ne-am croit drum printre buruienile care năpădiseră mormintele, era ca o junglă cimitirul ăla, o junglă deasă şi părăsită în care doar se intră şi niciodată nu se mai iese. Mormântul era neîngrijit, crucea pe care scria numele ei (fără denumirea de *Project Manager* care-l însoţise întotdeauna) stătea căzută într-o rână, am încercat să smulgem buruienile crescute peste cele câteva flori plantate acolo demult, dar nu era cu putinţă, parcă ar fi avut rădăcini din fier, aşa că ne-am mulţumit să lăsăm buchetul de trandafiri albi peste ele şi să stăm câteva clipe în tăcere, până când mie mi s-au aburit ochelarii din pricina lacrimilor, iar tu ai început să insinuezi că plâng din alte motive, de bună seamă amoroase, şi-ai tot insistat până când am ţipat la tine şi ţi-am spus că, dacă nu-ncetezi imediat cu tâmpeniile, te las acolo, în cimitir, şi n-ai să mai ajungi la Bucureşti niciodată, pentru că, după cum spuseseră mătuşile Mirunei, în oraşul ăla s-au furat şi trenul, şi gara, şi chiar şi poşta. Atunci te-ai potolit, ai zis că-ţi pare rău, că nu

ştii de ce te porţi aşa, tot ce ştii e că mă iubeşti ca o nebună şi, ca să mă convingi de asta, m-ai pus să opresc maşina la ieşirea din cimitir şi-am făcut dragoste chiar acolo, probabil spre deliciul ciungilor şi al betegilor care de mult nu mai avuseseră parte de-un aşa spectacol!

Şi-apoi, încet-încet — după ce ţi-am jurat credinţă eternă în faţa unui preot şi-am dănţuit cu tine în jurul mesei din biserică, spre extazul mamei mele care nu credea că o să apuce vreodată momentul ăsta — am început să uit de Miruna. Cu toţii am început s-o uităm, de fapt, chiar şi jurnaliştii, pentru că epuizaseră complet subiectul, bloggerii mei îşi îndreptaseră atenţia către alte chestiuni, de exemplu, moartea tragică a unui celebru star pop, situaţia unicului hipopotam de la grădina zoologică, închiderea celei mai vechi biblioteci publice din oraş, până şi corporatiştii păreau plictisiţi de subiect, nu prea mai primeam comentarii de susţinere pe blog, doar glume cum că mă bat cu morile de vânt, verdicte patetice de tipul „asta-i viaţa!“ sau îndemnuri să mai scriu despre filme, cum făceam altădată, că la asta mă pricepeam mai bine decât la revoluţii. E-adevărat că nici nu mă mai ocupam cum trebuie de blog, de-abia mai postam câte-o însemnare pe săptămână, pentru că eram prea ocupat cu alte lucruri, mult mai importante, cum ar fi compararea condiţiilor de leasing pentru maşini (m-ai convins că e vremea să-mi schimb bătrâna mea rablă Volkswagen), a culorilor de tapet, gresie şi parchet pentru noul apartament luat pe credit în care urma să ne mutăm (pentru că, acum că eram căsătoriţi, nu mai puteam locui cu prietena ta, o egoistă dezordonată şi snoabă, după spusele tale), trebuia să lucrez la punerea la punct a CV-ului meu (erai de părere că-mi trebuie o slujbă mai bună, nu mă puteam plafona într-un post mărunt de programator), şi uite-aşa n-am mai avut timp nici măcar să mă gândesc la ce mi se întâmplă. M-am trezit că garderoba mea s-a schimbat peste noapte, m-am tuns (doar nu era să fii soţia unuia cu freză de tocilar), mi-am pus până şi lentile de contact (dar am refuzat ferm culoarea albastră, pentru că toate au o limită pe lumea asta), l-am abandonat pe motanul Lola la mama (mi-ai spus foarte clar că ai alergie la părul de pisică), m-am lăsat de fumat (deşi pufăiam pe ascuns din ţigările colegilor), n-am mai pus mâna pe camera mea digitală decât ca să te înregistrez şi să te fotografiez pe tine, Dora, numai pe tine: tu scăldându-te fericită în apa limpede a insulelor greceşti unde ne-am petrecut luna de miere, tu la cumpărături, pierdută pe vecie în faţa dilemei alegerii uneia dintre zece rochii identice, tu la restaurant sorbind dintr-un cocktail cu umbreluţă, tu pe marginea piscinei, întinsă la soare, cu pielea lucind ca aurul topit, din cauza celor trei creme de protecţie solară cu care te îmbălsămasem la indicaţiile tale precise, şi, culmea, tot tu smulgându-mi nemulţumită camera din mână şi pozându-te singură, cu un zâmbet lasciv adresat unui destinatar necunoscut. Apoi m-ai convins să pun toate imaginile

fericirii noastre pe blog, ca să priceapă comentatoarele mele că sunt un bărbat însurat, să-nceteze odată cu ochii dulci virtuali pe care mi-i tot făceau, şi-ai trimis adresa blogului meu tuturor prietenelor tale, ca să vadă şi ele cu ce dulceaţă de băiat te-ai măritat tu.

Au trecut apoi doi ani în care tot ce puteam să mai fac era să urmăresc presa pe internet. Aşa am aflat că probabil în oraşul de pe malul Dunării au adus trenul şi gara înapoi, din moment ce una dintre mătuşile Mirunei venise la Bucureşti ca să dea în judecată clinica medicală unde o duseseră la control în ziua aia nefastă de vineri în care fetei i se făcuse rău la serviciu. I-am văzut poza în ziar, era aceeaşi bătrânică măruntă şi cu părul lins care alergase în urma maşinii noastre cu un borcan de gogonele murate pe care insista să-l luăm acasă. A dat un interviu în care a tunat şi-a fulgerat împotriva doctorilor care nu-şi fac meseria, nişte nemernici care nu ştiu decât să-ţi golească buzunarele, lăsându-te fără regrete să mori, a amintit că nepoata sa fusese întotdeauna anemică şi a încheiat spunând că, după părerea ei, dreptatea trebuie să triumfe până la urmă şi-n ţara asta.

Tot din presă am aflat că marea companie la care lucrase Miruna a primit, în urma unui control, o amendă pentru nerespectarea nu ştiu căror reguli în ceea ce priveşte orarul de muncă, dar că amenda era apă de ploaie, nici măcar cât salariul unui angajat. Toate ştirile astea erau expediate pe nişte coloane obscure, în paginile de fapt divers, probabil că numai eu le-am băgat în seamă şi m-am întristat că nimănui nu-i mai păsa de Miruna şi că povestea asta şi-a dat duhul înainte de-a apuca să însemne ceva cu adevărat.

De fapt — mi-am dat seama într-o bună dimineaţă — m-am întristat mai ales din cauza mea şi, cu cât trecea timpul, cu atât mă întristam mai tare. Începusem să mă ascund de tine şi să revăd imaginile filmate cu mai bine de doi ani înainte, pe când visam să schimb lumea şi să fac un film despre moartea Mirunei Tomescu, „acest caz emblematic pentru generaţia noastră“, cum îl numeam, pompos şi patetic. Era limpede că din filmările mele nu se putea face un documentar, nici măcar printr-o minune cerească; singura parte reuşită era cea în care-l filmasem pe nea Zaim, în noaptea aia de pomină, povestindu-şi viaţa. Nici pe el nu-l mai văzusem (habar n-aveam dacă mai trăia sau nu, ce s-o fi ales de el şi de colajele lui), pentru că nu ţi se părea normal să mă văd cu un vagabond fără casă, murdar, cu privire de nebun, şi să stau de vorbă cu el într-o ghenă, printre gunoaie urât mirositoare. Aşa că m-am jucat puţin de-a montajul cu filmul ăla şi l-am pus apoi pe internet, pe YouTube, fără niciun fel de intenţie artistică, doar aşa, ca să nu se piardă în uitare la fel cum se pierduseră toate lucrurile în care crezusem.

Era o dimineaţă ca oricare alta când m-am uitat din nou la ceas, pentru prima dată după mult timp, la exact 11 şi 11 minute. N-a fost nevoie de

nimic altceva ca să ştiu ce-am de făcut. Nu mi-am luat decât camera de filmat, ochelarii şi câteva dintre vechile mele haine plicticoase. Te-am lăsat dormind liniştită în patul cu aşternuturi din satin al noului nostru apartament luat pe credit, cu gresie, parchet şi tapet perfect asortate, cu fotografiile fericirii noastre frumos înrămate pe pereţi, cu animăluţe drăgălaşe de pluş deasupra patului, te-am lăsat dormind liniştită, ţi-am privit pentru ultima oară corpul gol, în aşternuturile mătăsoase, mişcarea ritmică cu care-ţi tremură sânii atunci când respiri în somn, linia rotunjită a umerilor şi a spatelui, şuviţa de păr roşcat încolăcită în jurul lobului urechii şi genunchii sclipindu-ţi în lumina soarelui, şi-am plecat, la exact doi ani de la data nunţii noastre, Dora, să-mi termin revoluţiile nefăcute.

Cred că motanul mi-a purtat noroc, pentru că, de când l-am găsit în noaptea aia pe stradă, lovit, însângerat, speriat şi vai de capul lui, lucrurile au început să se-nsenineze. (E bizar, pentru că n-am crezut niciodată în semne sau alte prostii de felul ăsta; sunt convins că omul îşi face singur destinul, dar pur şi simplu aşa au stat lucrurile: odată cu venirea motanului, pe care l-am botezat Tom, viaţa mea a început să intre din nou pe un făgaş bun. Se poate însă să fie doar o coincidenţă.)

În primele zile de după Paşte, am citit înnebunit toate ziarele, convins că-mi voi găsi acolo fotografia; mă şi vedeam în chip de derbedeu care sare la bătaie, o chestie deloc lăudabilă pentru un manager de departament, care-şi aşteaptă promovarea. Nu s-a întâmplat însă nimic de felul ăsta. Mai mult, numele meu a început să apară din ce în ce mai rar pe internet; bloggerii ăia revoluţionari păreau că uitaseră de cauza lor pierdută; n-am mai văzut decât o singură dată un grup înarmat cu pancarte idealiste manifestând în faţa companiei; colegii mei au încetat cu privirile suspicioase; ziarele au început s-o dea uitării pe Miruna Tomescu şi moartea ei misterioasă. De fapt, „misterioasă“ nu-i deloc cuvântul potrivit şi insist să amintesc că doctorii au menţionat cu exactitate în rapoartele lor cauzele decesului: „catabolism accentuat“, „modificări distrofice pluriorganice“ şi „alterări hidroelectrolitice“. Habar n-am ce înseamnă astea, dar nu văd nicăieri numele meu, al companiei sau al sistemului în explicaţiile lor ştiinţifice, ceea ce înseamnă că nici eu, nici alte persoane sau instituţii nu suntem vinovaţi de moartea ei. Şi-apoi, dacă jobul ei era atât de groaznic, precum susţineau unii jurnalişti şi bloggeri, poate-mi spune cineva de ce s-au înghesuit aproape o sută de absolvenţi ai Facultăţii Economice să i-l ocupe? Şi de ce însăşi familia ei a hotărât să dea în judecată nu compania pe care bloggerii ăia visau s-o incendieze, ci clinica medicală care a trimis-o acasă în acea vineri în care i se făcuse rău la serviciu? Habar n-am ce s-a întâmplat până la urmă cu procesul,

pentru că ziarele nu se mai interesau deloc de acest caz („emblematic“, cum îl numea ochelaristu’ ăla jalnic).

În fine, odată ce presa şi-a îndreptat atenţia asupra altor chestiuni, toată lumea a uitat de Miruna Tomescu, au încetat şi coşmarurile mele, iar eu am putut să-mi continui viaţa la fel ca înainte. De fapt, nu chiar la fel, pentru că am început să plec ceva mai devreme de la birou şi să merg la sala de fitness. Mi-am dat seama, după noaptea de Înviere, că probabil am o energie neconsumată; de-asta eram cât pe ce să-i stâlcesc mutra ochelaristului, de-asta aveam vise urâte cu motani uriaşi, de-asta vorbeam toată ziua, ca un nebun, cu fosta mea prietenă care acum împleteşte coşuri şi cultivă manioc în Brazilia, unde — cică — ar fi descoperit sensu’ vieţii (apropo, Laura, cum mai merge, ai avut vreo întâlnire cu vreun gândac tropical?). La vară am de gând să mă apuc de cursuri de *scuba diving* sau *mountain biking* sau ceva de genul ăsta — extrem — care să alunge tot stresul de la birou, care-mi făcuse nervii s-o ia razna. Poate vă întrebaţi ce s-a întâmplat cu lista găsită în apartamentul Mirunei, în ziua aia nefastă… Am aruncat-o într-o bună zi la gunoi, pentru că nu foloseşte la nimic să te agăţi de o chestie dintr-un trecut care nici măcar nu e al tău. Am citit asta într-o carte pentru manageri, despre cum să ai control asupra vieţii tale şi să-ţi găseşti fericirea în zece paşi simpli (ştiu că strâmbaţi din nas când auziţi de astfel de cărţi, dar, dacă mă-ntrebaţi pe mine, conţin şi-o groază de chestii folositoare).

A, şi-am uitat să vă spun că am fost promovat, în sfârşit, iar la nici o săptămână de la asta, am primit un mesaj de la tipa de la marketing care mă-ntreba dacă n-am chef să ieşim undeva după program. Desigur, am zis da. În fine, ce încerc să vă spun este că lucrurile s-au aranjat în cel mai frumos fel. Şi habar n-am dacă pentru asta trebuie să-i mulţumesc motanului Tom, care mă aşteaptă acasă în fiecare seară…

Ce tristă era viaţa acum, între patru pereţi, după ce cunoscuse libertatea! Ce pustiu şi linişte era în apartamentul unde locuia alături de noul lui stăpân! Îl chema Augustin, aşa-i spuneau fetele care se perindau câte o noapte prin apartamentul lui. Se purta frumos cu el, nimic de zis. Avea întotdeauna la îndemână bobiţe uscate, cu toate aromele pe care şi le putea imagina, avea mereu peşte proaspăt şi ficat, lapte dulce şi smântână cremoasă, iar la fiecare sfârşit de săptămână se desfăta cu mâncare chinezească, ronţăia muguri de bambus, urechi de lemn şi alune caju până când se sătura. Avea două coşuri cu pernuţe în care să se odihnească, unul în bucătărie, sub masa de sticlă, şi altul în sufragerie, lângă canapeaua din piele albă, avea zeci de şoricei din plastic cu care să se joace, avea castronaşe cu noul lui nume, Tom, şi-avea chiar şi un şampon special, frumos-mirositor, cu care era spălat lunar, deşi lui nu-i plăcea

deloc apa. Bărbatul pe nume Augustin se întorcea seara târziu acasă, îl scărmăna pe creştet, îi umplea castronelul cu mâncare şi-apoi îl lua în braţe, se aşezau împreună pe canapea şi priveau cutia din care ieşeau culori şi sunete, până când motanul începea să toarcă şi adormea.

Din când în când, stăpânul venea însoţit de câte o fată. Nu era aceeaşi de fiecare dată, dar de multe ori figurile lor se repetau. Atunci când uşa dormitorului se închidea şi rămânea pe-afară, motanul se ducea într-unul dintre coşuleţele lui şi rămânea acolo, cuminte. Învăţase de la prima lui stăpână că atunci când doi oameni se închid într-un dormitor şi de-acolo încep să se audă nişte sunete ciudate, n-are niciun sens să miauni sau să zgârii uşa cu ghearele, ci e mai bine să-ţi vezi de treaba ta şi să-i laşi să şi-o termine, şi ei, pe-a lor.

Într-o zi oarecare, Ben s-a trezit luat în braţe şi pus din nou pe bancheta din piele moale şi bej a automobilului care l-a dus până în faţa unei clădiri ce purta numele necunoscut de Cabinet Veterinar. Înăuntru, a aşteptat o vreme într-o sală mare, alături de alte pisici, căţei, hamsteri şi chiar un animal cum nu mai văzuse niciodată, cu pielea verde, solzoasă, cu ochi care-şi schimbau culoarea şi un fel de creastă strălucitoare, până când i-a venit rândul să intre într-o cameră albă, inundată de lumină, şi doi bărbaţi îmbrăcaţi în halate imaculate l-au aşezat pe o masă, îndreptând asupra lui nişte instrumente ascuţite şi lucioase. Lumina l-a orbit, a simţit o durere sfâşietoare care i-a cutremurat tot corpul şi, mai ales, i-a sfărâmat inima în mii de bucăţi, apoi o moleşeală l-a înghiţit cu totul, ochii i s-au închis şi a căzut într-un somn adânc în care s-au topit durerea, bărbaţii în halate, instrumentele ascuţite şi drumul cu maşina înapoi acasă. Când s-a trezit, şi-a dat seama că n-o să mai fie niciodată acelaşi motan. Stăpânul s-a purtat o vreme şi mai frumos cu el, l-a răsfăţat cu mâncăruri chinezeşti, i-a adus chiar şi un porumbel din plastic (care însă nu avea miros, nici sânge cald, şi nu zburătăcea din aripi), i-a scărmănat blăniţa şi l-a dus la fereastră, să vadă de acolo lumea de afară. Dar n-a văzut nicio turlă de biserică, niciun petec de cer albastru, ci numai maşini alergând înnebunite pe stradă, numai faţade cenuşii de blocuri. Ar fi vrut să sară de acolo, să se arunce în gol şi să moară strivit de caldarâm, dar şi-a adus aminte că aşa ceva oricum nu era cu putinţă, neamul lui pisicesc avea nouă vieţi şi, chiar dacă ar fi reuşit să se arunce, totul ar fi fost în zadar.

Aşa că Ben s-a ghemuit pe canapea, a închis ochii şi-a stat acolo vreme îndelungată, o zi, o săptămână, poate chiar un an, iar când s-a trezit, motanul castrat care s-a dat jos şi s-a îndreptat cuminte şi supus către castronelul cu lapte proaspăt nu se mai numea Ben, ci doar Tom.

Încet-încet, Tom a început să se-ngraşe. Nu prea mai avea chef să facă nimic şi joaca cu şoriceii de plastic i se părea o plictiseală cumplită. Stătea

întins toată ziulica şi moţăia, când pe canapeaua de piele care purta urmele ghearelor lui, când pe covorul moale sau — dar asta numai când stăpânul era plecat mai multe zile — de-a dreptul pe pernele din dormitor. Stătea tolănit între pernele alea mătăsoase şi se lăsa purtat de vise ore-n şir. Se făcea că era regele curţii unui bloc în formă de U, neînfricatul vânător de porumbei, spaima maidanezilor şi cel care făcea inimile pisicuţelor să suspine. Hoinărea cât era ziua de lungă, căţărându-se pe toate gardurile şi făcând salturi mortale de la balcoane în copacii rămuroşi sau pe maşinile parcate dedesubt. Ştia toate secretele blocului, subsolurilor, ghenei, clopotniţei din curte şi-ale bisericii. Când apărea el, moşul zdrenţăros cu ochi albaştri care-şi făcea veacul pe-acolo o lua la goană, înspăimântat de moarte. Pisicile se ţineau după el ca lunaticele, dar el n-avea ochi decât pentru una singură, cea mai frumoasă şi pufoasă birmaneză din cartier, o minunăţie cu blăniţa albă şi ochii ca safirele, cu cea mai stufoasă şi tandră coadă care se pomenise vreodată în neamul pisicesc, o coadă făcută anume ca să-l învăluie, să-l mângâie şi să-i ofere cele mai fantastice desfătări. După ce se bătea cu maidanezii, după ce vâna porumbei gustoşi şi-l punea pe fugă pe moşul cel zdrenţăros, el, redevenit Marele Ben, singurul motan asupra căruia veghea un înger păzitor, venea cuminte în faţa ferestrei la care-l aştepta birmaneza albă, iar ea, regina inimii lui, se strecura ca o panteră printre gratiile grilajului şi, cu un salt graţios, ateriza lângă el, îl topea cu dezmierdări dulci, apoi porneau împreună către o viaţă liberă.

Ai emoţii, nea Zaim? îl întreabă domnu’ Vlad, aplecându-se uşor spre el şi punându-i o mână pe umăr.

Nu m-am emoţionat io nici când mi-a luat interviu de la Miliţie, nu mă emoţionez nici acu’ din cauza la nişte ziarişti, răspunde Zaim, zâmbind larg şi arătându-şi dinţii lipsă.

Ce de lume a venit să-l vadă în cea mai importantă zi a vieţii lui! O mulţime de tineri, îmbrăcaţi ciudat şi colorat, cu păru’ vopsit, cu hainele puse de-a-ndoaselea, fusta peste pantaloni, maieul peste cămaşă, sacou negru de ginerică şi tenişi multicolori, de zici că-s colaje de-ale lui, aiurite. Şi-l privesc tinerii ăştia ca pe-un soi de Dumnezeu, se-nghesuie să-i vadă lucrările expuse pe pereţi, înrămate frumos, parc-ar fi la Luvru sau la Casa Poporului, stau la coadă pentru autografe, se pozează cu el. Special pentru asta s-a îmbrăcat frumos, i-a adus domnu’ Vlad nişte haine curate, s-a bărbierit cu cuţitaşul într-un ciob de oglindă găsit la ghenă, n-a mai pus gura pe alcool vreo trei zile, că doar nu era să vină beat-mort la petrecerea asta atât de importantă („vernisaj“, cum îi zice domnu’ Vlad). Tot în ghenă a găsit un băţ subţire şi lunguieţ, exact cum avea profesoara lui de la şcoala din sat, cu care le-arăta râurile şi munţii

pe harta României, sau cum avea Ceauşescu când indica pe macheta Bucureştiului ce clădiri să mai demoleze ca să facă loc măgăoaiei lui de Casă. A curăţat băţul şi-acum le arată cu el la copiii ăştia, artişti, despre ce-i vorba în colajele lui, pentru că unii dintre ei par aşa de tineri că, mai mult ca sigur, n-au cum să-şi amintească cine au fost Tovarăşul şi Consoarta. Unde eşti tu, Petrăchescule, să mă vezi acum, zici că-s profesor la universitate, ţii minte ce mă sfătuiai, să-mi pun pe foc lucrările, nu te-ai lăsat tu şi tot m-ai turnat pân' la urmă la securişti, i-ai pus să-mi dea foc la ghenă, să-mi distrugă munca, fiindcă te rodea invidia, Petrăchescule, că tu nu erai în stare să pictezi decât mutre de voievozi sau de ştabi comunişti, uite că n-a fost nevoie să plec la Paris, nici la Berlin, stau aci frumuşel, în oraşu' ăsta în care-am trăit ca un câine şi se-nghesuie ziaristele să-mi ia interviuri, ce zici de-asta, pictore?

Prima dată când se pomenise cu domnu' Vlad la el la ghenă se speriase. N-arăta a om rău, dar, de când îi puseseră securiştii foc, se uita bănuitor în jur la oricine, pentru că nu se ştie niciodată de unde pot răsări băieţii ăia cu ochi albaştri care l-au pândit toată viaţa. Domnu' Vlad era curios ca o muiere, voia să ştie cum trăieşte, de unde vine, ce desenează, murea să-i vadă colajele. Cică aflase de el de pe „internet" — ce naiba o mai fi fost şi drăcia asta! Adică, îi explicase, dacă deschideai calculatoru' şi căutai pe-o reţea care se-ntindea în toată lumea, găseai un filmuleţ despre el şi lucrările lui. Aha, ochelaristu'! se lămurise nea Zaim. El făcuse filmu' şi-l pusese pe internet, apoi nu se mai arătase prin curtea blocului în formă de U, din noaptea aia de Înviere în care se petrecuseră atâtea şi-atâtea lucruri. Probabil nu-l mai lăsase fătuca aia cu care se ţinea de mână şi care se uitase la el ca la un gândac scârbos de bucătărie. (Ei, domnişoară, poftim de vino să mă vezi la vernisaj, cum mă pozează lumea, cum le explic la studenţii ăştia despre arta mea şi ei mă privesc cu gura căscată!) Şi, tot în noaptea aia de pomină, în timp ce stătea în genunchi în faţa ghenei în flăcări, salvându-şi ce se mai putea din colajele lui dragi, o zărise pe fata în alb de pe turla bisericii cum se desprinde încetişor, se face din ce în ce mai străvezie, până când se pierde ca un fuior de fum în înaltul cerului, unde probabil a rămas pentru totdeauna, că el unu' n-a mai văzut-o de-atuncea… Salteaua, scaunul, cuierul pentru haine, pătura, toate se făcuseră scrum, doar dulapul mai rămăsese, pe jumătate carbonizat. A pornit iar să scotocească prin gunoaie, în căutare de lucruri cu care să-şi pună pe picioare locuinţa din ghenă, a muncit prin bloc pentru o haină şi-o pătură, a cărat vechituri la târg cu căruciorul, a stat zile întregi fără hrană şi fără tutun, dormind cu valizele salvate în braţe, la fel cum dorm mamele cu pruncii.

Apoi, într-o seară, a apărut domnu' Vlad care, încet-încet, i-a câştigat încrederea. I-a adus mâncare, i-a cumpărat ţigări bune, s-a aşezat fără fasoane pe jos, în faţa ghenei, şi-a stat de vorbă cu el, i-a povestit tot felu' de

minunăţii. Cică mai existaseră-n istorie artişti d-ăştia ca el: spre exemplu, un tip făcuse nişte castele incredibile la el în curte, numai din gunoaie, altu', care lucrase ca paznic de noapte toată viaţa, scrisese nu ştiu ce roman extraordinar, când a murit în cămăruţa lui l-au găsit îngropat în zecile de mii de pagini pe care le buchisise de-a lungul vieţii, neştiut de nimeni. Tot domnu' Vlad i-a vorbit şi despre arta pop. Pop, de la Popescu? întrebase el, inocent. Nu, cică arta asta pop a început cu unu' de pictase zeci de cutii de conserve, adică luase cutiile şi făcuse picturi după ele, şi tot tipu' ăla ţăcănit o desenase şi pe Marylin Monroe în toate culorile curcubeului. Grozavă femeie Marylin asta, nu ca slăbănoagele din ziua de azi! Domnu' Vlad avea o galerie micuţă unde expunea chestii — aşa, mai moderniste, cum ar veni. Spre exemplu, avusese o expoziţie întreagă numai cu obiecte rămase din Epoca de Aur, borcane de iaurt, rulmenţi de bicicletă Pegas, reviste pioniereşti, sifoane, bomboane Cip şi-alte vechituri pe care oamenii de obicei le-aruncă la gunoi, da' care acum — pare-se — se încărcaseră cu „valenţe artistice" şi erau la mare modă.

Se-nţelegea bine cu domnu' Vlad, numai că avea o manie tâmpită: în fiecare săptămână venea cu bani şi-i propunea să-i cumpere lucrările, iar el, Zaim, îi răspundea mereu un singur lucru: „domnu' Vlad, oi fi mata simpatic, da' arta mea nu-i de vânzare!" Şi galeristu' pleca mereu amărât, suferea ceva de speriat din cauza asta, se topea cu zile de dragul lucrărilor lui. Numa' că nici el nu era vreun fraier, să i le vândă pe doi lei şi dup-aia galeristu' să le ducă la Paris sau la Berlin, să le dea acolo pe bani grei, să devină multimilionar în dolari, iar el să rămână în ghena lui ca un prost.

Într-o seară — era de Crăciun, viscolea îngrozitor şi-n ghenă era un frig de crăpau pietrele, nici cel mai tare alcool nu-i mai scotea frigu' din oase — domnu' Vlad a venit pe nepusă masă şi i-a adus mâncare caldă făcută de nevastă-sa, cafea fierbinte şi vodcă şi ţigări, şi-au stat de vorbă până dimineaţa, au râs şi-au fumat, şi-au povestit vieţile, a simţit din nou că are şi el un prieten pe lumea asta, unu' aşa cum fusese Vasile Ţiganu în port la Constanţa sau nea Bănică de la cimitir (Petrăchescu nu-i fusese prieten, era un turnător nenorocit). Şi-a dat seama că galeristu' era om bun, nu voia să-l păcălească, trăia numai pentru artă — şi-asta nu în vreun sens, cum îi zice, „metaforic", el chiar dormea şi mânca în galerie, acolo era casa lui, viaţa lui, cam la fel cum stătea şi el în ghenă.

Aşa că a doua zi s-a trezit, a încercat să se spele cât de cât cu apa îngheţată care-i mai rămăsese, şi-a împachetat bine toate lucrările care-i mai rămăseseră în două valize, le-a legat cu sfoară ca să nu se desfacă, le-a aşezat frumuşel în căruciorul cu care umbla prin cartier şi-a pornit, pe străzile înzăpezite, pân' la galeria lu' domnu' Vlad. Galeristu' i-a deschis, mahmur încă după beţia din ajun, ce faci, nea Zaim, ce-i cu căruciorul ăla?, l-a întrebat,

cu ochii cârpiţi de somn. Domnu’ Vlad, ţi-am adus lucrările mele, i-a spus Zaim, nu vreau niciun ban, vreau doar să stea şi ele într-o casă de om, că-n ghenă le mănâncă şobolanii şi le dau foc securiştii, ţi le dau ţie, domnu’ Vlad, c-a venit timpu’ să le-arătăm la lume! Şi galeristu’ era aşa de copleşit de emoţie, că s-a pus pe jos şi-a început să plângă-n hohote, ca un copil. I-au dat şi lui lacrimile, emoţionant moment, nu glumă, şi-acum e emoţionat, la ăsta, cum îi zice, vernisaj, se dă el rotund că n-are emoţii, da’ simte aşa, un nod în gât, când îi vede pe toţi copiii ăia adunaţi acolo special pentru el, când se trezeşte cu microfonu’ în faţă şi cu o fătucă blondă de la gazetă întrebându-l câte-o chestie de neînţeles, spre exemplu dacă arta lui se revendică din vreun filon suprarealist. Ha, ha, păi de unde să ştie el aşa ceva, că doar nu-i savant de renume mondial, cum era Consoarta Tovarăşului? Domnişoară, dacă vrei, mai bine-ţi povestesc cum am debutat io la săpături în cimitir, şi toţi copiii ăia îmbrăcaţi pestriţ râd de se prăpădesc auzindu-l!

Da’ să nu vă imaginaţi că el nu-i om serios, acu’ că-i artist cu acte s-a jurat să lase dracului băutura, să se bărbierească mai des, a promis şi domnu’ Vlad că, dacă merge treaba bine, îl ajută să se mute într-un loc mai de Doamne-ajută, îl duce şi la dentist (la frizer a fost deja, înainte de vernisaj), şi-a renovat şi pălăria neagră de fetru, şi-acum stă mândru pe canapea, în galeria micuţă, dar plină ochi de lume, toate personalităţile artistice din oraş sunt prezente, şi dă autografe pe nişte cartoline colorate pe care e trecut numele expoziţiei lui. Scrie încet, frumos, atent să nu greşească vreo literă, că el nu face treabă de mântuială, notează data, numele şi se semnează, răspunde la întrebări, zâmbeşte când e fotografiat, dar cu gura-nchisă să nu i se vadă dinţii lipsă, ştie foarte bine că ziariştii se-nnebunesc după el fiindcă locuieşte-n ghenă, ia să fi stat într-un apartament de patru camere cu zece televizoare de-alea cu plasmă, mai veneau acu’ să-i ia interviuri?

Da’ poate că dac-ar fi stat aşa, ca un boier, n-ar mai fi făcut nimic, s-ar fi luat cu viaţa, s-ar fi însurat, ar fi făcut copii, şi adio, artă!, poate c-aşa a fost destinu’ lui, a trebuit să treacă prin toate greutăţile-astea ca s-ajungă aici, cine ştie dacă într-o zi n-o să păşească aievea pe puntea unui vapor mare şi alb, cu pescăruşi şi cormorani învârtindu-se în zbor deasupra, un vapor care va despica mândru apele învolburate, în călătoria mult-aşteptată către tărâmul de dincolo.

Epilog

LUMEA VĂZUTĂ DE SUS, de pe turla unei biserici, e învăluită într-o lumină aurie care-i îndulceşte contururile, ca şi cum s-ar vedea printr-unul dintre acele voaluri irizate din care se croiesc perdele sau chiar rochii. Am avut o astfel de rochie odată, când am fost domnişoară de onoare la nunta celei mai bune prietene din copilărie; o culoare de piersică bine coaptă, un portocaliu care bătea în roz şi sclipea în soare. Şi pantofi din satin, asortaţi, cu tocurile ascuţite, pentru că aşa se purta pe atunci. Pălărie n-am avut, deşi prietena mea, Cecilia, aşa-şi visa domnişoara de onoare, dar mie pălăriile nu mi-au venit niciodată bine, din cauză că am faţa îngustă. Ştiţi, e tare dificil să ai faţa îngustă, trebuie să renunţi la o grămadă de chestii, altminteri drăguţe, nu poţi purta cercei prea mari, păr prea lung, berete fistichii. Am avut doar o fundă-n păr, din acelaşi voal irizat ca rochia.

În ziua aceea mi-am dat seama că era foarte probabil să nu pot juca mai mult decât rolul veşnic de domnişoară de onoare la nunta celei mai bune prietene din copilărie. Stăteam la masă — printre perechile care se învârteau în jurul meu, dansând, sărutându-se, râzând — şi mă simţeam foarte singură. Îi ştiam pe toţi foarte bine, copilăriserăm împreună, cu unii mă ţinusem de mână pe ascuns, în adolescenţă, pe la vreun film la care nu era nimeni în sală, cu alţii fusesem chiar colegă de facultate; pe urmă, cei mai mulţi dintre ei se întorseseră în micul nostru oraş de provincie, îşi găsiseră câte o fată, se însuraseră, unii se pregăteau chiar să facă copii.

La gară nu m-a aşteptat nimeni, mama probabil că se legăna în balansoarul ei, în care se tot leagănă de când a murit tata, pe care nu l-am cunoscut. Am sunat vreo zece minute la poartă, până când am zărit lumina din marchiză aprinzându-se. Mi-a deschis tanti Lenţi, una dintre surorile mai mari ale mamei, îmbrăcată cu un capot înflorat pus peste cămaşa de noapte, m-a măsurat din cap până-n picioare cu o privire dezaprobatoare, şi-a exclamat: „Vai, da’ ce-ai slăbit, mamă! Tu mai mănânci ceva, acolo, la Bucureşti?“

Mi-a dat o cană cu lapte şi două felii de cozonac cu nucă şi stafide, în

bucătărie, făcându-mă să mă simt ca într-o copilărie foarte îndepărtată, de care abia îmi mai aminteam, şi-apoi, în linişte ca să n-o trezim pe mama, mi-a aşternut de dormit pe canapeaua cam desfundată din sufragerie. De dimineaţă, m-a trezit întâi telefonul (era Augustin, care constatase nu ştiu ce nereguli într-un raport) şi abia pe urmă vocile mamei şi ale mătuşilor care discutau alături, în bucătărie, în aburii unei supe puse pe foc:

Ar trebui să facă şi ea măcar un doctorat, spunea tanti Olguţa. Uite, Cecilia s-a înscris deja şi ea n-avea inteligenţa lu' Miru a noastră!

Ei, dragă, mai bine s-ar mărita! ofta mama.

Dacă dragoste nu e, degeaba atâta şcoală! a pus şi tanti Lenţi punctul pe i.

Am zâmbit şi, simţind mirosul de carne şi legume, m-am gândit la Ben. Oare ce-o face el, sărăcuţul, închis în casă, oare are destulă mâncare? Am plecat spre biserică cu gândurile aiurea şi dorindu-mi să fi putut dormi încă două zile încheiate.

E bine aici şi e linişte. Aproape că nu se aude decât foşnetul frunzelor în bătaia vântului. Îmi place să mă uit de sus în apartamentele oamenilor. Mai ales ale pensionarilor, pentru că — aţi observat? — blocul nostru în formă de U e plin de pensionari. Sunt oameni bătrâni care trăiesc sub acelaşi acoperiş de zeci de ani şi vor trăi aşa tot restul vieţii. Mi s-a părut, mereu, foarte emoţionant să văd bătrâni ţinându-se de mână ca nişte îndrăgostiţi. Uitaţi, cum sunt cei de la etajul patru: îşi fac promenada în fiecare după-amiază. Ea îl sprijină uşor pe el, pentru că merge ceva mai greu şi adus de spate. Nu ştiu ce-şi spun, dar îl văd cum îşi apleacă uşor capul spre ea şi-o ascultă, soarbe cuvintele de pe buzele ei uscate. Ea păstrează urmele unei cochetării de demult, câteva bucle, un pic de ruj foarte stins, vara, pălăriuţă de pai. Merg împreună, şontâc-şontâc, către parc, în fiecare după-amiază. Îmi place să-i privesc de aici, de sus, şi să-mi imaginez traiul lor care se desfăşoară cu regularitatea unui ceasornic, micile lor tabieturi construite în peste jumătate de secol de viaţă împreună, felul domol şi tihnit în care curg lucrurile în apartamentul lor cu miros de naftalină şi plăcinte cu mere.

Poate vi se pare ciudat să locuieşti pe turla unei biserici, dar vă asigur că mie mi-e bine. M-am învăţat cu liniştea asta de aici, m-am împrietenit cu porumbeii, care se rotesc mereu în jurul meu şi gânguresc. Îl văd chiar şi pe motanul meu Ben, refugiat în clopotniţă. Pare atât de fericit cu viaţa asta sălbatică pe care-a început s-o ducă… Îl văd pe nea Zaim, bătrânelul ăla ciudat care trăieşte pentru a da de mâncare păsărilor şi care ascunde o comoară în ghena în care locuieşte. Când vine el în curtea bisericii, cu plasele jerpelite încărcate cu pâine, în jurul meu se învolburează aerul de bătăi de

aripi şi pene. Îl văd şi pe băiatul ăla cu ochelari care se tot învârteşte pe aici, cu camera lui de filmat, şi stă de vorbă cu lumea, de parcă ar vrea să dezlege vreun mister. Misterul morţii mele. Nu e niciun mister de dezlegat… Aş vrea să-i spun asta, dar cred că e mai bine să nu mă amestec în curgerea lucrurilor.

Văd totul de aici, n-am nevoie să cobor pe pământ. De altfel, până acum nu mi-au crescut aripi şi nici măcar nu ştiu să zbor, aşa cum s-ar cuveni să facă o făptură care locuieşte pe turla unei biserici.

În timpul slujbei, gentuţa mea a vibrat fără oprire din cauza telefonului. Când prietena mea Cecilia dănţuia cu coroana pe cap în jurul mesei, la braţ cu alesul inimii ei, a trebuit să ies afară să-i răspund lui Augustin. A doua zi, la ora 9, trebuia să preiau un client important, la care el nu mai putea ajunge, pentru că avea un *board meeting* neaşteptat. În drum spre restaurant, profitând că alaiul se oprise în centru ca să facă poze cu arteziana în fundal, am încercat să găsesc un internet-café, pentru că Augustin îmi trimisese pe e-mail toate documentele pe care trebuia să le studiez până ziua următoare. Dar în orăşelul nostru prăfuit de provincie, unde până şi singurul cinematograf se desfiinţase, transformându-se în sală de biliard şi agenţie de turism, aşa ceva era imposibil de găsit duminica după-amiaza.

La restaurant, m-am aşezat la masă cuprinsă de o uşoară nelinişte. Mă simţeam ca într-un vis despre care ştiam că se va termina foarte repede. Dansul, mâncarea, muzica, toate astea erau numai o faţadă, un *screen saver*. Deja vedeam dimineaţa de luni apropiindu-se. Era acolo, la doar câteva ore distanţă, şi o simţeam. Dimineţile de luni veneau ca un tăvălug peste mine. Mă luau cu ele într-o călătorie de o săptămână pe parcursul căreia nu mai aveam voinţă proprie. Uneori, săptămâna se prelungea până duminică şi atunci aproape că nu mai simţeam diferenţa. Mergeam înainte, târâtă de curentul ăsta, pentru că nu ştiam cum să mă împotrivesc în vreun fel şi nu eram sigură că ar exista o altă cale de a ajunge undeva. Iar eu ştiam foarte clar că vreau să ajung undeva…

Totuşi, plină de un curaj nebănuit, mi-am închis telefonul, atunci când la masă s-au adus sarmalele şi mămăliga. Foştii mei colegi mă invidiau; erau curioşi cât câştig la jobul ăla de vis pe care-l aveam. Voiau să ştie în ce ţări am fost la traininguri, când îmi iau maşină-n leasing şi cum mi se par preţurile la case în Capitală. Fetele mureau de ciudă că am slăbit aşa mult, ele se îngrăşaseră din cauza lipsei de activitate, dar erau totuşi de acord că sunt prea palidă: m-au sfătuit să merg la solar (ah, ce solaruri sunt la Bucureşti, suspinase una dintre ele!) sau măcar să-mi iau un fond de ten cu o nuanţă mai închisă. Îmi admirau rochia şi pantofii care arătau ca-n reviste. Voiau amănunte despre viaţa mea amoroasă, despre cluburile de fiţe (în care îşi

imaginau că mergeam), despre vacanţele exotice. Nu aveam ce să le spun, în viaţa mea nu existau astfel de lucruri… Doar rapoarte, grafice, tabele şi şedinţe.

Simţeam un gol în stomac. Sarmalele îmi făcuseră rău şi muzica îmi bubuia în creier. Fericirea simplă a celorlalţi şi cheful lor de viaţă mă copleşeau. M-am gândit la Daniel dintr-un fel de inerţie, doar pentru că mi-aş fi dorit să mă ţină şi pe mine-n braţe cineva. Apoi la Augustin şi la clientul cel nou care mă aştepta a doua zi dimineaţă să-i rezolv problemele. Mai aveam trei ore până la tren când m-au chemat să prind buchetul. Vreo zece domnişoare, de diferite vârste, se agitau pe ringul de dans, pline de emoţie. Cineva m-a împins printre ele. DJ-ul vorbea tare la microfon, în timp ce în fundal se auzea un fel de bubuit de tobe, menit să facă atmosferă. Simţeam că mă sufoc. Totul în jur se desfăşura cu încetinitorul. Vedeam zâmbetele fetelor, lăţite pe feţele lucioase, transformându-se în rânjete, vedeam broboanele de transpiraţie de pe frunţile băieţilor, sclipiciul din cocurile supraetajate ale celor două soacre, gesturile discrete cu care rudele strecurau bancnote în plicuri, la adăpostul aranjamentelor florale, cămaşa roşie a DJ-ului cu mustăcioară, bliţurile demente ale celor doi fotografi, pe prietena mea Cecilia cocoţată pe scenă, cu trena rochiei murdară de praf şi cu rimelul uşor întins la colţurile ochilor, dar pătrunsă de o fericire devastatoare, pregătindu-se să arunce buchetul. Mi-era insuportabil de cald, rochia mă strângea în mii de chingi, oprindu-mi răsuflarea, pantofii stăteau să-mi explodeze în picioare, inima bubuia atât de tare, încât acoperea tot zgomotul din jur şi, în ultima fracţiune de secundă pe care mi-o amintesc, am văzut buchetul de flori rostogolindu-se prin aer, cu o viteză ameţitoare, în direcţia mea, de parcă îmi fusese destinat de la bun început.

Nu mai leşinasem vreodată, dar ştiam din cărţi şi filme că ar fi trebuit să alunec printr-un tunel în care mii de culori se învârt nebuneşte şi, la capătul lui, să zăresc o lumină albă orbitoare. Nu am văzut însă nimic de felul ăsta. Doar o negură în care mă afundam, un întuneric beznă, ca şi cum m-aş fi aflat pe fundul mâlos al unei ape tăcute şi adânci. Am stat o vreme acolo, într-un fel de zbatere în care toate mişcările erau încetinite. Sus, deasupra acestei ape întunecate, se simţeau zgomotele şi luminile lumii de afară. Nu cred că a durat mai mult de câteva secunde totul; când am început să deschid ochii, luminile mă orbeau şi nu reuşeam să disting chipurile care se învălmăşeau deasupra mea. Vocile erau neclare şi se auzeau unele peste altele: s-o ducem la doctor, să-i dăm ceva, sunaţi la Salvare, nu-i nevoie de nicio Salvare, nu vedeţi că se trezeşte?, las’ c-o duc eu cu Dacia acasă, acum s-a găsit şi asta să leşine, la nunta mea!, săraca, adevăru’ e că era cam palidă, aţi văzut?, slăbise îngrozitor,

cred că ţine vreo cură de slăbire sau ceva, daţi-i apă, apă rece, băi, opriţi dracu' muzica aia şi scoateţi-i pantofii, e vreun doctor pe aici?, este, da-i beat-mort, păi, hai s-o ridicăm şi s-o ducem pe canapeaua aia din hol, Miruna, Miruna, ne-auzi?, ai leşinat un pic, da' acum eşti OK, să nu te sperii, o să te ridicăm şi te scoatem la aer, hai, apuc-o de umeri acum, ia uite, dom'le, e uşoară ca un fulg fata asta!

Luminile pe care le văzusem învârtindu-se deasupra mea erau, de fapt, ale stroboscopului care se rotea în neştire peste ringul de dans, acum pustiu. Muzica s-a oprit în scurt timp. Oamenii curioşi care mă priveau s-au întors la mesele lor, pentru că se aduseseră friptura şi murăturile. Prietena mea, Cecilia, intrase în panică pentru că uitaseră artificiile pentru tort acasă. Câţiva vechi prieteni m-au dus pe holul de la intrare şi m-au întins pe o canapea, la aer. Mi-au spus să nu exagerez cu munca şi curele de slăbire, să mănânc mai bine şi să mă odihnesc. Şi, mai ales, să nu mai umblu pe tocuri aşa de înalte! Au făcut câteva glume şi şi-au aprins ţigările. Apoi a venit naşul, un tip cam nervos, învârtind cheile unei maşini, şi mi-a zis să mă grăbesc. Se ducea să aducă artificiile pentru tort şi, în drum, mă putea lăsa şi pe mine acasă.

Eram singură în compartiment, trenul înainta în noapte şi mi-am deschis telefonul pentru a citi mesajele pe care Augustin, şeful meu, mi le tot trimisese, văzând că nu-i răspund. Mama mă sfătuise la plecare, legănându-se chinuită de-o migrenă în fotoliul ei balansoar, să-mi fac analizele (la Bucureşti sunt doctori buni, adăugase tanti Olguţa, cu un aer categoric), dar un leşin nu mi se părea atât de grav. Chiar şi Dora, prietena mea din facultate, insistase mai demult să mă duc la un control, pentru că i se părea că sunt prea palidă, dar i-am spus să nu-şi mai facă griji aiurea din pricina mea.

Bagajul era plin de borcane cu gem de gutui, conserve cu suc de roşii şi gogonele murate, despre care ştiam dinainte că vor putrezi în cămară (dar aveam şi-un cozonac cu nucă şi stafide, pe care puteam să-l iau cu mine la birou, pentru pauza de prânz…). Trebuia să ajung cât mai repede acasă, să mă conectez la internet. Cum mai aveam trei ore de mers cu trenul, am hotărât să profit de timpul ăsta şi mi-am scos agenda să-mi verific întâlnirile şi treburile de a doua zi. Aşa cum făceam întotdeauna, ca să pot ţine lucrurile sub control, am aşternut pe o listă tot ce aveam de rezolvat în zilele următoare: sunat mama, dat mâncare Ben, întâlnire Landmark, terminat raport Bendmark, epilat, cumpărat detergent vase, şerveţele, lapte, unt, ouă, pâine, mers la Ikea pentru rafturi, chemat instalator baie, sunat Dora, e-mail Daniel, verificat raport Zenmark, plătit lumina.

Buchetul de mireasă, care stătea alături de mine pe bancheta albastră a

compartimentului de tren, mai avea zece trandafiri albi care începuseră deja să se ofilească. Îl păstrez şi acum. Cred că o să-mi poarte noroc.